ಶ್ರೀಃ

ಸಟೀಕ

ವೀರಶೈವ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಯು

—— :0: ——

ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್

ಎಸ್. ಆರ್. ಕರಿಬಸವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ

ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ

ಮುದ್ರಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣಂ)

MYSORE:

PRINTED AT "THE S. K. P. PRESS."

1921.

ಕ್ರಯ ೧೪ ಆಣೆ.

ಶ್ರೀಃ

ಸಟೀಕ

ವೀರಶೈವ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಯು

:O:

ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್

ಎನ್. ಆರ್. ಕರಿಬಸವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ

ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ

ಮುದ್ರಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣಂ)

MYSORE:

PRINTED AT "THE S. K. P. PRESS."

1921.

ಕ್ರಯ ೧೪ ಆಣೆ.

ಪೀಠಿಕೆ.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪಾರವಾದ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ನಾನಾ ಮತಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವೀರಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಕಾರ ಜೀವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಆತ್ಮಕರ್ತೃಕವಲ್ಲ. ಶಿವಕರ್ತೃಕವು. ಜೀವಿಗೆ ಕಲಾದಿಯೋಗ, ಕರ್ಮಕ್ಷಯ, ಮಲಪರಿಪಾಕ, ಶಕ್ತಿಪಾತ, ಗುರೂಪಸದನಗಳಾದನಂತರ ಶಿವಶಕ್ತಿರೂಪವಾದ ದೀಕ್ಷೆಯೆಂಬ ಈಶ್ವರಕರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಿವ್ಯಕ್ತಿಲಾಭರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಪಶುತ್ವವನ್ನಳಿಯಿಸಿ ಶಿವತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಈ ದೀಕ್ಷೆಯು ಆತ್ಮನಿಗೂ ಶಿವನಿಗೂ ಸಂಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದು ಶಿವನಿಗೆ ಕರಣವಾಗಿರುವುದು. ಯಾವ ಜೀವಿಗೆ ಪುನರಾವೃತ್ತಿರಹಿತ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಶಿವಶಕ್ತಿಪಾತವಾಗಿರುವುದೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆ, ಸಂಸಾರದ್ವೇಷ, ಶಿವಭಕ್ತಪ್ರೀತಿ, ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರದ್ಧೆ, ಸದ್ಗುರೂಪಸದನಕಾಂಕ್ಷೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕುರುಹುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುವು. ಹೀಗೆ ಶಕ್ತಿಪಾತಗೊಂಡ ಜೀವಿಯು ‹‹ಸದೇಶಿಕಮುಪಾಪ್ರಾಪ್ಯ ದೀಕ್ಷಾವಿಚ್ಛಿನ್ನಬಂಧನಃ | ಪ್ರಯಾತಿ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಂ ನಿರ್ಮಲೋ ನಿರುಪಪ್ಲವಃ›› ಎಂಬ ಸ್ವಾಯಂಭುವಾಗಮವಚನದಂತೆ ಸದ್ಗುರುವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ದೀಕ್ಷಾಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆದು, ಮಲವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದಿ, ಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನೈದುವನು. ಅದು ಕಾರಣ ಇಂತಪ್ಪ ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ಮವೆಂದರೆ ಇದೊಂದೇ ಸರಿ. ಅನೇಕ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಚರಮಶರೀರಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶಕ್ತಿಪಾತದಿಂದ ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ನೂತನವಾಗಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಪ್ರವಿಷ್ಟರಾಗತಕ್ಕವರ ವಿಷಯವು. ವೀರಶೈವದೀಕ್ಷಾಸಂಸ್ಕೃತರಾದ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಬಾಲಬಾಲೆಯರಲ್ಲಿ ಚರಮಶರೀರಿತ್ವವೂ, ದೀಕ್ಷಾರ್ಹತೆಯೂ ತಾನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿರುವುದು. ‹‹ಏಕೇನಜನ್ಮನಾಮುಕ್ತಿರ್ವೀರಾಣಾಂತುಮಹೇಶ್ವರಿ›› ಎಂಬ ಶಿವಾಗಮವಚನವು ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದು.

‹‹ಅಮೃತಸ್ಯದೇವಧಾರಣೋಭೂಯಾಸಂ›› ‹‹ಸರ್ವಲಿಂಗಗ್ಂ ಸ್ಥಾಪಯತಿ›› ಇತ್ಯಾದಿ ಶ್ರುತಿವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾದ ಲಿಂಗಧಾರಣ, ‹‹ಭೂತ್ಯೈನಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ›› ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿ

ತವಾನ ವಿಭೂತಿಧಾರಣ— ಇತ್ಯಾದಿ ವೀರಶೈವ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲಾ ವೈದಿಕಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈ ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯೂ ವೈದಿಕವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ „ಪವಿತ್ರಂತೆ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೆ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿಪರ್ಯೇಷಿವಿಶ್ವತಃ | ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತದಾಮೋಽಶ್ನುತೆ |. ಶೃತಾಸಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ" ಎಂಬ ವಚನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರು (ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಲಿಂಗಮಾಖ್ಯಾತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರೀಶ್ವರಃ | ಪವಿತ್ರಂತದ್ಧಿವಿಖ್ಯಾತಂ ತತ್ಸಂಪರ್ಕಾತ್ತನುಸ್ಮೃಚಿಃ | ಋಗಿತ್ಯಾಹಪವಿತ್ರಂತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೆ | ತಸ್ಮಾತ್ಪವಿತ್ರಂತಲ್ಲಿಂಗಂ ಧಾರ್ಯಂ ಶೈವಮನಾಮಯಂ| ಅತಪ್ತತನುರಜ್ಞೋವೈ ಆಮಸ್ಸಂಸ್ಕಾರವರ್ಜಿತಃ | ದೀಕ್ಷಯಾರಹಿತಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾಪ್ನುಯಾಲ್ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ" ಯಃಕರೋತಿ ತಪಃಪೂರ್ವಂ ಸತಪ್ತತನುರುಚ್ಯತೆ| ಪರಿಪಕ್ವೋವಿಮೋಕ್ಷಾಯ ಸೋಽಶ್ನುತೆ ಲಿಂಗಧಾರಣಂ" ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಅರ್ಥವಿವರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಲತ್ರಯಮುಕ್ತಿಗೊಂಡು ಲಿಂಗಧಾರಣಸಂಪನ್ನನಾದವನೇ ಮುಕ್ತನಾಗುವನೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರುತಿವಚನದಿಂದಲೂ ವಿಹಿತವಾಗಿರುವಕಾರಣ, ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮವು ವೈದಿಕವೆಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ದೀಕ್ಷೆಯು ಸಾಧಾರದೀಕ್ಷೆ ನಿರಾಧಾರದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ೨ ತೆರವು. ಆಚಾರ್ಯಪರಿಮುಖದಿಂದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಶಿವನ ಪರಿಮುಖದಿಂದಲೇ ತೀವ್ರಶಕ್ತಿಪಾತವಾಗಿ ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸಂಗಮನಾಥನು ಬಂದೆಸಗಿದಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ದೀಕ್ಷೆಯು ನಿರಾಧಾರದೀಕ್ಷೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗುರುಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ತನ್ಮುಖೇನ ಮಂದಶಕ್ತಿನಿಪಾತಗೊಂಡು ಪಡೆಯತಕ್ಕದೇ ಸಾಧಾರದೀಕ್ಷೆ. ಆ ಸಾಧಾರದೀಕ್ಷೆಯು ಸಬೀಜದೀಕ್ಷೆ, ನಿರ್ಬೀಜದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಎರಡುಪ್ರಕಾರ. ಸಬೀಜದೀಕ್ಷೆಯು ಕೇವಲ ಚಿತ್ತಪರಿಪಾಕಗೊಂಡ ಸಮರ್ಥರಾದ ವಿರಾಗಿಗಳಿಗೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಅರ್ಹವಾದುದು. ನಿರ್ಬೀಜದೀಕ್ಷೆಯು ಸಮಯಾಚಾರವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬಾಲವೃದ್ಧಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದು. ಆ ಸಬೀಜದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಧರ್ಮಿಣೀದೀಕ್ಷೆ, ಲೋಕಧರ್ಮಿಣೀದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ೨ ತೆರನುಂಟು. ನಿರ್ಬೀಜದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯೋನಿರ್ವಾಣದ ದೀಕ್ಷೆ, ಚಿರನಿರ್ವಾಣದ ದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ೨ ತೆರನುಂಟು. ಮೊದಲನೆಯ ಶಿವಧರ್ಮಿಣೀದೀಕ್ಷೆಯು ಲೌಕಿಕ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಶಿವಾಯತ್ತಜ್ಞಾನಾಚರಣೆಯುಳ್ಳುದು. ೨ನೆಯ ಲೋಕಧರ್ಮಿಣೀದೀಕ್ಷೆಯು ಶಿವಧರ್ಮಾಚರಣೆಯೊಡನೆ ತದವಿರುದ್ಧವಾದ ಲೌಕಿಕ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರತಕ್ಕದು. ಸದ್ಯೋನಿರ್ವಾಣದದೀಕ್ಷೆಯು ಅತಿ

ತೀವ್ರಪಾತದಿಂದ ದೇಹಾದಿಜುಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ವಿರಕ್ತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕುದೂ, ಥಟ್ಟನೆ ಮುಕ್ತಿಕೊಡತಕ್ಕುದೂ ಆಗಿರುವುದು. ಚಿರನಿರ್ವಾಣದೀಕ್ಷೆಯು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಭೋಗಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುದಾಗಿ ಬಾಲಕಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕುದಾಗಿರುವುದು. ಈ ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾದ ಪ್ರಯೋಗವಾದರೊ ಸಾಧಾರವೂ, ನಿರ್ಬೀಜವೂ, ಚಿರನಿರ್ವಾಣಪ್ರದವೂ ಆದ ದೀಕ್ಷೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದುದೆಂದು ಅರಿಯಬೇಕು. ಈ ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾದೀಕ್ಷೆ, ಉಪಮಾದೀಕ್ಷೆ, ಸ್ವಸ್ತಿಕಾರೋಹಣದೀಕ್ಷೆ, ಕಲಶಾಭಿಷೇಕದೀಕ್ಷೆ, ಭೂತಿಪಟ್ಟದೀಕ್ಷೆ, ಆಯತ್ತದೀಕ್ಷೆ, ಸ್ವಾಯತದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಸಪ್ತಭಾಗಗಳುಂಟು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಧಿಯಲ್ಲೇ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ಆದ್ಯಂತದೀಕ್ಷೆಯೂ ವೇಧಾ, ಮನು, ಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬ ಮುಖ್ಯಭಾಗತ್ರಯವುಳ್ಳುದಾಗಿದೆ. ಗುರುವರನು ಶಿಖಾಚಕ್ರದ ಚಿತ್ಕಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತಂದು ಅದನ್ನು ಶಿಷ್ಯನ ಮಂಡೆಯಮೇಲಿಟ್ಟು, ಭಾವಲಿಂಗವನ್ನು ಕಾರಣತನುವಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದೇ ವೇಧಾದೀಕ್ಷೆಯು. ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದೇ ಮನುದೀಕ್ಷೆಯು. ಸ್ಥೂಲದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಯು. „ಕುಂಡಮಂಟಪಹೋಮಾದ್ಯೈರ್ನ್ಯಾಸೈರಧ್ವಕಲಾದಿಭಿಃ | ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಸಹಿತಾ ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೇತಿ ಗೀಯತೇ" ಎಂಬ ವಾತುಲಾಗಮ ವಚನಪ್ರಕಾರ ಈ ದೀಕ್ಷೆಗೆ ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಯೆಂದೂ ವ್ಯವಹಾರವುಂಟು. ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಶಿವತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಾತನು „ನಾಶಿವಶ್ಶಿವಮರ್ಚಯೇತ್" ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಶಿವಾರ್ಚನ ಯೋಗ್ಯತಾಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ „ಧಾರಯಂತೋನರಾಸ್ಸ್ಥೂಲಂ ಕಾರಣಂ ಸಂಪ್ರಯಾಂತಿಹಿ" ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಸ್ಥೂಲಲಿಂಗಧಾರಣಾರ್ಚನಾದಿಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಲಿಂಗಾನುಸಂಧಾನಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ರಸಸಿದ್ಧವಾದ ತಾಮ್ರವು ಹೊನ್ನಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಪುನಃ ತಾಮ್ರವು ಹೇಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ „ಶಿವತ್ವಂ ಸಚಹೀಯೇತ ವಿಮುಕ್ತೋ ದೀಕ್ಷಯಾ ಭವೇತ್" ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣವಚನದಂತೆ ಶಿವತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ಜೀವತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ವಿಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಲತ್ರಯ ವಿನಾಶಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧವನ್ನಿತ್ತು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಸುವುದಾದಕಾರಣ „ದೀಯತೆ ಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧಃ ಕ್ಷೀಯತೇಚ ಮಲತ್ರಯಂ | ದೀಯತೆ ಕ್ಷೀಯತೆ ಯೇನ ದೀಕ್ಷೇತ್ಯೇವಾಸಿಬಧ್ಯತೇ" ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣವಚನದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ದೀಕ್ಷೆಯೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವುದು.

ಈ ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮವನ್ನು "ಗರ್ಭಾಷ್ಟಮೇಕೃತಾದೀಕ್ಷಾ ಮುಖ್ಯಾ ಸಾ ಷೋಡಶಾವಧಿ | ಗೌಣಾ ತದೂರ್ಧ್ವಮಧಮಾ ವೀರಶೈವಾನ್ಸವಾಯಿನಾಂ" ಎಂಬ ಶಿವಾಗಮವಾಕ್ಯದಂತೆ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ೮ನೆ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೬ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮಾಡುವುದು ಗೌಣ ಪಕ್ಷವು. ಅದನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮಾಡುವುದು ಅಧಮವು. ಇದರಂತೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮವು ಅವಶ್ಯಕವು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಜನನವಾದ ೧೧ನೆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಲಿಂಗಧಾರಣವೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಾಕೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವರು, ಇದು ಶುದ್ಧ ಅಸಂಗತ. ಭವಿತ್ವವು ಉಂಟಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯದೀಕ್ಷೆಯು ವಿಶೇಷ ದೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಷಡಧ್ವಶೋಧನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈದೀಕ್ಷೆಯುಕೂಡ ವಿಶೇಷ ವೀರಶೈವರಾದ ಸಕಲಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದುದು.

ಈ ದೀಕ್ಷಾಕ್ರಮವು ಅನೇಕ ಶಿವಾಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶ್ರೀಬಸವ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ವೀರಶೈವರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ತಂತ್ರವನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಿ, ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಈ ವಿಧಿಯು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪೌರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವರೂ ಇತರ ಕರ್ಮಠರೂ ಸಹ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು (ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾದಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು) ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು ವಾತುಲಾಗಮ, ಪಾರಮೇಶ್ವರಾಗಮ, ಯೋಗಜಾಗಮ, ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯ, ಮಂತ್ರದೇವತಾಪ್ರಕಾಶಿಕೆ, ಪ್ರಪಂಚಸಾರ, ಮಂತ್ರಮಹೋದಧಿ, ಲಿಂಗಪುರಾಣ, ಅಗ್ನಿಪುರಾಣ, ಸಿದ್ಧಾಂತಶೇಖರ, ಕ್ರಿಯಾಸಾರ, ವೀರಶೈವಾಚಾರಕೌಸ್ತುಭ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆಯಾ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೇ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೆ ಗ್ರಂಥಬಾಹುಳ್ಯವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಅವುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯಮಾತ್ರ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಯಸ್. ಆರ್. ಕರಿಬಸವಶಾಸ್ತ್ರಿ,

ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್.

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು.

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು:—ಪ್ರಾಣಶಬ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಾಯುವೆಂದರ್ಥ; ಯಮಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಿಕೆಯೆಂದರ್ಥ; ಏತೇನ ಪ್ರಾಣಾಪಾನವಾಯುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕ, ರೇಚಕವೆಂದು ತ್ರಿವಿಧವು. ಬಲಗೈಯ ಕನಿಷ್ಠ ಅನಾಮಿಕೆ ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಈ ಮೂರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮೂಗಿನ ಎಡಬಲ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಅದಿಮಿ ಹಿಡಿದು ಮೊದಲು ಬಲಗಡೆಯ ಮೂಗಿನ ರಂಧ್ರದಿಂದ ಒಳಗಣ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು (ರೇಚಿಸಿ) ಬಳಿಕ ಅ ಉ ಮ ಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಣವದ ಆದಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿದೈವತಾಕವಾದ ಅಕಾರವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಚಂದ್ರಾಂಶಕವಾದ ಇಡಾನಾಡಿಯಿಂದ (ಎಡಗಡೆಯ ಮೂಗಿನ ರಂಧ್ರದಿಂದ) ಹೊರಗಣ ವಾಯುವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತುಂಬುವುದು ಪೂರಕವು. ವಿಷ್ಣ್ವಧಿದೇವತಾಕವಾದ ಉಕಾರವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಅಗ್ನಿಯಂಶವಾದ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡಿಯಲ್ಲಿ (ಮೂಗಿನ ನಡುನಾಡಿಯಲ್ಲಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಂಭದಂತೆ ವಾಯುವನ್ನು ಚಲನೆಗೊಳಿಸದೆ ತಡೆಯುವುದೇ ಕುಂಭಕವು. ರುದ್ರಾಧಿದೇವತಾಕವಾದ ಮಕಾರವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಸೂರ್ಯಾಂಶಕವಾದ ಪಿಂಗಳಾನಾಡಿಯಿಂದ (ಮೂಗಿನ ಬಲಗಡೆಯ ರಂಧ್ರದಿಂದ) ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವುದೇ ರೇಚಕವು. ಹೀಗೆ ೩ನ್ನೂ ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಣವದಿಂದ ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು ಒಂದುವಿಧ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದೊಂದಾವೃತ್ತಿ ಸವ್ಯಾಹೃತಿ ಸಪ್ರಣವವಾದ (ಓಂ ಭೂಃ ಎಂಬುವದೇ ಮೊದಲಾದುದರಿಂದ ಕೂಡಿದ) ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರವನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕ, ರೇಚಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧ. ಈ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು ಸಗರ್ಭವೆಂತಲೂ ಅಗರ್ಭವೆಂತಲೂ ಎರಡುವಿಧ. ಮಂತ್ರ ಜಪ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದರೆ ಸಗರ್ಭವು; ತದ್ವಿಹೀನವಾದರೆ ಅಗರ್ಭವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪೂರಕಾದಿಗಳೊಂದೊಂದನ್ನು ೧೨ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಕನಿಷ್ಠಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು; ೨೪ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾದರೆ ಮಧ್ಯಮವು; ೩೬ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾದರೆ ಉತ್ತಮವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಾಧಕರು ಮೊದಲು ೧೨ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ೧೨ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾಗಿ ೩ನ್ನೂ ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದ್ಘಾತವೆಂದು ಹೆಸರು. ಕುಂಭಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ೧೨ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪೂರಕ ರೇಚಕಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷವು. ಮಂಡಿಯಮೇಲೆ ಎಡಗೈಯ ತರ್ಜನೀಬೆರ

ಲಿನಿಂದ ಅತಿ ವೇಗವೂ ಅತಿ ಸಾವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಒಂದು ಚಿಟುಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲವೆಂದು ಹೆಸರು. ಸಿದ್ಧಾಂತಶೇಖರಾದಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಚಿಟುಂಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದರಿಂದ ಸಾಧಕನಿಗೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದ ಬೆವರು ಹುಟ್ಟುವುದೂ, ಮಧ್ಯಮದಿಂದ ನಡುಗುವಿಕೆಯೂ, ಉತ್ತಮವಿಧಾನದಿಂದ ತಾನಾಗಿ ದೇಹದ ಉತ್ಥಾನವೂ ಸಮನಿಸಿದರೆ ಕ್ರಮಾಭ್ಯಾಸವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಾಭ್ಯಾಸವೂ ಬೇರೆ ಇರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಿಂದ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಜಗಳಾದ ಸಕಲ ದೋಷಗಳೂ ನಾಶಗೊಂಡು, ದಿವ್ಯಶಾಂತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಳವಟ್ಟು, ಕೊನೆಗೆ ಶಿವ ಸಾಯುಜ್ಯವು ಲಭಿಸುವುದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂಬುದು ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಗವು. ಇದರ ವಿಷಯವು ಇನ್ನೂ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರವೇದಿಯಾದ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅರಿತು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು.

ನ್ಯಾಸಲಕ್ಷಣವು

ನ್ಯಾಸವು— ಕರನ್ಯಾಸ ದೇಹನ್ಯಾಸ ಅಂಗನ್ಯಾಸವೆಂದು ಮೂರು ವಿಧವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರನ್ಯಾಸ-ದೇಹನ್ಯಾಸಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಹ್ಮಾರವೆಂದು ಮೂರು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿರುವುವು. ಅಂಗನ್ಯಾಸವಾದರೊ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿರುವುದು. ಸಾಧಕನು ಮೊದಲು ಕರನ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ಬಳಿಕ ದೇಹನ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ತದನಂತರ ಅಂಗನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರನ್ಯಾಸಲಕ್ಷಣವು ಕೆಲಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಪಾರಮೇಶ್ವರಾಗಮದಲ್ಲಿ— ಅಂಗುಷ್ಠಾಂಗುಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಲಿ ಕಡೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ; ಮಧ್ಯಮ, ಅನಾಮಿಕೆ, ಕನಿಷ್ಠಿಕ, ಅಂಗುಷ್ಠ, ತರ್ಜನಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ಥಿತಿ; ಕನಿಷ್ಠಾದಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾಂತವಾದರೆ ಸಹ್ಮಾರನ್ಯಾಸವು; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥನು ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮದಿಂದಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಸ್ಥಿತಿಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಸಹ್ಮಾರರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ವ್ಯಾಸೋಕ್ತವಾದ ಲಿಂಗಪುರಾಣದಲ್ಲಿ— ಬಲಗೈಯ ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಯಾಗಿ ಎಡಗೈಯ ಅಂಗುಷ್ಠವು ಕಡೆಯಾಗಿ ನ್ಯಾಸಮಾಡುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ; ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಎಂದರೆ ಎಡಗೈಯ ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಯಾಗಿ, ಬಲಗೈಯ ಅಂಗುಷ್ಠವು ಕಡೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸಹ್ಮಾರ; ಎರಡು ಕಯ್ಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇಆವೃತ್ತಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿ ಕನಿಷ್ಠಾಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಥಿತಿನ್ಯಾಸವು; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ; ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿ; ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಸಹ್ಮಾರವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಯೋಗಬಾಗ

ಮದಲ್ಲಿ—ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿ ಕನಿಷ್ಠಾಂತವಾದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ; ಕನಿಷ್ಠಾದಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾಂತ ವಾದರೆ ಸಹ್ಮಾರ; ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಯಾಗಿ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಾದಿ ಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಆವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಥಿತಿ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ; ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿ; ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸನ್ಯಾಸಿ ವಿಧುರ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಸಹ್ಮಾರನ್ಯಾಸವೆಂದು ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದು. ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿಗಳು—ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಕನಿಷ್ಠಾಂತವಾದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ; ಕನಿಷ್ಠಾದಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾಂತವಾದರೆ ಸಹ್ಮಾರ; ಮಧ್ಯಮ, ತರ್ಜನಿ, ಅಂಗುಷ್ಠ, ಕನಿಷ್ಠ, ಅನಾಮಿಕೆ ಈರೀತಿಯಾದರೆ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂತಲೂ, ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೂ, ಮುತ್ತೈದೆಗೂ, ವಿಧವೆಗೂ ಸ್ಥಿತಿನ್ಯಾಸವು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು. ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಹ್ಮಾರನ್ಯಾಸವು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ವಾತುಲಾಗಮ, ಪ್ರಪಂಚಸಾರ, ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯ, ಮಂತ್ರದೇವತಾಪ್ರಕಾಶಿಕೆ, ಮಂತ್ರಮಹೋದಧಿ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳೂ ಕೂಡ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರ ರೂಪಗಳಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗಳಾಗುವುವೆಂದು ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಯಕಾರಾದಿ ಸಕಾರಾಂತವಾದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸಕಾರಾದಿ ಯಕಾರಾಂತವಾದರೆ ಸಹ್ಮಾರ, ಶಿಕಾರಾದಿ ಮಕಾರಾಂತವಾದರೆ ಸ್ಥಿತಿ, ಯೆಂಬುದಾಗಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಬೀಜಾಕ್ಷರವ್ಯತ್ಯಯವು ಇವರು ಹೇಳಿರುವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕರನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯಂಗುಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ ಮೂರು ಮೂರು ಪರ್ವಗಳ ಆದ್ಯಂತ ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವವನ್ನೂ, ಮಧ್ಯಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಸಹಿತವಾದ ಆಯಾ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧದ ನ್ಯಾಸದಲ್ಲೂ ಅಂಗುಲಿಗಳ ಬುಡದ ಪರ್ವದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗೀಂದ್ರರಾದರೊ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೂಲಪರ್ವದಿಂದ ಅಗ್ರಪರ್ವದವರೆಗೆ; ಸಹ್ಮಾರಕ್ಕೆ ಅಗ್ರದಿಂದ ಮೂಲದವರೆಗೆ; ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಧ್ಯ, ಆದಿ, ಅಗ್ರ, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗುಷ್ಠದ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತರ್ಜನಿಯ ಅಗ್ರದಿಂದಲೂ, ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಂಗುಷ್ಠದ ಅಗ್ರದಿಂದಲೂ, ನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು.

ದೇಹನ್ಯಾಸವು:—ಶಿರಸ್ಸು, ಮುಖ, ಕಂಠ, ಹೃದಯ, ಗುಹ್ಯ, ಪಾದ ಈ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪ್ರಣವಸಹಿತವಾಗಿ ನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ; ಪಾದಾದಿಮೂರ್ಧಪರ್ಯಂತವಾದರೆ ಸಹ್ಮಾರ; ಹೃದಯ, ಗುಹ್ಯ, ಪಾದ, ಶಿರಸ್ಸು, ಮುಖ, ಕಂಠ ಈ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಸಮಾಡುವುದು ಸ್ಥಿತಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದರಲ್ಲೂ, ಪ್ರಣವಾದಿ ಷಡಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಬೀಜಾಕ್ಷರವ್ಯತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕದು ನಿಜಗುಣರ ಪಕ್ಷವು.

ಬಳಿಕ ಪ್ರಣವಾದಿ ಷಡಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೃದಯಾದಿ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಶಿರಸ್ಕ ವಾಗಿ ನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದೇ ಅಂಗನ್ಯಾಸವು; (ದೇಹನ್ಯಾಸ ಅಂಗನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಆಯಾ ಅಂಗುಲಿಗಳ ವಿವೇಚನವು ಮುಂದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ವ ಶೋಧನಗೊಳಿಸುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.)

ಈ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ನ್ಯಾಸರೀತಿಗಳು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧ ವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಆಯಾ ಆಶ್ರಮಿಗಳು ಆಯಾ ಉಕ್ತಗಳಾದ ನ್ಯಾ ಸಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವೀರಶೈವರಿಗಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ನಮ್ಮ ಮ ತಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀಲಕಂಠ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತವಾದ ‹ಕ್ರಿಯಾ ಸಾರ› ವೆಂಬ ಉದ್ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗಳನೆ ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ರುವುದೇನೆಂದರೆ—ವೀರಶೈವರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲೀಕರಣ (ಕರನ್ಯಾಸಾಂಗನ್ಯಾಸವು) ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರು ವುದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಅವರುಗಳು ಸದಾ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇತರರುಗ ಳಾದರೊ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ (ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ) ನ್ಯಾಸರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವರು ತ್ರಿವಿಧನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಉ ಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದುಕಾರಣ ವೀರಶೈವರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಮು ಖದಿಂದ ತಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುವುದೋ ಅಥವಾ ತಮಗೆ ಯಾವುದು ಅಭಿರುಚಿಸುವುದೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದೃಢಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಆಚ ರಿಸುವುದೇ ಉಚಿತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಮುದ್ರಾಲಕ್ಷಣವು.

ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವವನಿಗೆ ಮುದ್ರಾಲಕ್ಷಣ ಜ್ಞಾನವು ಅತ್ಯವ ಶ್ಯಕವು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾತುಲಾಗಮಾದಿ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆವಾಹಿನೀಮುದ್ರೆ— ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳನ್ನೂ ಅಂಜಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅನಾಮಿಕೆಯ ಬೆರಲುಗಳ ಬುಡದ ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲುಗಳ ತುದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಸ್ಥಾಪಿನೀಮುದ್ರೆ—ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೀತಿಯ ಹಸ್ತವನ್ನೇ ಅಧೋ ಮುಖ ಮಾಡುವುದು. ಸನ್ನಿಧಾಪಿನೀ—ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನೂ ಮೇಲ ಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು. ಸಂರೋ ಧಿನೀ—ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಮೇಲೆ ಬಿಡದೆ ಮುಷ್ಟಿಯೊಳಗಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಸಮ್ಮುಖೀಕರಣೀ—ಅಂತಹ ಮುಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಂಗತಾಕನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿಯು ವುದು. ಅವಕುಂಠಿನೀ—ಒಲಗಯ್ಯನ್ನು ಮುಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅಧೋಮುಖಗೊಳಿಸಿ ತರ್ಜನಿಯನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ನೀಡಿ, ಆ ಬೆರಲನ್ನು ಎಡಗಯ್ಯಲ್ಲಿ ಸೂಂಕಿಸಿ, ಸು

ತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿಸುವುದು. (ಇವೇ ಷಣ್ಮುದ್ರೆಗಳು) ಅಲ್ಲದೆ ವರಮುದ್ರೆ—ಹಸ್ತ ವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಚಾಚುವುದು. ಅಂಕುಶಮುದ್ರೆ—ನಡುಬೆರಲನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ನೀಡಿ ಅದರ ಮಧ್ಯಪರ್ವದೊಡನೆ ತರ್ಜನಿಯ ಮಧ್ಯಪರ್ವವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಆ ತರ್ಜನಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗ್ಗಿಸುವುದು. ಮಹಾಮುದ್ರೆ—ಎರಡು ಕಯ್ಗಳ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದನ್ನು ತಗಲಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಉಳಿದ ಬೆರಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು. ಗಂಧಮುದ್ರೆ—ಕಿರುಬೆರಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು. ಪುಷ್ಪಮುದ್ರೆ—ಹೆಬ್ಬೆರಲುಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ತರ್ಜನಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಸುವುದು. ಧೂಪಮುದ್ರೆ—ತರ್ಜನಿಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು. ದೀಪಮುದ್ರೆ—ನಡುಬೆರಲಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಸಂಯೋಗಿಸುವುದು. ನಮ ಸ್ಕಾರಮುದ್ರೆ—ಎರಡು ಕಯ್ಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಿ, ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲುಮುಖ ಮಾಡಿ ಹೃದಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಾಳಮುದ್ರೆ—ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಒಂದರಿಂದೊಂದನ್ನು ಹೃದಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾಡಿಸುವುದು. ಲಿಂಗಮುದ್ರೆ—ಬಲ ಗಯ್ಯನ್ನು ಮುಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮುಷ್ಟಿಯ ನ್ನು ಎಡಗಯ್ಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಸಹಸ್ರಾರಮುದ್ರೆ—ಎಡಗಯ್ಯನ್ನು ಅಧೋಮುಖಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಲಗಯ್ಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಖ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆರ ಲುಗಳಿಂದಲೂ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತಿಸುವುದು. ಪದ್ಮಮುದ್ರೆ—ಬೆರಲುಗಳನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ನೀಡಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಎರಡು ಮುಂಗಯ್ಗಳ ನ್ನೂ ಕೂಡಿಸುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮಮುದ್ರೆ—ಎಡಗಯ್ಯಿನಮೇಲೆ ಬಲಗಯ್ಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಒಂದರ ಸಂದಿನಲ್ಲೊಂದುಬೆರಲನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಹಸ್ತಗಳ ಪೃಷ್ಠಭಾಗವನ್ನು ಬಲ ವಾಗಿ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಕೂರ್ಮಮುದ್ರೆ— ಎಡಗಯ್ಯಿನ ಮೇಲೆ ಬಲಗಯ್ಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಆಯಾ ಬೆರಲುಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ರುವುದು. ಅಸ್ತ್ರಮುದ್ರೆ— ಬಲಗಯ್ಯಿನ ಅಂಗುಷ್ಠ ಅನಾಮಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮುಖದಲ್ಲಿಡುವುದು. ತತ್ವಮುದ್ರೆ—ಬಲಗಯ್ಯಿನ ಹೆಬ್ಬೆರಲು ತರ್ಜನಿಗಳನ್ನು ಸೇ ರಿಸಿ ಹಿಡಿಯುವುದು (ಇದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಮುದ್ರೆಯೆಂತಲೂ ಹೆಸರು) ಕುರಂಗಮು ದ್ರೆ—ಹೆಬ್ಬೆರಲಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಅನಾಮಿಕೆಗಳ ಅಗ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ತರ್ಜನಿ ಕನಿಷ್ಠಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವುದು. ಚೂಚುಕಮುದ್ರೆ—ಐದು ಬೆರಲುಗಳ ತುದಿಯನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿರುವುದು.

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮುದ್ರೆಗಳ ಲಕ್ಷಣವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಾ ಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವಾಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಜಪಲಕ್ಷಣವು.

ಮಾಲಿಕಾಮೂಲಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಜಪವು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಸಾರಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾಲಿಕೆ

ಯಿಂದಲೇ ಜಪವನ್ನು ಸದಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಅನೇಕರಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಂಗುಲೀಜಪವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದಾಗಿರುವುದು. ಮಾಲಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಗುಲಿಗಳಿಂದಲೇ ಜಪಿಸುವುದೂ ಅಥವಾ ಅಂಗುಲಿಗಳ ರೇಖೆಯಿಂದ ಜಪಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಗುಲಿಗಳಿಂದ ಜಪಿಸುವಿಕೆಯು ಮಾಲಿಕಾಜಪಕ್ಕೆ ಸಮಾನವು. ರೇಖೆಯಿಂದ ಜಪಿಸೋಣವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ೮ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದು ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದುಕಾರಣ ರೇಖಾಜಪವೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಮಧ್ಯಮ, ಅನಾಮಿಕೆ ಈ ೨ ಬೆರಲುಗಳ ಮಧ್ಯಪರ್ವಗಳೆರಡನ್ನೂ ಮೇರುವನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ತತ್ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಅನಾಮಿಕಾಂಗುಲಿಯ ಬುಡದ ರೇಖೆಯಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಲಿಯ ಬುಡದ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು ೧ ವಿಧ. ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಳಿಯ ಅಧೋರೇಖೆಯಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಅನಾಮಿಕಾಂಗುಲಿಯ ಬುಡದ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧ. ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಲಿಯ ಊರ್ಧ್ವರೇಖೆಯಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಅನಾಮಿಕೆಯ ಊರ್ಧ್ವರೇಖೆಗೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧ. ಅಂತೂ ಈ ಅಂಗುಲಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ೧೨ ರಂತೆ ೯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೊಂದು ರೀತಿ. ನಾಲ್ಕೇ ಅಂಗುಲಿಗಳಲ್ಲಿ ದಶರೇಖೆಗಳನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಆವೃತ್ತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೦ರಂತೆ ಗಣಿಸುವುದೊಂದುರೀತಿ. ಜಪಿಸುವಾಗ ಅಂಗುಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂದುಬಿಡದಂತೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಪದ ಫಲವು ಸ್ರವಿಸಿಹೋಗುವುದು. ಮತ್ತು ಜಪಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಬೆರಲುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗ್ಗಿಸಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಹಸ್ರವೋ ಅಥವಾ ೧೦೮ನ್ನೋ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಣನೆಯು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಾಗದಂತೆ ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಜಪವು ವಾಚಕ, ಉಪಾಂಶು, ಮಾನಸವೆಂದು ಮೂರುವಿಧ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುವಂತೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ವಾಚಕ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ತುಟಿಗಳನ್ನು ಅಳ್ಳಾಡಿಸುತ್ತ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಉಪಾಂಶು. ತುಟಿಗಳನ್ನು ಅಳ್ಳಾಡಿಸದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಜಪಿಸುವುದು ಮಾನಸವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉಪಾಂಶುವು ಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾನಸವು ಶ್ರೇಷ್ಠವು.

ದೀಕ್ಷಾಮಂಟಪಲಕ್ಷಣವು—ಒಳಗೆ ಇದ್ದಲು ಬತ್ತದ ಹೊಟ್ಟು ಮೂಳೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಶುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ೯ ಅಥವಾ ೭ ಇಲ್ಲವೆ ೫ ಮೊಳಗಳ ಅಗಲವೂ, ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ಉದ್ದವೂ, ೮ ಮೊಳದ ಎತ್ತರವೂ ಇರತಕ್ಕ ಚಚ್ಚೌಕನಾದ ಮಂಟಪವು ೧೬ ಅಥವಾ ೧೨ ಕಂಬಗಳುಳ್ಳುದಾಗಿರಬೇಕು. ನಾಲ್ಕುಕಡೆಗೂ ದ್ವಾರವಿಡಬೇಕು. ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಕಲಶಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ

೧೨ ಅಂಗುಲದ ಅಗಲವೂ ಉದ್ದವೂ ಉಳ್ಳ ಚತುಷ್ಕೋಣವಾದ ಜಗತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ನಾಲ್ಕು ಕಂಬಗಳ ಸಣ್ಣ ಮಂಟಪವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಮೇಲೂ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿ, ಮೇಲುಕಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಹಾಲುಮರದ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಳೆಕಂಬಗಳು, ಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ದರ್ಭಮಾಲೆಗಳು, ಧ್ವಜಪಟಗಳು, ಗಂಟೆಗಳು, ಕನ್ನಡಿಗಳು, ಚಾಮರಗಳು ಇವುಗಳಿಂದೆಲ್ಲಾ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಧೂಪದಿಂದ ಸುವಾಸಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಪಂಚಕಲಶಸ್ಥಾಪನ—ಮಧ್ಯದ ಸಣ್ಣ ಮಂಟಪದ ಜಗತಿಯನ್ನು ಷಡ್ಗವ್ಯಗಳಿಂದ ಸಾರಿಸಿ, ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದ ೯ ಕೋಣಗಳಾಗುವಂತೆ ಬರೆದು, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉಳಿದ ೫ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚವರ್ಣದ ರಂಗವಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟದಳ ಕಮಲಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಕಲಶಪ್ರಮಾಣವು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಬುಡವು ೧ ಅಂಗುಲದ ಎತ್ತರ, ಹೊಟ್ಟೆ ಎತ್ತರ ೧೨ ಅಂಗುಲ, ಕಂಠವು ೧ ಅಂಗಲದ ದಪ್ಪ, ಮುಖಭಾಗವು ೨ ಅಂಗುಲದಗಲವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ದುಂಡಾಗಿರಬೇಕು. ಲೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರ ಇವುಗಳದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನದಾಗಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತುವ ನೂಲು ೯ ಎಳೆಗಳಾಗಬೇಕು. ಇವಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕುವು ಅರಳಿ ಮಾವು ಹಲಸು ಆಲ ಅತ್ತಿ ಇವುಗಳೇ ೫ ಚಿಗುರುಗಳು, ಇವುಗಳ ತೊಕ್ಕಸಹ. ಕೆಂಪು, ಮುತ್ತು, ವೈಡೂರ್ಯ, ಇಂದ್ರನೀಲ, ಹವಳ ಇವೇ ಪಂಚರತ್ನಗಳು. (ಇವು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಚಿನ್ನ). ಹುತ್ತ, ಒಳಗೆರೆ, ಅಶ್ವಶಾಲೆ ಗಜಶಾಲೆ ಚೇಳುಭೂಮಿ ಇವುಗಳೊಳಗಣ ಮಣ್ಣುಗಳು. ಹೊಂಬಾಳೆ ಗರುಕೆ ವೀಳೆಯದೆಲೆ ಹಾಲಿವಾಣ, ಅರಳಿ ಇವುಗಳ ಚಿಗುರಿನಿಂದಲೂ ಕಲಶಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ದರ್ಭಕೂರ್ಚವು ೫೫ ಅಥವಾ ೧೬ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಬುಡವು ಹನ್ನೆರಡಂಗುಲ, ಅಗ್ರವು ನಾಲ್ಕಂಗುಲ ಗಂಟು ೧ ಅಂಗುಲವುಳ್ಳುದಾಗಿರಬೇಕು. ಕಲಶಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಕಮಲಗಳೇ ಮನೆ, ಧಾನ್ಯಗಳೇ ಪಾದ, ಅಕ್ಕಿಯೇ ಮಂಡಿಗಳು, ಕೂರ್ಚವೇ ಲಿಂಗವು, ಕಲಶವೇ ದೇಹವು, ವಸ್ತ್ರವೇ ತೊವಲು, ತಂತುವೇ ನಾಡಿಗಳು, ಮೃತ್ತಿಕೆಯೇ ಮಾಂಸವು, ಜಲವೇ ರಕ್ತವು, ಚಿನ್ನವೇ ಪ್ರಾಣವು, ರತ್ನಗಳೇ ಮೂಳೆಗಳು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯೇ ಶಿರಸ್ಸು, ಚಿಗುರುಗಳೇ ಕೇಶಗಳು ಆಗಿರುವುವು. ಅದುಕಾರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಗವೂ ನ್ಯೂನವಾಗಕೂಡದು.

ಪಂಚಗವ್ಯಗಳು— ಕೆಂದಹಸುವಿನ ಹಾಲು, ಬಿಳಿಹಸುವಿನ ಮೊಸರು, ಕಪಿಲೆ (ಅಳಗಹಸುವಿನ) ತುಪ್ಪ, ಕಾಳಹಸುವಿನ ಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಗಳು, ಇವೇ ಪಂಚಗವ್ಯಗಳು. ಬಡಕಲಾದ ಬಂಜೆಯಾದ ಬಹಳ ಮುದಿಯಾದ ಎಳಗಂತಿಯಾದ ಹಸುವಿನ ಗವ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗದು.

ದರ್ಭಪವಿತ್ರವು— ಎರಡಂಗುಲದ ಸುತ್ತು, ಒಂದಂಗುಲದ ಗಂಟು, ೪ ಅಂಗುಲದುದ್ದದ ಅಗ್ರವುಳ್ಳುದಾಗಿ ೨ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರಬೇಕು.

ಶಿವಲಿಂಗದ ಪಂಚಸೂತ್ರವು—ಲಿಂಗದ ಸುತ್ತಳತೆಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಪೀಠದ ಅಡ್ಡಗಲವೂ ಉದ್ದವೂ ಇರಬೇಕು. ಆ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಗೋಮುಖ ದಳತೆಯೂ, ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಗೋಮುಖದ ತುದಿಯೂ, ಅದರ ಅರ್ಧದಳ ತೆಯಷ್ಟು ಕಂಠನಾಳವೂ ಇರಬೇಕು.

ಕರಡಿಗೆ—ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಸೀಸ ಮೊದಲಾದ ಲೋಹ ಗಳಲ್ಲಾವುದರಲ್ಲಾದರೂ ಲಿಂಗಾಕಾರ ನಂದಿಯಾಕಾರ ಏಡಿಯಾಕಾರ ಮಾ ವಿನ ಫಲದಾಕಾರ ಕಡಬಿನಾಕಾರ ಬಿಲ್ವಫಲಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಕಂಚಿನ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕರಡಿಗೆಯು ಕೂಡದು. ಗಂಧದಮರದ ಕರಡಿಗೆಯು ಆಗಬ ಹುದು. ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಬಹುದು. ಕರಡಿಗೆಗೆ ಒಂದೇ ಮುಚ್ಚಳ ಮೂರುಪಾದಗಳು ಇರಬೇಕು. ಶಿವದಾರವು ಸ್ವರ್ಣಾದಿ ಲೋಹಮಯವಾಗಾ ಗಲಿ ತಂತುಮಯವಾಗಾಗಲಿ ಇರಬಹುದು. ಕರಡಿಗೆಯು ಶಕ್ತಿರೂಪವೂ ದಾರ ವು ಶಿವರೂಪವೂ ಆಗಿರುವುದು. ದೀಕ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕರಡಿಗೆ ಶಿವದಾರಗಳ ನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಧಾರಣ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಉಪಚಾರಭೇದಗಳು;— ಪಂಚೋಪಚಾರಕ್ಕೆ—ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ. ಷೋಡಶೋಪಚಾರಕ್ಕೆ— ಆವಾಹನ, ಆಸನ, ಪಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವೀತ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ, ಆತ್ಮಾರೋಪಣ.

ಪಂಚಗವ್ಯ... ಗೋಮಯ, ಗೋಮೂತ್ರ ಗೋದಧಿ, ಗೋಘೃತ, [illegible]
[illegible]

ಶ್ರೀ ಸಾಂಬಶಿವಾಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ.

ಸಟೀಕ ವೀರಶೈವ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಿಃ

ಕೃಘ್ರಾಣಿ.

ಉಕ್ತಕಾಲೇ ಆಚಾರ್ಯಃ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಕೃತನಿತ್ಯಕ್ರಿಯಃ ಮಂಗಲಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಸ್ವಲಂಕೃತೋ, ದರ್ಭಪಾಣಿಃ, ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ, ವಟೋಃ ಪರಿಧಾನಾರ್ಥಂ ಶುಕ್ಲ ಮೀಷದ್ಧೌತಂ ನವಂ ಸದಶಂ ಪರೇಣಾಧೃತಂ ವಸ್ತ್ರಂ, ಉತ್ತರೀಯಾರ್ಥಂಚ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರಂ, ಶಿವಲಿಂಗಂ, ಮೌಂಜೀಂ ಮೇಖಲಾಂಚ, ಪಾಲಾಶ ಮವ್ರಣ ಮೃಜಂ ಸೌಮ್ಯದರ್ಶನಂ ವಟೋಃಕೇಶಸಂಮಿತಂ ಸಾಗ್ರಂ ದಂಡಂ, ಕೌಪೀನಂ, ತದ್ಬಂಧನಸೂತ್ರಂ, ಭಿಕ್ಷಾಭಾಜನಂಚ ಸಂಪಾದ್ಯ, ಸ್ವಲಂಕೃತಾಯಾಂ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ತಭೂಮೌ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಉಪವಿಶ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ,, ದೀಕ್ಷಯಿತ್ವತ್ವಾದಿಸಿದ್ಧಯೆ ಕೃಘ್ರಾಣ್ಯಾಚರಿಷ್ಯೇ ,, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಏಕಸ್ಮಿನ್ಪಾತ್ರೇ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದ್ರವ್ಯಂ ನಿಧಾಯ, ಮಾಹೇಶ್ವರಸನ್ನಿಧಿಂ ಗತ್ವಾ ,, ಅಶೇಷೇ ಹೇಪರಿಷತ್ ಮದೀಯಾಂ ವಿಜ್ಞಾಪನಾಂ ಅವ

ಮೊದಲನೆದಿವಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ಮ.

ಶಿವದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಜೋಯಿಸರು ಲಗ್ನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವ ದಿನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯನು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ, ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೈದತಕ್ಕ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಗೆದಿರುವ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಹೊದೆಯಲ್ಪಡದಿರುವ ಹೊಸಪಂಚೆಯೊಂದನ್ನೂ, ಹೊದೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾವಿಯ ಪಂಚೆಯೊಂದನ್ನೂ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೂ ನೊದೆ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಉಡಿದಾರವನ್ನೂ, ಆ ಹುಡುಗನ ಜುಟ್ಟಿನ ವರೆಗೂ ಉದ್ದಳತೆಯುಳ್ಳುದಾಗಿಯೂ, ಗಾಯವಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಡೊಂಕಾಗದೆಯೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅಗ್ರಸಮೇತವಾದ ಮುತ್ತುಗದ ದಂಡವನ್ನೂ, ಕೌಪೀನವನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ದಾರವನ್ನೂ, ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸ

ಧಾರ್ಯೆ, ಮಯಾ ಸಮರ್ಪಿತಾಂ ಇಮಾಂ ಸೌವರ್ಣೀಂ ಅಲ್ಪೀಯಸೀಮಪಿ ಯಥೋಕ್ತದಕ್ಷಿಣಾಮಿವ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ, ಮಾಮನುಗೃಹಾಣ ,, ಇತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಾ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ತತ್ಪಾತ್ರಂ ತತ್ಪುರತಃ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್. ಮಾಹೇಶ್ವರಾಸ್ತು–ಅನುಗೃಹ್ಣಾಮಃ ಇತಿಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ.

ತತಃ ಕುಮಾರಸ್ತುತಥೈವ:– ,,ಮಮ ಬಾಲ್ಯೇ ವಯಸಿ ಅಜ್ಞಾನತಃ ಪಿತ್ರಾದ್ಯುಪೇಕ್ಷಯಾಚ ಸಂಭಾವಿತಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಂ ಅಪನೋದನಾರ್ಥಂ ಜನನೀಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಸಹಭೋಜನೋಚ್ಛಿಷ್ಟಭೋಜನ ಪರ್ಯುಷಿತಭೋಜನ ನಿಂದಿತಗೃಹಾನ್ನಭೋಜನ ಸಜಾತೀಯ ವಿಜಾತೀಯ ಸಹಚರಕ್ರೀಡಾಸಲ್ಲಾಪ ಅನಿಯತಮೂತ್ರೋತ್ಸರ್ಜನ ತತ್ತತ್ಕಾಲಶೌಚಾಭಾವ ಮೌನಾಭಾವ ಪ್ರಭೃತೀನಾಂ ಸಂಭಾವಿತಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಂ ಅಪನೋದನಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಕ್ಷಿತ್ಯ ಮಾಂ ಅನುಗೃಹ್ಣಂತು ಭವಂತಃ,, ಇತಿ ವದೇತ್ || ಮಾಹೇಶ್ವರಾಃ ,,ಅನುಗೃಹ್ಣಾಮಃ ,, ಇತಿ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ ||

ಲಪಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ದೇಶಕಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ತನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ತನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಛ್ರವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು, ಮಾಹೇಶ್ವರರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ,,ಎಲೈ ಮಾಹೇಶ್ವರಸಭೆಯೇ! ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ, ನನ್ನಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ದ್ರವ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಯಥೋಚಿತವಾದುದೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರಿ,, ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನವರ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದು. ಮಾಹೇಶ್ವರರು ,, ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆವು,, ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅನಂತರ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕುಮಾರನು ಹಾಗೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣಾಸಮೇತವಾದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ,,ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ, ತಂದೆ ಮೊದಲಾದವರ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ತಾಯಿಯ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ, ಒಡನೆ ಬುಂಜಿಸುವಿಕೆ, ಎಂಜಲನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ, ತಂಗಳನ್ನು ಬುಂಜಿಸುವಿಕೆ, ದೂಷ್ಯರಾದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನಮಾಡುವಿಕೆ, ಸ್ವಜಾತಿ ಅನ್ಯಜಾತಿಯವರೊಡನೆ ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನಾಡುವಿಕೆ, ಕ್ಲೃಪ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಮೂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ, ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು, ಮೌನವನ್ನು ವಹಿಸದಿರುವುದು, ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಗಳಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾದ ದಕ್ಷಿಣೆಯೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರಿ,, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಮಾಹೇಶ್ವರರು ,, ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆವು,,

ಅಥ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಾದೀನಾಂ ಸಂಕಲ್ಪಃ—ಯಜಮಾನಃ ಆಚಮ್ಯ, ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ, ಮಂಗಲಸಂಭಾರಂ ಸಂಭೃತ್ಯ, ಸ್ವಲಂಕೃತೇ ಗೃಹೇ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ತಭೂಮೌ ಸೋತ್ತರಚ್ಛದೇ ಭದ್ರಾಸನೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, "ಆಗಮಾರ್ಥಂತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂತುರಕ್ಷಸಾಂ| ಕುರ್ಯಾದ್ಘಂಟಾರವಂಭಕ್ತ್ಯಾ ದೇವತಾಹ್ವಾನಲಾಂಛನಂ" ಇತಿ ಘಂಟಾನಾದಂ ಕೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ,............ಅಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ....ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನಸ್ಯ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧ್ಯಾ ವೇದಾಧ್ಯಯನಾಧಿಕಾರಾರ್ಥಂ ಲಿಂಗಾಂಗಯೋಗಸಂಪತ್ತ್ಯಾ ಮಲಮಾಯಾ ವಿಮೋಚನಪೂರ್ವಕ ಶಾಶ್ವತಶಿವಸಾಯುಜ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ತತ್ಸಾಧನೀಭೂತ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ. ತದಂಗ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನ ಮಂಟಪದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕುಲದೇವತಾಸ್ಥಾಪನಾನಿಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ತದಾದೌ ಪ್ರಾರೀಪ್ಸಿತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ನಿರ್ವಿಘ್ನೇನ ಪರಿಸಮಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಗಣಪತಿಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ.

ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೀಯುವರು. ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಆಚಮನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಮಂಗಳಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜತೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಂಚುಳ್ಳುದಾಗಿರುವ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತು, ತನ್ನ ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಟುವನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆಗಮಾರ್ಥಂತು ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಘಂಟಾನಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಶುಭದಿವಸ ಇಂಥ ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನನಾದ ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಲಿಂಗಾಂಗಸಾಮರಸ್ಯ ಜ್ಞಾನದಿಂದಆಣವಾದಿ ಮಲಮಾಯಾವಿನಾಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕವಾದ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಆ ಕರ್ಮವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನ, ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನ, ಅಂಕುರಾರ್ಪಣ, ಮಂಟಪದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾ, ಕುಲದೇವತಾ ಸ್ಥಾಪನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ತತ್ಪೂಜಾಂಗವಾದ ಕಲಶಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಜಲಪೂರಿತವಾದ ಕಲಶದಮೇಲೆ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ "ಕಲಶಸ್ಯ... ಸನ್ನಿಧಿಂಕುರು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಆ ಕಲಶವನ್ನು ಗಂಧಾದ್ಯುಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಆ ಕಲಶೋದಕದಿಂದ ಸಕಲ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ತನ್ನನ್ನೂ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮುಂಗಡೆಯಲಿ

ತದಂಗಕಲಶಾರಾಧನಂ ಕುರ್ಯಾತ್-ಕಲಶೋಪರಿ ಹಸ್ತಂನಿಧಾಯ ‹‹ಕಲಶಸ್ಯಮುಖೇರುದ್ರಃ ಕಂಠೇವಿಷ್ಣುಸ್ಸಮಾಶ್ರಿತಃ | ಮೂಲೇತತ್ರಸ್ಥಿತೋಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇಮಾತೃಗಣಾಸ್ಸ್ಮೃತಾಃ| ಕುಕ್ಷೌತುಸಾಗರಾಸ್ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾವಸುಂಧರಾ| ಋಗ್ವೇದೋಽಥಯಜುರ್ವೇದ ಸ್ಸಾಮವೇದೋಹ್ಯಥರ್ವಣಃ| ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಕಲಶಾಂಬುಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ| ಗಂಗೇಚಯಮುನೇಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ | ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂಕುರು›› ಇತ್ಯಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಕಲಶಂ ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ, ಕಲಶೋದಕೇನ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣ್ಯಾತ್ಮಾನಂಚ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಅಕ್ಷತಮಂಡಲೇ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯೇತ್.

ಗಣೇಶಪೂಜಾ

‹‹ಗಣಾನಾಂತ್ವಾಗೃತ್ಸಮದೋಗಣಪತಿರ್ಜಗತೀ | ಗಣಪತ್ಯಾವಾಹನೇವಿನಿಯೋಗಃ›› (ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾಮುಪಮಶ್ರವಸ್ತಮಂ | ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ ಆನಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿಸ್ಸೀದಸಾದನಂ) ಅಸ್ಮಿನ್ ಮಂಡಲೇ ಭೂಃ ಗಣಪತಿ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ| ಭುವಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ. ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ | ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ, ನವಶಕ್ತಿಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ—ತೀವ್ರಾಯೈನಮಃ | ಜ್ವಾಲಿನ್ಯೈನಮಃ | ನಂದಾಯೈನಮಃ | ಭೋಗದಾಯಿನ್ಯೈನಮಃ | ಕಾಮರೂಪಿಣ್ಯೈನಮಃ | ಉಗ್ರಾಯೈನಮಃ | ತೇಜೋವತ್ಯೈನಮಃ | ಸತ್ಯಾಯೈನಮಃ | ವಿಘ್ನನಾಶಿನ್ಯೈನಮಃ | ಓಂ ನಮೋಭಗವತೇ ಸಕಲಗುಣಾತ್ಮಕಶಕ್ತಿಯುತಾಯೆ ಮಹಾಗಣಾಧೀಶ್ವರಾಯ ಯೋಗಪದ್ಮಪೀಠಾತ್ಮನೇನಮಃ ಸುವರ್ಣಪೀಠಂಕಲ್ಪಯಾಮಿ || ಸ್ವಾತ್ಮಸಂಸ್ಥಮಜಂಶುದ್ಧಂತ್ವಾಮದ್ಯಗಣನಾಯಕ | ಅರಣಾವಿವ ಹವ್ಯಾಶಮೂರ್ತಿ ಮಾವಾಹಯಾಮ್ಯಹಂ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ | ಸಶಕ್ತಿಸಾಂಗಸಾಯುಧಸವಾಹನ ಸಪರಿವಾರ ಮಹಾಗಣಾಧೀಶ್ವರ ಅತ್ರಾಗ

ರುವ ಅಕ್ಷತೆಗಳ ಗುಡ್ಡೆಯಮೇಲೆ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ‹‹ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ... ಮಾವಾಹಯಾಮಿ›› ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಆವಾಹಿಸಿ, ತೀವ್ರಾಯೈನಮಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ನವಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅದೇ ಮಂಡಲದಲ್ಲೇ ಆವಾಹಿಸಿ, ‹‹ಆವಾಹಯಾಮಿ... ವರದೋಭವ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆವಾಹನ್ಯಾದಿ ಷಣ್ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ಏಕದಂತಾಯ ಎಂಬಾರಂಭಿಸಿ, ಗಾಂಹೃದಯಾಯನಮಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ

ಚ್ಛಾಗಚ್ಛ | ಆವಾಹಯಾಮಿ ಆವಾಹಿತೋಭವ | ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ | ಸನ್ನಿಹಿತೋಭವ | ಅವಕುಂಠಿತೋಭವ | ವ್ಯಾಪ್ತೋಭವ | ವರದೋ ಭವ | ಇತಿಷಣ್ಮುದ್ರಾಃಪ್ರದರ್ಶ್ಯ | (ಏಕದಂತಾಯವಿದ್ಮಹೆ ವಕ್ರತುಂಡಾಯ ಧೀಮಹಿ ತನ್ನೋವಿಘ್ನೇಶ್ವರಃಪ್ರಚೋದಯಾತ್) ಗಾಂಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಗೀಂಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಗೂಂಶಿಖಾಯೈವಷಟ | ಗೈಂಕವಚಾಯಹುಂ| ಗೌಂ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ | ಗಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋ ಮಿತಿದಿಗ್ಬಂಧಃ ಇತಿನ್ಯಾಸಂಕೃತ್ವಾ, ಧ್ಯಾನಂ— ರಕ್ತೋರಕ್ತಾಂಗರಾಗಶ್ಶುಕ ಕುಸುಮಯುತಸ್ತುಂದಿಲ ಶ್ಚಂದ್ರಮೌಳಿರ್ನೇತ್ರೈರ್ಯುಕ್ತಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವಾಮನಕರಚರ ಣೋಬೀಜಪೂರಾತ್ತವಾಸಾಃ | ಹಸ್ತಾಗ್ರಕ್ಲ್ಪಪ್ತಪಾಶಾಂಕುಶರದವರದೋನಾ ಗವಕ್ತ್ರೋಹಿಭೂಷೋ ದೇವಃ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥೋಭವತು ನತಸುರೋ ಭೂತಯೇ ವಿಘ್ನರಾಜಃ || ಗಂ ಗಣಪತಯೇನಮಃ ಇತಿ ಜಪಂ ಕೃತ್ವಾ | ಪಾದ್ಯಾಘ್ಯಾ ದಿಕೋಪಚಾರೈಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ, ದ್ವಾದಶನಾಮಪೂಜಾಂಕುರ್ಯಾತ್—ಸುಮುಖಾ ಯನಮಃ | ಏಕದಂತಾಯನಮಃ | ಕಪಿಲಾಯನಮಃ | ಗಜಕರ್ಣಕಾಯನ ಮಃ | ಲಂಬೋದರಾಯನಮಃ | ವಿಕಟಾಯನಮಃ | ವಿಘ್ನರಾಜಾಯನಮಃ | ಗಣಾಧಿಪಾಯನಮಃ | ಬಾಲಚಂದ್ರಾಯನಮಃ | ಗಜಾನನಾಯನಮಃ | ಧೂ ಮಕೇತವೇನಮಃ | ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕಮೂರ್ತಯೆನಮಃ | ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮ ರ್ಪ್ಯ, ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ, ದೀಪಂದರ್ಶಯಾಮಿ, ನೈವೇದ್ಯಂಸಮರ್ಪ ಯಾಮಿ, ತಾಂಬೂಲಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ, ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪಂಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತತ್ತದುಪಚಾರಮಂತ್ರೇಣ ಸಮರ್ಪ್ಯ, (ನಿಷುಸೀದಗಣಪತೇಗಣೇಷುತ್ವಾ ಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರತಮಂಕವೀನಾಂ | ನಋತೇ ತ್ವತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂಚ ನಾರೇ ಮಹ ಮರ್ಕಂ ಮಘವಂಚಿತ್ರಮರ್ಚ) ಇತಿ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ—ವಕ್ರ ತುಂಡಮಹಾಕಾಯ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭ | ಅವಿಘ್ನಂಕುರುಮೇದೇವ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯೇಷುಸರ್ವದಾ | ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋದೀಕ್ಷಾಕ್ರಿ ಯಾದಿಷು | ನ್ಯೂನಂಸಂಪೂರ್ಣತಾಂಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇಸನಾಶಿವಂ || ಇತಿ

ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೇಹನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ದಿಗ್ಬಂಧನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು, ರಕ್ತೋ... ವಿಘ್ನರಾಜಃ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ‹‹ಗಂಗಣಪತಯೇನಮಃ›› ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನೂರೆಂಟು ವೇಳೆ ಜಪಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಪಾದ್ಯಾದಿ ಸಾಂಗೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ‹‹ವಕ್ರತುಂಡ...

ಗಣಪತಿಪೂಜನೇನ ಭಗವಾಂಚ್ಛ್ರೀ ಸದಾಶಿವಸ್ಸುಪ್ರೀತಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನೋವರದೋ ಭವತು ಇತಿ ಸಾಕ್ಷತಹಿರಣ್ಯೋದಕಂ ವಿಸೃಜೇತ್.

ಸ್ವ ಸ್ತಿ ವಾ ಚ ನಂ.

ತತಃ ಕರ್ತಾ ಸ್ವಪುರತಃ ರಂಗವಲ್ಯಾದಿಯುಕ್ತೇ ಭೂತಲೇ (ಮಹೀದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವೀಚನಇಮಂ ಯಜ್ಞಂಮಿಮಿಕ್ಷತಾಂ | ಪಿಪೃತಾನ್ನೋಭರೀಮಭಿಃ) ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರತೋ ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಜಪೇತ್ (ಓಷಧಯಸ್ಸಂವದಂತೇ ಸೋಮೇನಸಹರಾಜ್ಞಾ, ಯಸ್ಮೈಕೃಣೋತಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತಗ್ಂ ರಾಜನ್ಪಾರಯಾಮಸಿ) ಇತಿ ಪರ್ಣದ್ವಯಮಾಸ್ತೀರ್ಯ | (ಯೇನತೋಕಾಯತನಯಾಯಧಾನ್ಯಂ ಬೀಜಂ ವಹಧ್ವೇ ಅಕ್ಷಿತಂ| ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ಧತ್ತನಯಧ್ವಈಮಹೇ | ರಾಧೋ ವಿಶ್ವಾಯುಸೌಭಗಂ) ಇತಿಪ್ರಸ್ಥಪರಿಮಿತೌ ತಂಡುಲಪುಂಜೌ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರತಃ ಕೃತ್ವಾ (ಆಕಲಶೇಷುಧಾವತಿ ಶ್ಯೇನೋವರ್ಮವಿಗಾಹತೇ ಅಭಿದ್ರೋಣಾಕನಿಕ್ರದತ್)ಇತಿಪುಂಜೋಪರಿ ಧಾತುಮಯೌಮೃಣ್ಮಯೌವಾ ಕಲಶೌನಿಧಾಯ(ಇಮಂಮೇಗಂಗೇಯಮುನೇಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿಸ್ತೋಮಗ್ಂಸಚತಾಪರುಷ್ಣ್ಯಾ ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾಮರುದ್ವೃಧೇವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೇಶೃಣುಹ್ಯಾಸುಷೋಮಯಾ) ಇತಿ ತೀರ್ಥಜಲೇನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ (ಗಂಧದ್ವಾರಾಂದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂಕರೀಷಿಣೀಂ | ಈಶ್ವರೀಗ್ಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ) ಇತಿ ಗಂಧಂಕಲಶಯೋರ್ದದ್ಯಾತ್ || ಚಂದನಾದಿನಾತಾವನುಲಿಪ್ಯ || ಮಾಲಾಭೂಷಿತೌಕೃತ್ವಾ || (ಸಹಿರತ್ನಾನಿದಾಶುಷೇ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾಭಗಃ

ಸದಾಶಿವಂ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಇತಿ ಗಣಪತಿಪೂಜನೇನ ..ವರದೋಭವತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದಲೂ ದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಜಲವನ್ನು ಎರೆಯುವುದು

ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನವು.

ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿಸಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಮಹೀ....ಮಭಿಃ ಎಂದು ಜಪಿಸಿ, ಆ ಸ್ಥಳದಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಾಳೆಲೆಗಳನ್ನು ಓಷಧಯ....ಯಾಮಸಿ ಎಂದು ಹಾಸಿ, ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಯೇನ...ಭಗಂ ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳದಳತೆಯ ಅಕ್ಕಿ ಗುಡ್ಡೆಗಳೆರಡನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕಲಶೇಷು ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಲೋಹಮಯ ಅಥವಾ ಮೃಣ್ಮಯಗಳಾದ ಕಲಶಗಳೆರಡನ್ನಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಮಂಮೆ...ಷಮಯಾ

ಶಂಭಾಗಂಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ) ಇತಿ ಪಂಚರತ್ನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ (ಪ್ರವೋಯಜ್ಞೇಷು ದೇವಯಂತೋ ಅರ್ಚ್ಯಂದ್ಯಾವಾನಗ್ಂ ಹೋಭಿಃ ಪೃಥಿವಿ ಇಷದ್ಯೈ ಏಷಾಂ ಬೃಹ್ಮಣ್ಯಸಮಾನಿವಿಪ್ರಾವಿಷ್ವಗ್ಸ್ವಿಯಂತಿವನಿನೋನಶಾಖಾಃ) ಇತಿ ಆಮ್ರಪಲ್ಲ ವೈರಲಂಕೃತ್ಯ| ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತಿ ಪರುಷಃಪರುಷಃಪರೀ| ಏವಾ ನೋದೂರ್ವೇ ಪ್ರತನುಸಹಸ್ರೇಣಶತೇನಚ) ಇತಿ ದರ್ಭಕೂರ್ಚಂ ನಿದಧ್ಯಾತ್. (ಹಿರಣ್ಯರೂಪಸ್ಸಹಿರಣ್ಯಸಂದೃಗಪಾನ್ನಪಾತ್ಸೇದುಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ| ಹಿರಣ್ಯಯಾ ತ್ಪರಿಯೋನೇರ್ನಿಷದ್ಯಾಹಿರಣ್ಯಂದಾದತ್ಯಂನಮಸ್ಮೈ) ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಂದದ್ಯಾತ್ (ಪೂರ್ಣಾದರ್ವಿಪರಾಪತ ಸುಪೂರ್ಣಾ ಪುನರಾಪತ ವಸ್ನೇವವಿಕ್ರೀಣಾವಹಇಷ ಮೂರ್ಜಗ್ಂಶತಕ್ರತೊ) (ಯಾಃಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚಪುಷ್ಪಿ ಣೀಃ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋಮುಂಚತ್ವಗ್ಂಹಸಃ) ಇತಿಚ ಕಲಶಯೋ ರುಪರಿ ನಾರಿಕೇಳಫಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ (ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತಆಗಾತ್ಸವು ಶ್ರೇಯಾನ್ಭವತಿಜಾಯಮಾನಃ ತಂಧೀರಾಸ್ಸಕವಯಉನ್ನಯಂತಿಸ್ವಾಧಿಯೋಮ ನಸಾ ದೇವಯಂತಃ) ಇತಿ ಕಲಶಯೋರುಪರಿ ವಸ್ತ್ರೇ ನಿದಧ್ಯಾತ್ ‖ (ತಂತುಂ ತನ್ವನ್ರಜಸೋ ಭಾನುಮನ್ವಿಹಿ | ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಃಪಥೋ ರಕ್ಷಧಿಯಾಕೃತಾನ್ | ಅನುಲ್ಬಣಂವಯತಜೋಗುವಮಪೋಮನುರ್ಭವ ಜನಯಾದೈವ್ಯಂಜನಂ) ಇತಿ ಶ್ವೇತತಂತುಭಿರ್ವೇಷ್ಟಯೇತ್. (ತತ್ತ್ವಾಯಾಮೀತ್ಯಸ್ಯ ಶುನಶ್ಶೇಫೋವರುಣ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಕಲಶೇ ವರುಣಾವಾಹನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—(ತತ್ತ್ವಾಯಾಮಿಬ್ರಹ್ಮ ಣಾವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋಹವಿರ್ಭಿಃ | ಅಹೇಳಮಾನೋವ ರುಣೇಹಬೋಧ್ಯುರುಶಗ್ಂ ಸಮಾನಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ) ಇತಿ ವರುಣಮಾ ವಾಹ್ಯ,— ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ರುದ್ರಃ ಕಂಠೇವಿಷ್ಣುಸ್ಸಮಾಶ್ರಿತಃ | ಮೂಲೇ ತತ್ರಸ್ಥಿತೋಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇಮಾತೃಗಣಾಸ್ಸ್ಮೃತಾಃ | ಕುಕ್ಷೌತುಸಾಗರಾ ಸ್ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾವಸುಂಧರಾ | ಋಗ್ವೇದೋಽಥಯಜುರ್ವೇದ ಸ್ಸಾಮವೇ

ಎಂದು ಶುದ್ಧ ಜಲವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಗಂಧ ..ಶ್ರಿಯಂ ಎಂದು ಗಂಧವನ್ನು ಇಡದಿ, ಕಲಶಗಳ ಮೇಲೂ ಗಂಧವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ, ಪೂಮಾಲಿಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಸಹಿ...ಮಹೇ ಎಂದು ಪಂಚರತ್ನ ಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಪ್ರವೋ....ಶಾಖಾಃ ಎಂದು ಮಾವಿನ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಕಾಂಡಾ....ಶತೇನಚ ಎಂದು ದರ್ಭಕೂರ್ಚನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹಿರಣ್ಯ....ನಮಸ್ಮೈ ಎಂದು ಸುವ ರ್ಣವನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ಣಾ....ಹಸಃ ಎಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಯುವಾ.... ಯಂತಃ ಎಂದು ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ತಂತುಂ....ವ್ಯಂಜನಂ ಎಂದು ಬಿಳಿಯ ನೂಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ,

ದೋಹ್ಯಥರ್ವಣಃ | ಅಂಗೈಶ್ಚಸಹಿತಾಸ್ಸರ್ವೇಕಲಶಾಂಬುಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ | ಗಾ
ಯತ್ರೀಚೈವಸಾವಿತ್ರೀ ಶಾಂತಿಃಪುಷ್ಟಿಕರೀತಥಾ | ಸರ್ವೇಸಮುದ್ರಾಸ್ಸರಿತಸ್ತೀ
ರ್ಥಾನಿಜಹ್ರದಾನದಾಃ | ಆಯಾಂತುಮಮಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರ
ಕಾಃ ,, ಇತಿ ಕಲಶೌಸ್ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಜಪೇತ್ | ತತಃ ವರುಣಾದಿ ದೇವತಾಭ್ಯೋ
ನಮಃ ಇತಿ ಪೂಜಾಂಕೃತ್ವಾ, ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ವರುಣಾದಿ ದೇವತಾ
ಸ್ಸುಪ್ರೀತಾ ಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನಾವರದಾಭವಂತ್ವಿತಿ ಸಾಕ್ಷತಹಿರಣ್ಯೋದಕಂ ವಿಸೃಜೇ
ತ್. ತತಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ,, ಸರ್ವೇಷುಕಾಲೇಷು ಸಮಸ್ತದೇಶೇಷ್ವ
ಶೇಷಕಾರ್ಯೇಷು ತಥೈಶ್ವರೀಶ್ವರಃ | ಸರ್ವಸ್ವರೂಪೀಭಗವಾನನಾದಿರ್ಮಮಾಸ್ತು
ಮಾಂಗಲ್ಯವಿವೃದ್ಧಯೇಶಿವಃ || ಗಾಯತ್ರೀಚೈವಸಾವಿತ್ರೀಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿ
ಕರೀತಥಾ | ಆಯಾಂತುಮಮಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರಕಾಃ | ಅನ
ನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋಮಾಂಯೇಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ | ತೇಷಾಂನಿತ್ಯಾಭಿ
ಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂವಹಾಮ್ಯಹಂ | ಸ್ಮೃತೇಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಭಾ
ಜನಂ ಯತ್ರಜಾಯತೇ | ಪುರುಷಸ್ತಮಜಂನಿತ್ಯಂ ವ್ರಜಾಮಿಶರಣಂಶಿವಂ |
ಸರ್ವಮಂಗಳಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಶಿವೇಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕೇ | ಶರಣ್ಯೇತ್ರ್ಯಂಬಕೇ
ದೇವಿ ನಾರಾಯಣಿನಮೋಸ್ತುತೇ || ತದೇವಲಗ್ನಂಸುದಿನಂ ತದೇವತಾರಾಬಲಂ
ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ | ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಗೌರೀಪತೇತೇಂಘ್ರಿ
ಯುಗಂಸ್ಮರಾಮಿ || ಇತೀಷ್ಟದೇವತಾಂಧ್ಯಾತ್ವಾ || ಅವನೀಕೃತಜಾನುಮಂಡ
ಲಃ ಕಮಲಮುಕುಳಸದೃಶಮಂಜಲಿಂ ಶಿರಸಿಕೃತ್ವಾ, ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಾಭ್ಯಾಂ
ನಮಃ, ಪ್ರಮಥಗಣೇಭ್ಯೋನಮಃ, ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯೋನಮಃ, ದುರ್ಗಾಗ
ಣಪತಿಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಕೇಭ್ಯೋನಮಃ, ಮಾತೃಭ್ಯೋನಮಃ, ಪಿತೃಭ್ಯೋನಮಃ,
ಆಚಾರ್ಯೇಭ್ಯೋನಮಃ, ಇಷ್ಟದೇವತಾಯೈನಮಃ, ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಾಹೇಶ್ವ

ಆ ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ತಶ್ಯಾಯಾಮಿ....ನದಾಃ ಎಂದು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ವರುಣಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು
ಆವಾಹಿಸಿ, ಬಳಿಕ ವರುಣಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಅನಯಾ....ಭವಂ
ತು ಎಂದು ಸಾಕ್ಷತ ಜಲವನ್ನು ಎರೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಮಾಡಿ
ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು, ಸರ್ವೇಷು....ಸ್ಮರಾಮಿ,, ಎಂದು ಜಪಿಸಿ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವವನ್ನು ಧ್ಯಾ
ನಿಸಿ, ಭೂಮಿಗೆ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸೋಂಕಿಸಿ, ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಮಣಿದು, ಉಮಾಮ
ಹೇಶ್ವರಾಭ್ಯಾಂನಮಃ....ಮಾಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯೋನಮಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಉತ್ತ
ಮರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂ, ಕೆಟ್ಟ ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀ

ಕೇಭ್ಯೋನಮಃ ಇತಿ ನತ್ವಾ, ಪ್ರಶಸ್ತಾರ್ಥ ಪ್ರತಿವಚನಸಮರ್ಥಾ ನ್ನಿಷಿದ್ಧಪ್ರತಿಗ್ರಹನಿವೃತ್ತಾನ್ ಶುಚೀನ್ ಸೋತ್ತರೀಯಾನ್ ಪವಿತ್ರಪಾಣೀನ್ ಯುಗ್ಮಾನ್ ಮಾಹೇಶ್ವರಾನ್ ಪುರತಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾನ್ವಾ ಉದಙ್ಮುಖಾನ್ವಾ ಸಮುಪವೇಶ್ಯ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ, ಆಶಿಷಃಪ್ರಾರ್ಥಯಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, (ಸತ್ಯಾಏತಾ ಆಶಿಷಸ್ಸಂತು ದೀರ್ಘಾನಾಗಾನದ್ಯೋಗಿರಯಸ್ತ್ರೀಣಿ ವಿಷ್ಣುಸದಾನಿಚ| ತೇನಾಯುಃ ಪ್ರಮಾಣೇನ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು) ಇತಿ ತೈರುಕ್ತೇ,'ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ವರುಣಾದಿದೇವತಾ ಸ್ಸುಪ್ರೀತಾಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನಾವರದಾಭವಂತ್ವಿತಿ ಸಾಕ್ಷತಂ ಜಲಂ ವಿಸೃಜೇತ್ || ತತಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, "ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮ ಕರ್ತುಮಾದೌ ಶುದ್ಧಿವೃದ್ಧ್ಯಭ್ಯುದಯಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾಹೇಶ್ವರೈಸ್ಸಹ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಆಪಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಶಿವಾಆಪಸ್ಸಂತು ಇತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಾನ್ವಾಚಯಿತ್ವಾ | ಗಂಧಾಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಸುಗಂಧಾಃ ಪಾಂತು ಇತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ | ಅಕ್ಷತಾಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಅಕ್ಷತಂಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತ್ವಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ | ಪುಷ್ಪಾಣಿಪಾಂತುಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ | ಸೌಶ್ರಿಯಮಸ್ತ್ವಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ | ತಾಂಬೂಲಾನಿಪಾಂತುಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಐಶ್ವರ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿವಾಚಯಿತ್ವಾ | ದಕ್ಷಿಣಾಃಪಾಂತು ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಬಹುದೇಯಂಚಾಸ್ತುದೀರ್ಘಮಾ

ಕಂಸದವರಾಗಿಯೂ, ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿಯೂ, ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದೆದವರಾಗಿಯೂ, ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿಯೂ, ಸಮಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಾಹೇಶ್ವರನನ್ನು ತನ್ನ ಇದಿರಾಗಿ ಪೂರ್ವಮುಖರನ್ನಾಗಿಯೋ ಉತ್ತರಮುಖರನ್ನಾಗಿಯೋ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದವರನ್ನರ್ಚಿಸಿ, ತಮ್ಮಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸತ್ಯಾ.... ಆಯುರಸ್ತು ಎಂದು ಅವರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆದು, ಮರಳಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ದೇಶ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, "ದೀಕ್ಷಾ....ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂಕರಿಷ್ಯೆ" ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಆಪಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಗಂಧಾಃ ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ ಗಂಧವನ್ನವರ ಹಸ್ತಕ್ಕಿತ್ತು, ಸುಗಂಧಾಃ ಪಾಂತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಅಕ್ಷತಾಃ ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ, ಕೊಟ್ಟು, ಅಕ್ಷತಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಾಣಿಪಾಂತು ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ ಹೂವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸೌಶ್ರಿಯಮಸ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ತಾಂಬೂಲಾನಿಪಾಂತು ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ ವೀಳಯವನ್ನಿತ್ತು, ಐಶ್ವರ್ಯಮಸ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣಾಃಪಾಂತು ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ

ಯುಶ್ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಸ್ತುಷ್ಟಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಃ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ, ಕರ್ತಾ—ಯಮಾದಿಂಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವವೇದ ಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯಾರಂಭಾಶ್ಶುಭಾಃ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ತಮಹಮೋಂಕಾರಮಾದಿಂಕೃತ್ವಾ ಭವದ್ಭಿರನುಜ್ಞಾತಃ ಪುಣ್ಯಾಂಪುಣ್ಯಾಹಂವಾಚಯಿಷ್ಯೇ. ಮಾಹೇಶ್ವರಾಃ—ವಾಚ್ಯತಾಮಿತಿವದೇಯುಃ. ತತಸ್ಸರ್ವೈರ್ಮಾಹೇಶ್ವರೈಃ (ಭದ್ರಂಕರ್ಣೇಭಿಶ್ಶೃಣು ಯಾಮದೇವಾ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇ ಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯಜತ್ರಾಃ। ಸ್ಥಿರೈರಂಗೈಸ್ತುಷ್ಟುವಾಗ್ಂ ಸಸ್ತನೂಭಿರ್ವ್ಯಶೇಮದೇವಹಿತಂ ಯದಾಯುಃ ॥) (ದ್ರವಿಣೋದಾ ದ್ರವಿಣಸಸ್ತುರಸ್ಯ ದ್ರವಿಣೋದಾಸ್ಸನರಸ್ಯಪ್ರಯಂಸತ್ । ದ್ರವಿಣೋದಾವೀರವತೀ ಮಿಷಂನೋದ್ರವಿಣೋದಾರಾಸತೇ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥) (ಸವಿತಾಪಶ್ಚಾದಾತ್ಸವಿತಾಪುರಸ್ತಾತ್ಸವಿತೋತ್ತರಾತ್ತಾತ್ಸವಿತಾಧರಾತ್ತಾತ್ಸವಿತಾನಸ್ಸಂತು ಸರ್ವತಾತಿಂ ಸವಿತಾನೋರಾಸತಾಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ) (ನವೋನವೋಭವತಿ ಜಾಯಮಾನೋಽಹ್ನಾಂಕೇತುರುಷಸಾಮೇತ್ಯಗ್ರೇಭಾಗಂ ದೇವೇಭ್ಯೋವಿದಧಾತ್ಯಾಯನ್ ಪ್ರಚಂದ್ರಮಾಸ್ತಿರತಿ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ) (ಆಪಉದಂತುಜೀವಸೇ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯವರ್ಚಸೇ । ಯಸ್ತ್ವಾಹೃದಾಕೀರಿಣಾಮನ್ಯಮಾನೋ ಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೋಜೋಹವೀಮಿ ।ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋಅಸ್ಮಾಸು ದೇಹಿ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಂ ॥ಯಸ್ಮೈತ್ವಂ ಸುಕೃತೇಜಾತವೇದಉಲೋಕಮಗ್ನೇಕೃಣವಸ್ಯೋನಂ । ಅಶ್ವಿನಂಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಗ್ಂ ಗೋಮಂತಗ್ಂರಯಿಂನ ಶತೇಸ್ವಸ್ತಿ॥ ಸಂತ್ವಾಸಿಂಚಾಮಿ ಯಜುಷಾ ಪ್ರಜಾಮಾಯುರ್ಧನಂಚ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥) ಇತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ತಂ ಕಲಶಂ ಆದಾಯೊತ್ಥಾಯೋದಙ್ಮುಖೋ ಮನಸ್ಸಮಾಧೀಯತಾಂ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಸಮಾಹಿತಮನಸಸ್ಸ್ಮಃ ಇತಿತೈರುಕ್ತೇ। ಪ್ರಸೀದಂತು ಭವಂತಃ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಸ್ಮಃ ಇತಿತೈರುಕ್ತೇ । ಸಮುಪವಿಶ್ಯ, ಉತ್ತ

ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಬಹುದೇಯ........ಶ್ಶಾಸ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಆ ಮಾಹೇಶ್ವರರೆಲ್ಲರೂ ಭದ್ರಂ....ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲು, ಯಜಮಾನನು ಯಮಾದಿಂ....ವಾಚಯಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವಾಚ್ಯತಾಂ ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಾನು ಆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಲಶವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು, ಉತ್ತರಮುಖನಾಗಿ ನಿಂತು, ಮನಸ್ಸಮಾಧೀಯತಾಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಮಾಹಿತಮನಸಸ್ಸ್ಮಃ ಎಂದು ಅವರುಗಳು ಹೇಳಲು, ತಾನು ಪ್ರಸೀದಂತುಭವಂತಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಸ್ಮಃ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲು, ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಲಶದ ಮೇಲಣ ಫಲವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು, ಆ ಕಲಶವನ್ನು

ರಕಲಶೋಪರಿ ಸ್ಥಿತಫಲಂ ಭೂಮೌನಿಧಾಯ, ತತ್ಕಲಶಂ ಸಪಲ್ಲವಂ ಶಂಖಮುದ್ರ ಯಾಗೃಹೀತ್ವಾ, ತದುದಕಂ ಏಕಸ್ಮಿನ್ಪಾತ್ರೇ ಪ್ರತಿಮಂತ್ರಂ ಸಿಂಚೇತ್. ತತ್ರ ಮಂತ್ರಾಃ—ಶಾಂತಿರಸ್ತು | ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು| ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು | ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಅವಿಘ್ನ ಮಸ್ತು | ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು | ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು | ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು | ಶಿವಂಕರ್ಮಾ ಸ್ತು | ಕರ್ಮಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಧರ್ಮಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಪುತ್ರಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ವೇದಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಶಾಸ್ತ್ರಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಧನಧಾನ್ಯಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು | ಇಷ್ಟ ಸಂಪದಸ್ತು || ತತ್ಪಾತ್ರಸ್ಯ ಬಹಿರೈಶಾನ್ಯಾಂ—ಅರಿಷ್ಟನಿರಸನಮಸ್ತು ಯತ್ಪಾಪಂ ತತ್ಪ್ರತಿಹತಮಸ್ತು" ಪುನಃಪೂರ್ವೋಕ್ತಾಸ್ಯಪಾತ್ರೇ-ಯಚ್ಛ್ರೇಯಸ್ತದಸ್ತು | ಉ ತ್ತರೇಕರ್ಮಣ್ಯವಿಘ್ನಮಸ್ತು, ಉತ್ತರೋತ್ತರಮಹರಹರಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು, ಉತ್ತರೋ ತ್ತರಾಃ ಕ್ರಿಯಾಶ್ಶುಭಾಶ್ಶೋಭನಾಃ ಪ್ರವರ್ತಂತಾಂ|ಶುಕ್ರಾಂಗಾರಕ ಬುಧ ಬೃ ಹಸ್ಪತಿ ಶನಿ ರಾಹು ಕೇತು ಸೋಮಸಹಿತಾದಿತ್ಯಪುರೋಗಾಸ್ಸರ್ವೇ ಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರಿಯಂತಾಂ | ತಿಥಿಕರಣ ಮುಹೂರ್ತಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರದಿಗ್ದೇವತಾಃಪ್ರಿಯಂತಾಂ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀಪುರೋಗಾಮಾತರಃಪ್ರಿಯಂತಾಂ, ಭಗವತೀ ಕಾತ್ಯಾಯನೀಪ್ರಿ ಯತಾಂ, ಭಗವತೀಮಾಹೇಶ್ವರೀಪ್ರಿಯತಾಂ, ಭಗವತೀ ಪುಷ್ಟಿಕರೀಪ್ರಿಯತಾಂ, ಭಗವತೀ ತುಷ್ಟಿಕರೀಪ್ರಿಯತಾಂ, ಭಗವತೀ ಋದ್ಧಿಕರೀಪ್ರಿಯತಾಂ, ಭಗವತೀ ವೃದ್ಧಿಕರೀಪ್ರಿಯತಾಂ,ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರಾಃಪ್ರಿಯಂತಾಂ, ಸ್ವಯಂಕರ್ಮ ದೇವತಾ ತ್ಮಕೋ ಭಗವಾನ್ ಶಿವಃಪ್ರಿಯತಾಂ" ಇತಿ ಕಿಂಚಿತ್ಕಿಂಚಿದ್ವಿಸೃಜ್ಯ, ತತ್ಪಾತ್ರಬಹಿ ರ್ದೇಶೇ ನೈಋತ್ಯಾಂ-"ಹತಾಃ ಪರಿಪಂಥಿನೋ ಹತಾಅಸ್ಯಕರ್ಮಣೋವಿಘ್ನಕರ್ತಾ ರಃ ಶತ್ರವಃಪರಾಭವಂಯಾಂತು ಶಾಮ್ಯಂತುಘೋರಾಣಿ ಶಾಮ್ಯಂತುಪಾಪಾನಿ ಶಾಮ್ಯಂತ್ವೀತಯಃ" ಇತಿ ನಿಷಿಚ್ಯ. ಪುನಃಪೂರ್ವವದಸ್ಯಪಾತ್ರೇ—"ಶುಭಾನಿವ ರ್ಧಂತಾಂಶಿವಾಆಪಸ್ಸಂತು ಶಿವಾಋತವಸ್ಸಂತು ಶಿವಾಅಹುತಯಸ್ಸಂತು ಶಿವಾಓ

ಮಾವಿನ ಚಿಗುರುಗಳ ಸಮೇತ ಶಂಖಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅದರ ಉದಕವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಶಾಂತಿರಸ್ತು....ಸಂಪದಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿಸಿ, ಆ ಪಾತ್ರೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟ....ಹತಮಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ. ಮತ್ತೆ ಆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಮೊದಲಂತೆಯೇ ಯಚ್ಛ್ರೇಯಸ್ತದಸ್ತು....ಶಿವಃಪ್ರಿಯತಾಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಪಾತ್ರೆಯ ಹೊರಗಡೆ ನೈ ಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹತಾಃ........ಶಾಮ್ಯಂತ್ವೀತಯಃ ಎಂದು ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಸೇಚಿಸಿ, ಮರಳಿ ಆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಶುಭಾನಿ.... ...ಕಲ್ಪತಾಂ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕಲಶೋದಕವನ್ನು

ಷಧಯಸ್ಸಂತುಶಿವಾವನಸ್ಪತಯಸ್ಸಂತು ಶಿವಾಅತಿಥಯಸ್ಸಂತು॥, ಅಹೋರಾತ್ರೇ ಶಿವೇಸ್ಯಾತಾಂ ನಿಕಾಮೇ ನಿಕಾಮೇನಃ ಪರ್ಜನ್ಯೋವರ್ಷತು ಫಲಿನ್ಯೋಓಷ ಧಯಃಪಚ್ಯಂತಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮೋನಃ ಕಲ್ಪತಾಂ) ಇತಿ ನಿಷಿಚ್ಯ, ತದುತ್ತರಕ ಲಶಂ ಪೂರ್ವವನ್ನಿಧಾಯ, ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, 'ವಾಚ್ಯತಾಂ' ಇತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರೈರುಕ್ತೇ, (ಉದ್ಗಾತೇವಶಕುನೇ ಸಾಮಗಾಯಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಇವ ಸವನೇಷುಶಗ್ಂಸಸಿ ವೃಷೇವವಾಜೀ ಶಿಶುಮತೀರಪೀತ್ಯಾ ಸರ್ವತೋನ ಶ್ಶಕುನೇಭದ್ರಮಾವದ ವಿಶ್ವತೋನಶ್ಶಕುನೇ ಪುಣ್ಯಮಾವದ) (ಯಾಜ್ಯಯಾಯ ಜತಿಪ್ರತ್ತಿಗೃಹ್ಣ್ಯಯಾಜ್ಯಾ ಪುಣ್ಯೈವಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪುಣ್ಯಾಮೇವತಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಭಾ ವಯತಿ ಪುಣ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಸ್ಕುರುತೇ ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ನಕ್ಷತ್ರಂ ತದ್ಬಟ್ಕುರ್ವೀ ತೋಪವ್ಯುಷಂ | ಯದಾವೈಸೂರ್ಯಉದೇತಿ| ಅಥನಕ್ಷತ್ರಂ ನೈತಿ| ಯಾವತಿತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋಗಚ್ಛೇತ್|ಯತ್ರಜಘನ್ಯಂಪಶ್ಯೇತ್| ತಾವತಿಕುರ್ವೀತ ಯತ್ಕಾರೀಸ್ಯಾ ತ್ | ಪುಣ್ಯಾಹಏವಕುರುತೇ | ಓಂತಾನಿವಾಏತಾನಿ ಯಮನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಯಾ ನ್ಯೇವದೇವನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ತೇಷುಕುರ್ವೀತ | ಯತ್ಕಾರೀಸ್ಯಾತ್ ಪುಣ್ಯಾಹಏವಕು ರುತೇ) ಇತಿ ಜುಷಂ ಸರ್ವೈಸ್ಸಹ ಪಠಿತ್ವಾ, ಮಹ್ಯಂ ಸಕುಟುಂಬಾಯ ಭಕ್ತಮಾ ಹೇಶ್ವರ ಮಹಾಜನಾನ್ನಮಸ್ಕುರ್ವಾಣಾಯಾಶೀರ್ವಚನಮಪೇಕ್ಷಮಾಣಾಯ ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣಃ ಪುಣ್ಯಾಹಂಭವಂತೋಬ್ರುವಂತ್ವಿತಿ ಸ್ವಯಂ ಮಂದ್ರಸ್ವರೇ ಣೋಕ್ತ್ವಾ, ಮಾಹೇಶ್ವರೈ ರೋಂ ಪುಣ್ಯಾಹಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ | ಪುನರೇವಂ ಮಧ್ಯಸ್ವರೇಣೋಕ್ತ್ವಾ, ತಥೈವ ತೈರುಕ್ತೇ, ಪುನರೇವೋಚ್ಚೈಸ್ಸ್ವರೇಣೋ ಕ್ತ್ವಾ, ತಥೈವತೈರುಕ್ತೇ, (ಸ್ವಸ್ತಯೇವಾಯುಮುಪಬ್ರುವಾಮಹೈ ಸೋಮ ಗ್ಂಸ್ವಸ್ತಿ ಭುವನಸ್ಯಯಸ್ಪತಿಃ | ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಸರ್ವಗಣಂಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಯ

ಬಿಟ್ಟು. ಆ ಕಲಶವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪುಣ್ಯಾಹಂವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ, ವಾಚ್ಯತಾಂ ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಉದ್ಗಾತೇವ....ಕುರುತೇ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಹೇಶ್ವರರೆಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಕೂಡಿ ಹೇಳಿ, ಮಹ್ಯಂ....ಪುಣ್ಯಾಹಂಭವಂ ತೋಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಾನು ಹೇಳಿ, ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವರದಿಂದ ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಮರಳಿ ತಾನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಹ್ಯಂ....ಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಷ್ಟೇಸ್ವರದಿಂದ ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮತ್ತೊಂದುಸಲ ಹಾಗೆಯೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಾನೂ ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಸ್ತಯೇ....ಮಮೃತಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಕೂಡಿ ತಾನು

ಆದಿತ್ಯಾಸೋ ಭವಂತುನಃ) (ಆದಿತ್ಯಉದಯನೀಯಃ ಪಥ್ಯಯೈವೇತಸ್ಸ್ವ ಸ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಯಂತಿ ಪಥ್ಯಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿಮಭ್ಯುದ್ಯಂತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯೈವೇತಃ ಪ್ರಯಂತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯುದ್ಯಂತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯುದ್ಯಂತಿ) (ಸ್ವಸ್ತಿನಇಂದ್ರೋವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿನಃ ಪೂ ಷಾವಿಶ್ವವೇದಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ಸ್ವಸ್ತಿನೋಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದ ಧಾತು, ಅಷ್ಟೌ ದೇವಾವಸವಸ್ಸೌಮ್ಯಾಸಚತಸ್ರೋ ದೇವಿರಜರಾಶ್ರವಿಷ್ಠಾಃ| ಶೇಯಜ್ಞಂಪಾತುರಜಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ | ಸಂವತ್ಸರೀಣಮಮೃತಗಾಂಸ್ವಸ್ತಿ। ಇತಿ ಋಚಂ ಸರ್ವೈಸ್ಸಹಪಠಿತ್ವಾ | ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿಭವಂತೋಬ್ರುವಂತ್ವಿತಿಪೂರ್ವವದು ಕ್ತ್ವಾ, ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣೆ ಸ್ವಸ್ತೀತಿತ್ರೈರುಕ್ತೆ | ಸ್ವಸ್ತಿದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣೇಭವಂ ತೋಬ್ರುವಂತ್ವಿತಿ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಕರ್ಮನಾಮ ಪೂರ್ವವದುಕ್ತ್ವಾ | ದೀಕ್ಷಾಕ ರ್ಮಣೆ ಸ್ವಸ್ತೀತಿತ್ರೈರುಕ್ತೆ, ಪುನರೇಕವಾರಂ ತಥೈವೋಕ್ತ್ವಾವಾಚಯಿತ್ವಾ, (ಋ ಧ್ಯಾಮಸ್ತೋಮಗ್ಂಸನುಯಾಮ ವಾಜಮಾನೋ ಮಂತ್ರಗ್ಂ ಸರಥೇಹೋ ಪಯಾತಂ | ಯಶೋನಪಕ್ವಂ ಮಧುಗೋಷ್ವಂತರಾಭೂತಾಂಶೋ ಅಶ್ವಿನೋಃ ಕಾಮಮಪ್ರಾಃ ।ಸರ್ವಾವೃದ್ಧಿ ವೃಧ್ನುಯಾಮಿತಿ ತಂವೈ ತೇಜಸೈವ ಪುರಸ್ತಾ ತ್ಪರ್ಯಭವಚ್ಛಂದೋಭಿರ್ಮಧ್ಯತೋಽಕ್ಷರೈರುಪರಿಷ್ಟಾದ್ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸರ್ವ ತೋಽಪ್ಯಾದಶಾಹಂ ಪರಿಭೂಯಸಾ ತ್ಸರ್ವಾವೃದ್ಧಿಮಾರ್ಧ್ನೋತ್ ತ್ಸರ್ವಾವೃದ್ಧಿ ವೃಧ್ನೋತಿ ಯಏವಂವೇದ || ಋಧ್ಯಾಸ್ಮ ಹವ್ಯೈರ್ನಮಸೋಪಸದ್ಯ ಮಿತ್ರಂ ದೇವಂ ಮಿತ್ರಧೇಯಂನೋಅಸ್ತು || ಅನೂರಾಧಾನ್ ಹವಿಷಾವರ್ಧಯಂತಃ | ಶತಂಜೀವೇಮಶರದಸ್ಸವೀರಾಃ| ತ್ರೀಣಿತ್ರೀಣಿವೈದೇವಾನಾಮೃದ್ಧಾನಿ| ತ್ರೀ ಣಿಛಂದಾಗ್ಂಸಿ ತ್ರೀಣಿಸವನಾನಿ | ತ್ರಯಇಮೇಲೋಕಾಃ | ಋದ್ಧ್ಯಾಮೇವ ತದ್ವೀರ್ಯ ಏಷುಲೋಕೇಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ||) ಇತಿ ಋಚಂ ಸರ್ವೈಸ್ಸಹಪಠಿ ತ್ವಾ, ಋದ್ಧಿಂಭವಂತೋಬ್ರುವಂತ್ವಿತಿ ಪೂರ್ವವದುಕ್ತೇ | ಓಂ ಋಧ್ಯತಾಮಿತಿ ತ್ರೈಃಪ್ರತ್ಯುಕ್ತೆ | (ಶ್ರಿಯೇಜಾತಶ್ಶ್ರಿಯ ಆನಿರಿಯಾಯಶ್ರಿಯಂ ವಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋದಧಾತಿ | ಶ್ರಿಯಂವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವಮಾಯಸ್ಭವಂತಿ ಸತ್ಯಾಸ

ಹೇಳಿ, ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ತಾನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ಓಂಸ್ವಸ್ತಿ ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಹೀಗೆ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ನಡೆಯಿಸಿ, ಋಧ್ಯಾಮ....ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ಎಂಬ ಋಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ವ ಮಾಹೇಶ್ವರರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಹೇಳಿ, ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣೇ ಋದ್ಧಿಂಭವಂ ತೋಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ, ಓಂ ಋಧ್ಯತಾಂ ಎಂದು ಅವರುಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೆರಡುಸಲ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಶ್ರಿಯೆ....ರನೂನಾಃ ಎಂಬ ಋಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ವರೊಡನೆ

ಮಿಥಾಮಿತದ್ಧೌ || ಶ್ರಿಯಏವೈವಂ ತಚ್ಛ್ರಿಯಮಾದಧಾತಿ ಸಂತತಮೃಚಾವಷಟ್ಕೃತಂ | ಸಂತತ್ಯೈ ಸಂಧೀಯತೇ) ಪ್ರಜಯಾಪಶುಭಿರ್ಯಏವಂವೇದ | ಋಚಸ್ಸಾಮಾನಿಯಜೂಗ್ಂಷಿ ಸಾಹಿಶ್ರೀರಮೃತಾಸತಾಂ || ಶುಕ್ರೇಭಿರಂಗೈರಜಆತತನ್ವಾನ್ಕ್ರತುಂ ಪುನಾನಃ ಕವಿಭಿಃ ಪವಿತ್ರೈಃ | ಶೋಚಿರ್ವಸಾನಃ ಪರ್ಯ್ಯಾಯುರಪಾಂ ಶ್ರಿಯೋಮಿಮೀತೇ ಬೃಹತೀರನೂನಾಃ ||) ಇತಿ ಋಚಂಸರ್ವೈಸ್ಸಹಪಠಿತ್ವಾ, ಮಹ್ಯಂ ಸಕುಟುಂಬಾಯ ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರಮಹಾಜನಾನ್ನಮಸ್ಕುರ್ವಾಣಾಯಾಶೀರ್ವಚನಮಪೇಕ್ಷಮಾಣಾಯ ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣಃ ಶ್ರೀರಸ್ತ್ವಿತಿಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು. "ಅಸ್ತು ಶ್ರೀಃ" ಇತಿತೈರುಕ್ತೇ, ಕರ್ಮದೇವತಾತ್ಮಕೋಭಗವಾನ್ ಸಾಂಬಸದಾಶಿವಃ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ಭವಂತೋಬ್ರುವಂತು ಇತಿ ಪೂರ್ವವದ್ವದೇತ್. ಪ್ರಿಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ ಕರ್ಮದೇವತಾತ್ಮಕಃ ಸದಾಶಿವಃ, ವರ್ಷಶತಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು ಗೋತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಶಿವಂ ಶಿವಮಸ್ತು ಇತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಃ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯುಃ. ಏವಂತ್ರಿಃ. ತತಃಕರ್ತ್ತಾ ಸಾಮಾತ್ಯಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶೇತ್ | ತತೋಮಾಹೇಶ್ವರಾ ಉದಙ್ಮುಖಾಸ್ಸಮುಪವಿಶೇಯುಃ. ಯಜಮಾನಃ ಉತ್ತರಕಲಶಂ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಕಲಶಂ ವಾಮಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ತಾಭ್ಯಾಂ ಧಾರಾದ್ವಯಮೇಕೀಕೃತ್ಯ ಪೂರ್ವಸ್ಮಿನ್ ಪಾತ್ರೆ ಸಂತತಧಾರಯಾ ನಿಷಿಂಚೇತ್ (ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾಂಥ್ಸ್ವಾವೇಶೋಅನಮೀವೋಭವಾನಃ || ಯತ್ವೇಮಹೇಪ್ರತಿತನ್ನೋಜುಷಸ್ವ | ಶನ್ನೋಭವದ್ವಿಪದೇತಂಚತುಷ್ಪದೇ || ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತರಣೋ ಸಏಧಿಗಯಸ್ಫಾನೋ ಗೋಭಿರಶ್ವೇಭಿರಿಂದೋ ಅಜರಾಸಸ್ತೇಸಖ್ಯೇ ಸ್ಯಾಮ ಪಿತೇವ ಪುತ್ರಾನ್ಪ್ರತಿನೋಜುಷಸ್ವ|

ತಾನೂ ಹೇಳಿ, ಮಹ್ಯಂ....ಶ್ರೀರಸ್ತ್ವಿತಿಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಸ್ತು ಶ್ರೀಃ ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಕರ್ಮದೇವತಾತ್ಮಕಃ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಸಾಂಬಸದಾಶಿವಃ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ಎಂದು ತಾನು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಿಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ ಕರ್ಮದೇವತಾತ್ಮಕಃ ಸದಾಶಿವಃ....ಶಿವಮಸ್ತು ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸುವುದು.

ಬಳಿಕ ಯಜಮಾನನು ವಟುವಿನೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಪೂರ್ವಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಉತ್ತರಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಆ ಕಲಶಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಲಶವನ್ನು ಬಲಗೈಯಲ್ಲೂ, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಲಶವನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಸಮನಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎರಡರ ಧಾರೆಯೂ ಕೂಡಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೊದಲ ಪಾತ್ರೆಗೆ "ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ....ಪ್ರಿಯತಾಂ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಎರೆಯ

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಶಗ್ಮಯಾಸಂ ಸದಾತೇಸಕ್ಷೀಮಹಿರಣ್ವಯಾಗಾತುಮತ್ವಾ | ಪಾಹಿಕ್ಷೇಮಉತಯೋಗೇ ವರಂನೋಯೂಯಂಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಸ್ಸದಾನಃ | ಅಮೀವಹಾವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ವಿಶ್ವಾರೂಪಾಣ್ಯಾವಿಶನ್ ಸಖಾಸುಶೇವ ಏಧಿನಃ) ಛಷಧಾನಿಚರತ್ನಾನಿ ಕಾಲಸ್ಯಾವಯವಾಶ್ಚಯೆ | ಸರಿತಸ್ಸಾಗರಾಶ್ಶೈಲಾಸ್ತೀರ್ಥಾನಿಚಹ್ರದಾನದಾಃ | ಏತೇತ್ವಾಮಭಿಷಿಂಚಂತು ಸರ್ವಕಾಮಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೆ| ಶಾಂತಿಃಪುಷ್ಟಿಸ್ತುಷ್ಟಿಶ್ಚಾಸ್ತು| ಶಿವಗ್ಂ ಶಿವಮಸ್ತು | ಭಗವಾನ್ ಶಿವಃಪ್ರಿಯತಾಂ ಇತಿ || ತತೋಮಾಹೇಶ್ವರಾಃ ತದ್ವೃದ್ಧಿಕಲಶೋದಕಂ ವಿಶಾಲೇ ತಾಮ್ರಾದಿಪಾತ್ರೇ ಸಿಸೀಯ, ಯಜಮಾನಂ ಸಾಮಾತ್ಯಂ ಮಂತ್ರೈಃ ಅಭಿಷಿಂಚೇಯುಃ | ತೇಚಮಂತ್ರಾಃ—(ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ಸವಿತಾಗಾಯತ್ರೀ | ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿನವರ್ಚಸ್ಯಾಂಬರೀಷಃ | ಸಿಂಧುದ್ವೀಪಾ ಆಪೋಗಾಯತ್ರೀ | ಪಂಚಮೀವರ್ಧಮಾನಾ ಸಪ್ತಮೀಪ್ರತಿಷ್ಠೇಂತ್ಯೇದ್ವೇಅನುಷ್ಟುಭೌ|| ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾಮಯೊಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೆದಧಾತನಮಹೇರಣಾಯಚಕ್ಷಸೇ | ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋರಸಸ್ತಸ್ಯಭಾಜಯತೆಹನಃ | ಉಶತೀರಿವಮಾತರಃ ತಸ್ಮಾಅರಂಗಮಾಮವೋಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯಜಿನ್ವಥ | ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ || ಶಂನೋದೇವೀರಭೀಷ್ಟಯೇ ಆಪೋಭವಂತುಪೀತಯೇ ಶಂಯೋರಭಿಸ್ರವಂತುನಃ || ದೇವಸ್ಯತ್ವಾಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಶ್ವಿನೋರ್ಭೈಷಜ್ಯೇನ ಅಗ್ನೇಸ್ತೇಜಸಾಸೂರ್ಯಸ್ಯವರ್ಚಸ್ಯೇಂದ್ರಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯೇಣ ಶ್ರಿಯೈಯಶಸೇಬಲಾಯಾಭಿಷಿಂಚಾಮಿ | ಬಲಾಯಶ್ರಿಯೈಯಶಸೇನ್ನಾದ್ಯಾಯ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಅಮೃತಾಭಿಷೇಕೋಽಸ್ತು) ಇತಿ ಸಪಲ್ಲವೈರಭಿಷಿಂಚೇಯುಃ || ತತಃ ಕರ್ತಾ ಮಾಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ, ತಜ್ಜಲೇನ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂದಿಶಿ—ದೇವಾ ಋತ್ವಿಜೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ, ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂದಿಶಿ—ಮಾಸಾಃ ಪಿತರೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ, ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂದಿಶಿ—ಗೃಹಾಃ ಪಶವೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ, ಉದೀಚ್ಯಾಂದಿಶಿ—ಆಪಓಷಧಯೋ ವನಸ್ಪತಯೋ ಮಾ

ಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಮಾಹೇಶ್ವರರುಗಳು ಆ ಎರೆದ ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಯಜಮಾನನಮೇಲೂ ಪಟುವಿನಮೇಲೂ ದರ್ಭಕೂರ್ಚಾದಿಗಳಿಂದ "ತತ್ಸವಿತು....ಅಮೃತಾಭಿಷೇಕೋಸ್ತು" ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಮಾಹೇಶ್ವರರುಗಳಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಆ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಜಲವನ್ನು ಕೂರ್ಚದಿಂದ ಪೂರ್ವಾದಿ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾ ಋತ್ವಿಜೋಮಾರ್ಜಯಂ

ರ್ಜಯಂತಾಂ, ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಯಾಂದಿಶಿ—ಯಜ್ಞಸ್ಸಂವತ್ಸರೋ ಯಜ್ಞಪತಿರ್ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ, ಇತಿ ನಿಷಿಂಚೇತ್. ಶುಭಗ್‌ಂ ಶುಭಗ್‌ಂಸ್ವಸ್ತಿ, ಪುಣ್ಯಾಹಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು. ತತೋಮಾಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯೋ ವೈದಿಕ ಆಶಿಷೋ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ತೈರ್ದತ್ತಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾದಿಕಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್ ||

ಅಥ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂ.

ತಂಡುಲಪೂರಿತಪಾತ್ರೇ ಫಲಂನಿಧಾಯ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಮಾಹೇಶ್ವರಾರಾಧನಪರಿಮಿತಂ ಹಿರಣ್ಯಂದದ್ಯಾತ್ || ತದ್ಯಥಾ || ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ಅಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ,,ಆದೌ ನಾಂದೀಶೋಭನ ದೇವತಾಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನಂಕರಿಷ್ಯೇ,, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ—ಶ್ರೀನಂದಿ, ಭೃಂಗಿರಿಟಿ, ವೀರಕ, ವೀರಭದ್ರ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಅಂಡಾಭರಣ, ದಂಡಪಾಣಿ, ಚಂಡೇಶ್ವರ, ದಾರುಕ, ರೇಣುಕ, ವಿಕರ್ಣ, ವಿಜಯಕರ್ಣ, ಘಂಟಾಕರ್ಣ, ರೇಣುಕರ್ಣ, ಗೋಕರ್ಣ, ರೇವಣಸಿದ್ಧ, ಮರುಳಸಿದ್ಧ, ಏಕೋರಾಮ, ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ, ಸುಕೇತು, ರುರು, ಉಪಮನ್ಯು, ಭೃಗು, ದಧೀಚಿ, ಗೌತಮಾದಿಪ್ರಮಥಗಣಾನ್ ಪುರಾತನಭಕ್ತ ಮಹಾಗಣಾನತ್ರಾವಾಹಯಾಮಿ, ನಂದ್ಯಾದಿ ಮಹಾಗಣಾಸ್ಸಾಯುಧಾಸ್ಸಶಕ್ತಯಸ್ಸಪರಿವಾರಾಸ್ಸಮಾಗತ್ಯಾತ್ರಪೂಜಾಂ ಭವಂತೋ ಗೃಹ್ಣಂತು ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ, ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನಂಕುರ್ಯಾತ್ || ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂವಿಭಾವಸೋಃ | ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಶ್ಶಾಂತಿಂಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ || ಅನೇನಹಿರಣ್ಯೇನ ನಾಂದೀಶೋಭನದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಇತಿ ದ್ರವ್ಯಂದದ್ಯಾತ್|| ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಮಾಹೇಶ್ವರಾರಾಧನಂಕುರ್ಯಾತ್. ಇತಿ ನಾಂದೀವಿಧಾನಂ ||

ತಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮಾಹೇಶ್ವರರು ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಪ್ರಸಾದಾಕ್ಷತ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವನ್ನು ಯಜಮಾನನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಾಂದೀಸಮಾರಾಧನವು.

ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಫಲ ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ೨೪ ಅಡೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ೨೪ ಕಾಸನ್ನಾಗಲಿ ಇಟ್ಟು ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀನಂದಿ....... ಆವಾಹಯಾಮಿ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಹಿರಣ್ಯ......ಪ್ರೀಯತಾಂ ಎಂದು ಮಾಹೇಶ್ವರರಿಗೆ ದಾನವಂ ಮಾಡುವುದು.

ಅಥಾಂಕುರಾರ್ಪಣಂ.

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಸಾಫಲ್ಯ ನಿರಂತರಶುಭತ್ವಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ— ಶುದ್ಧಭೂಮಿಂ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ, ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ತತ್ರ ಸಿತಾಕ್ಷತಾನ್ ಪ್ರಕೀರ್ಯ, ತದುಪರಿ ದೂರ್ವಾಂಕುರಾಶ್ವತ್ಥಶಿರೀಷ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣ್ಯವಕೀರ್ಯ, ಸುಧಾಲಿಪ್ತಶ್ವೇತತಂತುವೇಷ್ಟಿತ ಪಂಚಪಾಲಿಕಾಸ್ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ, ವಲ್ಮೀಕಮೃದಂ ಹ್ರದಪಂಕಂ ಶುಷ್ಕಗೋಮಯಚೂರ್ಣಂ ತತ್ರ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ. ಪಾಲಿಕಾಮೂಲಂ ಶ್ವೇತತಂಡುಲೈಃ ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ತತ್ರ ಸಿತರಕ್ತಹರಿದ್ವರ್ಣಾದಿಪುಷ್ಪಾಣ್ಯವಕೀರ್ಯ, ಮಧ್ಯಾದಿಪಂಚಸ್ಥಾನೇಷು ಈಶಾನಾದಿಪಂಚಮೂರ್ತೀನಾವಾಹ್ಯ ಸಮ್ಯಗಭ್ಯರ್ಚ್ಯ, ಪಾಲಿಕಾಪಶ್ಚಿಮತಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಸ್ಸನ್ ಉಪತಿಷ್ಠೇತ್ ‖ ದಿಶಾಂಪತೀನ್ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಾನ್ | ಕುರ್ವಂತು ಸತತಂಕರ್ಮ ಕುರ್ವಂತು ಸತತಂಶುಭಂ ‖ ತತಃ ವ್ರೀಹಿ, ಮುದ್ಗ, ಚಣಕ, ತಿಲ, ಗೋಧೂಮ, ಪಂಚಧಾನ್ಯಾನಿ ತೋಯೇನ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ಮಧ್ಯಮಾದಿಪಂಚಪಾಲಿಕಾಸು ಸಮಂತ್ರಕಂ ವಾಪಯೇತ್. ತತ್ರ ಈಶಾನಾದಿಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಮಂತ್ರಾಃ (ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾಮಯೋಭುವಸ್ತಾನಊರ್ಜೇದಧಾತನ ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೆ ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸಸ್ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇಹನಃ| ಉಶತೀರಿವಮಾತರಃ| ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗಮಾಮವೋಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ)

ಅಂಕುರಾರ್ಪಣವು.

ಆಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ದೀಕ್ಷಾ....ಅಂಕುರಾರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸಾರಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಗರುಕೆ ಅರಳಿಯ ಚಿಗುರು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿ, ಬಿಳಿಯ ನೂಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಸುಣ್ಣ ಒಳಿದಿರುವ ೫ ಪಾಸಾಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹುತ್ತದಮಣ್ಣು, ಹಳ್ಳದ ಕೆಸರು, ಒಣಗಿದ ಸಗಣಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ನಾನಾ ವರ್ಣದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಡಿ, ಮಧ್ಯದ ಪಾಸಾಲಿಯಲ್ಲೂ, ಪೂರ್ವಾದಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಪಾಸಾಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಈಶಾನಾದಿ ಪಂಚಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆವಾಹಿಸಿ, ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಪಾಸಾಲಿಗಳ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆ ಕುಳಿತು, ದಿಶಾಂ...ಶುಭಂ ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಬತ್ತ, ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಎಳ್ಳು, ಗೋಧಿ ಈ ಐದು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು, ಈಶಾನಾದಿಯಾದ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಮಂತ್ರವನ್ನು

ಅನೇನ ಕಳಶೋದಕಂ ಪಾಲಿಕಾಸು ನಿಷಿಂಚ್ಯ, ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥

ಮಂಟಪದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾ.

ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ಕರಿಷ್ಯಮಾಣದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಾಂಗಭೂತ ಮಂಟಪದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಸರ್ವೈರನುಜ್ಞಾಯ (ಯಾಜಾತಾ ಓಷಧಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ರಿಯುಗಂಪುರಾ ತಾಸಾಂ ಪರ್ವರಾಭ್ಯಾಂ ಸಂಪರಿಸ್ತರಮಾಹರ್ | ಮಂದಾಮಿಬಭ್ರೂಣಾಮಹಗ್ಂ ಶತಂಧಾಮಾನಿಸಪ್ತಚ| ಶತಂವೋಅಂಬಧಾಮಾನಿ ಸಹಸ್ರಮುತವೋರುಹಃ | ಅಥಶತಕ್ರತ್ವೋಯೂಯಮಿಮಂಮೇಅಗದಂಕೃತ ॥ ಪುಷ್ಪಾವತೀಃ ಪ್ರಸೂವತೀಃ ಫಲಿನೀರಫಲಾಉತ | ಅಶ್ವಾಇವಸಜಿತ್ವರೀ ರ್ವೀರುಧಃಪಾರಇಷ್ಣವಃ | ಯಾಃಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚಪುಷ್ಪಿಣೀಃ | ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋಮುಂಚತ್ವಗ್ಂಹಸಃ) ಇತಿ ಮಂಟಪೋಪರಿ ಅಕ್ಷತಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಶತರುದ್ರಾನಾವಾಹಯೇತ್ ॥ ತದೇವಮಿಂದ್ರದಿಶಿ— (ತ್ರಾತಾರಮಿಂದ್ರಮವಿತಾರಮಿಂದ್ರಗ್ಂಹವೇಹವೇ ಸುಹವಗ್ಂ ಶೂರಮಿಂದ್ರಂ ಹವೇನುಶಕ್ರಂ ಪುರುಹೂತಮಿಂದ್ರಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಿನೋಮಘವಾಧಾತ್ವಿಂದ್ರಃ, ಅನೇನ ಇಂದ್ರಂ | ಕಪಿಲೇಶಾಯನಮಃ | ಅಜಾಯನಮಃ | ಬದ್ಧಾಯನಮಃ | ವಜ್ರದೇಹಾಯನಮಃ | ಪ್ರಮರ್ದನಾಯನಮಃ | ವಿಭೂತಯೇನಮಃ | ಅವ್ಯಯಾಯನಮಃ | ಶಾಸ್ತ್ರೇನಮಃ | ಪಿನಾಕಿನೇನಮಃ | ತ್ರಿದಶಾಧಿಪಾಯನಮಃ | ಇಂದ್ರವೀರ್ಯಾಃ ಇಂದ್ರಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಸವಾಹನಾಸ್ಸಶಕ್ತಯಸ್ಸಪರಿವಾರಾ ಸ್ಸಮಾಗತ್ಯಾತ್ರ ಮಂಟಪೇ ಮತ್ಕೃತಾನಶೇಷೋಪಚಾರಾಂತ್ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಪ್ರಸೀದಂತು ಭವಂತಃ ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ ॥ ಪೂಜಯೇತ್ ॥ ಅಥಾಗ್ನೇಯಾಂದಿಶಿ ॥— (ತ್ವಂನೋಅಗ್ನೇವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ದೇವಸ್ಯಹೇಡೋ ಅವಯಾಸಿಸೀಷ್ಠಾಃ ॥ ಯಜಿಷ್ಠೋವಹ್ನಿತಮ

ಹೇಳಿ, ಬಿತ್ತಿ, ಆಪೊ....ಯಥಾಚನಃ ಎಂದು ಕಲಶದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಎರೆದು ಅಷ್ಟವಿಧ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಮಂಟಪದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠೆ.

ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಾಂಗವಾದ ಮಂಟಪ ದೇವತಾಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸಕಲರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು, ಯಾಜಾತಾ....ಹಸಃ ಎಂದು ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಎರಚಿ, ಇಂದ್ರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ— ತ್ರಾತಾರಂ....ಧಾತ್ವಿಂದ್ರಃ ಎಂದು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಕಪಿಲೆ....ಪ್ರಸೀದಂತುಭವಂತಃ ಎಂದು ಇಂದ್ರಪೂಜಿತ ದಶ

ಶ್ಶೋಶುಚಾನೋ ವಿಶ್ವಾದ್ವೇಷಾಗ್ಂಸಿಪ್ರಮುಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮತ್) ಅನೇನಾಗ್ನಿಮಾವಾಹ್ಯ, ಅಗ್ನಿವೀರ್ಯಾಯನಮಃ | ಹುತಾಶಿನೇನಮಃ | ಪಿಂಗಳಾಯನಮಃ | ಖಾದಕಾಯನಮಃ | ಹರಾಯನಮಃ | ಜ್ವಲಾಯನಮಃ | ದಹನಾಯನಮಃ | ಬಭ್ರುವೇನಮಃ | ಭಸ್ಮಾಂತಕಾಯನಮಃ | ಕ್ಷಯಾಂತಕಾಯನಮಃ | ಅಗ್ನಿವೀರ್ಯಾಃ ಅಗ್ನಿಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿಪೂಜಾಂತಂಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ಯಮದಿಶಿ— (ಸುಗಂನಃಪಂಥಾಮಭಯಂಕೃಣೋತು | ಯಸ್ಮಿನ್ನಕ್ಷತ್ರೇಯಮ ಏತಿರಾಜಾ | ಯಸ್ಮಿನ್ನೇನಮಭ್ಯಷಿಂಚಂತದೇವಾಃ ತದಸ್ಯಚಿತ್ರಗ್ಂಹವಿಷಾಯಜಾಮ) ಇತಿ ಯಮಂ, ತತ್ರ ವಿಧಾತ್ರೇನಮಃ | ಕರ್ತ್ರೇನಮಃ | ಧಾತ್ರೇನಮಃ | ಶ್ರೀಕಾಮಾಯನಮಃ | ಸರ್ವನಿಯೋಕ್ತ್ರೇನಮಃ | ಯಾಮ್ಯೇಶಾಯನಮಃ | ರಮೇಶಾಯನಮಃ | ಸಂಯೋಕ್ತ್ರೇನಮಃ | ಹರಾಯನಮಃ | ಯಮವೀರ್ಯಾಃ ಯಮಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ| ಇತ್ಯಾದಿಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ನೈಋತ್ಯಾಂದಿಶಿ— (ಅಸುನ್ವಂತಮಯಜಮಾನಮಿಚ್ಛಸ್ತೇನಸ್ಯೇತ್ಯಾಮನ್ವಿಹಿ ತಸ್ಕರಸ್ಯ | ಅನ್ಯಮಸ್ಮದಿಚ್ಛಸಾತ ಇತ್ಯಾನಮೋ ದೇವಿ ನಿಋತೇ ತುಭ್ಯಮಸ್ತು) ಅನೇನ ನಿಋತಿಮಾವಾಹ್ಯ || ತತ್ರ ನೈಋತೇಶಾಯನಮಃ | ವರುಣಾಯನಮಃ | ಹಂತ್ರೇನಮಃ | ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಯೇನಮಃ | ಭಯಾನಕಾಯನಮಃ | ಊರ್ಧ್ವಕೇಶಾಯನಮಃ | ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯನಮಃ | ಧೂಮ್ರಾಯನಮಃ | ಲೋಹಿತಾಯನಮಃ | ದಂಷ್ಟ್ರಕಾಯನಮಃ | ನೈಋತಿವೀರ್ಯಾಃ ನೈಋತಿಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ವರುಣದಿಶಿ— (ತತ್ತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇಯಜಮಾನೋಹವಿರ್ಭಿಃ | ಅಹೇಳಮಾನೋ ವರುಣೇಹಬೋ ಧ್ಯುರುಶಗ್ಂ ಸಮಾನ ಆಯುಃಪ್ರಮೋಷೀಃ) ಅನೇನ ವರುಣಮಾವಾಹ್ಯ || ಬಲಾಯನಮಃ | ಅತಿಬಲಾಯನಮಃ | ಪಾಶಹಸ್ತಾಯನಮಃ| ಮಹಾಬಲಾಯನಮಃ | ಶ್ವೇತಾಯನಮಃ | ಜಯಭದ್ರಾಯನಮಃ | ದೀರ್ಘ

ರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅಗ್ನಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ತ್ವಂನೋ....ಸ್ಮತ್ ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಅಗ್ನಿವೀರ್ಯ....ಭವಂತಃ ಎಂದು ಅಗ್ನಿಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಯಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ಸುಗಂನಃ....ಯಜಾಮ ಎಂದು ಯಮನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ವಿಧಾತ್ರೆ....ಭವಂತಃ ಎಂದು ಯಮಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ನೈಋತಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ— ಅಸುನ್ವಂ....ಮಸ್ತು ಎಂದು ನೈಋತಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ನೈಋತೇಶಾ....

ಬಾಹವೇನಮಃ | ಬಲಾಂತಕಾಯನಮಃ | ಬಡಬಾಮುಖಾಯನಮಃ | ಭೈರವಾಯನಮಃ | ವರುಣವೀರ್ಯಾಃ ವರುಣಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ವಾಯವ್ಯದಿಶಿ— (ಆನೋನಿಯುದ್ಭಿಶ್ಶತಿನೀಭಿರಧ್ವರಂ | ಸಹಸ್ರಿಣೀಭಿರುಪಯಾಹಿಯಜ್ಞಂ | ವಾಯೋಅಸ್ಮಿನ್ಸವನೇಮಾದಯಸ್ವ | ಯೂಯಂಪಾತಸ್ವಸ್ತಿಭಿಸ್ಸದಾನಃ) ಇತ್ಯನೇನ ವಾಯುಮಾವಾಹ್ಯ || ಅತ್ರ | ಶೀಘ್ರಾಯನಮಃ | ಲಘವೇನಮಃ | ವಾಯುವೇಗಾಯನಮಃ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯನಮಃ | ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯನಮಃ | ಭಯಂಕರಾಯನಮಃ | ಪಂಚಾತ್ಮಕಾಯನಮಃ | ಪಂಚಶಿಖಾಯನಮಃ | ಕಪರ್ದಿನೇನಮಃ | ಮೇಘವಾಹನಾಯನಮಃ | ವಾಯುವೀರ್ಯಾಃ ವಾಯುಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ಕುಬೇರದಿಶಿ— (ವಯಗ್ಂಸೋಮವ್ರತೇತವಮನಸ್ತನೂಷುಬಿಭ್ರತಃ ಪ್ರಜಾವಂತೋ ಅಶೀವ.ಹಿ ಇಂದ್ರಾಣೀದೇವಿ ಸುಭಗಾ ಸುಪತ್ನೀ). ಇತ್ಯನೇನ ಕುಬೇರಮಾವಾಹ್ಯ || ತತ್ರ ನಿಧೀಶಾಯನಮಃ | ರೂಪವತೇನಮಃ | ಧನ್ಯಾಯನಮಃ | ಸೌಮ್ಯಾಯನಮಃ | ಶಾಂತಾಯನಮಃ | ಜಟಾಧರಾಯನಮಃ | ಕಾಮಪ್ರಸಾದಾಯನಮಃ | ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಾಯನಮಃ | ಪ್ರಕಾಶಾಯನಮಃ | ಇಂದುಯಜ್ಞಾಯನಮಃ | ಕುಬೇರವೀರ್ಯಾಃ ಕುಬೇರಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥೈಶಾನದಿಶಿ— (ತಮೀಶಾನಂಜಗತಸ್ತಸ್ಥುಷಸ್ಪತಿಂ | ಧಿಯಂಜಿನ್ವಮವಸೇಹೂಮಹೇವಯಂ | ಪೂಷಾನೋಯಥಾವೇದಸಾಮಸದ್ವೃಧೇ | ರಕ್ಷಿತಾಪಾಯುರದಬ್ಧಸ್ಸ್ವಸ್ತಯೇ) ಇತ್ಯನೇನ ಈಶಾನಮಾವಾಹ್ಯ, ತತ್ರ ಈಶಾನಾಯನಮಃ | ವಿದ್ಯೇಶಾಯನಮಃ | ಜ್ಞಾನವತೇನಮಃ | ಮಾತೃಪಿಂಗಳಾಯನಮಃ | ಭೂತಪಾಲಾಯನಮಃ | ಅಜಾಯನಮಃ | ಬಲಯೇನಮಃ | ಮಿತ್ರಾಯನಮಃ |

ಭವಂತಃ ಎಂದು ನೈಋತಿಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ವರುಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ತತ್ವಾ...ಪ್ರಮೋಷೀಃ ಎಂದು ವರುಣನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಬಲಾಯ...ಭವಂತಃ ಎಂದು ವರುಣಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ಆನೋ... ಸದಾನಃ ಎಂದು ವಾಯುವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಶೀಘ್ರಾ...ಭವಂತಃ ಎಂದು ವಾಯುಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಕುಬೇರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ವಯಗ್ಂ....ಸುಪತ್ನೀ ಎಂದು ಕುಬೇರನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ನಿಧೀಶಾ...ಭವಂತಃ ಎಂದು ಕುಬೇರಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಈಶಾನದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ—ತಮೀಶಾನಂ....ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಎಂದು ಈಶಾನನ

ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಧಿಪಾಯನಮಃ | ಸುಖಿಕೃತೇನಮಃ | ಈಶಾನವೀರ್ಯ್ಯಾಃ ಈಶಾನಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ವಾಯವ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಅಧಸ್ತಾತ್ ಅಧೋದಿಶಿ— ಸ್ಯೋನಾಪೃಥಿವಿನೋಭವಾನೃಕ್ಷರಾನಿವೇಶಿನೀ(ಯಚ್ಛಾನಶ್ಶರ್ಮಸಪ್ರಥಾಃ) ಇತ್ಯನೇನ ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹ್ಯ, ತತ್ರ ಬಲಿಪ್ರಿಯಾಯನಮಃ | ವಿಷಧರಾಯನಮಃ | ವೀರೋಗ್ರಸನಾಯನಮಃ | ಪಾಲಕಾಯನಮಃ | ಶುಭಾಯನಮಃ | ಸುವೀರ್ಯ್ಯಾಯನಮಃ | ವೃಷಭಾಯನಮಃ | ಪಾತಾಳೇಶಾಯನಮಃ | ಲೋಹಿತಾಯನಮಃ | ಅನಂತಾಯನಮಃ | ವಿಷ್ಣುವೀರ್ಯ್ಯಾಃ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಅಥ ಪೂರ್ವೇಶಾನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಊರ್ಧ್ವದಿಶಿ— (ಅಸ್ಮೆರುದ್ರಾಮೇಹನಾ ಪರ್ವತಾಸೋವೃತ್ರಹತ್ಯೇಭರಹೂತೌಸಜೋಷಾಃ | ಯಶ್ಶಂಸತೇಸ್ತುವತೇಧಾಯಿವಜ್ರ ಇಂದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಅಸ್ಮಾಗ್ಂ ಅವಂತುದೇವಾಃ) ಇತ್ಯನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಣಮಾವಾಹ್ಯ || ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಯನಮಃ | ನಭಸೇನಮಃ | ಲಿಪ್ಸವೇನಮಃ | ಶಂಭವೇನಮಃ | ವಿಭವೇನಮಃ | ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯನಮಃ | ವಿವಾಹಾಯನಮಃ | ಗುಣಸಂವಾಹಾಯನಮಃ | ತ್ರ್ಯಕ್ಷಾಯನಮಃ | ತ್ರಿದಶವಂದಿತಾಯನಮಃ | ಬ್ರಹ್ಮವೀರ್ಯ್ಯಾಃ ಬ್ರಹ್ಮಪೂಜಿತಾಃ ಹೇದಶರುದ್ರಾಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ || ಏವಂ ಶತರುದ್ರಾನ್ ತತ್ತದ್ದಿಕ್ಷ್ವಾವಾಹ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್ || (ಕ್ಷೇತ್ರಿಯೈತ್ವಾ ನಿರಋತ್ಯೈತ್ವಾ ದ್ರುಹೋಮುಂಚಾಮಿವರುಣಸ್ಯಪಾಶಾತ್ | ಅನಾಗಸಂಬ್ರಹ್ಮಣೇತ್ವಾಕರೋಮಿಶಿವೇತೇ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀಉಭೇಇಮೆ) ಇತಿ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣದರ್ಭಪಾಶೇನ ಮಂಟಪಮಾವೇಷ್ಟಯೇತ್.

ನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಈಶಾನಾ....ಭವಂತಃ ಎಂದು ಈಶಾನಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ವಾಯವ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಸ್ಯೋನಾ.... ಸಪ್ರಥಾಃ ಎಂದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಬಲಿಪ್ರಿಯಾ...ಭವಂತಃ ಎಂದು ವಿಷ್ಣುಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಈಶಾನ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗಡೆ ಅಸ್ಮೇ...ದೇವಾಃ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಾ....ಭವಂತಃ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮಪೂಜಿತ ದಶರುದ್ರರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರುದ್ರರುಗಳನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ್ಯೈ....ಇಮೆ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ೨೫ ಮೊಳದುದ್ದದ ದರ್ಭೆಯ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸುತ್ತುವುದು.

ಶಿವಲಿಂಗಸಂಸ್ಕಾರಃ.

ಅಥ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಂಸ್ಕುರ್ಯಾತ್:-ಮಂಟಪಸ್ಯೋತ್ತರಭಾಗೇ ಭೂಮಿಂ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ, ಗೋಮೂತ್ರ ಗೋಮಯ ಗೋಕ್ಷೀರ ಗೋದಧಿ ಗೋಘೃತೈಸ್ತತ್ತನ್ಮಂತ್ರೇಣ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ, (ರೋಚನೋರೋಚಮಾನಃ ಶೋಭನೋಶೋಭಮಾನಃ ಕಲ್ಯಾಣ) ಇತಿ ಗೋರೋಚನಯಾ ಸಂಮಾರ್ಜಯೇತ್| ಷಡ್ಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃಷಡ್ಗವ್ಯೈಸ್ಸಕೃದೇವ ಸಂಮಾರ್ಜನಂ || ಮಂಡಲಂ ವಿಧಾಯ, ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ತಾಮ್ರಪಾತ್ರಾದ್ಯನ್ಯತಮಪಾತ್ರಂ ತತ್ರ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಶ್ರೀಶೈಲಜಶಿಲಾಮಯಂ ಪಂಚಸೂತ್ರಘಟಿತಂ ಶಿವಲಿಂಗ ಮಾದಾಯ, ವೇದಮಂತ್ರೈಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ವಾರುಣೇಭಾಗೇ ಪಾತ್ರೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಸಂಪಾದ್ಯ, ಯಜಮಾನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ....ಶುಭತಿಥೌ ''ಕರ್ಷಣಾದಿ ದೋಷಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ, ''ಹಿರಣ್ಯಶೃಂಗಂಪವಮಾನಸ್ಸುವರ್ಜನಃ'' 'ಸಮಸ್ತೆರುದ್ರಮನ್ಯವ' ಇತ್ಯನುವಾಕೈ ಶ್ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸ್ನಾಪಯಿಷ್ಯೇ'' ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಅಭಿಷಿಂಚೇತ್.

ಅನುವಾಕಕ್ರಮಮಾಹ:— (ಹಿರಣ್ಯಶೃಂಗಂ ವರುಣಂಪ್ರಪದ್ಯೇ ತೀರ್ಥಂ ಮೇದೇಹಿ ಯಾಚತಃ | ಯನ್ಮಯಾಭುಕ್ತಮಸಾಧೂನಾಂ ಪಾಪೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಃ | ತನ್ನ ಇಂದ್ರೋವರುಣೊ ರಾಜಾ ಪಾಣಿನಾಹ್ಯವಮರ್ಶತ್ | ಯನ್ಮೇ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಕರ್ಮಣಾವಾ. ದುಷ್ಕೃತಂ ಕೃತಂ ತನ್ನ ಇಂದ್ರೋ ವರು

ಶಿವಲಿಂಗಸಂಸ್ಕಾರವು.

ಮಂಟಪದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತೊಪ್ಪೆಯಿಂದ ಸಾರಿಸಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದ 'ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ' ಎಂಬ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಗೋಮಯದಿಂದ 'ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಗೋವಿನ ಹಾಲಿನಿಂದ 'ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಗೋವಿನ ಮೊಸರಿನಿಂದ 'ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪದಿಂದ 'ಶುಕ್ರಮಸಿ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಗೋರೋಜನದಿಂದ 'ರೋಚನೋರೋಚಮಾನಃ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಆವೃತ್ತಿ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಸಾರಿಸಿ, ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಾಮ್ರ ಪಾತ್ರವೇ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಲೋಹದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಶ್ರೀಶೈಲ ಶಿಲಾಮಯವಾದ ಪಂಚಸೂತ್ರಘಟಿತವಾದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ವೇದ ಮಂತ್ರ ಪಠನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೊಳೆದು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು.

ಣೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ಸವಿತಾಚ ಪುನಂತು ಪುನಃಪುನಃ | ನಮೋಗ್ನಯೇಽಪ್ಸುಮತೇ ನಮ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮೋ ವರುಣಾಯ ನಮೋ ವಾರುಣ್ಯೈ ನಮೋಽದ್ಭ್ಯಃ| ಯದಪಾಂ ಕ್ರೂರಂ ಯದಮೇಧ್ಯಂ ಯದಶಾಂತಂ ತದಪಗಚ್ಛತಾತ್ | ಅತ್ಯಾಶನಾ ದತೀಪಾನಾದ್ಯಚ್ಚ ಉಗ್ರಾತ್ಪ್ರತಿಗ್ರಹಾತ್ || ತನ್ಮೇ ವರುಣೋ ರಾಜಾ ಪಾಣಿನಾಹ್ಯವಮರ್ಶತ್ | ಸೋಽಹಮಪಾಪೋ ವಿರಜೋ ನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಮುಕ್ತಕಿಲ್ಬಿಷಃ || ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠಮಾರುಹ್ಯ ಗಚ್ಛೇದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸಲೋಕತಾಂ | ಯಶ್ಚಾಪ್ಸು ವರುಣಸ್ಸಪುನಾತ್ವಘಮರ್ಷಣಃ | ಪವಮಾನಸ್ಸುವರ್ಜನಃ ಪವಿತ್ರೇಣವಿಚರ್ಷಣೀಃ || ಯಃಪೋತಾ ಸಪುನಾತು ಮಾಪುನಂತುಮಾ ದೇವಜನಾಃ ಪುನಂತು ಮನವೋ ಧಿಯಾ ಪುನಂತು ವಿಶ್ವಆಯವಃ | ಜಾತವೇದಃ ಪವಿತ್ರವತ್| ಪವಿತ್ರೇಣ ಪುನಾಹಿಮಾ | ಶುಕ್ರೇಣ ದೇವದೀದ್ಯತ್ | ಅಗ್ನೇಕ್ರತ್ವಾ ಕ್ರತೂಗ್‌ಂರನು | ಯತ್ತೇಪವಿತ್ರಮರ್ಚಿಷಿ | ಅಗ್ನೇವಿತತಮಂತರಾ | ಬ್ರಹ್ಮತೇನ ಪುನೀಮಹಿ | ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ದೇವಸವಿತಃ | ಪವಿತ್ರೇಣ ಸವೇನಚ | ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮಪುನೀಮಹಿ | ವೈಶ್ವದೇವೀಪುನತೀದೇವ್ಯಾಗಾತ್ | ಯಸ್ಯೈಬಹ್ವ್ಯಸ್ತನವೋ ವೀತಪೃಷ್ಠಾಃ | ತಯಾಮದಂತಸ್ಸಧಮಾದ್ಯೇಷು | ವಯಗ್‌ಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋರಯೀಣಾಂ | ವೈಶ್ವಾನರೋರಶ್ಮಿಭಿರ್ಮಾಪುನಾತು | ವಾತಃಪ್ರಾಣೇನೇಷಿರೋಮಯೋಭೂಃ | ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಪಯಸಾ ಪಯೋಭಿಃ | ಋತಾವರೀಯಜ್ಞೀಯೆಮಾಪುನೀತಾಂ | ಬೃಹದ್ಭಿಸ್ಸವಿತಸ್ತೃಭಿಃ | ವರ್ಷಿಷ್ಠೈರ್ದೇವಮನ್ಮಭಿಃ | ಅಗ್ನೇದಕ್ಷೈಃ ಪುನಾಹಿಮಾ | ಯೇನದೇವಾಅಪುನತ | ಯೇನಾಪೋದಿವ್ಯಂಕಶಃ | ತೇನದಿವ್ಯೇನಬ್ರಹ್ಮಣಾ | ಇದಂಬ್ರಹ್ಮಪುನೀಮಹಿ | ಯಃ ಪಾವಮಾನೀರಧ್ಯೇತಿ | ಋಷಿಭಿಸ್ಸಂಭೃತಗ್‌ಂರಸಃ | ಸರ್ವಗ್‌ಂಸಪೂತಮಶ್ನಾತಿ | ಸ್ವದಿತಂಮಾತರಿಶ್ವನಾ | ಪಾವಮಾನೀರ್ಯೋಅಧ್ಯೇತಿ | ಋಷಿಭಿಸ್ಸಂಭೃತಗ್‌ಂರಸಃ | ತಸ್ಮೈ ಸರಸ್ವತೀದುಹೆ | ಕ್ಷೀರಗ್‌ಂಸರ್ಪಿರ್ಮಧೂದಕಂ | ಪಾವಮಾನೀಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ | ಸುದಘಾಹಿಪಯಸ್ವತೀಃ | ಋಷಿಭಿಸ್ಸಂಭೃತಗ್‌ಂರಸಃ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತಗ್‌ಂಹಿತಂ | ಪಾವಮಾನೀರ್ದಿಶಂತುನಃ | ಇಮಂ

ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಲಿಂಗವನ್ನು ಉಜ್ಜರುವದೇ ಮುಂತಾದುದರಿಂದುಂಟಾಗಿರುವ ದೋಷದ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ, 'ಹಿರಣ್ಯಶೃಂಗಂ' ಎಂಬನುವಾಕದಿಂದಲೂ, 'ನಮಸ್ತೆರುದ್ರಮನ್ಯವ' ಎಂಬ ಅನುವಾಕದಿಂದಲೂ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಅಭಿಷೇಚಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಹಿರಣ್ಯಶೃಂಗಂ.... ಪುನಾತು; ನಮಸ್ತೆ.... ಅಸ್ಮನ್ನಿಧೇಹಿತಂ

ಲೋಕಮಥೋಅಮುಂ | ಕಾಮಾಂತ್ಸಮರ್ಧಯಂತುನಃ | ದೇವೀರ್ದೇವೈಸ್ಸ
ಮಾಭೃತಾಃ | ಪಾವಮಾನೀಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ | ಸುದುಘಾಹಿಘೃತಶ್ಚ್ಯುತಃ |
ಋಷಿಭಿಸ್ಸಂಭೃತೋರಸಃ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತಗ್ಂಹಿತಂ | ಯೇನದೇವಾ
ಪುನತ | ಆತ್ಮಾನಂಪುನತೇಸದಾ | ತೇನಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ | ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪು
ನಂತುಮಾ | ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂಪವಿತ್ರಂ | ಶತೋದ್ಯಾಮಗ್ಂಹಿರಣ್ಮಯಂ | ತೇನ
ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋವಯಂ | ಪೂತಂಬ್ರಹ್ಮಪುನೀಮಹಿ | ಇಂದ್ರಸ್ಸುನೀತೀಸಹಮಾಪು
ನಾತು | ಸೋಮಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾವರುಣಸ್ಸಮೀಚ್ಯಾ | ಯಮೋರಾಜಾಪ್ರಮೃ
ಣಾಭಿಃ| ಪುನಾತುಮಾಜಾತವೇದಾಮೂರ್ಜಯಂತ್ಯಾಪುನಾತು) (ನಮಸ್ತೇರು
ದ್ರಮನ್ಯವ........ಅಸ್ಮನ್ನಿಧೇಹಿತಂ) ಇತ್ಯನುವಾಕೈಃ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ
ಪಂಚೋಪಚಾರೈಃಪೂಜಯೇತ್. ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವ
ನುಕೀರ್ತ್ಯ.

ಜಲಾಧಿವಾಸಃ.

ಪುನಃ "ಕರ್ಷಣಾದಿಪಾಪಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಜಲಾಧಿವಾಸಂ ಕಾರಯಿಷ್ಯೇ"
ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಗಂಗಾದಿತೀರ್ಥಾಂಬು ಪಂಚಗವ್ಯಭಸಿತಮಿಶ್ರೋದಕೈಃ ಪೂ
ತಪಾತ್ರೇ ಲಿಂಗಸ್ಥಲಂ ಸಕೂರ್ಚಾಭ್ಯಾಂ ವಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಸಮಾವೇಷ್ಟ್ಯ ನಿಕ್ಷಿ
ಪ್ಯ, ಅಭಿಮರ್ಶನಪೂರ್ವಕಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ ಷಡಕ್ಷರಮಂತ್ರೇಣಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ,
ತತ್ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಂ ಜಲಾಧಿವಾಸಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ | ತತಸ್ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಜಲಾದು

ಎಂಬ ಈ ಅನುವಾಕಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಧೂಪ ದೀಪ ನೈವೇದ್ಯ
ವೆಂಬ ಪಂಚೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು
ಹೇಳಿ, ಕರ್ಷಣಾದಿ ದೋಷ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಲಾಧಿವಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕ
ಲ್ಪಿಸಿ, ಗಂಗಾದಿ ತೀರ್ಥಜಲವನ್ನೂ, ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನೂ, ಭಸ್ಮವನ್ನೂ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ತುಂಬಿರು
ವುತೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾದ ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನ್ನು ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಸಮೇತ
ವಾದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಇಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಎಡಗಯ್ಯಿಂದ ಸೋಂಕಿರುತ್ತ ೧೦೮
ವೇಳೆ ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ, ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನರಿತು, ಜಲಾಧಿವಾಸವಂ ಮಾಡಿಸಿ,
ಅನಂತರ ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು, ಬೇರೊಂದು ಸಾರಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶ
ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಷೇಕ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಂಗಸ್ಥಲ
ನ್ನಿರಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದಲೂ, ಭಸ್ಮಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಜಲ
ದಿಂದಲೂ, ಗಂಧಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಜಲದಿಂದಲೂ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ವದಂತೆ ಗಂಧಾದಿಯಾದ

ದ್ಧೃತ್ಯ; ಅಸ್ಯಮಂಡಲೇ ತಲ್ಲಿಂಗಸ್ಥಲಂ ಸ್ನಪನಪಾತ್ರೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ| ವೇಷ್ಟಿತವಸ್ತ್ರಂ ವ್ಯಪೋಹ್ಯ | ಪಂಚಗವ್ಯೈರ್ಭಸ್ಮೋದಕೈ ರ್ಗಂಧತೋಯೈಸ್ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ | ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್.

ಧಾನ್ಯಾಧಿವಾಸಃ

ಮಂಡಲಸ್ಯ ಈಶಾನದಿಶಿ ಷಟ್ಸಮ್ಮಾರ್ಜನೇನ ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ| ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾದಿನಾಽಷ್ಟದಳಪದ್ಮಂ ವಿಲಿಖ್ಯ, ಸಪ್ತಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣಂ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ, ತದುಪರಿ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣಂ ಶ್ಯಾಮಾಕೈಃ ಸ್ಥಂಡಿಲಂಕೃತ್ವಾ, ಅಷ್ಟದಳಪದ್ಮಂ ರಚಯಿತ್ವಾ, ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ, ತದುಪರಿ ಗೋಧೂಮೈಸ್ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಅಷ್ಟದಳಕಮಲಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ, ತದುಪರಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ | ತದುಪರಿ ವ್ರೀಹಿಭಿಸ್ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ| ಅಷ್ಟದಳಪದ್ಮಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ| ತದುಪರಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ| ತದುಪರಿ ತಂಡುಲೈಃ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕೃತ್ವಾ, ಅಷ್ಟದಳಪದ್ಮಂ ವಿಲಿಖ್ಯ | ತದುಪರಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ | ತದುಪರಿ ಚೂತಬಿಲ್ವಾಮಲಕಕುಶಾಪಾಮಾರ್ಗಪತ್ರಾಣಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ತದುಪರಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ || ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ | ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, ಅಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಂ ಶಯನಾರ್ಥಂ ಧಾನ್ಯಾಧಿವಾಸಂ ಕಾರಯಿಷ್ಯೇ || ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ತಲ್ಲಿಂಗಸ್ಥಲಂ ಸಕೂರ್ಚೇನ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮೇನ ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯ, ತತ್ಪುರುಷಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರಾಕ್ಶಿರಸ್ಕಮಧಸ್ಸೂತ್ರಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ || ವಾ

ಪಂಚೋಪಚಾರದಿಂದರ್ಚಿಸಿ, ಪುನಃ ಮಂಡಲದ ಈಶಾನಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಮೂತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಷಟ್ಸಮ್ಮಾರ್ಜನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟದಳಪದ್ಮಮಂ ಬರೆದು ಏಳು ಮೊಳದ ಉದ್ದವುಳ್ಳ ಒಂದು ಹೊಸಪಂಚೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಅದರಮೇಲೆ ಹಾಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಮೆಯನ್ನು ಹರಡಿ, ಒಂದಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಎತ್ತರದ ಜಗತಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟದಳ ಕಮಲವನ್ನು ಬರೆದು, ಅದೇ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದರಮೇಲೆ ಹಾಸಿ, ಪುನಃ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಎಳ್ಳನ್ನು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಹರಡಿ, ಜಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟದಳ ಕಮಲವಂ ಬರೆದು, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅದೇ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿ, ಹೀಗೆಯೇ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗೋಧಿಯನ್ನೂ, ಬತ್ತವನ್ನೂ, ಅನಂತರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ, ಕಡೆಗೆ ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ, ಪಲ್ಲೀಸೊಪ್ಪು, ದರ್ಭೆ, ಉತ್ತರೇಣಿಸೊಪ್ಪು ಇವುಗಳನ್ನು ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಹೊದ್ದಿಸಿ, ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿಯೂ ಶಯನಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ಲಿಂಗಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಧಾನ್ಯಾಧಿವಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಆ ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನ್ನು ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳ ಸಮೇತ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿ, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಲಿಂಗತಿರಸ್ಸಿರುವಂತೆಯೂ, ಗೋಮುಖವು ಅಧೋಮುಖವಾಗಿರುವಂತೆ

ಮವಾಣಿನಾ ಸ್ಪೃಶೇತ್, ಸೀತ್ಕಾರಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇನ ಸಹಸ್ರಮೂಲಮಂತ್ರೇಣಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಧಾನ್ಯಾಧಿವಾಸಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ, ಅನಂತರಂ ಶಯನಾಲ್ಲಿಂಗಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಲಿಂಗಸ್ಥಲಮಾದಾಯ, ಭಸ್ಮತೋಯೈರ್ಗಂಧೋದಕೈಸ್ಸದ್ಯೋಜಾತಮಂತ್ರೇಣ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ, ಪಂಚೋಪಚಾರೈರಭ್ಯರ್ಚಯೇತ್.

ಷಡಧ್ವಶೋಧನಂ.

ಅನ್ಯಮಂಡಲೇ ತಂಡುಲಸ್ಥಂಡಿಲೋಪರಿ ಪಾತ್ರೇ ಲಿಂಗಸ್ಥಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಶುಭತಿಥೌ ಷಡಧ್ವಶೋಧನದ್ವಾರಾ ಶಿವಕಳಾವಾಹನಾರ್ಥಂ ಷಡಧ್ವಶುದ್ಧಿಂ ಕರೋಮೀತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ; ತತ್ರ ಅಧಃ ಪಟ್ಟಿಕಾಂ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಕೂರ್ಚೇನ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥

ಭುವನಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ:—

ಓಂ ಹಾಂ ಅನಾಶ್ರಿತಭುವನಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಅನಾಥಭುವನಾಯನಮಃ | ವ್ಯೋಮರೂಪಿಣೇನಮಃ | ಊರ್ಧ್ವಗಾಮಿನೇನಮಃ | ಮೋಚಕಾಯೈ | ರೋಚಿಕಾಯೈ | ದೀಪಿಕಾಯೈ | ಇಂಧಿಕಾಯೈ | ಶಾಂತ್ಯತೀತಾಯೈ | ಶಾಂತ್ಯೈ | ವಿದ್ಯಾಯೈ | ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯೈ | ನಿವೃತ್ತ್ಯೈ | ಶಿಖಂಡಿನೇ | ಶ್ರೀಕಂಠಾಯ | ತ್ರಿಮೂರ್ತಯೆ | ಏಕರುದ್ರಾಯ | ಏಕನೇತ್ರಾಯ | ಶಿವೋತ್ತಮಾಯ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಭವೆ | ಅನುತ್ತಮಾಯ | ವಿದ್ಯಾಧಿಪಾಯ | ಜ್ವಲಾಯ |

ಯೂ, ತತ್ಪುರುಷ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾದ ಧಾನ್ಯದ ಜಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು, ಪೂರಕ ಕುಂಭಕ ರೇಚಕರೂಪವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸ್ತಮಾದ ಸೀತ್ಕಾರ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಸಹಸ್ರವೇಳೆ ಮೂಲಮಂತ್ರದಿಂದಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಆ ಶಯನಸ್ಥಲದಿಂದ ಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹಸ್ತದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಭಸ್ಮಮಿಶ್ರಿತ ಜಲದಿಂದಲೂ, ಗಂಧಮಿಶ್ರಿತ ಜಲದಿಂದಲೂಸಹ ಸದ್ಯೋಜಾತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ. ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವುದು.

ಷಡಧ್ವಶೋಧನವು.

ಬಳಿಕ ಬೇರೊಂದು ಸಾರಿಸಿದ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಜಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನ್ನಿರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವ ಮಾಡಿ, ಷಡಧ್ವಶೋಧನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಕಳೆಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಲಿಂಗಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಷಡಧ್ವಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಆ ಲಿಂಗಸ್ಥಲದ ಪೀಠದ ಅಧೋಭಾಗದ ಸುತ್ತುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಂಕಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಓಂ ಹಾಂ ಅನಾಶ್ರಿತ........ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಭುವನಾಯನಮಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, (ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದ

ಸಂದಿನೇ | ರೂಪಿಣೇ | ಅಂಬಿಕಾಯೈ | ಸ್ಥಾಣುಮತ್ಯೈ | ಬ್ರಹ್ಮವೇತಾಳ್ಯೈ | ತ್ರಿಗುಣ್ಯೈ | ಮನೋನ್ಮನ್ಯೈ | ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯ | ಬಲವಿಕರಣಾಯ | ಕಲವಿಕರಣಾಯ | ಕಾಲಾಯ | ರುದ್ರಾಯ | ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ | ವಾಮಾಯ | ಏಕವೀರಾಯ | ಪಂಚಾಂತಕಾಯ | ಸೂರಗಾಯ | ಪಿಂಗಾಯ | ಜ್ಯೋತಿಷೇ | ಸಂವರ್ತಾಯ | ಚಂಡಾಯ | ಕ್ರೋಧೇಶಾಯ | ಶ್ರೀಕಂಠಾಯ | ಉಮಾಯೈ | ಕುಮಾರಾಯ | ವಿಷ್ಣವೇ | ಭೈರವಾಯ | ಕೃತಾಯ | ಅಕೃತಾಯ | ಬ್ರಹ್ಮಣೇ | ಪ್ರಜೇಶಾಯ | ಸೌಮ್ಯಾಯ | ಇಂದ್ರಾಯ | ಗಂಧರ್ವಾಯ | ಯಕ್ಷಾಯ | ರಾಕ್ಷಸಾಯ | ಪಿಶಾಚಾಯ | ಸ್ಥೂಲೇಶ್ವರಾಯ | ಶಂಕುಕರ್ಣಾಯ | ಕಾಳಾಂಜನಾಯ | ಮಂಡಲೇಶ್ವರಾಯ | ಮಾಕೋಟಯೆ | ದುರಂಡಾಯ | ಡಾಲಗಂಡಾಯ | ಅನುಪಮಗುಣಯುತಾಯ | ವಿದೂರಕಾಯ | ಘೋರಕಾಯ | ಪ್ರಜಾಪ್ರತಯೆ | ಹುತಾಶನಾಯ | ಕಾಲರೂಪಿಣೇ | ವಿಶಾಲಜಟಿಲಾಯ | ರೌದ್ರಾಯ | ಪಿಂಗಳಾಕ್ಷಾಯ | ಕಾಲದಂಷ್ಟ್ರಾಯ | ಅಜೇಶಾಯ | ಸರ್ವವಿದ್ಭವೇ | ಭಾಸುರಾಯ | ಸುಬಾಹವೇ | ಮಂತ್ರರೂಪಿಣೇ | ಸ್ಥಾಣವೇ | ಸ್ವರ್ಣಾಕ್ಷಾಯ | ಭದ್ರಕರ್ಣಾಯ | ಗೋಕರ್ಣಾಯ | ಮಹಾಬಲಾಯ | ಅವಿಮುಕ್ತಾಯ | ರುದ್ರಕೋಟಯೆ | ವಸ್ತ್ರಾಪದಾಯ | ಭೀಮಾಯ | ಮಹೇಂದ್ರಾಯ | ಅಟ್ಟಹಾಸಾಯ | ವಿಮಲಾಯ | ಬಲಾಯ | ನಾಖಂಡಲಾಯ | ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಾಯ | ಗಯಾಯೈ | ಭೈರವಾಯ | ಕೇದಾರಾಯ | ಮಧ್ಯಮಾಯ | ಮಹಾಕಾಳಾಯ | ಮಾತೃಕೇಶ್ವರಾಯ | ಕಲ್ಪಮತೇ | ಶ್ರೀಶೈಲಾಯ | ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಾಯ | ನಾಕುಲಾಯ | ಭಾರಭೂತಯೇ | ಡಿಂಡಯೇ | ಆಷಾಢಯೇ | ಪುಷ್ಕರಾಯ | ನೈಮಿಶಾಯ | ಪ್ರಭಾಸಾಯ | ಅಮರೇಶಾಯ | ತ್ರಿದಶವಂದಿತಾಯ | ತ್ರ್ಯಕ್ಷಾಯ | ಗುಣಸಂವಾಹಾಯ | ವಿವಾಹಾಯ | ವಿಚಕ್ಷಣಾಯ | ವಿಭವೇ | ಶಂಭವೇ | ಲಿಪ್ಸವೇ | ಸಭಸೇ | ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಯ | ಅನಂತಾಯ | ಲೋಹಿತಾಯ | ಪಾತಳೇಶಾಯ | ವೃಷಭಾಯ | ಸುವೀರ್ಯಾಯ | ಶುಭಾಯ | ಪಾಲಕಾಯ | ವೀರೋಗ್ರಸನಾಯ | ವಿಷಧರಾಯ | ಬಲಿಪ್ರಿಯಾ

ಳ್ಳೂ ಪ್ರತಿಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೂ ಓಂ ಹಾಂ ಎಂಬ ಪ್ರಣವಗಳನ್ನೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಮಃ ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಠಿಸಬೇಕು.) ಭುವನಾಧ್ವನ್ಯಾಸನಂ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ಅ

ಯ | ಸರ್ವಸುಖಕೃತೇ | ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಧಿಪಾಯ | ಮಿತ್ರಾಯ | ಬಲಯೆ | ಅಜಾಯ | ಭೂತಪಾಲಾಯ | ಮಾತೃಪಿಂಗಳಾಯ | ಜ್ಞಾನವತೇ | ವಿದ್ಯೇಶಾಯ | ಈಶಾನಾಯ | ಇಂದುಯಜ್ಞಪಾಯ | ಪ್ರಕಾಶಾಯ | ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಾಯ | ಕಾಮಪ್ರಸಾದಾಯ | ಜಟಾಧರಾಯ | ಶಾಂತಾಯ | ಸೌಮ್ಯಾಯ | ಧನ್ಯಾಯ | ರೂಪವತೇ | ಸಿಧೀಶಾಯ | ಮೇಘವಾಹನಾಯ | ಕಪರ್ದಿನೆ | ಪಂಚಶಿಖಾಯ | ಪಂಚಾತ್ಮಕಾಯ | ಭಯಂಕರಾಯ | ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯ | ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯ | ವಾಯುವೇಗಾಯ | ಲಘವೆ | ಶೀಘ್ರಾಯ | ಭೈರವಾಯ | ಒಡಬಾಮುಖಾಯ | ಬಲಾಂತಕಾಯ | ದೀರ್ಘಬಾಹವೆ | ಜಯಭದ್ರಾಯ | ಶ್ವೇತಾಯ | ಮಹಾಬಲಾಯ | ಪಾಶಹಸ್ತಾಯ | ಅತಿಬಲಾಯ | ದಂಷ್ಟ್ರಕಾಯ | ಲೋಹಿತಾಯ | ಧೂಮ್ರಾಯ | ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯ | ಊರ್ಧ್ವರೇತಸೆ | ಭಯಾನಕಾಯ | ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಯೇ | ಹಂತ್ರೇ | ವರುಣಾಯ | ನಿಯತೇಶಾಯ | ಯಮಪೂಜಿತಾಯ | ಸಂಯೋಕ್ತ್ರೆ | ರಮೇಶಾಯ | ಯಾಮ್ಯೇಶಾಯ | ಸರ್ವನಿಯೋಕ್ತ್ರೆ | ಶ್ರೀಕಾಮಾಯ | ಕರ್ತ್ರೆ | ಧಾತ್ರೆ | ವಿಧಾತ್ರೆ | ಕ್ಷಯಾಂತಕಾಯ | ಭಸ್ಮಾಂತಕಾಯ | ಬಭ್ರವೆ | ದಹನಾಯ | ಜ್ವಲನಾಯ | ಹರಾಯ | ಖಾದಕಾಯ | ಪಿಂಗಳಾಯ | ಹುತಾಶಿನೆ | ಅಗ್ನಿರುದ್ರಾಯ | ತ್ರಿದಶಾಧಿಪಾಯ | ಪಿನಾಕಿನೆ | ಶಾಸ್ತ್ರೆ | ಅವ್ಯಯಾಯ | ವಿಭೂತಯೇ | ಪ್ರಮರ್ದನಾಯ | ವಜ್ರದೇಹಾಯ | ಬದ್ಧಾಯ | ಕಪಿಲೇಶಾಯ | ರೌದ್ರಾಯ | ವೈಷ್ಣವಾಯ | ಬ್ರಾಹ್ಮಾಯ | ಪಾಟಕಾಯ | ಕೂಷ್ಮಾಂಡಾಯ | ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರ ಭುವನಾಯನಮಃ || ಇತಿ ಭುವನಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ.

ತತ್ಪಂಕಜೇ ಪದಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ:—

ಓಂ ಹಾಂ ಓಂ || ಓಂ ಹಾಂ ವ್ಯೋಮವ್ಯಾಪಿನೇ, ಓಂ ಹಾಂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿನೇ, ಶಿವಾಯ, ಅನಂತಾಯ, ಅನಾಪ್ಯಾಯ, ಅನಾಶ್ರಿತಾಯ, ಶಿವಾಯ, ಶಾಶ್ವತಾಯ, ಯೋಗಪೀಠಸಂಸ್ಥಿತಾಯ, ನಿತ್ಯಯೋಗಿನೇ, ಧ್ಯಾನಾಧಾರಾಯ, ಓಂ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ, ಸರ್ವಪ್ರಭವೇ, ಶಿವಾಯ, ಈಶಾನಶಿರಸೇ, ತತ್ಪುರುಷವಕ್ತ್ರಾಯ, ಅಘೋರಹೃದಯಾಯ, ವಾಮದೇವಗುಹ್ಯಾಯ, ಸದ್ಯೋ

ಲಿಂಗಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಪೀಠದ ಅಧಃಪಟ್ಟಿಕೆಯಮೇಲೆ ಅಧೋಮುಖವಾದ ಕಮಲದ ಆಕಾರದಂತಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಸೋಕಿಸಿ, ಓಂ ಹಾಂ ಓಂ. ಓಂ ಹಾಂ, ವ್ಯೋಮವ್ಯಾಪಿನೆ

ಜಾತಮೂರ್ತಯೇ, ಓಂ ನಮೋನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಗುಹ್ಯಾತಿಗುಹ್ಯಾಯ, ಗೋಪ್ತ್ರೇ, ನಿಧನಾಯ, ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಧಿಪಾಯ, ಜ್ಯೋತೀರೂಪಾಯ, ಪರಮೇಶ್ವರಪದಾಯ, ಅಚೇತನಾಚೇತನಾಯ, ವ್ಯೋಮವ್ಯೋಪಾಯ, ವ್ಯಾಪಿವ್ಯಾಪಿನೆ, ಅರೂಪಿನರೂಪಿನೆ-ಪ್ರಥಮಪ್ರಥಮಾಯ, ತೇಜಸ್ತೇಜಸೇ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಜ್ಯೋತಿಷೆ, ಅರೂಪಿನೆ, ಅನಗ್ನಯೆ, ಅಧೂಮಾಯ ಅಭಸ್ಮಾಯ, ಅನಾಧಾಯ, ನಾನಾನಾನಾನಮಃ, ಧೂಧೂಧೂನಮಃ, ಓಂಭೂಃನಮಃ, ಓಂಭುವಃನಮಃ, ಓಂಸುವಃನಮಃ, ಅನಿಧನಾಯ, ನಿಧನೋದ್ಭವಾಯ, ಶಿವಾಯ, ಶರ್ವಾಯ, ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ಮಹೇಶ್ವರಾಯ, ಮಹಾತೇಜಸೆ, ಸದ್ಭಾವೇಶ್ವರಾಯ, ಪರಮೇಶ್ವರಾಯ, ಮಹಾದೇವಾಯ, ಯೋಗಾಧಿಪತಯೆ, ಮುಂಚಮುಂಚಾಯ, ಶರ್ವಶರ್ವಾಯ, ಭವಭವಾಯ, ಭವೋದ್ಭವಾಯ, ಸರ್ವಭೂತಾಯ, ಸುಖೋದ್ಭವಾಯ, ಸರ್ವಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕರಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುರುದ್ರಪರಾಯ, ಅನರ್ಚಿತಾನರ್ಚಿತಾಯ, ಅಸಂಸ್ಥಿತಾಸಂಸ್ಥಿತಾಯ, ಅಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಾಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಾಯ, ಸಾಕ್ಷಿಸಾಕ್ಷಿನೇ, ತರುತರವೇ, ಪತಂಗಪತಂಗಾಯ, ಪಿಂಗಪಿಂಗಾಯ, ಜ್ಞಾನಜ್ಞಾನಾಯ, ಶಬ್ದಶಬ್ದಾಯ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯ, ಶಿವಾಯ, ಸರ್ವದಾಯ, ಓಂ ನಮೋನಮಃ, ಓಂ ಶಿವಾಯ, ಓಂ ನಮೋನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಓಂ— ಇತಿ ಪದಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ ||

ಅಥ ತತ್ಕಂಠೆ ವರ್ಣಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ —

ಓಂ ಹಾಂ ಅಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಆಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಇಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಈಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಉಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಊಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಋಂನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ೠಂನಮಃ, ಌಂನಮಃ, ೡಂನಮಃ, ಏಂನಮಃ, ಐಂನಮಃ, ಓಂ, ಔಂ, ಅಂ, ಅಃ, ಕಂ ಖಂ, ಗಂ, ಘಂ, ಙಂ, ಚಂ, ಛಂ, ಜಂ, ಝಂ, ಞಂ, ಟಂ, ಠಂ, ಡಂ, ಢಂ, ಣಂ, ತಂ, ಥಂ, ದಂ, ಧಂ, ನಂ, ಪಂ, ಫಂ, ಬಂ, ಭಂ, ಮಂ, ಯಂ, ರಂ, ಲಂ, ವಂ, ಶಂ, ಷಂ, ಸಂ ಹಂ, ಳಂ, ಕ್ಷಂನಮಃ || ಇತಿ ವರ್ಣಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ.

......ಓಂ ಹಾಂ ನಮೋನಮಃ, ಓಂ ಹಾಂ ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪದಾಧ್ವನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ಆ ಕಮಲದಮೇಲೆ ಪೀಠಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಠದಂತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಸೋಂಕಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಓಂ ಹಾಂ ಅಂನಮಃ............ಓಂ ಹಾಂ ಕ್ಷಂನಮಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವರ್ಣಾಧ್ವನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಕಂಠದ ಮೇಲ್ಗಡೆ

ಅಥೋರ್ಧ್ವಪಂಕಜೇ ಕಲಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ:—

ಓಂ ಹಾಂ ಶಾಂತ್ಯತೀತಕಲಾಯೈನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಶಾಂತಿಕಲಾಯೈನಮಃ | ವಿದ್ಯಾಕಲಾಯೈನಮಃ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾಯೈನಮಃ, ನಿವೃತ್ತಿಕಲಾಯೈನಮಃ || ಇತಿ ಕಲಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ.

ಅಥೋರ್ಧ್ವಪಟ್ಟಿಕಾಯಾಂ ತತ್ವಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ:—

ಓಂ ಹಾಂ ಶಿವತತ್ವಾಯನಮಃ, ಶಕ್ತಿತತ್ವಾಯ, ಸದಾಶಿವತತ್ವಾಯ, ಈಶ್ವರಾಯ, ಶುದ್ಧವಿದ್ಯಾಯೈ, ಕಲಾಯೈ, ನಿಯತ್ಯೈ, ಕಾಲಾಯ, ವಿದ್ಯಾಯೈ, ರಾಗಾಯ, ಪುರುಷಾಯ, ಪ್ರಕೃತ್ಯೈ, ಗುಣಾಯ, ಬುದ್ಧಯೆ, ಅಹಂಕಾರಾಯ, ಚಿತ್ತಾಯ, ನೇತ್ರಾಯ, ತ್ವಚೆ, ಶ್ರೋತ್ರಾಯ, ಜಿಹ್ವಾಯೈ, ಘ್ರಾಣಾಯ, ವಾಚೇ, ಪಾಣಯೇ, ಪಾದಾಯ, ಪಾಯವೆ, ಉಪಸ್ಥಾಯ, ಶಬ್ದಾಯ, ಸ್ಪರ್ಶಾಯ, ರೂಪಾಯ, ರಸಾಯ, ಗಂಧಾಯ, ಆಕಾಶಾಯ, ವಾಯವೇ, ಅಗ್ನಯೆ, ಜಲಾಯ, ಓಂ ಹಾಂ ಪೃಥ್ವೀತತ್ವಾಯನಮಃ || ಇತಿ ತತ್ವಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ ||

ಅಥ ಕದಾಕ್ಷ್ಯಪ್ರದಾರಿಕಾಯಾಂ ಮಂತ್ರಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ:—

ಓಂ ಹಾಂ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಹಾಂ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಓಂ ಹಾಂ ಕವಚಾಯಹುಂ | ಓಂ ಹಾಂ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ | ಓಂ ಹಾಂ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ || ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹ್ರೀಂ ವಾಮದೇವಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹ್ರೂಂ ಅಘೋರಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹ್ರೈಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹ್ರಃ ಈಶಾನಾಯನಮಃ || ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಧ್ವನ್ಯಾಸಃ.

ಏವಂ ಲಿಂಗೆ ಷಡಧ್ವನ್ಯಾಸಾನ್ ಕೃತ್ವಾ, ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಭಿಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಅಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್ಕಲಾನ್ಯಾಸಂ ಕುರ್ಯಾತ್ || ತದ್ಯಥಾ:—

ಯಲ್ಲಿ ಊರ್ಧ್ವಮುಖಕಮಲದಂತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಓಂ ಹಾಂ ಶಾಂತ್ಯತೀತ........ನಿವೃತ್ತಿಕಲಾಯೈನಮಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕಲಾಧ್ವನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಆ ಕಮಲದಮೇಲಿರುವ ಸುತ್ತುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಓಂ ಹಾಂ ಶಿವತತ್ವಾ..........ಪೃಥ್ವೀ ತತ್ವಾಯನಮಃ ಎಂದು ತತ್ವಾಧ್ವನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ಲಿಂಗದ ನಡುನತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹೃದಯಾ........ಈಶಾನಾಯನಮಃ ಎಂದು ಮಂತ್ರಾಧ್ವನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ೩೮ ಕಲೆಗಳ ನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡ

(ಸಾಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನ್ಯಾ ಲಿಂಗಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್) ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ನಮಃ—ಶಶಿನ್ಯೈನಮಃ—ಊರ್ಧ್ವಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂನಮಃ—ಅಂಗದಾಯ್ಯೈನಮಃ—ಪೂರ್ವಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿ ರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾನಮಃ—ಇಷ್ಟದಾಯ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಶಿವೋಮೇಅಸ್ತುನಮಃ—ಮರೀಚ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಸದಾಶಿವೋಂನಮಃ—ಜ್ವಾಲಿನ್ಯೈನಮಃ—ಪಶ್ಚಿಮಮೂರ್ಧ್ನಿ || ಅಥ (ಸಾಂಗುಷ್ಠಮಧ್ಯಮಯಾ) ತತ್ಪುರುಷಾಯವಿದ್ಮಹೇನಮಃ—ಶಾಂತ್ಯೈನಮಃ—ಪೂರ್ವವಕ್ತ್ರೇ | ಮಹಾದೇವಾಯಧೀಮಹಿನಮಃ—ವಿದ್ಯಾಯ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣವಕ್ತ್ರೇ | ತನ್ನೋರುದ್ರೋನಮಃ—ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮವಕ್ತ್ರೇ | ಪ್ರಚೋದಯಾನ್ನಮಃ—ನಿವೃತ್ಯೈನಮಃ—ಪಶ್ಚಿಮವಕ್ತ್ರೇ | (ಸಾಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಯಾ) ಅಘೋರೇಭ್ಯೋನಮಃ—ಮೋಹಾಯ್ಯೈನಮಃ—ಕಂಠೇ | ಘೋರನಮಃ—ಜಯಾಯ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಾಂಸೇ | ಘೋರತರೇಭ್ಯೋನಮಃ—ನಿದ್ರಾಯ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಾಂಸೇ | ಸರ್ವತಸ್ಸರ್ವನಮಃ—ಮೃತ್ಯವೇನಮಃ—ನಾಭೌ | ಸರ್ವೇಭ್ಯೋನಮಃ—ಮಾಯಾಯ್ಯೈನಮಃ—ಜಠರೇ | ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುನಮಃ-ಅಭಯಾಯ್ಯೈನಮಃ—ಪೃಷ್ಠೇ | ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಶ್ಶಿವೇಭ್ಯೋನಮಃ—ಜರಾಯ್ಯೈನಮಃ—ವಕ್ಷಸಿ (ಸಾಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಿಕಯಾ) ವಾಮದೇವಾಯನಮಃ—ವಿರಜಾಯ್ಯೈನಮಃ—ಗುಹ್ಯೇ | ಜ್ಯೇ

ಬೇಕು ಹೇಗೆಂದರೆ:—ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನೂ ಅದರ ಮಗ್ಗುಲ ಬೆರಲನ್ನೂ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ, ಲಿಂಗವನ್ನು ಸೋಂಕಿಸಿ, ಈಶಾನ......ಶಶಿನ್ಯೈನಮಃ ಎಂದು ಲಿಂಗದ ನಡುನೆತ್ತಿಯಲ್ಲೂ, ಈಶ್ವರ......ಅಂಗದಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಲಿಂಗದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿ......ಇಷ್ಟದಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲದ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಶಿವೋಮೆ........ಮರೀಚ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡನೆತ್ತಿಯಲ್ಲೂ, ಸದಾ....ಜ್ವಾಲಿನ್ಯೈ ಎಂದು ಹಿಂಗಡೆಯ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನೂ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಲನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತತ್ಪುರುಷಾ.......ಶಾಂತ್ಯೈ ಎಂದು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಮುಖದಲ್ಲೂ, ಮಹಾದೇವಾ ವಿದ್ಯಾಯ್ಯೈ...ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ತನ್ನೊ....ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡಗಡೆಯ ಮುಖದಲ್ಲೂ, ಪ್ರಚೋದಯಾ....ನಿವೃತ್ಯೈ ಎಂದು ಹಿಂಗಡೆಯ ಮುಖದಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಹೆಬ್ಬೆರಲನ್ನೂ, ಕಿರಿಬೆರಲಿನ ಮಗ್ಗುಲ ಬೆರಲನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಅಘೋರೆ...ಶಾಮಸ್ಯೈ ಎಂದು ಹೃದಯದಲ್ಲೂ, ಅಥ ....ಮೋಹಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಕತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ಘೋರ...ಜಯಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲಭುಜ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಘೋರತರೇ....ನಿದ್ರಾಯ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡಭುಜ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಸರ್ವ....ಮೃತ್ಯವೆ ಎಂದು

ಷ್ಠಾಯನಮಃ—ರಕ್ಷಾಯೈನಮಃ—ಲಿಂಗೇ | ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ—ರತ್ಯೈನಮಃ | ದಕ್ಷಿಣೋರೌ | ರುದ್ರಾಯನಮಃ—ಪಾಲಿನ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮೋರೌ | ಕಾಲಾಯನಮಃ—ಸಂಜ್ಞಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಜಾನುನಿ | ಕಲನಮಃ—ಕಾಲಾಯೈನಮಃ—ವಾಮಜಾನುನಿ | ವಿಕರಣಾಯನಮಃ—ಕ್ರಿಯಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಜಂಘಾಯಾಂ | ಬಲನಮಃ-ಬುದ್ಧ್ಯೈನಮಃ-ವಾಮಜಂಘಾಯಾಂ | ವಿಕರಣಾಯನಮಃ—ಜ್ಞಾನಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಸ್ಫಿಜಿ | ಬಲಾಯನಮಃ—ಧಾತ್ರ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಸ್ಫಿಜಿ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಃ—ಭ್ರಾಮಿಣ್ಯೈನಮಃ—ಕಟ್ಯಾಂ | ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮಃ—ಮೋಹಿನ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವೆ | ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ—ಅಭಯಾಯೈನಮಃ—ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವೆ | (ಸರ್ವೈರಂಗುಲೀಭಿಃ) ಸದ್ಯೋಜಾತಂಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿನಮಃ—ಸಿದ್ಧ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಪಾದೆ | ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈನಮಃ—ಋದ್ಧ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಪಾದೆ | ಭವೇನಮಃ—ದ್ಯುತ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಕರೆ | ಅಭವೇನಮಃ—ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಕರೆ| ನಾತಿಭವೇನಮಃ—ಮೇಧಾಯೈನಮಃ—ಘ್ರಾಣೇ | ಭಜಸ್ವಮಾಂನಮಃ—ಕಾಂತ್ಯೈನಮಃ—ಶಿರಸಿ | ಭವನಮಃ—ಶ್ರದ್ಧಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಬಾಹೌ | ಉದ್ಭವಾಯನಮಃ—ಧೃತ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಬಾಹೌ | ಇತ್ಯಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್ಕಲಾನ್ಯಾಸಃ ||

ಹೊಕ್ಕುಳಿನಲ್ಲೂ, ಸರ್ವೇ....ಮಾಯಾಯೈ ಎಂದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೂ, ನಮಸ್ತೆ....ಅಭಯಾಯೈ ಎಂದು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲೂ. ರುದ್ರ ....ಜರಾಯೈನಮಃ ಎಂದು ಎದೆಯಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನೂ ಕಿರಿಬೆರಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ವಾಮ ....ವಿರಜಾಯೈ ಎಂದು ಗುಹ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ...ರಕ್ಷಾಯೈ ಎಂದು ಶಿಶ್ನಸ್ಥಲದಲ್ಲೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ...ರತ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲದೊಡೆಯಲ್ಲೂ, ರುದ್ರಾ....ಪಾಲಿನ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡದೊಡೆಯಲ್ಲೂ, ಕಾಲಾ....ಸಂಜ್ಞಾಯೈ ಎಂದು ಬಲಮಣಿಕಾಲಿನಲ್ಲೂ, ಕಲ....ಕಾಲಾಯೈ ಎಂದು ಎಡ ಮಣಿಕಾಲಿನಲ್ಲೂ, ವಿಕರ....ಜ್ಞಾನಾಯೈ ಎಂದು ಬಲಪಾದದ ಹರಡಿನಲ್ಲೂ, ಬಲ...ಧಾತ್ರ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡಪಾದದ ಹರಡಿನಲ್ಲೂ, ಬಲಪ್ರ...ಭ್ರಾಮಿಣ್ಯೈ ಎಂದು ನಡುವಿನಲ್ಲೂ, ಸರ್ವಭೂತ....ಮೋಹಿನ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲೂ, ಮನೋ....ಅಭಯಾಯೈ ಎಂದು ಎಡಪಕ್ಕದಲ್ಲೂ, ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಐದು ಬೆರಳುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಸದ್ಯೋ....ಸಿದ್ಧ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲಪಾದದಲ್ಲೂ, ಸದ್ಯೋಜಾತಾ....ಋದ್ಧ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡಪಾದದಲ್ಲೂ, ಭವೇ....ದ್ಯುತ್ಯೈ ಎಂದು ಬಲಗಯ್ಯಲ್ಲೂ, ಅಭವೇ....ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡಗಯ್ಯಲ್ಲೂ, ನಾತಿ....ಮೇಧಾಯೈ ಎಂದು ಮೂಗಿನಲ್ಲೂ, ಭಜಸ್ವ....ಕಾಂತ್ಯೈ ಎಂದು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಭವ...ಶ್ರದ್ಧಾಯೈ ಎಂದು ಬಲತೋಳಿನಲ್ಲೂ,

ಕೌತುಕಬಂಧನಂ.

ತತೋ ಯಜಮಾನಃ ತಂಡುಲಪೂರಿತಪಾತ್ರೇ ಕೌತುಕಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, ,,ಶ್ವಃ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಾಂಗಭೂತ ಕೌತುಕಬಂಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ'' ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಕೌತುಕಂ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ, ತ್ರಿಯಂಬಕಮಂತ್ರೇಣ ಭಸ್ಮನಾ ಸಮ್ಯಕ್ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ, (ವಿಶ್ವೇತ್ತಾತೆ ಸವನೇಷು ಪ್ರವಾಚ್ಯಾಯಾಚಕತ್ಥಮಘವನ್ನಿಂದ್ರಸುನ್ವತಿ | ಪಾರಾವತಂ ಯತ್ಪುರುಸಂಭೃತಂವಸ್ವಪಾವೃಣೋಶ್ಶರಭಾಯ ಋಷಿಬಂಧವೇ,) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಕರೇ ಬಧ್ನೀಯಾತ್.

ಅಥ ದೀಕ್ಷಾ:—

ಪರೇದ್ಯುಃ—ಯಜಮಾನಃ ಕೃತನಿತ್ಯಕ್ರಿಯಃ ಕೃತಮಂಗಲಸ್ನಾನಮಲಂಕೃತಂ ಕುಮಾರಂ ಉಕ್ತಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಕೃತಕೌತುಕಬಂಧಂ ಆನೀಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ | ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ದೀಕ್ಷಾಂ ಕರ್ತುಂ ತತ್ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂಗಭೂತಂ ವಾಪನಾದಿಕರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಕುಮಾರಂ ಭದ್ರಪೀಠೋಪರಿ ಸಮುಪವೇಶ್ಯ, ಪೂರ್ವಾದಿ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಏಕೈಕಂ ಶಕೃತ್ಪಿಂಡಂ ನಿ

ಉಧ್ಭವಾ...ಧೃತ್ಯೈ ಎಂದು ಎಡತೋಳಿನಲ್ಲೂ, ಈ ರೀತಿ ಕಲಾನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವುದು. (ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಅವಯವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ ನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಕಂಕಣವಂ ಧರಿಸುವ್ರದು

ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಕಣವನ್ನಿರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಶ್ವಃಕರಿಷ್ಯ......ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ತ್ರಿಯಂಬಕಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸವರಿ ವಿಶ್ವೇತ್ತಾತೆ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕುಮಾರನ ಬಲಗಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು.

ದೀಕ್ಷೆಯ ದಿವಸ ಮಾಡತಕ್ಕದು:—

ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ನಿತ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿರುವ ಕುಮಾರನನ್ನು ತನ್ನ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾದ ಕ್ಷೌರಕರ್ಮವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಬೇರೊಂದುಕಡೆ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ವಟುವನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ವಾದಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಸಗ

ಧಾಯ—(ಉಷ್ಣೇನವಾಯುವುದಕೇನೇಹ್ಯದಿತಿಃ ಕೇಶಾನ್ವಪತು| ಆಪಉದಂತು ಜೀವಸೇದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯವರ್ಚಸೇ ಜ್ಯೋಕ್ಚಸೂರ್ಯಂದೃಶೆ) ಇತಿ ಜಲೇನ ಶಿರಸ್ಸಮೃಜ್ಯ, ತ್ರೀನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಪುರಸ್ತಾದಂತರ್ಧಾಯ, (ಯೇನಾವಪತ್ಸವಿತಾ ಕ್ಷುರೇಣ ಸೋಮಸ್ಯರಾಜ್ಞೋವರುಣಸ್ಯವಿದ್ವಾನ್. ತೇನಬ್ರಹ್ಮಣೋವಪತೇದ ಮಸ್ಯಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಜರದಷ್ಟಿರ್ಯಥಾಸತ್ | ಅಯಮಸೌ ಶ್ಲೋಕ್ಯಾಯಸ್ವಸ್ತ ಯೇ | ಯತ್ಕ್ಷುರೇಣಮರ್ಚಯತಾಸುಪೇಶಸಾವಪ್ತಾವಪಸಿಕೇಶಾನ್ | ಶುಂ ಧಿಶಿರೋಮಾಸ್ಯಾಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ) ಇತಿ ಪೂರ್ವತಃ ಕೇಶಾನ್ವಾಪಯಿತ್ವಾ| ತಾನ್ಕೇಶಾನ್ ಶಕೃತ್ಪಿಂಡೇ ನಿಧಾಯ | ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ|| ತತಸ್ತ್ರೀನ್ ದರ್ಭಾನ್ ದ ಕ್ಷಿಣತೋಂತರ್ಧಾಯ, (ಯೇನಧಾತಾಬೃಹಸ್ಪತೇರಗ್ನೇರಿಂದ್ರಸ್ಯಚಾಯುಷೆವ ಪತ್| ತೇನತಆಯುಷೇವಪಾಮಿಸುಶ್ಲೋಕ್ಯಾಯಸ್ವಸ್ತಯೆ) ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಕೇ ಶನ್ವಾಪಯಿತ್ವಾ ಪೂರ್ವವತ್ ಶಕೃತ್ಪಿಂಡೆನಿಧಾಯ, ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ|| ತತಸ್ತ್ರೀನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಪಶ್ಚಾದಂತರ್ಧಾಯ (ಯೇನಭೂಯಶ್ಚರಾತ್ಯಾಂ ಜ್ಯೋಕ್ಚಪಶ್ಯಾತಿ ಸೂರ್ಯಂ | ತೇನತಆಯುಷೇವಪಾಮಿಸುಶ್ಲೋಕ್ಯಾಯಸ್ವಸ್ತಯೇ) ಇತಿ ಕೇಶಾ ನ್ವಾಪಯಿತ್ವಾ, ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ,|| ತತಸ್ತ್ರೀನ್ ದರ್ಭಾನುತ್ತರ ತೋಂತರ್ಧಾಯ ಯೇನಾವಪದ್ಯೇನ ಧಾತಾಯೇನಭೂಯಶ್ಚೇತಿಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಮಂತ್ರತ್ರಯೇಣ ಉತತ್ತರತಃ ಕೇಶಾನ್ವಾಪಯಿತ್ವಾ| ತಾನ್ ಕೇಶಾನ್ ಶಕೃತ್ಪಿಂ ಡೇನಿಧಾಯ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ|| ತತಃ ಕುಮಾರಸ್ಯಮಾತಾ ತದಭಾವೇ ವಟುರ್ವಾ (ಉಪ್ತ್ವಾಯಕೇಶಾನ್ವರುಣಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ಸವಿತಾಸೊಮೋಅಗ್ನಿಃ ತೆ

ಣೆಯ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಉಷ್ಣೇನ....ವರ್ಚಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಸವರಿಸಿ, ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಲೆಯಕಡೆ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿ, ಯೇನಾ........ಪ್ರಮೋಷೀಃ ಎಂದು ಅಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂದಲನ್ನು ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿ, ಆ ತೆಗೆದ ಕೂದಲನ್ನು ಒಂದು ಸಗಣಿಯುಂಡೆಯ ಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕಯ್ತೊಳೆದು, ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಬಲದಲೆಯಕಡೆ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿ, ಯೇನಧಾತಾ....ಸ್ವಸ್ತಯೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂದಲನ್ನು ಬೋಳಿಸಿಸಿ, ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಸೊಪ್ಪೆಯ ಉಂಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಯ್ತೊಳೆದು, ಬಳಿಕ ಇನ್ನು ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮರೆಮಾಡಿ, ಯೇನಭೂ....ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗಿಸಿ, ಮೊದಲಿನಂ ತೆಯೇ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಇನ್ನು ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಎಡದಲೆಯಮೇಲೆ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿ, ಯೇನಾ ವಪತ್ ಮೊದಲಾದ ೩ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗಿಸಿ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಆ ಕುಮಾರನ ತಾಯಾಗಲಿ ಅವಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಆಗಲಿ ಉಪ್ತ್ವಾ.......ಸ್ನುವ

ಭ್ಯೋನಿಧಾಸಂ ಬಹುಧಾಸ್ವವಿಂದನ್ನಂತರಾದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಅಪಸ್ಸುವಃ) ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ತಾಂ ಕೇಶಾಂ ಉದುಂಬರಮೂಲೆ ದರ್ಭಸ್ತಂಬೆವಾ ನಿದಧೀತ ‖ (ಇಮಂಮೆ ಗಂಗೆಯಮುನೆ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿಸ್ತೋಮಗ್ಂಸಚತಾಪರುಷ್ಣಾ ಅಸಿಕ್ನಿಯಾಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೆ ಶೃಣುಹ್ಯಾಸುಷೋಮಯಾ‖ ಯನ್ಮಯಾಭುಕ್ತಮಸಾಧೂನಾಂ ಪಾಪೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಃ | ಯನ್ಮೆಮನಸಾವಾಚಾ ಕರ್ಮಣಾವಾದುಷ್ಕೃತಂಕೃತಂ | ತನ್ಮೆ ಇಂದ್ರೋ ವರುಣೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಸ್ಸವಿತಾಚಪುನಂತು ಪುನಃಪುನಃ‖ ನಮೋಗ್ನಯೆಽಪ್ಸುಮತೆನಮ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮೋವರುಣಾಯ ನಮೋವಾರುಣ್ಯೈ ನಮೋಽದ್ಭ್ಯಃಯದಪಾಂಕ್ರೂರಂ ಯದಮೇಧ್ಯಂ ಯದಶಾಂತಂ ತದಪಗಚ್ಛತಾತ್ | ಅತ್ಯಾಶನಾದತೀಪಾನಾ ದ್ಯಚ್ಚ ಉಗ್ರಾತ್ಪ್ರತಿಗ್ರಹಾತ್ | ತನ್ನೋವರುಣೋರಾಜಾ ಪಾಣಿನಾಹ್ಯವಮರ್ಶತ್ | ಸೋಹಮಪಾಪೋವಿರಜೋ ನಿರ್ಮುಕ್ತೋಮುಕ್ತಕಿಲ್ಬಿಷಃ | ನಾಕಸ್ಯಪೃಷ್ಠಮಾರುಹ್ಯಗಚ್ಛೇದ್ಬ್ರಹ್ಮಸಲೋಕತಾಂ | ಯಶ್ಚಾಪ್ಸುವರುಣಸ್ಸಪುನಾತ್ವಘಮರ್ಷಣಃ ‖) ಇತ್ಯಘಮರ್ಷಣಮಂತ್ರೈಃ ಕುಮಾರಂ ಸಮ್ಯಕ್ ಸ್ನಾಪಯೇತ್.

ಮಂಟಪಪ್ರವೇಶಃ.

ಯಜಮಾನಃ ಸಭಾಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್—(ನಮೋಮಹದ್ಭ್ಯಃ ಕ್ಷುಲ್ಲಕೇಭ್ಯಶ್ಚವೋ ನಮೋನಮಃ | ಗಣೇಭ್ಯೋ ಗಣಪತಿಭ್ಯಶ್ಚವೋ ನಮೋನಮಃ| ಸಭಾಭ್ಯಸ್ಸಭಾಪತಿಭ್ಯಶ್ಚವೊ ನಮೋನಮಃ | ಇತಿ ಸಭಾಸದಃ ಪೂಜಯೇತ್) ತತೋ ಭಸ್ಮ ತಾಂಬೂಲದಕ್ಷಿಣಾದಿ ದತ್ವಾತೈರನುಜ್ಞಾತೋ ಮಾಹೇಶ್ವರೈಸ್ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಘ್ಯಹಸ್ತೋ ಮಂಟಪದ್ವಾರಾಣಿ ಅಸ್ತ್ರೇಣ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಕವ

ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಕೂದಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅತ್ತಿಯ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ದರ್ಭೆಯು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾಗಲಿ ಹಾಕಿಬಿಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಹುಡುಗನನ್ನು ಇಮಂಮೆ....ಅಘಮರ್ಷಣಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸುವುದು.

ಯಜಮಾನನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣಾ ತಾಂಬೂಲವನ್ನಿತ್ತು ನಮೋಮಹದ್ಭ್ಯಃ ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ದೀಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು, ಮಾಹೇಶ್ವರರೊಡನೆ ಸೇರಿ, ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ದೀಕ್ಷಾಮಂಟಪದ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಓಂ ಶಿವಾಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ರಕ್ಷಣಕವಚದಿಂದಾಚ್ಛಾದಿಸಿ, ಓಂ ಹಾಂ

ಚೇನಾವಕುಂಠ್ಯ | ಓಂ ಹಾಂ ಶಾಂತಿಕಲಾದ್ವಾರಾಯನಮಃ ಇತಿ ಪೂರ್ವೆ || ಓಂ ಹಾಂ ವಿದ್ಯಾಕಲಾದ್ವಾರಾಯನಮಃ ದಕ್ಷಿಣೆ || ಓಂ ಹಾಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಕಲಾದ್ವಾರಾಯನಮಃ ಪಶ್ಚಿಮೆ || ಓಂ ಹಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕಲಾದ್ವಾರಾಯನಮಃ ಉತ್ತರೆ || ಇತಿ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ತಚ್ಛಾಖಯೋಃ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಯೋಃ ಪೂರ್ವಾದಾರಭ್ಯ—ಓಂ ಹಾಂ ನಂದಿನೇನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಮಹಾಕಾಳಾಯನಮಃ || ದಕ್ಷಿಣೆ—ಓಂ ಹಾಂ ಭೃಂಗಿನೇನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ವಿನಾಯಕಾಯ ನಮಃ || ಪಶ್ಚಿಮೆ—ಓಂ ಹಾಂ ವೃಷಭಾಯನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಸ್ಕಂದಾಯ ನಮಃ || ಉತ್ತರೆ—ಓಂ ಹಾಂ ದೇವ್ಯೈನಮಃ | ಓಂ ಹಾಂ ಚಂಡಾಯನಮಃ| ಇತಿ ಪ್ರತಿದ್ವಾರಂ ದ್ವೌದ್ವೌ ಧ್ಯಾನಪುರಸ್ಸರಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ || ಯಜಮಾನಃ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಅವಲೋಕನಾತ್ ದಿವ್ಯಾನ್ವಿಘ್ನಾನ್, ಓಂಹ್ರಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಡಿತಿ ಪುಷ್ಪಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಗಾನ್ ವಿಘ್ನಾನ್, ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರೇಣ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾದಪಾರ್ಷ್ಣಿಘಾತೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಭೂಮಿಷ್ಠಾನ್ ಇತಿ ತ್ರಿವಿಧಾನ್ವಿಘ್ನಾನ್ ಯಾಗ ಗೃಹಾದುದ್ವಾಸ್ಯ, ಸುಗಂಧಾದಿನಾ ಧೂಪಯಿತ್ವಾ, ಲಾಜಾಚಂದನಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಸ್ಮ ಪುಷ್ಪಕುಶಾಕ್ಷತಾನ್ ವಾ ಶುದ್ಧಲಾಜಾನ್ವಾ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಇತಿವಿಕೀರ್ಯ, "ಚೈತನ್ಯಂ ಶಾಶ್ವತಂಶಾಂತಂ ವ್ಯೋಮಾತೀತಂ ನಿರಂಜನಂ | ನಾದಬಿಂದುಕಲಾತೀತಂ ಯಸ್ತಸ್ಮೈ ಗುರವೇನಮಃ || ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣುಶ್ಚರುದ್ರಶ್ಚ ಈಶ್ವರ

ಶಾಂತಿ....ನಮಃ ಎಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ, ಓಂ ಹಾಂ ವಿದ್ಯಾ....ನಮಃ ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೂ, ಓಂ ಹಾಂ ನಿವೃತ್ತಿ....ನಮಃ ಎಂದು ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರದಲ್ಲೂ, ಓಂ ಹಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ....ನಮಃ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸಿ, ಪೂರ್ವಾದಿಯಾದ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಲಗಡೆ; ಆಮೇಲೆ ಎಡಗಡೆ; ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಓಂ ಹಾಂ ನಂದಿನೆ....ಮಹಾಕಾಳಾಯ ಎಂತಲೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾ...ಸ್ಕಂದಾಯ ಎಂತಲೂ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೇವ್ಯೈ....ಚಂಡಾಯ ಎಂತಲೂ, ಪ್ರತಿ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲೂ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಎರಡೆರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆವಾಹಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಓಂ ಹ್ರಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂದು ಹೂವನ್ನೆ ಚಚಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಗಳಾದ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೂ, ಓಂ ಶ್ಲೀಂ ಪಶುಫಟ್ ಎಂಬ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಬಲಗಾಲಿನ ಹಿಮ್ಮಡದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದೆದು, ಭೂಗತಗಳಾದ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೂ ಸಹ ದೀಕ್ಷಾಮಂಟಪದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಸುಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಧೂಪವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಬತ್ತದ ಅರಳು, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪತ್ರೆ, ಬಿಳೀ ಸಾಸುವೆ, ಭಸ್ಮ, ಹೂವು, ದರ್ಭೆ ಅಕ್ಷತೆ ಇವುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬರಿಯ ಬತ್ತದ ಅರಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂದು ಮಂಟಪದಮೇಲೆ ಎರಚಿ, ಚೈತನ್ಯಂಶಾಶ್ವತಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಂಟಪವನ್ನು

ಶ್ಚ ಸದಾಶಿವಃ| ಏತೇಗರ್ಭಜಾಯುಸ್ಯ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀಗುರವೇನಮಃ,, ಇತಿ ಮಂಟ
ಪಂ ತ್ರಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ, ಮಂಗಳತೂರ್ಯೈರ್ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪುರಸ್ಸರಂ ಮಂಟ
ಪಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರೇಣ ಕಿಂಚಿದ್ವಾಮಶಾಖಾಂ ಸಮಾಶ್ರಯ್ಯ ಅಂತಃಪ್ರವಿಶ್ಯ
ವೇದಿಕಾಯಾಂ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಕಿಂಚಿದ್ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಮಾಶ್ರಿತ್ಯ
ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಸ್ಸನ್ ಚಿತ್ರಾಸನಾದೌ ಸಪತ್ನೀಕಉಪವಿಶ್ಯ, ಇಷ್ಟದೇವತಾಗುರ್ವಾ
ದೀನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ, ಮೌಹೂರ್ತಿಕೋಕ್ತೇ ಶುಭೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಕೃತವಾಪಸ್ನಾಪಿತಂ
ಬದ್ಧಶಿಖಂ ಕುಮಾರಂ (ಧ್ರುವಂತೇ ರಾಜಾ ವರುಣೋ ಧ್ರುವಂತೇವೋ ಬೃ
ಹಸ್ಪತಿಃ | ಧ್ರುವಂತ ಇಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ರಾಷ್ಟ್ರಂಧಾರಯಿತಾಧ್ರುವಂ) ಇತಿ
ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಸಮುಪವೇಶ್ಯ, ತಸ್ಮುಖಂ ಸಮ್ಯಗೀಕ್ಷ್ಯ, ತತೋತ್ರಿಗಣಾನ್
ಶ್ವೇತಾದೀನ್ ಧ್ಯಾಯೇತ್ || ತದ್ಯಥಾ—ವೃಷರಾಜೋಮಹಾತೇಜಾ ಮಹಾ
ಮೇಘಸಮಸ್ವನಃ | ಮೇರುಮಂದರಕೈಲಾಸ ಹಿಮಾದ್ರಿಶಿಖರೋಪಮಃ | ಸಿತಾ
ಭ್ರಶಿಖರಾಕಾರಕಕುದಾಪರಿಶೋಭಿತಃ | ಮಹಾಭೋಗೀಂದ್ರಕಲ್ಪೇನ ವಾಲೇ
ನಚ ವಿರಾಜಿತಃ | ರಕ್ತಾಸ್ಯಶೃಂಗಚರಣೋ ರಕ್ತಪ್ರಾಯವಿಲೋಚನಃ | ಪೀವ
ರೋನ್ನತಸರ್ವಾಂಗ ಸ್ಸುಚಾರುಗಮನೋಜ್ವಲಃ | ಪ್ರಶಸ್ತಲಕ್ಷಣಶ್ರೀಮಾನ್
ಪ್ರಜ್ವಲನ್ಮಣಿಭೂಷಣಃ | ಶಿವಪ್ರಿಯಶ್ಶಿವಾಸಕ್ತ ಶ್ಶಿವಯೋರ್ಧ್ವಜವಾಹನಃ |
ತಥಾತಚ್ಚರಣನ್ಯಾಸ ಪಾವಿತಾಪರವಿಗ್ರಹಃ | ಗೋರಾಜಪುರುಷ ಶ್ಶ್ರೀಮಾನ್
ಶ್ರೀಮಚ್ಛೂಲವರಾಯುಧಃ | ತಯೋರಾಜ್ಞಾಂಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಮೇಕಾಮಂ
ಪ್ರಯಚ್ಛತು ||೧|| ಸಂದೀಶ್ವರೋಮಹಾತೇಜಾ ನಗೇಂದ್ರತನಯಾತ್ಮಜಃ | ಸ
ನಾರಾಯಣಕೈರ್ದೇವೈ ರ್ನಿತ್ಯಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯವಂದಿತಃ | ಶರ್ವಸ್ಯಾಂತಃಪುರದ್ವಾ
ರೇಸಾರ್ಧಂ ಪರಿಜನೈಸ್ಸ್ಥಿತಃ| ಸರ್ವೇಶ್ವರಸಮಪ್ರಖ್ಯಸ್ಸರ್ವಾಸುರವಿಮರ್ದನಃ |

ಮೂರುವೇಳೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ, ಮಂಗಳವಾದ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಬಲಗಾಲು ಮುಂದಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಎಡಗಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನೇ ನೆಮ್ಮಿ ಮಂಟಪವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ದೀಕ್ಷಾ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನಸ್ಥಲದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲಭಾಗವನ್ನಾಶ್ರೈಸಿ, ಪೂ ರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ, ಚಿತ್ರಾಸನ ಮುಂತಾದುದರಲ್ಲಿ ಪತ್ನೀಸಮೇತನಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಇಷ್ಟದೇ ವತೆಯನ್ನೂ ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಸ್ನಾನದಿಂದ ಶುದ್ಧನಾಗಿ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರುವ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕುಮಾರನನ್ನು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಂಟಪವಂ ಪ್ರವೇಶ ಗೊಳಿಸಿ, ಧ್ರುವಂತೆ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆತನ ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಅನಂತರ ಗಣಸಂತತಿಯನ್ನು ವೃಷರಾಜೋ....ತ್ಸ್ಮರಾಮ್ಯಹಂ ಎಂದು

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಿವಧರ್ಮಾಣಾ ಮಧ್ಯಕ್ಷತ್ವೇಽಭಿಷೇಚಿತಃ| ಶಿವಪ್ರಿಯಶ್ಶಿವಾಸಕ್ತ ಶ್ಶ್ರೀಮಚ್ಛೂಲವರಾಯುಧಃ | ಶಿವಾಶ್ರಿತೇಷುಸಂಸಕ್ತಸ್ತ್ವನುರಕ್ತಸ್ತುತೈರಪಿ| ಸತ್ಕೃತ್ಯಶಿವಯೋರಾಜ್ಞಾಂ ಸಮೇಕಾಮಂಪ್ರಯಚ್ಛತು ||೨|| ಭೃಂಗೀಶೋ ನಾಮಗಣಪಶ್ಶಿವಾರಾಧನತತ್ಪರಃ | ಪ್ರಯಚ್ಛತು ಸಮೇಕಾಮಂಭರ್ತುರಾಜ್ಞಾ ಪುರಸ್ಸರಂ ||೩|| ವೀರಭದ್ರೋಮಹಾತೇಜಾ ಹಿಮಕುಂದೇಂದುಸನ್ನಿಭಃ| ಭದ್ರ ಕಾಳೀಪ್ರಿಯೋನಿತ್ಯಂ ಮಾತೃಣಾಂಚಾಭಿರಕ್ಷಕಃ | ಯಜ್ಞಸ್ಯಚಶಿರೋಹರ್ತಾ ದಕ್ಷಸ್ಯಚದುರಾತ್ಮನಃ | ಉಪೇಂದ್ರೇಂದ್ರಯಮಾದೀದಾಂ ದೇವಾನಾಮಂಗತ ಕ್ಷಕಃ | ಶಿವಸ್ಯಾನುಚರಶ್ಶ್ರೀಮಾಂಚ್ಛಿವಶಾಸನಪಾಲಕಃ | ಶಿವಯೋಶ್ಶಾಸನಾ ದೇವಸಮೇದಿಶತುವಾಂಛಿತಂ ||೪|| ರುದ್ರಾರುದ್ರಸಮಪ್ರಖ್ಯಾಃ ಪ್ರಮಥಾಃ ಪ್ರ ಥಿತೌಜಸಃ | ಭೂತಾಖ್ಯಾಶ್ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಾ ಮಹಾದೇವಸಮಪ್ರಭಾಃ | ನಿ ತ್ಯಮುಕ್ತಾ ನಿರುಪಮಾನಿರ್ದ್ವಂದ್ವಾ ನಿರುಪಪ್ಲವಾಃ | ಸಶಕ್ತಯಸ್ಸಾನುಚರಾ ಸ್ಸರ್ವಲೋಕನಮಸ್ಕೃತಾಃ | ಶಿವಪ್ರಿಯತಮಾನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಾಃ| ವಿರೂಪಾಶ್ಚ ಸುರೂಪಾಶ್ಚ ನಾನಾವೇಷಧರಾಸ್ತಥಾ | ಸತ್ಕೃತ್ಯಶಿವಯೋರಾ ಜ್ಞಾಂಮೇಪ್ರಯಚ್ಛಂತುವಾಂಛಿತಂ ||೫|| ಇತಿ ಶಿವಗಣಾನ್ಸ್ಮೃತ್ವಾ, ಪ್ರಾ ಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, ಏವಂಗುಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿ ಥೌ "ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಆಣವಾದಿಮಲತ್ರಯಾಪನೋದನ ಮಾಯಾಪಾಶವಿ ಚ್ಛೇದನೋಭಯಪೂರ್ವಕ ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಣಪೂಜನ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧ್ಯಾ ವೇದಾಧ್ಯಯನಾಧಿಕಾರಾರ್ಥಂ ಪುನರಾವೃತ್ತಿರಹಿತಶಾಶ್ವತ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಏನಂ....ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನಂ....ಶರ್ಮಾಣಂ ಮಾಣವ ಕಂ ವೇಧಾ ಮನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಣಾ ಸಂಸ್ಕರಿಷ್ಯೇ, ತದಾದೌ ಶಿಷ್ಯ ಸ್ಯ ಸ್ನಪನಾರ್ಥಂ ಈಶಾನಾದಿಪಂಚಕಲಶಸ್ಥಾಪನಂಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ–

ಸ್ಮರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಆಣವಮಾ ಯಾಕಾರ್ಮಿಕವೆಂಬ ಮಲತ್ರಯವನ್ನೂ ಮಾಯಾಪಾಶವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ, ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಣ ಪೂಜನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅರ್ಹತೆಯುಂಟಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ದ್ವಿಜತ್ವಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ವೇದಾ ಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಶಾಶ್ವತ ಶಿವಸಾಯು ಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಈ ಹೆಸರಿನ ಈ ವಟುವನ್ನು ವೇಧಾ ಮನು ಕ್ರಿಯಾ ಎಂಬ ತ್ರಿವಿಧ ದೀ ಕ್ಷಾಕರ್ಮದಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಈ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಚ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ,

ಪಂಚಕಲಶಸ್ಥಾಪನಂ.

ಮಂಟಪಮಧ್ಯೇ ಈಶಾನದಿಶಿವಾ ಭೂಮಿಂ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ, ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚಕೋಣಾನ್ ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಅಷ್ಟದಳಕಮಲಪಂಚಕಂಚ ವಿಲಿಖ್ಯ; ತತ್ರ (ಮಹೀದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವೀಚನಇಮಂಯಜ್ಞಂಮಿಮಿಕ್ಷತಾಂ| ಪಿಪೃತಾನ್ನೋ ಭರೀಮಭಿಃ) ಇತಿ ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಜಪೇತ್ (ಓಷಧಯಸ್ಸಂವದಂತೆಸೋಮೇನಸಹರಾಜ್ಞಾ | ಯಸ್ಮೈಕೃಣೋತಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತಗ್ಂರಾಜನ್ಪಾರಯಾಮಸಿ) ಇತಿ ಪ್ರತಿಕಲಶಂ ದ್ವಿಪ್ರಸ್ಥಧಾನ್ಯಂ ಪದ್ಮೇಷು ದದ್ಯಾತ್ | ತದುಪರಿ ತದರ್ಧತಂಡುಲಂ, ತದುಪರಿ ತದರ್ಧತಿಲಂ ದದ್ಯಾತ್ | ತತ್ರ (ಆಕಲಶೇಷುಧಾವತಿ ಶ್ಯೇನೋವರ್ಮವಿದಾಹತೆ | ಅಭಿದ್ರೋಣಾಕನಿಕ್ರದತ್) ಇತಿ ಸೌವರ್ಣಾದ್ಯನ್ಯತಮಕಲಶಾನ್ನಿದಧ್ಯಾತ್ (ಇಮಂಮೆ ಗಂಗೆಯಮುನೇಸರಸ್ವತಿ | ಶುತುದ್ರಿಸ್ತೋಮಗ್ಂಸಚತಾಪರುಷ್ಣ್ಯಾ| ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾಮರುದ್ವೃಧೆ ವಿತಸ್ತಯಾರ್ಜೀಕೀಯೆ ಶೃಣುಹ್ಯಾಸುಷೋಮಯಾ, (ಆಪೋವಾಇದಗ್ಂಸರ್ವಂ ವಿಶ್ವಾಭೂತಾನ್ಯಾಪಃ ಪ್ರಾಣಾವಾಆಪಃಪಶವಆಪಃ ಸಮ್ರಾಡಾಪೋ ವಿರಾಡಾಪಃ ಸ್ವರಾಡಾಪಃ ಛಂದಾಗ್ಂಸ್ಯಾಪಃ ಜ್ಯೋತೀಗ್ಂಷ್ಯಾಪೋ ಯಜೂಗ್ಂಷ್ಯಾಪೋ ಸತ್ಯಮಾಪಃ ಸರ್ವದೇವತಾಆಪಃ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರಾಪ ಓಂ) ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ತೀರ್ಥೋದಕಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಈಶಾನಾದಿಸದ್ಯೋಜಾತಾಂತಮಂತ್ರೇಣ ಕಲಶೇಷು ಜಲಂ ಪೂರಯೇತ್ (ಗಂಧದ್ವಾರಾಂದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ | ಈಶ್ವರೀಗ್ಂಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇಶ್ರಿಯಂ) ಇತಿ ಕಲಶೇಷು ಶಿವಾಷ್ಟಗಂಧಂ ನಿದದ್ಯಾತ್ (ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂ

ಪಂಚಕಲಶಸ್ಥಾಪನವು.

ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈಶಾನ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಮಂಡಲವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾರಿಸಿ, ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದ ಐದು ಕೋಣವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಅಷ್ಟದಳ ಕಮಲಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು, ಅಲ್ಲಿ ಮಹೀ... ಮಭಿಃ ಎಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಓಷಧ ...ಮಸಿ, ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ಕಲಶಕ್ಕೆ ಎರಡೆರಡು ಕೊಳಗದ ಮೇರೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಸುರಿದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬತ್ತದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಎಳ್ಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಕ....ಕ್ರದತ್ ಎಂದು ಚಿನ್ನವೇ ಮುಂತಾದ ಲೋಹದ ಕಲಶಗಳನ್ನೈದನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಇಮಂಮೆ..., ಆಪಓಂ. ಎಂದು ತೀರ್ಥ

ತಿಪರುಷಃಪರುಷಃಪರಿ | ಏವಾನೋದೂರ್ವೆಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣಶತೇನಚ) ಇತಿ ಪಂಚಪಲ್ಲವಪಂಚತ್ವಗ್ದೂರ್ವಾಂಕ್ಷುದದ್ಯಾತ್ (ಸ್ಯೋನಾಪೃಥಿವಿನೋಭವಾನೃಕ್ಷರಾನಿವೇಶಿನೀ | ಯಚ್ಛಾನಶ್ಶರ್ಮಸಪ್ರಥಾಃ) ಇತಿ ಪವಿತ್ರಪಂಚಮೃತ್ತಿಕಾಃ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ (ಸಹಿರತ್ನಾನಿದಾಶುಷೇಸುವಾತಿಸವಿತಾಭಗಃ | ತಂಭಾಗಂಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ) ಇತಿ ಪಂಚರತ್ನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ (ಹಿರಣ್ಯರೂಪಸ್ಸಹಿರಣ್ಯಸಂದೃಗಪಾನ್ನಪಾತ್ಸೇದುಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ | ಹಿರಣ್ಯಯಾತ್ಪರಿಯೋನೇರ್ನಿಷದ್ಯಾಹಿರಣ್ಯಂದಾದತ್ಯಂನಮಸ್ಮೈ) ಇತಿ ಸುವರ್ಣಪ್ರತಿಮಾಂ ದದ್ಯಾತ್ | (ಪೂರ್ಣಾದರ್ವಿಪರಾಪತ ಸುಪೂರ್ಣಾ ಪುನರಾಪತ ವಸ್ನೇವವಿಕ್ರೀಣಾವಹ ಇಷಮೂರ್ಜಗ್ಂ ಶತಕ್ರತೊ) ಇತಿ ಫಲಂ ದಧ್ಯಾತ್ (ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತಆಗಾತ್ಸಉಶ್ರೇಯಾನ್ಭವತಿಜಾಯಮಾನಃ | ತಂಧೀರಾಸ್ಸಕವಯಉನ್ನಯಂತಿಸ್ವಾಧಿಯೊಮನಸಾದೇವಯಂತಃ) ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಂದಧ್ಯಾತ್ (ತಂತುಂತನ್ವನ್ರಜಸೋಭಾನುಮನ್ವಿಹಿ | ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಃ ಪಥೋರಕ್ಷಧಿಯಾಕೃತಾನ್ | ಅನುಲ್ಬಣಂವಯತಜೋಗುವಮಪೋಮನುರ್ಭವಜನಯಾದೈವ್ಯಂಜನಂ) ಇತಿ ಶ್ವೇತತಂತುಭಿರ್ವೇಷ್ಟಯೇತ್ | (ಪವಿತ್ರಂತೆವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೆ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿಪರ್ಯೇಷಿವಿಶ್ವತಃ | ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತದಾಮೋಅಶ್ನುತೇ | ಶೃತಾಸಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ) ಇತಿ ದರ್ಭಕೂರ್ಚಂದಧ್ಯಾತ್ (ಯಾಃಫಲಿನೀರ್ಯಾಅಫಲಾಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚಪುಷ್ಪಿಣೀಃ ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೊಮುಂಚಂತ್ವಗ್ಂಹಸಃ) ಇತಿ ಪೂಗಪುಷ್ಪಫಲಾನಿ ದಧ್ಯಾತ್ | ಇತಿ ಪಂಚಕಲಶಾನಲಂಕೃತ್ಯ, ತತ್ತತ್ಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಋತ್ವಿಜೋವೃಣೀಯಾತ್ ||

ಜಲವನ್ನಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಈಶಾನಾದಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆಯಾ ಕಲಶವಂ ತುಂಬಿ, ಗಂಧ....ಶ್ರಿಯಂ ಎಂದು ಅಷ್ಟಗಂಧವಂ ಧರಿಸಿ, ಕಾಂಡಾ ...ಶತೇನಚ ಎಂದು ಐದುತರದ ಚಿಗುರು ಚಕ್ಕೆ ಗರುಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಧರಿಸಿ, ಸ್ಯೋನಾ....ಸಪ್ರಥಾಃ ಎಂದು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಐದು ಮಣ್ಣು ಹೆಂಟೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಸಹಿ ...ಮಹೆ ಎಂದು ಐದು ರತ್ನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹಿರಣ್ಯ .. ನಮಸ್ಮೈ ಎಂದು ಐದು ಚಿನ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನ ವುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ಣಾದರ್ವಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಲಶಗಳಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಯುವಾ....ಯಂತಃ ಎಂದು ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ತಂತುಂ ..ವ್ಯಂಜನಂ ಎಂದು ಬಿಳಿಯ ನೂಲಿನಿಂದ ಸುತ್ತಿ, ಪವಿತ್ರಂ....ಶತ, ಎಂದು ದರ್ಭಕೂರ್ಚಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಯಾಃ ...ಹಸಃ ಎಂದು ಅಡಕೆಯ ಹೊಂಬಾಳೆಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಕಲಶಗಳ ಪೂಜೆಗೋಸ್ಕರ ಋತ್ವಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವರಿಸಬೇಕು. ಹೇಗಂದರೆ—

ಋತ್ವಿಗ್ವರಣಂ.

ಯಜಮಾನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಏವಂಗುಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಮಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಅಮುಕಗೋತ್ರಾಯಾಮುಕನಾಮ್ನೇ ಕುಮಾರಾಯ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣ ದೀಕ್ಷಾಕರ್ಮಪ್ರಯುಕ್ತ ಪಂಚಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಋತ್ವಿಜೋ ವರಿಷ್ಯೇ, ಇತಿಸಂಕಲ್ಪ್ಯ || ಮಧ್ಯೇ—ಈಶಾನಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಈಶಾನಮುಖೋದ್ಭೂತಂ ಗುರುಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೀಮಹೇ || ಓಂ ನಮೋಭಗವತೇ ಆಗಮಾಧ್ಯಯನಾಯ, ಶುದ್ಧಸ್ಫಟಿಕವರ್ಣಾಯ, ಈಶಾನಮುಖೋದ್ಭೂತಾಯ, ಮಧ್ಯಮಕಲಶಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಲಿಂಗಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೇ, ಶಿವಲಾಂಛನಧಾರಕಾಯ, ಅಪರಿಮಿತಭಕ್ತಗಣಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಚಿನ್ಮುದ್ರಾಂಕಿತಾಯ, ಅತ್ಯಾಶ್ರಮಾಯ, ಷಟ್ಕೃತಿಪ್ರಣವಜಾಪಕಾಯ, ಅಪರಿಮಿತಶಿಖಾಯ, ಕ್ರಿಯಾಕಂಥಾಯ, ಜ್ಞಾನದಂಡಾಯ, ಕಾರುಣ್ಯಮೂರ್ತಯೇನಮಃ, ಇತಿ ಋತ್ವಿಜಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ, ತನ್ಮುಖೇನ ಗುರುಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕಾರಯೇತ್ || ಅಥ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ದಿಶಿ—ತತ್ಪುರುಷ ಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ತತ್ಪುರುಷಮುಖೋದ್ಭೂತಂ ರೇವಣಸಿದ್ಧಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೀಮಹೆ || ಓಂ ನಮೋಭಗವತೆ ರೇವಣಸಿದ್ಧಾಯ, ಸಾಮಶಾಖಾಧ್ಯಯನಾಯ, ಅರುಣವರ್ಣಾಯ, ತತ್ಪುರುಷಮುಖೋದ್ಭೂತಾಯ, ಪೂರ್ವಕಲಶಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಲಿಂಗಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೆ, ಶಿವಲಾಂಛನಧಾರಕಾಯ, ದ್ವಾದಶಸಹಸ್ರಚರಲಿಂಗಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀಜಾಪಕಾಯ, ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಜ್ಜಟಾಮುಕುಟಮುಂಡಿತಾಯ, ನೃತ್ತಕಂಥಾಯ, ಬಿಲ್ವದಂಡಾಯ, ಘನಲಿಂಗಾಯ ನಮೋನಮಃ, ಗಂ

ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, [ ] ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನನಾದ [ ] ಹೆಸರುಳ್ಳ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಈಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪಂಚಕಲಶವಂ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಋತ್ವಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅನಂತರ ಈಶಾನಮುಖೋದ್ಭೂತ ಗುರುಪರಂಪರಾಗತರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಈಶಾನ ಕಲಶಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಶ್ವರನ ಈಶಾನಮುಖದಿಂದುತ್ಪನ್ನರಾದ ಗುರುವನ್ನಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಓಂನಮೋ....ಮೂರ್ತಯೇನಮಃ ಎಂದು ಅವರ ಹಸ್ತವಂ ಹಿಡಿದು ವರಿಸುವುದು. ಅವರಿಂದ ಈಶಾನಕಲಶಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತತ್ಪುರುಷ ಕಲಶಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ಪುರುಷ ಮುಖೋದ್ಭೂತರಾದ ರೇವಣಸಿದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ರೇಣುಕಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ, ಓಂನಮೋ....ಲಿಂಗಾಯನಮೋನಮಃ, ಎಂದು

ಧಾದ್ಯುಪಚಾರಾಂಸ್ತಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ, ತನ್ಮುಖೇನ ತತ್ಪುರುಷಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕಾರಯೇತ್ ॥ ಅಥ ದಕ್ಷಿಣದಿಶಿ—ಅಘೋರಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಅಘೋರಮುಖೋದ್ಭೂತಂ ಮರುಳಸಿದ್ಧಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೀಮಹೆ ॥ ಓಂ ನಮೋಭಗವತೆ ಮರುಳಸಿದ್ಧಾಯ, ಅಥರ್ವಶಿಖಾಧ್ಯಯನಾಯ, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣಾಯ, ಅಘೋರಮುಖೋದ್ಭೂತಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಕಲಶಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಲಿಂಗಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೇ, ಶಿವಲಾಂಛನಧಾರಕಾಯ, ಷಟ್ಸಹಸ್ರಚರಲಿಂಗಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ, ದಯಾಧರ್ಮಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹೀತಿಮುದ್ರಾಂಕಿತಾಯ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಾಯ, ಓಂ ನಮೋಹಂಸಾಯೇತಿಜಾಪಕಾಯ, ಏಕಾದಶಜಟಾಮುಕುಟಮಂಡಿತಾಯ, ವ್ಯಾಘ್ರಕಂಥಾಯ, ಔದುಂಬರದಂಡಾಯ, ಅತೀತಾಯ ನಮೋನಮಃ, ಇತಿ ಋತ್ವಿಜಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ತನ್ಮುಖೇನ ಅಘೋರಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕಾರಯೇತ್ ॥ ಅಥ ಉತ್ತರದಿಶಿ—ವಾಮದೇವಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೀಮಹೆ ॥ ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯಾಯ, ಯಜುರ್ವೇದಾಧ್ಯಯನಾಯ, ಪ್ರವಾಳವರ್ಣಾಯ, ವಾಮದೇವಮುಖೋದ್ಭೂತಾಯ, ಉತ್ತರಕಲಶಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಲಿಂಗಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೇ, ಶಿವಲಾಂಛನಧಾರಕಾಯ, ಅಸಂಖ್ಯಾತಚರಲಿಂಗಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ, ಭವತೀಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹೀತಿ ಮುದ್ರಾಂಕಿತಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮಾಯ, ಗಾಯತ್ರೀಜಾಪಕಾಯ, ಪಂಚಶಿಖಾಯ, ಸ್ವರ್ಣಕಂಥಾಯ, ಪಾಲಾಶದಂಡಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮೋನಮಃ, ಇತಿ ಋತ್ವಿಜಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ತನ್ಮುಖೇನ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕಾರಯೇತ್॥ ಅಥ ಪಶ್ಚಿಮದಿಶಿ— ಸದ್ಯೋಜಾತಕಲಶಪೂಜಾರ್ಥಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಮುಖೋದ್ಭೂತಂ ಏಕೋರಾಮದೇವಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೀಮಹೇ ॥ ಓಂ ನಮೋಭಗವತೇ ಏಕೋರಾಮದೇವಾಚಾರ್ಯಾಯ, ಋಕ್ಶಾಖಾಧ್ಯಯನಾಯ, ಗೋಕ್ಷೀರವರ್ಣಾ

ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಘೋರ ಕಲಶವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಘೋರ ಮುಖೋತ್ಪನ್ನ ಮರುಳಸಿದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ದಾರುಕಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ, ಓಂನಮೋ....ಅತೀತಾಯನಮೋನಮಃ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ವಾಮದೇವಕಲಶವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಮದೇವಮುಖೋತ್ಪನ್ನರಾದ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ, ಓಂನಮೋ....ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮೋನಮಃ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ಯೋ

ಯ, ಸದ್ಯೋಜಾತಮುಖೋದ್ಭೂತಾಯ, ಪಶ್ಚಿಮಕಲಶಾಧೀಶ್ವರಾಯ, ಲಿಂಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನೆ, ಶಿವಲಾಂಛನಧಾರಕಾಯ, ತ್ರಿಸಹಸ್ರಚರಲಿಂಗಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ, ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹೀತಿ ಮುದ್ರಾಂಕಿತಾಯ, ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮಾಯ, ಪ್ರಣವಮಂತ್ರಜಾಪಕಾಯ, ಏಕಶಿಖಾಯ, ಕಾರ್ಪಾಸಕಂಥಾಯ, ವೇಣುದಂಡಾಯ, ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮಾಯ ನಮೋನಮಃ, ಇತಿ ಋತ್ವಿಜಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ತನ್ಮುಖೇನ ಸದ್ಯೋಜಾತಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕಾರಯೇತ್ ||

ಅಥ ಕಲಶಪೂಜಾ:—

ಮಧ್ಯೇ-ಈಶಾನಕಲಶಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ:-ತದಂಗತ್ವೇನ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಕರಿಷ್ಯೆ || ಈಶಾನಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ಬೃಹತೀಛಂದಃ | ಈಶಾನೊ ದೇವತಾ | ಈಶಾನಇತಿಬೀಜಂ | ಈಶ್ವರೀತಿಶಕ್ತಿಃ | ಸದಾಶಿವೋಮಿತಿಕೀಲಕಂ | ಈಶಾನಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿಃ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿಃ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋಮೇ ಅಸ್ತು ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಸದಾಶಿವೋಂ ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ || ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿಃ ಕವಚಾಯಹುಂ | ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋಮೇ ಅಸ್ತು ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ | ಸದಾಶಿವೋಂ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮಿತಿದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತ ಸನಾತನಂಚ ಪರಮಂ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತತ್ತ್ವಾತ್ಮಕಂ ತಸ್ಮಾದುತ್ತರತತ್ವಮಕ್ಷರಮಿತಿ

ಜಾತಕಲಶವಂ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸದ್ಯೋಜಾತಮುಖೋತ್ಪನ್ನರಾದ ಏಕೋರಾಮದೇವರನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಏಕೋರಾಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಗತರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ಓಂನಮೋ........ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮಾಯನಮೋನಮಃ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಈ ಋತ್ವಿಕ್ಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯಾ ಕಲಶಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಕಲಶಾರ್ಚನೆ.

ಈಶಾನ ಕಲಶಪೂಜೆಗಾಗಿ ವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಋತ್ವಿಜರು ತಾವು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಈಶಾನ ಕಲಶಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ. ಈಶಾನ...ವಿನಿಯೋಗಃ

ಜ್ಞೇಯಂ ಸದಾ ಯೋಗಿಭಿಃ || ಓಂಕಾರಾದಿಸಮಸ್ತಮಂತ್ರಜನಕಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತ್ಪರಂ ವಂದೇ ಪಂಚಮವಿಾಶ್ವರಸ್ಯ ವದನಂ ಖವ್ಯಾಪ್ತತೇಜೋಮಯಂ || (ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋಮೇ ಅಸ್ತುಸದಾಶಿವೋಂ) ಈಶಾನಸ್ಯ-ಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾ ಈಶಾನಸ್ಯ ಜೀವಇಹಸ್ಥಿತಃ ಈಶಾನಸ್ಯಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂ ಚಿರಂತಿಷ್ಠಂತುಸ್ವಾಹಾ || ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗಾಯನಮಃ | ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಶರಣಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯನಮಃ | ಶಾಂತ್ಯತೀತಕಲಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಶಬ್ದಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯನಮಃ | ಪರಾಶಕ್ತ್ಯೈನಮಃ | ಶಿವಸಾದಾಖ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ | ಈಶಾನಮೂರ್ತಯೇನಮಃ | ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂಕುರುಕುರುಸ್ವಾಹಾ | ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಃಪ್ರದರ್ಶ್ಯ || ಸದ್ಯೋಜಾತಂಪ್ರದದ್ಯಾವಿಾತ್ಯಾಸನಂ | ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈನಮಃ ಇತಿ ಪಾದ್ಯಂ | ಭವೇಭವೇನಾತಿಭವೇ ಇತ್ಯರ್ಘ್ಯಂ | ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮ ಇತ್ಯಾಚಮನೀಯಂ | ವಾಮದೇವಾಯನಮ ಇತಿ ಸ್ನಾನಂ | ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮ ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಂ | ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮ ಇತ್ಯುತ್ತರೀಯಂ | ರುದ್ರಾಯನಮ ಇತಿ ಗಂಧಂ | ಕಾಲಾಯನಮ ಇತ್ಯಕ್ಷತಾನ್ | ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮ ಇತಿ ಪುಷ್ಪಂ | ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮ ಇತಿ ಧೂಪಂ | ಬಲಾಯನಮ ಇತಿ ದೀಪಂ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮ ಇತಿ ಶಾಲೀ ನೈವೇದ್ಯಂ | ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮ ಇತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಕೃತ್ವಾ | ಮೂಲಮಂತ್ರಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ಪೂರ್ವದಿಶಿ:—ತತ್ಪುರುಷಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ತದಂಗತ್ವೇನ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀತತ್ಪುರುಷಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಃ | ತತ್ಪುರುಷೋದೇವತಾ | ತದ್ಬೀಜಂ | ಮ

ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ....ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಹೇಳಿ ನಂತರ ಕರನ್ಯಾಸಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಕ್ತಾ....ತೇಜೋಮಯಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಈಶಾನ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಈಶಾನಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಪ್ತಮುದ್ರೆಗಳಂ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಎಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮಃ ಎಂಬುವವರೆಗೆ ಇರುವ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಉಪಚಾರಗಳಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ೧೦೮ ಸಲ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ತತ್ಪುರುಷ ಕಲಶಪೂಜೆ

ಹಾದೇವ ಇತಿಶಕ್ತಿಃ | ರುದ್ರ ಇತಿಕೀಲಕಂ | ತತ್ಪುರುಷ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೇವಿನಿಯೋಗಃ || ತತ್ಪುರುಷಾಯ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ವಿದ್ಮಹೆ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಮಹಾದೇವಾಯ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಧೀಮಹಿ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ತನ್ನೋರುದ್ರಃ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ || ತತ್ಪುರುಷಾಯ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ವಿದ್ಮಹೆ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಮಹಾದೇವಾಯ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಧೀಮಹಿ ಕವಚಾಯಹುಂ | ತನ್ನೋರುದ್ರಃ ನೇತ್ರತ್ರಯ ವೌಷಟ್ | ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮಿತಿದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ಸಂವರ್ತಾಗ್ನಿ ತಟಿತ್ಪ್ರದೀಪ್ತ ಕನಕಪ್ರಸ್ಪರ್ಧಿತೇಜೋ ರುಣದ್ಗಂಭೀರಧ್ವನಿ ಸಾಮವೇದಜನಕಂ ತಾಮ್ರಾಧರಂ ಸುಂದರಂ| ಅರ್ಧೇಂದುದ್ಯುತಿಲೋಲಪಿಂಗಲಜಟಾ ಭಾರಪ್ರಬದ್ಧೋರಗಂ ವಂದೇ ಸಿದ್ಧಸುರಾಸುರೇಂದ್ರವಿನುತಂ ಪೂರ್ವಂ ಮುಖಂ ಶೂಲಿನಃ || (ತತ್ಪುರುಷಾಯವಿದ್ಮಹೇ ಮಹಾದೇವಾಯಧೀಮಹಿ ತನ್ನೋರುದ್ರಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್) ತತ್ಪುರುಷಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂ ಚಿರಂ ತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ತ್ವಗಿಂದ್ರಿಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಜಂಗಮಲಿಂಗಾಯನಮಃ | ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಸ್ಥಲಾಯನಮಃ | ಶಾಂತಿಕಲಾಯೈನಮಃ | ಆದಿಶಕ್ತ್ಯೈನಮಃ | ಸ್ಪರ್ಶವಿಷಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಅಮೂರ್ತಸಾದಾಖ್ಯಾಯನಮಃ | ತತ್ಪುರುಷಬ್ರಹ್ಮಣೇನಮಃ | ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂಕುರುಕುರುಸ್ವಾಹಾ || ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನಪೂರ್ವಕಂ ಪೂರ್ವವದುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ದಕ್ಷಿಣದಿಶಿ— ಅಘೋರಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ:— ತದಂಗತ್ವೇನ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ಅಸ್ಯಶ್ರೀ ಅಘೋರಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ಛಂದಃ | ಅಘೋರೇಭ್ಯ ಇತಿ ಬೀಜಂ | ಸರ್ವೇಭ್ಯ ಇತಿಶಕ್ತಿಃ | ರುದ್ರರೂ

ಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಋತ್ವಿಜರು ಆ ಕಲಶಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಸ್ಯಶ್ರೀ....ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತತ್ಪುರುಷಾಯ . ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂದು ಆಯಾ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ, ಸಂವರ್ತಾಗ್ನಿ.......ಮುಖಂಶೂಲಿನಃ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ತತ್ಪುರು ..ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ತ್ವಗಿಂದ್ರಿ ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿ, ತತ್ಪುರುಷಮಂತ್ರದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡಿ,

ಪೇಭ್ಯ ಇತಿಕೀಲಕಂ | ಅಘೋರಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ ಅಂಗು | ಅಥಘೋರೇಭ್ಯಃ ತರ್ಜ | ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ ಮಧ್ಯ | ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಅನಾ | ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕನಿ | ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುರುದ್ರ ರೂಪೇಭ್ಯಃ ಕರತಲಕರ || ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ ಹೃದಯಾಯ | ಅಥ ಘೋರೇಭ್ಯಃ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕ ವಚಾಯ ಹುಂ| ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯಃ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್| ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುರು ದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮಿತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ಕಾಲಾಭ್ರಭ್ರಮರಾಂಜನದ್ಯುತಿನಿಭಂ ವ್ಯಾವೃತ್ತಪಿಂಗೇಕ್ಷಣಂ ಕ ರ್ಣೋದ್ಭಾಸಿತಭೋಗಿಭೂಷಣ ಮಣಿಪ್ರೋದ್ಭಿನ್ನದಂಷ್ಟ್ರಾಂಕುರಂ | ಸರ್ಪ ಪ್ರೋತಕಪಾಲಶುಕ್ತಿಶಕಲವ್ಯಾಕೀರ್ಣತಾಶೇಖರಂ ವಂದೇ ದಕ್ಷಿಣಮೀಶ್ವರಸ್ಯ ವ ದನಂ ಚಾಥರ್ವನಾದೋದಯಂ || ಅಘೋರೇಭ್ಯೋಥಘೋರೇಭ್ಯೋಘೋ ರಘೋರತರೇಭ್ಯ ಸ್ಸರ್ವೇಭ್ಯಸ್ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೆ ಅಸ್ತುರುದ್ರರೂಪೇ ಭ್ಯಃ) ಅಘೋರಸ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾ ಅಘೋರಸ್ಯಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ | ಅಘೋರಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣ ಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂಚಿರಂತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಶಿವಲಿಂಗಾಯನ ಮಃ | ನೇತ್ರಾತ್ಮನೆ | ಪ್ರಸಾದಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯ | ವಿದ್ಯಾಕಲಾಯೈ| ರೂಪ ಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯ | ಮೂರ್ತಸಾದಾಖ್ಯಾಯ | ಅಘೋರಮೂರ್ತಯೆ | ಇ ಚ್ಛಾಶಕ್ತಯೆ | ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂಕುರುಕುರುಸ್ವಾಹಾ || ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನಪೂ ರ್ವಕಂ ಪೂರ್ವವದುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ | ಮೂಲಮಂತ್ರಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ಉತ್ತರದಿಶಿ—ವಾಮದೇವಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ತದಂಗತ್ವೇನ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ|| ಅಸ್ಯಶ್ರೀ ವಾಮದೇವಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂ ತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ಶಕ್ವರೀಛಂದಃ | ವಾಮದೇವೋದೇವತಾ | ವಾಮದೇವ

ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಅಘೋರಕಲಶಪೂಜಕರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಓಂ ಅಸ್ಯ.....ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ.... ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂಬುವವರೆಗೂ ಹೇಳಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಸನಂಮಾಡಿ, ಕಾಲಾಭ್ರ.....ನಾದೋದಯಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಅಘೋರೆ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಶಿವಲಿಂಗಾ ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಸಪ್ತಮುದ್ರೆಗಳಂ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಅಘೋರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಕಲೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೂಲಮಂತ್ರವ

ಇತಿ ಬೀಜಂ | ರುದ್ರ ಇತಿಶಕ್ತಿಃ | ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮ ಇತಿ ಕೀಲಕಂ | ವಾಮದೇವಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೆ ವಿನಿಯೋಗಃ || ವಾಮದೇವಾಯನ ಮೋಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಃ ಅಂಗು| ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ತರ್ಜ| ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮಃ ಮಧ್ಯ | ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋಬ ಲಾಯನಮಃ ಅನಾ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಃ ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನ ಮಃ ಕನಿ | ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ ಕರತಲ || ವಾಮದೇವಾಯನಮೋಜ್ಯೇ ಷ್ಠಾಯನಮಃ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ಶಿರಸೆಸ್ವಾಹಾ | ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲಾಯನಮೋ ಕವಚಾಯಹುಂ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾ ಯನಮಸ್ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ | ಮನೋ ನ್ಮನಾಯನಮಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ಗೌರೀಕುಂಕುಮಪಂಕಿಲಂ ಸುತಿಲಕಂ ವ್ಯಾಪಾಂಡುಗಂಡಸ್ಥಲಂ ಭ್ರೂವಿಕ್ಷೇಪಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಲಸತ್ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಣೋತ್ಪಲಂ || ಸ್ನಿಗ್ಧಂ ಬಿಂಬಫ ಲಾಧರಪ್ರಹಸಿತಂ ನೀಲಾಲಕಾಲಂಕೃತಂ ವಂದೇ ಯಾಜುಷವೇದಘೋಷಜನ ಕಂ ವಕ್ತ್ರಂ ಹರಸ್ಯೋತ್ತರಂ || (ವಾಮದೇವಾಯನಮೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮ ಶ್ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನ ಮೋ ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲಾಯನಮೋ ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಸ್ಸರ್ವ ಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ) ವಾಮದೇವಸ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾಃ ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಜೀವಇಹಸ್ಥಿತಃ | ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿ ಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣ ಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗ ತ್ಯ ಸುಖಂ ಚಿರಂ ತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಗುರುಲಿಂಗಾಯನಮಃ | ಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿ ಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಮಾಹೇಶ್ವರಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯನಮಃ | ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾ ಯೈನಮಃ | ರಸಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯನಮಃ | ಜ್ಞಾನಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಕರ್ತೃಸಾದಾಖ್ಯಾಯನಮಃ | ವಾಮದೇವಾಯನಮಸ್ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಕುರುಕುರು

ನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು. ವಾಮದೇವಕಲಶಪೂಜಕರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಸ್ಯಶ್ರೀ ...ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವಾಮದೇವಾ ....ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂದು ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಗೌರೀ....ಹರಸ್ಯೋ ತ್ತರಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ವಾಮದೇವಾ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಗುರುಲಿಂಗಾ....

ಪೇಭ್ಯ ಇತಿಕೀಲಕಂ | ಅಘೋರಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||
ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ ಅಂಗು | ಅಥಘೋರೇಭ್ಯಃ ತರ್ಜ | ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ
ಮಧ್ಯ | ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಅನಾ | ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕನಿ | ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುರುದ್ರ
ರೂಪೇಭ್ಯಃ ಕರತಲಕರ || ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ ಹೃದಯಾಯ | ಅಥ ಘೋರೇಭ್ಯಃ
ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಘೋರಘೋರತರೇಭ್ಯಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಕ
ವಚಾಯ ಹುಂ| ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯಃ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್| ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುರು
ದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಮಿತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ||
ಧ್ಯಾನಂ || ಕಾಲಾಭ್ರಭ್ರಮರಾಂಜನದ್ಯುತಿನಿಭಂ ವ್ಯಾವೃತ್ತಪಿಂಗೇಕ್ಷಣಂ ಕ
ರ್ಣೋದ್ಭಾಸಿತಭೋಗಿಭೂಷಣ ಮಣಿಪ್ರೋದ್ಭಿನ್ನದಂಷ್ಟ್ರಾಂಕುರಂ | ಸರ್ಪ
ಪ್ರೋತಕಪಾಲಶುಕ್ತಿಶಕಲವ್ಯಾಕೀರ್ಣತಾಶೇಖರಂ ವಂದೇ ದಕ್ಷಿಣಮೀಶ್ವರಸ್ಯವ
ದನಂ ಚಾಥರ್ವನಾದೋದಯಂ || ಅಘೋರೇಭ್ಯೋಥಘೋರೇಭ್ಯೋಘೋ
ರಘೋರತರೇಭ್ಯಸ್ಸರ್ವೇಭ್ಯಸ್ಸರ್ವಶರ್ವೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೆ ಅಸ್ತುರುದ್ರರೂಪೇ
ಭ್ಯಃ) ಅಘೋರಸ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾ ಅಘೋರಸ್ಯಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ |
ಅಘೋರಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣ
ಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂಚಿರಂತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಶಿವಲಿಂಗಾಯನ
ಮಃ | ನೇತ್ರಾತ್ಮನೆ | ಪ್ರಸಾದಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯ | ವಿದ್ಯಾಕಲಾಯೈ| ರೂಪ
ಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯ | ಮೂರ್ತಸಾದಾಖ್ಯಾಯ | ಅಘೋರಮೂರ್ತಯೆ | ಇ
ಚ್ಛಾಶಕ್ತಯೆ | ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂಕುರುಕುರುಸ್ವಾಹಾ || ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನಪೂ
ರ್ವಕಂ ಪೂರ್ವವದುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ | ಮೂಲಮಂತ್ರಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ
ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ಉತ್ತರದಿಶಿ—ವಾಮದೇವಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || ತದಂಗತ್ವೇನ
ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ|| ಅಸ್ಯಶ್ರೀ ವಾಮದೇವಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂ
ತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ಶಕ್ವರೀಛಂದಃ | ವಾಮದೇವೋದೇವತಾ | ವಾಮದೇವ

ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಅಘೋರಕಲಶಪೂಜಕರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ,
ಓಂ ಅಸ್ಯ....ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ... ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂಬುವವರೆಗೂ
ಹೇಳಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಸನಂಮಾಡಿ, ಕಾಲಾಭ್ರ.....ನಾದೋದಯಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ,
ಅಘೋರೆ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಶಿವಲಿಂಗಾ ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಸಪ್ತಮುದ್ರೆಗಳಂ
ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಅಘೋರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸಕಲೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೂಲಮಂತ್ರವ

ಇತಿ ಬೀಜಂ | ರುದ್ರ ಇತಿಶಕ್ತಿಃ | ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮ ಇತಿ ಕೀಲಕಂ | ವಾಮದೇವಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ || ವಾಮದೇವಾಯನಮೋಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಃ ಅಂಗು| ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ತರ್ಜ| ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮಃ ಮಧ್ಯ | ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋಬಲಾಯನಮಃ ಅನಾ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಃ ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮಃ ಕನಿ | ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ ಕರತಲ || ವಾಮದೇವಾಯನಮೋಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಃ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲಾಯನಮೋ ಕವಚಾಯಹುಂ | ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಸ್ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ | ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ಗೌರೀಕುಂಕುಮಪಂಕಿಲಂ ಸುತಿಲಕಂ ವ್ಯಾಪಾಂಡುಗಂಡಸ್ಥಲಂ ಭ್ರೂವಿಕ್ಷೇಪಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಲಸತ್ಸಕ್ತಿರ್ಣಕರ್ಣೋತ್ಪಲಂ || ಸ್ನಿಗ್ಧಂ ಬಿಂಬಫಲಾಧರಪ್ರಹಸಿತಂ ನೀಲಾಲಕಾಲಂಕೃತಂ ವಂದೇ ಯಾಜುಷವೇದಘೋಷಜನಕಂ ವಕ್ತ್ರಂ ಹರಸ್ಯೋತ್ತರಂ || (ವಾಮದೇವಾಯನಮೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮಶ್ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ಕಾಲಾಯನಮಃ ಕಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬಲಾಯನಮೋ ಬಲಪ್ರಮಥನಾಯನಮಸ್ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ) ವಾಮದೇವಸ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾಃ ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ | ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣ ಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂ ಚಿರಂ ತಿಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ || ಗುರುಲಿಂಗಾಯನಮಃ | ಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಮಾಹೇಶ್ವರಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯನಮಃ | ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾಯೈನಮಃ | ರಸಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯನಮಃ | ಜ್ಞಾನಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ಕರ್ತೃಸಾದಾಖ್ಯಾಯನಮಃ | ವಾಮದೇವಾಯನಮಸ್ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ಕುರುಕುರು

ನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು. ವಾಮದೇವಕಲಶಪೂಜಕರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಸ್ಯಶ್ರೀ ...ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವಾಮದೇವಾ ...ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ ಎಂದು ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಗೌರೀ.... ಹರಸ್ಯೋತ್ತರಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ವಾಮದೇವಾ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಗುರುಲಿಂಗಾ....

ಸ್ವಾಹಾ || ಅಥ ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನಪೂರ್ವಕಂ ಪೂರ್ವವತ್ಪೂಜಾಂ ಕು ರ್ಯಾತ್ || ಮೂಲಮಂತ್ರಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ಪಶ್ಚಿಮದಿಶಿ—ಅಸ್ಮಿನ್ಕಲಶೆ ಸದ್ಯೋಜಾತಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ:—ತದಂಗತ್ವೇನ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ|| ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ | ಉಷ್ಣಿಕ್ಛಂದಃ | ಸದ್ಯೋಜಾತಮಿತಿ ಬೀಜಂ | ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿತಿಶಕ್ತಿಃ | ಭವೋದ್ಭವಇತಿ ಕೀಲಕಂ | ಸದ್ಯೋಜಾತ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೇವಿನಿಯೋಗಃ || ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಅಂಗು| ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ತರ್ಜ| ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈ ನಮೋನಮಃ ಮಧ್ಯ | ಭವೇಭವೇ ಅನಾ | ನಾತಿಭವೇಭವಸ್ವಮಾಂ ಕನಿ | ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮಃ ಕರತಲ || ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈ ನಮೋ ನಮಃ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಭವೇಭವೇ ಕವಚಾಯಹುಂ | ನಾತಿಭವೇಭವಸ್ವಮಾಂ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ | ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ಪ್ರಾಲೇಯಾಚಲಮಿಂದುಕುಂದಧವಳಂ ಗೋಕ್ಷೀರಫೇನಪ್ರಭಂ ಭಸ್ಮಾಭ್ಯಂಗ ಮನಂಗದೇಹದಹನಜ್ವಾಲಾವಳೀಲೋಚನಂ | ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಮರುದ್ಗಣಾರ್ಚಿತಪದಂ ಋಗ್ವೇದನಾದೋದಯಂ ವಂದೇಹಂ ಸಕಲಂ ಕಲಂಕರಹಿತಂ ಸ್ಥಾಣೋರ್ಮುಖಂ ಪಶ್ಚಿಮಂ || (ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈನಮೋನಮಃ | ಭವೇಭವೇನಾತಿಭವೇಭವಸ್ವಮಾಂ ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮಃ) ಸದ್ಯೋಜಾತಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾಃ ಸದ್ಯೋಜಾತಸ್ಯಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ ಸದ್ಯೋಜಾತಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂ ಚಿರಂ ತಿಷ್ಠಂತುಸ್ವಾಹಾ || ಆಚಾರಲಿಂಗಾಯನಮಃ | ಭಕ್ತಸ್ಥಲಸ್ವರೂಪಾಯನಮಃ | ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮನೇನಮಃ | ನಿವೃತ್ತಿಕಲಾಯೈನಮಃ | ಗಂಧಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯನಮಃ | ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತ್ಯೈನಮಃ | ಕರ್ಮ

ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಸಪ್ತಮುದ್ರೆಗಳಂ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು. ಸದ್ಯೋಜಾತಕಲಶಪೂಜಕರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತ.....ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸದ್ಯೋ....ದಿಗ್ಬಂಧಃ ಎಂದು ನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಲೇ....ಪಶ್ಚಿಮಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಸದ್ಯೋ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಿ, ಆಚಾರ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಸಪ್ತಮುದ್ರೆ

ಸಾದಾಖ್ಯಾಯನಮಃ | ಸದ್ಯೋಜಾತಮೂರ್ತಯೇನಮಸ್ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂಕುರುಕುರುಸ್ವಾಹಾ | ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಃಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಪೂರ್ವವದುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್ ||

ಅಥ ಯಜಮಾನಃ–"ಪ್ರೋಕ್ಷಣಸ್ನಪನಕಲಶೆ ಷಣ್ಮುಖಸಹಿತ ಪರಶಿವಪೂಜಾಂಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಯಥಾಪೂರ್ವ ಮಾಶಾನದಿಶ್ಯಲಂಕೃತೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಸ್ನಪನಕಲಶೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ತತ್ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಋಷಿಃ, ಗಾಯತ್ರ್ಯಾದಯಶ್ಛಂದಾಂಸಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತಾದಿಮುಖಪಂಚಕವಾನ್ ಗೋಪ್ಯಾನನೇನಚ ಯುತಷ್ಷಣ್ಮುಖಃ ಪರಶಿವೋ ದೇವತಾ | ಸದ್ಯೋಜಾತ ಓಮಿತಿ ಬೀಜಂ, ಮಹಾದೇವಇತಿ ಶಕ್ತಿಃ, ಈಶಾನಇತಿ ಕೀಲಕಂ, ಸದ್ಯೋಜಾತಾದಿಸಮಷ್ಟಿಮೂರ್ತಿಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥೆ ಜಪೆ ವಿನಿಯೋಗಃ | ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯನಮ ಇತಿ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ, ವಾಮದೇವಾಯನಮಇತಿ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ, ಅಘೋರೇಭ್ಯಇತಿ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ, ತತ್ಪುರುಷಾಯನಮಇತಿ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ, ಈಶಾನಾಯನಮಇತಿ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ, ಸದ್ಯೋಜಾತ ವಾಮದೇವಾಘೋರತತ್ಪುರುಷೇಶಾನೇಭ್ಯಇತಿ ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ, ಏವಂ ಹೃದಯಾದಿನ್ಯಾಸಃ. ಧ್ಯಾನಂ–ಯದ್ವೇದಾಂತಮನಂತರೂಪಮಗುಣೈ ಸ್ಸಂಪೂಜಿತಂಚಾಮರೈಃ ಪುನ್ನಾಗಾಂಬುಜನಾಗಪುಷ್ಪಬಕುಳೈರ್ನಾಗಾಸುರೈರರ್ಚಿತಂ | ನಿತ್ಯಂ ಭಾನುಸಹಸ್ರಕೋಟಿಕಿರಣೈಃ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರೋಪಮಂ ತತ್ಸಂಹಾರಹಕಂ ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ಪಾತಾಳಷಷ್ಠಂಮುಖಂ || ಪರಶಿವಸ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾಃ ಪರಶಿವಸ್ಯ ಜೀವಇಹಸ್ಥಿತಃ, ಪರಶಿವಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಃ ಶ್ರೋತ್ರಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸುಖಂಚಿರಂ ತಿಷ್ಠಂತುಸ್ವಾಹಾ|| ಮಾನ

ಕಂ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾ ಉಪಚಾರಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ೧೦೮ ಜಪಿಸುವುದು.

ಬಳಿಕ ಯಜಮಾನನು ಪಂಚಕಲಶಗಳ ಈಶಾನದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಂತೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಕಲಶವನ್ನಿಟ್ಟು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಈ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಸ್ನಪನ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಈಶಾನಾದಿ ಪಂಚಮುಖಗಳೊಡನೆ ಗೋಪ್ಯವಾದ ೬ನೇ ಪಾತಾಳ ಮುಖದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ತತ್ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾ........ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸದ್ಯೋ........ನ್ಯಾಸಃ, ಎಂಬು ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಯದ್ವೇದಾಂತ....ಷಷ್ಠಂಮುಖಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿ

ಸಾತ್ಮನೇನಮಃ, ಮಹಾಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಐಕ್ಯಸ್ಥಲಾತ್ಮನೇನಮಃ, ಶಾಂತ್ಯತೀತೋತ್ತರಕಲಾಯೈನಮಃ, ಸರ್ವಗ್ರಹಣಸಾಧನಾಯೈನಮಃ, ಚಿಚ್ಛಕ್ತ್ಯೈನಮಃ, ಮಹಾಸಾದಾಖ್ಯಾಯನಮಃ, ಪರಶಿವಾಯನಮಃ ಇತಿ ಸಪ್ತಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಪೂರ್ವವದುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ಜಪೇತ್.

ಅಗ್ನಿಮುಖಂ.

ಅನಂತರಂ ಕಲಶಸ್ಥಾಪನಸ್ಯೋತ್ತರಭಾಗೇ ಉಪಲೇಪನಾದ್ಯಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕುರ್ಯಾತ್|| ತದ್ಯಥಾ—ಯಜಮಾನಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ವಾಗ್ಯತೋ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ, ‘‘ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಮಲಮಾಯಾವಿಚ್ಛೇದಪೂರ್ವಕ ತತ್ತದ್ದೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಂಗಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಾದಿ ಕರಿಷ್ಯೇ’’ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ; ಗೋಮಯಾದಿಲಿಪ್ತಶುದ್ಧದೇಶೇ ಶುದ್ಧಮೃದಾ ಇಶಾನ್ಯಾರಂಭಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮುದಕ್ಸಂಸ್ಥಂ ಚತುರಂಗುಳೋನ್ನತಂವಾ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಮಿಳಿತ್ವಾ ದ್ವಿಸಪ್ತತ್ಯಂಗುಳಪರಿಧಿಕಂ ಫಲಿತ ಮಷ್ಟಾದಶಾಂಗುಳವಿಸ್ತೃತಂ ಹೋಮಾನುಸಾರೇಣ ತದಧಿಕಂವಾ ನತು ತತೋನ್ಯೂನಂ ಮಧ್ಯೋನ್ನತಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ತದ್ಗೋಮಯೇನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮುಪಲಿಪ್ಯ, ಮಂಗಳಾರ್ಥಂ

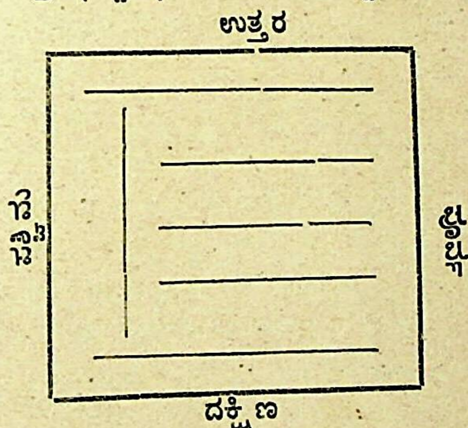
ಸಿ, ಪರಶಿವಸ್ಯ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಾನಸಾತ್ಮನೆ....ಪರಶಿವಾಯನಮಃ ಎಂದು ಸಪ್ತ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ, ೧೦೮ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನವು.

ಅನಂತರ ಕಲಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಯಜಮಾನನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಎರಡಾವೃತ್ತಿ ಆಚಮನವಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂಗೊಂಡು, ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅಸ್ಯ....ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿ, ಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಈಶಾನದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಮೊದಲುಮಾಡಿ, ನಾಲ್ಕಂಗುಲ ಎತ್ತರವೂ ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಉದ್ದಳತೆಯು ೧೮ ಅಂಗುಲದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯ ಸುತ್ತಳತೆಯೂ ಸೇರಿ ೭೨ ಅಂಗುಲವಿರುವಂತೆಯೂ ಹರಡಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಬ್ಬಾಗಿರುವಂತೆ ಜಗತಿಯಂ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಮೇಲಿಕಂಡ ಅಳತೆಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾದರೂಸರಿ; ಕಡಮೆಮಾತ್ರ ಆಗಕೂಡದು.

ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ಸ್ಥಂಡಿಲಮಧ್ಯೇ ತಂಡುಲಪಿಷ್ಟಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ, ತದುಪರಿ ದಕ್ಷಿಣೇಽಷ್ಟೌ, ಉದೀಚ್ಯಾಂ ದ್ವೇ, ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ಚತುಃ, ಪ್ರಾಚ್ಯಾ ಮರ್ಧಮಂಗುಲಾನಿ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ದಕ್ಷಿಣೋಪಕ್ರಮಾ ಮುದಗಾಯತಾಂ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಾ ಮೇಕಾಂ ರೇಖಾಂ, ತಸ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಯೋಃ ಪ್ರಾಗಾಯತೇ ಪೂರ್ವರೇಖಯಾ ಅಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೇ ಪ್ರಾದೇಶಮಿತೇ ದ್ವೇ ರೇಖೇ ಲಿಖಿತ್ವಾ, ತಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪರಸ್ಪರಮಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಾ ಉದಕ್ಸಂಸ್ಥಾಃ ಪ್ರಾಗಾಯತಾಃ ಪ್ರಾದೇಶಸಂಮಿತಾ ಸ್ತಿಸ್ರ ಇತಿ ಷಡ್ರೇಖಾಃ ಯಜ್ಞೀಯಶಕಲಮೂಲೇನ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನೋಲ್ಲಿಖ್ಯ, ರೇಖಾಸು ತಚ್ಛಕಲ ಮುದಗಗ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ಸ್ಥಂಡಿಲ ಮದ್ಭಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ, ಶಕಲ ಮಾಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ ನಿರಸ್ಯ, ಪಾಣಿಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ವಾಗ್ಯತೋ ಭವೇತ್. ತತಸ್ತೈಜಸೇನಾಸಂಭವೆ ಮೃಣ್ಮಯೇನವಾ ಪಾತ್ರಯುಗ್ಮೇನ ಸಂಪುಟೀಕೃತ್ಯ ಸುವಾಸಿನ್ಯಾ ಸ್ವಗೃಹಾತ್ಸಮೃದ್ಧಂ ನಿರ್ಧೂಮ

ಈ ಜಗತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿ, ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟನ್ನು ಜಗತಿಯಮೇಲೆ ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ೮ ಅಂಗುಲ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೨, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ೪, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಜಗತಿಯ ಪಶ್ಚಿಮದಕಡೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಮಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮಿತ್ತಿನ (ಕಡ್ಡಿಯ) ಬುಡದಿಂದ ಚೋಟುದ್ದದ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಆ ಗೀಟಿನ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮೊದಲಿನ ಗೀಟಿಗೆ ಸೋಂಕದಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಪೂರ್ವದಕಡೆಗೆ ಚೋಟುದ್ದದ ಒಂದೊಂದು ರೇಖೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರೇಖೆಯ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದಾರಂಭವಾಗಿ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಾಗುವಂತೆಯೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ರೇಖೆಯು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನದೂ ಕೊನೆಯದು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನದೂ ಆಗುವಂತೆಯೂ, ಚೋಟುದ್ದದ ಅಳತೆಯುಳ್ಳವುಗಳನ್ನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೬ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಬಲಗಯ್ಯಿಂದ ಬರೆದು, ಆ ಬರೆದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾದ ಗೀಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಗ್ರವಿರುವಂತೆ ಇಟ್ಟು,

ಮಗ್ನಿ ಮಾಹೃತ್ಯ, ಸ್ಥಂಡಿಲಾಗ್ನೆಯ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯ, (ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಸುಶ್ರುತೋ ಅಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಏಹ್ಯಗ್ನ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ರಹುಗಣಪುತ್ರೋ ಗೌತಮೋಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಅಗ್ನ್ಯಾಹ್ವಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಅತಿಥಿರ್ದುರೋಣ ಇಮಂನೋಯಜ್ಞಮುಪಯಾಹಿವಿದ್ವಾನ್ | ವಿಶ್ವಾ ಅಗ್ನೆ ಅಭಿಯುಜೋ ವಿಹತ್ಯಾ ಶತ್ರೂಯತಾಮಾಭರಾಭೋಜನಾನಿ || ಏಹ್ಯಗ್ನ ಇಹಹೋತಾನಿಷೀದಾದಬ್ಧಃ ಸುಪುರಏತಾಭವಾನಃ ಅವತಾಂತ್ವಾರೋದಸೀ ವಿಶ್ವಮಿನ್ವೇಯಜಾಮಹೆ ಸೌಮನಸಾಯದೇವಾನ್) ಇತಿ ತಸ್ಮಿನ್ನಗ್ನಾ ಅಕ್ಷತೈಃ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಮಾವಾಹ್ಯ, ಆಚ್ಛಾದನಂ ದೂರೀಕೃತ್ಯ, ಅಗ್ನೆ (ಅಚ್ಛಾವದೇತ್ಯಸ್ಯ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಅಗ್ನಿಸ್ತಾಪಸೋಽಗ್ನಿರನುಷ್ಟುಪ್, ಅಗ್ನೇಸ್ಸ್ವಾಭಿಮುಖೀಕರಣೆ ವಿನಿಯೋಗಃ—(ಅಗ್ನೇ ಅಚ್ಛಾವದೇಹನಃ | ಪ್ರತ್ಯಜ್ಞಸ್ಸುಮನಾಭವ | ಪ್ರನೋಯಚ್ಛ ವಿಶಸ್ಪತೆ ಧನದಾಅಸಿನಸ್ತ್ವಂ) ಇತ್ಯಾತ್ಮಾಭಿಮುಖಂ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಷಟ್ಸು ರೇಖಾಸು ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಆಸಯನಪಾತ್ರಯೋರಕ್ಷತೋದಕಂವಿಸೃಜ್ಯ, ಸದಕ್ಷಿಣತಾಂಬೂಲಂದತ್ವಾಪ್ರೋಕ್ಷಿತೇಂಧನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ವೇಣುಧಮನ್ಯಾ ಪ್ರಬೋಧ್ಯ, ಧ್ಯಾಯೇದೇವಂ- (ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗಾ ವಾಮದೇವೋ ಜಾತವೇದಾ ಅಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್| ಅಗ್ನಿಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ-ಚತ್ವಾರಿಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯಪಾದಾದ್ವೇಶೀರ್ಷೆ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ|

ಹೋಮವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ, ಆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿದಿಕ್ಕಿನಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಅನಂತರ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊಗೆಯಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ವವಾದ ಕೆಂಡವನ್ನು ಲೋಹಮಯವಾದ ಅಥವಾ ಮೃಣ್ಮಯವಾದ ಪಾತ್ರಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಬೋರಲುಹಾಕಿ ಮುತ್ತೈದೆಯಿಂದ ತರಿಸಿ, ಹೋಮಕುಂಡದ ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಜುಷ್ಟೋ.....ಮನಸಾಯದೇವಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ಸಮಸ್ತ.... ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವಂ ಪಠಿಸಿ, ತನ್ನ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತನಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ವೇದಿಕೆಯಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಆರು ಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಾಡಿ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತಂದ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷತೋದಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದಕ್ಷಿಣ ತಾಂಬೂಲವನ್ನಿತ್ತು, ತೊಳೆದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿಯಮೇಲಿಟ್ಟು, ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳವೆಯಿಂದ ಊದಿ, ಚತ್ವಾರಿ....ರೂಪೋಹುತಾಶನಃ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ. ಏಷಹಿ....ಸಮ್ಮುಖೋಭವ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಷತಸಮೇತವಾದ ಜಲವನ್ನು ಅಗ್ನಿಯ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದು.

ತ್ರಿಧಾಬದ್ಧೋವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ | ಮಹೋದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಗ್ಂ ಆವಿವೇಶ)ಸ್ಮೃತಿಮಂತ್ರಾಶ್ಚ—ಸಪ್ತಹಸ್ತಶ್ಚತುಶ್ಶೃಂಗಸ್ಸಪ್ತಜಿಹ್ವೋ ದ್ವಿಶೀರ್ಷಕಃ | ತ್ರಿಪಾತ್ಪ್ರಸನ್ನವದನಸ್ಸುಖಾಸೀನಶ್ಶುಚಿಸ್ಮಿತಃ || ಸ್ವಾಹಾಂತು ದಕ್ಷಿಣೇಪಾರ್ಶ್ವೆ ದೇವೀಂ ವಾಮೆ ಸ್ವಧಾಂ ತಥಾ | ಬಿಭ್ರದ್ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೈಸ್ತು ಶಕ್ತಿಮನ್ನಂಸ್ರುಚಂ ಸ್ರುವಂ || ತೋಮರವ್ಯಜನಂ ವಾಮೈರ್ಘೃತಪಾತ್ರಂಚ ಧಾರಯನ್ | ಮೇಷಾರೂಢೋ ಜಟಾಬದ್ಧೋಗೌರವರ್ಣೋಮಹೌಜಸಃ || ಧೂಮ್ರಧ್ವಜೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸ್ಸಪ್ತಾರ್ಚಿಸ್ಸರ್ವಕಾಮದಃ | ಆತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನ ಏವಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ಧುತಾಶನಂ || ಇತಿಧ್ಯಾತ್ವಾ || (ಏಷಹಿದೇವಃ ಪ್ರದಿಶೋನುಸರ್ವಾಃ ಪೂರ್ವೋಹಿ ಜಾತಸ್ಸಉಗರ್ಭೆ ಅಂತಃ | ಸವಿಜಾಯಮಾನಸ್ಸಜನಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಾಸ್ತಿಷ್ಠತಿವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ) "ಹೇ ಅಗ್ನೆ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋದೇವ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಸ್ಸನ್ ಮಮ ಅಭಿಸಂಮುಖೋ ವರದಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನೋಭವ" ಇತ್ಯಕ್ಷತೋದಕಂ ಅಗ್ನೇಃ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗೇ ವಿಸೃಜೇತ್ ||ತತಃ|| ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, "ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಶುಭತಿಥೌ ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೆ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಹೋಮೆ ದೇವತಾಪರಿಗ್ರಹಾರ್ಥಂ ಅನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಸಮಿದ್ದ್ವಯಮಾದಾಯ, ಅಸ್ಮಿನ್ನನ್ವಾಹಿತೇಽಗ್ನೌ ಜಾತವೇದಸಮಗ್ನಿಂ ಇಧ್ಮೇನ, ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಂಚಾಘೋರದೇವತೇ ಆಜ್ಯೇನ, ಅಗ್ನೀಷೋಮೌ ಚಕ್ಷುಷೀ ಆಜ್ಯೇನ, ಅತ್ರ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಂ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀಮಂತ್ರೇಣ ತತ್ತತ್ಸಂಖ್ಯಯಾ ಆಜ್ಯದ್ರವ್ಯೇಣ, ಶೇಷೇಣ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತಂ, ಇಧ್ಮಸಂನಹನೇನ ರುದ್ರಂ, ಅಯಸಮಗ್ನಿಂ ದೇವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಮಗ್ನಿಂ ವಾಯುಂ ಸೂರ್ಯಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಂಚೈತಾಃ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದೇವತಾ ಆಜ್ಯೇನ, ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಕೃತದೋಷನಿಬರ್ಹಣಾರ್ಥಂ ತ್ರಿವಾರ ಮಗ್ನಿಮಾಜ್ಯೇನ,ವಿಪರ್ಯಾಸ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಮರುತಶ್ಚಾಜ್ಯೇನ, ಅಂಗದೇವತಾಃ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾ ಸ್ಸರ್ವಾ ಸ್ಸಂನಿಹಿತಾಸ್ಸಂತ್ವೇವಂ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗೇನಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ|| ಸಮಸ್ತವ್ಯಾಹೃತೀನಾಂ ಪರಮೇಷ್ಠೀ

ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಮಯಾ....ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಎರಡು ಸಮಿತ್ತು (ಅಗ್ರಸಮೇತವಾದ ಅರಳಿಯ ಕಡ್ಡಿ) ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಸ್ಮಿನ್ನ.... ಯಕ್ಷ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಮಸ್ತ....ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾಪತಯೆ ಶ್ರೀಶಿವಾಯೇದಂನಮಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಸಮಿತ್ತುಗಳನ್ನು

ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಬೃಹತೀ| ಅನ್ವಾಧಾನಸಮಿದ್ಧೋಮೇವಿನಿಯೋಗಃ— ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಸ್ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾಪತಯೆ ಶ್ರೀಶಿವಾಯೇದಂನಮಮ ಇತಿ ಸಮಿದ್ಧೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ | ಇತ್ಯನ್ವಾಧಾನಂ ||

ತತಃ ಅಗ್ನ್ಯಾಯತನಾ ದಷ್ಟಾಂಗುಳಿಪರಿಮಿತೆ ದೇಶೆ ಐಶಾನೀಂ ದಿಶ ಮಾರಭ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಸಮಂತಾತ್ಸೋದಕೇನ ಪಾಣಿನಾ ತ್ರಿಃ ಪರಿಮೃಜ್ಯ, ತತ್ರ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂಚೋದಗಗ್ರಾಃ ದರ್ಭಾಃ, ಅವಾಚ್ಯಾ ಮುದೀಚ್ಯಾಂಚ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾಃ, ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಾತ್ಪರಿಸ್ತರಣಮೂಲಯೋ ರುಪರಿ ದಕ್ಷಿಣಪರಿಸ್ತರಣಂ, ಉತ್ತರಪರಿಸ್ತರಣಂತು ತದಗ್ರಯೊ ರಧಸ್ತಾತ್, ತೇಚದರ್ಭಾಃ ಅನಿಯತಸಂಖ್ಯಾಕಾಃ, ಏಕೈಕಸ್ಯಾಂದಿಶಿ ಚತ್ವಾರ ಇತ್ಯೇವಂ ಷೋಡಶವಾ || ತತೋಽಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತೊ ಬ್ರಹ್ಮಾಸನಾರ್ಥ ಮಷ್ಟಾವಿಂಶತಿದರ್ಭಾರ್ನ, ಉತ್ತರತಶ್ಚ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾರ್ಥಂ ಕಾಂಶ್ಚಿತ್ಪ್ರಾಗಗ್ರಾರ್ನ ದರ್ಭಾ ನಾಸ್ತೃಣೀಯಾತ್|| ಅಗ್ನೇರೀಶಾನತಃ ತ್ರಿರಂಭಸಾ ಪರಿಷಿಚ್ಯ, ಉತ್ತರಾಸ್ತೀರ್ಣೇಷು ದರ್ಭೇಷು ದಕ್ಷಿಣವಾಮಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಸ್ರುವಂ, ಪ್ರಣೀತಾಜ್ಯಪಾತ್ರೇ, ಇಧ್ಮಬರ್ಹಿಷೀ, ದ್ವೇದ್ವೆ ಉದಗಪವರ್ಗಂ ಪ್ರಾಕ್ಸಂಸ್ಥಂಚ ಸ್ಯುಚ್ಛಾನ್ಯಾಸಾದಯೇತ್ || (ಇಧ್ಮಸ್ವರೂಪಂ—ಪಾಲಾಶಖಾದಿರಾದ್ಯನ್ಯತಮಯಜ್ಞೀಯವೃಕ್ಷಸಂಭವಂ ಪ್ರಾದೇಶಪ್ರಮಾಣಂ ಪಂಚದಶಸಮಿಧಾತ್ಮಕಂ ಪ್ರಾಗಗ್ರಂ ||

ಹೋಮ ಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ಅಗ್ನಿಸ್ಥಲದ ಸುತ್ತಲೂ ೮ ಅಂಗುಲದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಈಶಾನಾದಿಯಾಗಿ ಜಲಸಮೇತವಾದ ಹಸ್ತದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲೂ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಗ್ರಗಳಿರುವಂತೆಯೂ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಗ್ರಗಳಿರುವಂತೆಯೂ, ದರ್ಭಮಯವಾದ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಹೀಗಿಡುವಾಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳ ಬುಡದಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಪರಿಸ್ತರಣವೂ ಅವುಗಳ ಅಗ್ರದ ಕೆಳಗೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಪರಿಸ್ತರಣವೂ ಇರಬೇಕು. (ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಪರಿಸ್ತರಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದರ್ಭೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿರಕೂಡದು. ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅವು ಮೊಳದುದ್ದ ಇರಬೇಕು. (ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಅಗ್ನಿಯ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಆಸನಾರ್ಥವಾಗಿ ೨೮ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನೂ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೂರ್ವದಿಗಗ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನೂ ಹರಡುವುದು. ಬಳಿಕ, ಅಗ್ನಿಯ ಈಶಾನದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ನೀರಿನಿಂದ ಪರಿಷೇಚನಮಾಡಿ, ಯಜಮಾನನು ಬಲ ಎಡಗಯ್ಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಯೆಂಬ ಪಾತ್ರೆ ಸೌಟಿನಂತಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾತ್ರೆ, ಪ್ರಣೀತಾನಾಮಕವಾದ ಪಾತ್ರೆ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆ, ಹೋಮದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಂತೆ, ದರ್ಭೆಯ ಕಂತೆ, ಹೀಗೆ ಎರಡೆರಡನ್ನು

ಬರ್ಹಿಸ್ಸ್ವರೂಪಂ—ಮುಷ್ಟಿಪರಿಮಿತಾಃ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಾಃ) ಇತ್ಯೇತಾವತಾ ಮೇವಾಸಾದನಂ || ತತಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉತ್ತಾನೀ ಕೃತ್ಯ, ತದುಪರಿ (ಅನಂತರ್ಗರ್ಭಿತೆ) ಸಾಗ್ರ ಸಮಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರೆ ಕುಶದ್ವಯ ರೂಪೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಶುದ್ಧಾಭಿರದ್ಭಿಸ್ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ಗಂಧಪು ಷ್ಪಾದಿ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ, ಹಸ್ತಯೋ ರಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಉದಗಗ್ರೆ ಪರಸ್ಪರ ಮಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೇ ಗೃಹಿತ್ವಾ, ಅಪಸ್ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ, ಪಾತ್ರಾಣ್ಯು ತ್ತಾನಾನಿ ಕೃತ್ವಾ, ಇಧ್ಮಂ ಬರ್ಹಿಶ್ಚ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ಸರ್ವಾಣಿ ಉತ್ತಾನೇನ ಹಸ್ತೇನ ತ್ರಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ || ತತೋ ಯಥೋಕ್ತಲಕ್ಷಣ ಮೀಶಾನದಿಗವಸ್ಥಿತಂ ಮಾಹೇಶ್ವರಂ ‘ಅಸ್ಮಿನ್ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಹೋಮಕರ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೇ’ ಇತಿ ತತ್ಪಾಣಿಂ ಪಾಣಿನಾ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವೃಣುಯಾತ್ || ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವೃ ತೋಽಸ್ಮೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಆಚಮ್ಯ, ಸಮಸ್ತಪಾಣ್ಯಂಗುಷ್ಠೋಭೂತ್ವಾ, ಅಗ್ರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪರೀತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣತ ಉದಙ್ಮುಖಸ್ಸ್ಥಿತ್ವಾ, ಆಸನಾರ್ಥದರ್ಭೇಷು

ಒಂದೊಂದಾವೃತ್ತಿ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿರುವ ದರ್ಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜೋಡಾಗಿಡ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇಡುವಾಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದಲೇ ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಜತೆಜತೆಯಾಗಿ ಮೊದಲು ಬಲ ಗಯ್ಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬಲದಲ್ಲೂ, ಅನಂತರ ಎಡಗೆಯ್ಯನದನ್ನು ಎಡದಲ್ಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. (ಇಧ್ಮವು ಮುತ್ತುಗ ಕಗ್ಗಲಿ ಅರಳಿ ಬನ್ನಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಾವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ಚೋಟುದ್ದವಾಗಿ ೧೫ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳುದಾಗಿರಬೇಕು. (ಬರ್ಹಿಸ್ಸು) ಒಂದು ಹಿಡಿಯಷ್ಟಿರಬೇ ಕು. ಅದೂ ಒಂದು ಚೋಟುದ್ದವಾಗಿರಬೇಕು.) ಅನಂತರ ಬೋರ್ಲುಹಾಕಿರುವ ಪ್ರೋಕ್ಷ ಣೀಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಪರಿಷೇಚಿಸಿ, ಮೇಲುಮುಖಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು, ಅಗ್ರಸಮೇ ತವಾಗಿ ಸಮಾನವಾದ ದಪ್ಪವುಳ್ಳ (ಗರ್ಭವಿಲ್ಲದ) ಚೋಟಳತೆಯ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಆ ಪಾ ತ್ರೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಜಲದಿಂದ ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿ ಗಳಂ ಹಾಕಿ, ತನ್ನ ಎರಡು ಕಯ್ಗಳ ಹೆಬ್ಬೆರಲುಗಳು ಅನಾಮಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ಪಾ ತ್ರೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೋಂಕದಂತೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಗ್ರಗಳಂ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದು, ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗಣ ಜಲವನ್ನು ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಮೇ ಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ, ಉಳಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಲುಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು, ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂ ತೆಯನ್ನೂ ದರ್ಭೆ ಕಂತೆಯನ್ನೂ ಬಿಚ್ಚಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಮೇ ಲುಮುಖವಾದ ಹಸ್ತದಿಂದಲೇ ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಉಚಿತಲಕ್ಷಣಸಮೇ ತನಾಗಿ ಈಶಾನದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಮಾಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು—ಈ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಂಗಹೋ ಮಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಾಗಿ ವರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನ ಹಸ್ತವನ್ನು ತನ್ನ

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಸ್ಥ ಮೇಕಂ ದರ್ಭ ಮಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ನಿರಸ್ತಃ ಪರಾವಸುರಿತಿ ನೈಋತ್ಯಾಂ ನಿರಸ್ಯ, ಅಪಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಇದಮಹಮರ್ವಾವಸೋಸ್ಸದನೇ ಸೀದಾಮೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಉದಙ್ಮುಖಏವ, ವಾಮೋರೋರುಪರಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ, ಉಪವಿಶ್ಯ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾದಿಭಿರರ್ಚಿತಸ್ಸನ್, (ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಬ್ರಹ್ಮಸದನ ಆಶಿಷ್ಯತೆ | ಬೃಹಸ್ಪತೆ ಯಜ್ಞಂಗೋಪಾಯ ಸಯಜ್ಞಂಪಾಹಿ ಸಯಜ್ಞಪತಿಂ ಪಾಹಿ ಸಮಾಂ ಪಾಹಿ) ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ, ಸದಾ ಯಜ್ಞಮನಾಏವ ವರ್ತೇತ ||

ತತೋ ಯಜಮಾನಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರೋಪರಿಸ್ಥ ಪವಿತ್ರೇ ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರೆ ನಿಧಾಯ, ಪೂರ್ವಪಾತ್ರೋಪರಿ. ಅನ್ಯೈರ್ದರ್ಭೈರಾಚ್ಛಾದ್ಯ, ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರಂ ಅಗ್ನೇಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ನೀಯ, ಉತ್ಪೂತಾಭಿರದ್ಭಿಸ್ತತ್ಪೂರಯಿತ್ವಾ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಹಸ್ತಯೋ ರಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಉದಗಗ್ರೇ ಪೃಥಕ್ಪವಿತ್ರೇ ಧೃತ್ವಾ, ಅಪಸ್ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ, ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಮುಖಸಮಮುದ್ಧೃತ್ಯ (ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಪಃಪ್ರಣೇಷ್ಯಾಮಿ) ಬ್ರಹ್ಮಾ—(ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವರ್ಬೃಹಸ್ಪತಿ

ಹಸ್ತದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿ ವರಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನು ವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಆಚಮನವಂ ಮಾಡಿ, ಯಜಮಾನನ ಕೈಯೊಡನೆ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಆತನ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲೇ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಡಿ, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನಿಂತು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ದರ್ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಕಡೆಯಿರುವ ದರ್ಭೆಯೊಂದನ್ನು ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿ, ನಿರಸ್ತಃ ಪರಾವಸುಃ, ಎಂದು ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಕಡೆಗೆ ಇಟ್ಟು, ಕೈತೊಳೆದು, ಇದ...ಸೀದಾಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಎಡ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಬಲಪಾದವನ್ನಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಮುಖನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಯಜಮಾನನಿಂದ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ....ಪಾಹಿ ಎಂದು ಜಪಿಸಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು. ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಣೀತಾಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಪಾತ್ರೆಯಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕೆಲ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಪ್ರಣೀತಾ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿಯ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, (ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.) ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಆ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಎರಡು ಕೈಗಳ ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಜಲವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ, ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಖದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ, ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಅಪಃ ಪ್ರಣೇಷ್ಯಾಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಓಂ....ಪ್ರಣ

ಪ್ರಸೂತಃ ಓಂಪ್ರಣಯ) ಇತ್ಯುಚ್ಚೈರುಚ್ಚಾರಿತೆ ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಅಗ್ನೇ ರುತ್ತರತೋ ದರ್ಭೇಷು ನಿಧಾಯ, ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅನ್ಯೈರ್ದರ್ಭೈ ರಾಚ್ಛಾದಯೇತ್ ‖ ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಆಜ್ಯಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಸ್ವಪುರತಸ್ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ, ತಸ್ಮಿನ್ನಾಜ್ಯಮಾಸಿಚ್ಯ, ಅಗ್ನೇರುತ್ತರತಸ್ಸ್ಥಿತಾಂಗಾರಾ‌ನ್ ಭಸ್ಮನಾಸಹಾಗ್ನೆರುದಕ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿ ರ್ನಿರುಹ್ಯ, ತೇಷ್ವಾಜ್ಯಪಾತ್ರ ಮಧಿಶ್ರಿತ್ಯ, ಜ್ವಲತಾ ದರ್ಭೋಲ್ಮುಕೇನಾವಜ್ವಲ್ಯ, ಅಂಗುಷ್ಠಪರ್ವಮಾತ್ರಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಳಿತಂ ದರ್ಭಾಗ್ರದ್ವಯಂ ಆಜ್ಯೇ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಪುನರ್ಜ್ವಲತಾ ತೇನೈವ ದರ್ಭೋಲ್ಮುಕೇನ ಆಜ್ಯಂ ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾ, ತದುಲ್ಮುಕ ಮಪಾಸ್ಯ, ಅಪಸ್ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಆಜ್ಯಪಾತ್ರಂ ಭುವಿ ಕರ್ಷನ್ನಿವೋದಗುದ್ವಾಸ್ಯ, ಅಂಗಾರಾ ನಗ್ನೌ ಪ್ರತ್ಯುಹ್ಯ, ಅಪಸ್ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ತತ್ರಸ್ಥಮೇವಾಜ್ಯಂ (ಸವಿತುಷ್ಟ್ವೇತಿಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪಸ್ಸವಿತಾಪುರಉಷ್ಣಿಕ್ | ಆಜ್ಯಸ್ಯೋತ್ಪವನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— ಸವಿತುಷ್ಟ್ವಾಪ್ರಸವಉತ್ಪುನಾಮ್ಯಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಏಕವಾರಂ ದ್ವಿಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ಪೂರ್ವವತ್ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ, ತೇಪವಿತ್ರೆ ಅದ್ಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಸ್ಕಂದಾಯಸ್ವಾಹಾ ಸ್ಕಂದಾಯೇದಂನಮಮೇತಿ ಅಗ್ನೌ ಪ್ರಹರೇತ್ ‖ ಅಥಾಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬಹಿ ರಾತ್ಮನೋಽಗ್ರತೊ ಭುವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ತತ್ರ ಬರ್ಹಿಸ್ಸಂ

ಯ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನಂತರ ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಗಳಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಬೇರೆ ಕೆಲವು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಣೀತಾ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಉತ್ತರಭಾಗದ ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಬೂದಿಯೊಡನೆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಪರಿಸ್ತರಣದ ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾಸಿ, ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ದರ್ಭೆಯ ಕೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿ. ಹೆಬ್ಬೆರಲಿನ ಗಿಣ್ಣಿನ ಉದ್ದದ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು, ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಪುನಃ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಕೊಳ್ಳಿಯಿಂದಲೇ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಸುತ್ತಿಸಿ, ಆ ಕೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಸುಟು, ಕೈತೊಳೆದು, ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಸೋಂಕಿರುವಂತೆಯೇ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎಳೆದು ಇಟ್ಟು, ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಒಳಕ್ಕೇ ಸೇರಿಸಿ, ಕೈತೊಳೆದು, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ತುಪ್ಪವನ್ನೇ ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಸವಿತುಷ್ಟ್ವಾ.....ರಶ್ಮಿಭಿಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ, ಆ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು, ಸ್ಕಂದಾ....ನಮಮ ಎಂದು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಅನಂತರ ಅಗ್ನಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ತರಣದ ಹೊರಗೆ ತನ್ನ ಮುಂಗೆ

ಸಹನೀ ರಜ್ಜುಂ ಉದಗಗ್ರಾಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ, ತಸ್ಯಾಂ ಬರ್ಹಿಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರ ಮುದ ಗಪವರ್ಗ ಮವಿರಳ ಮಾಸ್ತೀರ್ಯ, ತಸ್ಮಿನ್ನಾಜ್ಯಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ, ಸ್ರುವಂ ಸಮ್ಮಾರ್ಜಯೇತ್ ॥ ತದ್ಯಥಾ:-ದಕ್ಷಿಣೇನ ಹಸ್ತೇನ ಸ್ರುವಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಸವ್ಯೇನಾಷ್ಟದರ್ಭಾ ನಾದಾಯ, ಸಹೈವಾಗ್ನೌ ಪ್ರತಾಪ್ಯ, ಸ್ರುವಂ ನಿಧಾಯ, ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ದರ್ಭಾನ್ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಸ್ರುವಂ ಸವ್ಯೇನ ಧೃತ್ವಾ, ಸ್ರುವಸ್ಯ ಬಿಲಂ ದರ್ಭಾಗ್ರೈಃ ಪ್ರಾಗಾದಿ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ತ್ರಿಸ್ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ, ಅಧಸ್ತಾದ್ದರ್ಭಾಗ್ರೈರೇವಾಭ್ಯಾತ್ಮಂ ಬಿಲಪೃಷ್ಠಂ ತ್ರಿಸ್ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ, ತತೋ ದರ್ಭಾಣಾಂ ಮೂಲೈ ರ್ದಂಡಸ್ಯಾಧಸ್ತಾದ್ಬಿಲಪೃಷ್ಠಾದಾರಭ್ಯ ಯಾವದುಪರಿಷ್ಟಾದ್ಬಿಲಂ ತಾವತ್ತ್ರಿಸ್ಸಮೃಜ್ಯ, ಅದ್ಭಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಪ್ರತಾಪ್ಯ, ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾ ಉತ್ತರತೋ ನಿಧಾಯ, ದರ್ಭಾನದ್ಭಿಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ಅಗ್ನಾವನುಪ್ರಹರೇತ್ ॥ ಏಕಾದಶಾಂಗುಲಪರಿಮಿತೇ ದೇಶೇ ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪೈರಗ್ನಿಂ ಸಮಂತ್ರ ಮರ್ಚಯೇತ್ ॥ ತತ್ರಮಂತ್ರಾಃ-(ವಿಶ್ವಾನಿನ ಇತಿಮಂತ್ರತ್ರಯಸ್ಯವಸುಶ್ರುತೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥ ಅಗ್ನ್ಯರ್ಚನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ "ವಿಶ್ವಾನಿನೋದುರ್ಗಹಾಜಾತವೇದಃ" ಇತಿ

ಡೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಯ ಕಂತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಅದರ ಅಗ್ರವನ್ನು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೂ, ದರ್ಭೆಗಳ ಅಗ್ರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೂ ಮಾಡಿ, ಒತ್ತಾಗಿ ಹರಡಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಸೌಟನ್ನು ಸಮ್ಮಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ-ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಸೌಟನ್ನೂ, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎರಡನ್ನೂ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿ, ಸೌಟನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು, ಬಲಗಯ್ಗೆ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನೂ, ಎಡಗಯ್ಗೆ ಸೌಟನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಬಿಲದ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಬಲಗಯ್ಯಿನ ದರ್ಭೆಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೂ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಸೌಟನ ಬಿಲದ ಹಿಂದೆ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ದರ್ಭಾಗ್ರಗಳಿಂದ ಕೆರೆದು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಅನಂತರ ದರ್ಭೆಗಳ ಬುಡದಿಂದ ಸೌಟನ ಬಿಲದ ಬೆನ್ನಿನಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಬಿಲದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯವರೆಗೂ ಹಿಡಿಯ ಕೆಳಗಡೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಪರಿಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ, ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಕಾಸಿ, ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಆ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು. ಬಳಿಕ ಅಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ೧೧ ಅಂಗುಲದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತಾದಿಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ-ವಿಶ್ವ....ವೇದಃ ಎಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ. ಸಿಂಧುಂ....ಪರ್ಷಿ ಎಂದು ಆಗ್ನೇಯ, ಅಗ್ನೇ....ಹಾನಃ ಎಂದು ಯಮ, ಅಸ್ಮಾ....ನೂನಾಂ ಎಂ

ಸ್ವಾಕ್| ''ಸಿಂಧುಂನನಾವಾದುರಿತಾತಿಪರ್ಷಿ'' ಇತಿ ಆಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ | ''ಅಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವನ್ನಮಸಾಗೃಣಾನಃ'' | ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣೇ | ''ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬೋಧ್ಯವಿತಾತನೂನಾನಾಂ'' ಇತಿ ನೈಋತ್ಯಾಂ | ''ಯಸ್ತ್ವಾಹೃದಾಕೀರಿಣಾಮನ್ಯಮಾನಃ'' ಇತಿ ವರುಣದಿಶಿ | ''ಅಮರ್ತ್ಯಂಮರ್ತ್ಯೋಜೋಹವೀಮಿ'' ಇತಿ ವಾಯವ್ಯಾಂ | ''ಜಾತವೇದೋಯಶೋಅಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿ'' ಇತಿ ಕುಬೇರದಿಶಿ | ''ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಂ'' ಇತಿ ಐಶಾನ್ಯಾಂ || ಏವಂ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಷು ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪೈಸ್ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ | (ಯಸ್ಮೈತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉ ಲೋಕಮಗ್ನೇ ಕೃಣವಸ್ಯೋನಂ ಅಶ್ವಿನಂ ಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಗ್‍ಂ ಗೋಮಂತಗ್‍ಂ ರಯಿನ್ನಶತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ) ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ || ತತ ಇಧ್ಮಮಲಂಕೃತ್ಯ, ಸ್ವಯಮಲಂಕೃತ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಲಂಕೃತ್ಯಚ, ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ಇಧ್ಮಬಂಧನರಜ್ಜುಂ ಇಧ್ಮಸ್ಥಾನೇ ನಿಧಾಯ, ಪಾಣಿನೇಧ್ಮಮಾದಾಯ, ಮೂಲಮಧ್ಯಾಗ್ರೇಷು ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯೇನ ತ್ರಿರಭಿಘಾರ್ಯ, ಮೂಲಮಧ್ಯಮಯೋರ್ಮಧ್ಯಭಾಗೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, (ಅಯಂತ ಇಧ್ಮ ಇತ್ಯಸ್ಯ ವಾಮದೇವೋಜಾತವೇದಾ ಅಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ | ಇಧ್ಮಾಧಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—(ಅಯಂತಇಧ್ಮ ಆತ್ಮಾಜಾತವೇದಸ್ತೇನೇಧ್ಯಸ್ವವರ್ಧಸ್ವಚೇದ್ಧ ವರ್ಧಯಚಾಸ್ಮಾನ್ ಪ್ರಜಯಾಪಶುಭಿರ್ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸೇನಾನ್ನಾದ್ಯೇನ ಸಮೇಧಯಸ್ವಾಹಾ) ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸ ಇದಂ ನಮಮೇತಿತ್ಯಜೇತ್ || ತತಸ್ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ, ಅಗ್ನೇರಾಯತನಸ್ಯ ವಾಯುವ್ಯಕೋಣಮಾರಭ್ಯಾಗ್ನೇಯಕೋಣಪರ್ಯಂತಂ ಪ್ರಜಾಪತಯೆ

ಮ ನೈಋತ್ಯ, ಯಸ್ತ್ವಾ... ಮಾನಃ ಎಂದು ವರುಣ, ಅಮ... ವೀಮಿ ಎಂದು ವಾಯುವ್ಯ, ಜಾತ......ಧೇಹಿ ಎಂದು ಕುಬೇರ, ಪ್ರಜಾ ......ಮಶ್ಯಾಂ ಎಂದು ಈಶಾನ— ಹೀಗೆ ೮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಯಸ್ಮೈ....ಸ್ವಸ್ತಿ ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನೂ ಇಧ್ಮವನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ ಸಹ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಕೈತೊಳೆದು, ಹೋಮದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂತೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಅದರ ಕಟ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು, ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಬುಡ ಮಧ್ಯ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಟಿನಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಸವರಿ, ಮೂಲ ಮಧ್ಯ ಇವುಗಳ ನಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಅಯಂತೆ....ನಮಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಸೌಟಿನಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಗ್ನಿಕುಂಡದ ವಾಯುವ್ಯದ ಮೂಲೆಯಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಆಗ್ನೇಯದ ಮೂಲೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ

ಇತಿ ಮನಸಾಸ್ಮರನ್ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯುಚ್ಚಾರಯನ್ ನೈರಂತರ್ಯೇಣಾಜ್ಯಧಾರಾ ಮಗ್ನೌ ಇಧ್ಮದಾರೂಪರಿ ಹುತ್ವಾ, ಪುನರಾಜ್ಯಮಾದಾಯ, ನೈಋತ್ಯಕೋಣತಃ ಐಶಾನೀಪರ್ಯಂತಂ ತಥೈವ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಅನ್ವಾಧಾನಪ್ರಭೃತ್ಯೇತತ್ಕ್ಷಣಪರ್ಯಂತಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ ಅಗ್ನಯೇಸ್ವಾಹೇತ್ಯಗ್ನೇರುತ್ತರಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಹುತ್ವಾ, ಅಗ್ನಯಇದಂನಮಮ ಇತಿ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ | ಪುನರಾಜ್ಯಮಾದಾಯ ಸೋಮಾಯಸ್ವಾಹೇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವೆ ತತ್ಸಮಪ್ರದೇಶೇ ಹುತ್ವಾ, ಸೋಮಾಯೇದಂ ನಮಮ ಇತಿ ತ್ಯಾಗಃ| ಇತ್ಯಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ದೀಕ್ಷಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್, ತದ್ಯಥಾ-

ದೀಕ್ಷಾ-

ಆಚಾರ್ಯೋಽಗ್ನೇಃ ಪಶ್ಚಾದವಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕುಮಾರಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಮವಸ್ಥಾಪ್ಯ, ಕೌಪೀನಾರ್ಥಂ ತ್ರಿವೃತಂ ಕಾರ್ಪಾಸಸೂತ್ರಂ ಕಟಾವಾಬಧ್ಯ, ಕೌಪೀನಂ ಪರಿಧಾಪ್ಯ, ದ್ವಿತೀಯಜನ್ಮಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥ ಮುಲ್ಬಪ್ರತಿನಿಧಿಭೂತಂ ಮಹಚ್ಛುಕ್ಲವಾಸಸ್ಸಮಂತ್ರಕಂ ಪರಿಧಾಪ್ಯ, ಅನ್ಯೇನ ಕಾಷಾಯವಾಸಸಾ ತಥೈವ ಪ್ರಾವರಯೇತ್ || ತತ್ರಮಂತ್ರಃ—(ಯುವಂವಸ್ತ್ರಾಣಿಪೀವಸಾವಸಾಥೇಯುವೋರಚ್ಛಿದ್ರಾಮಂತವೋಹಸರ್ಗಾಃ ಅವಾತಿರತಮನೃತಾನಿವಿಶ್ವಋತೇನಮಿತ್ರಾವರುಣಾಸಚೇಥೆ) ಇತಿ || ತತಃ (ಬ್ರಹ್ಮಾದೇವಾನಾಂ ಪದವೀಃ ಕವೀನಾಂ ಋಷಿರ್ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಮಹಿಷೋಮೃಗಾಣಾಂ ಶ್ಯೇನೋಗೃಧ್ರಾಣಾಂ ಸ್ವಧಿತಿರ್ವನಾನಾಂ||

ತುಪ್ಪದ ಧಾರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಮೇಲೆರೆದು, ಪುನಃ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನೈಋತ್ಯದ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಈಶಾನದ ಮೂಲೆಯವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಮಮಾಡಿ, ಅನ್ವಾಧಾನದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷವಿದ್ದರೆ ತತ್ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪುನಃ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಕಡೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಪುನಃ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಸೋಮಾಯಸ್ವಾಹಾ ಸೋಮಾಯೇದಂನಮಮ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ಕಡೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು.

ಅನಂತರ ದೀಕ್ಷಾಕ್ರಮವು—ಆಚಾರ್ಯನು ಅಗ್ನಿಯ ಪಶ್ಚಿಮದಕಡೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಕುಮಾರನನ್ನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕೌಪೀನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಅರಳೆಯ ದಾರವನ್ನು ಹುಡುಗನ ನಡುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಕೌಪೀನವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಯುವಂ.....ಸಚೇಥೆ ಎಂದು ಎರಡನೇಜನ್ಮದಲ್ಲುಂಟಾದ ಪಿಂಡದಮೇಲಣ ಮಾಸಿಗೆ ಸದೃಶವಾದ ಬಿಳಿಯ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಉಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಾವಿಯ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾ

ಸೋಮಃ ಪವಿತ್ರಮತ್ಯೇತಿರೇಭನ್) ಇತಿ ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ದರ್ಭಪವಿತ್ರಂ ದದ್ಯಾತ್. ಕುಮಾರಂ ಆತ್ಮನೋಽಗ್ನೇಶ್ಚ ಮಧ್ಯೇನ ಯಜ್ಞಪಾತ್ರೋತ್ತರಂ ಗಮಯಿತ್ವಾ ತತ್ರ ವಿಧಿವದಾಚಮಯ್ಯ, [ಆಚಮನಪ್ರಕಾರಃ— ಕುಕ್ಕುಟಾಸನಾಸೀನಸ್ಸಂಹತಾಂಗುಳಿಪಾಣಿನಾ ಮಾಷಮಜ್ಜನಾರ್ಹಂ ಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಿಕೇ ಮುಕ್ತ್ವಾ, ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ತ್ರಿಃ ಪೀತ್ವಾ, ಪಾಣಿಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲೇನ ಓಷ್ಠೌ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣವಾಭ್ಯಾಂ ಸಮ್ಮೃಜ್ಯ, ಪಾಣಿಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣವಾಭ್ಯಾಂ ಮೂರ್ಧಾನಂ ದ್ವಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಅಂಗುಷ್ಠತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣವಾಮನಾಸಾಪುಟೌ ಪ್ರಣವಾಭ್ಯಾಂ, ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣವಾಮನೇತ್ರೇಚ ಪ್ರಣವಾಭ್ಯಾಂ, ತಥೈವ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಶ್ರೋತ್ರೇಚ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಾಭಿಂ, ಪಾಣಿತಲೇನ ಹೃದಯಂ, ಸರ್ವಾಂಗುಳೀಭಿಶ್ಶಿರಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರಣವೇನ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಸರ್ವಾಂಗುಳೀಭಿಃ ಪ್ರಣವಾಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಬಾಹುಮೂಲಸ್ಥಲೆ ಸ್ಪೃಶೇತ್.] ಶಿಷ್ಯಂ ಪುನಸ್ತಥೈವಾನೀಯ, ಸ್ವದಕ್ಷಿಣತ ಉಪವೇಶ್ಯ, ತತ ಆಚಾರ್ಯಃ ಆಸನ ಮಾಸಾ

ದೇವಾನಾಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದರ್ಭಮಯ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನಾಮಿಕಾಂಗುಲಿಗೆ ಇಕ್ಕಿ, ಅಗ್ನಿಗೂ ತನಗೂ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕುಮಾರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಯಜ್ಞಪಾತ್ರಗಳ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ವಿಧ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಎಂದರೆ-ಕುಕ್ಕುರುಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತೋಳುಗಳೆರಡನ್ನೂ ಎರಡು ತೊಡೆಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಬಲ ಅಂಗೈಗೆ ಒಂದು ಉದ್ದಿನಕಾಳು ಮುಳುಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ, ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಕಿರಿಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ಕೈಯನ್ನಗಲಿಸಿ, ಉಳಿದ ಮಧ್ಯದ ಮೂರು ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ, ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಮೂರುವೇಳೆ ತುಟಿಗೆ ಸೋಂಕಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಕೈತೊಳೆದು, ಬಲಗೈಯ ಹೆಬ್ಬೆರಲ ಬುಡದಿಂದ ತುಟಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎರಡುಸಲ ಸವರಿ, ಕೈತೊಳೆದು, ಎರಡುಸಲ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಜಲವನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಅದರ ಮಗ್ಗುಲ ಬೆರಲು ಇವೆರಡರಿಂದ ಮೂಗಿನ ಬಲ ಎಡ ಒಳ್ಳೆಗಳನ್ನೂ, ಅಂಗುಷ್ಠ ಅನಾಮಿಕೆ ಇವೆರಡು ಬೆರಲುಗಳಿಂದ ಬಲ ಎಡ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಲ ಎಡ ಕಿವಿಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ, ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಕಿರಿಬೆರಲು ಇವುಗಳಿಂದ ಹೊಕ್ಕುಳನ್ನೂ, ಅಂಗೈಯಿಂದ ಎದೆಯನ್ನೂ, ಎಲ್ಲ ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಂಡೆಯನ್ನೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಲ ಎಡ ಹೆಗಲುಗಳನ್ನೂ ಸೋಂಕಿಸುವುದು. ಈ ಸ್ಪರ್ಶನಸಮಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಆಚಮನವ ಮಾಡಿಸಿ, ಪುನಃ ಹೋದಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಬರಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯನು ಆಸನವನ್ನು ಹಾಸಿ, ವಂ....ಫಟ್ ಎಂದು ಮೇಲ್ಮು

ದ್ಯಂವಂ ವರುಣಮಂಡಲಾಯನಮಃ ಹ್ರಃ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಡಿತಿ ಉತ್ತಾನೇನ ಹಸ್ತೇನ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಯಮಿತಿ ವಾಯುಬೀಜೇನ ವಿಶೋಷ್ಯ, ತತ್ರ ಹ್ರೀಮಿತಿ ಮಾಯಾಬೀಜೇನ ಉಪವಿಶ್ಯ (ಪೃಥಿವ್ಯಾಮೇರುಪೃಷ್ಠಋಷಿಃ | ಸುತಳಂಛಂದಃ || ಕೂರ್ಮೋದೇವತಾ | ಆಸನೇವಿನಿಯೋಗಃ— (ಪೃಥಿವಿತ್ವಯಾಧೃತಾಲೋಕಾ ದೇವಿತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾಧೃತಾ | ತ್ವಂಚ ಧಾರಯ ಮಾಂದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂಕುರುಚಾಸನಂ) ಕೂರ್ಮಾಸನಾಯನಮಃ | ಅನಂತಾಸನಾಯನಮಃ | ಯೋಗಾಸನಾಯನಮಃ | ವಿಮಲಾಸನಾಯನಮಃ | ಮಧ್ಯೇ ಪರಮಸುಖಾಸನಾಯನಮಃ | ಇತಿ ಸಂಪೂಜ್ಯ, || ಅಪಸರ್ಪಂತುಯೇಭೂತಾಃ ಯೇಭೂತಾಭುವಿಸಂಸ್ಥಿತಾಃ | ಯೇಭೂತಾವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಸ್ತೇ ನಶ್ಯಂತುಶಿವಾಜ್ಞಯಾ || ಅನೇನ ವಾಮಪಾದಪಾರ್ಷ್ಣಿನಾ ಭೂಮೌ ಘಾತತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ || ಊರ್ಧ್ವಕೇಶಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಭಕ್ಷಿಣಿ | ತಿಷ್ಠ ದೇವಿ ಶಿಖಾಬಂಧೇ ಚಾಮುಂಡೇ ಹ್ಯಪರಾಜಿತೇ || ಅಪಕ್ರಾಮಂತುಭೂತಾನಿ ಪಿಶಾಚಾಸ್ಸರ್ವತೋದಿಶಃ | ಸರ್ವೇಷಾಮವಿರೋಧೇನ ಪೂಜಾಕರ್ಮಸಮಾರಭೇತ್ || ಇತ್ಯಾಸನಶುದ್ಧಿಂ ವಿಧಾಯ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಮ್ಯ, ಗುರುಪಜ್ತ್ತಿನಮಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕಂ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀನ್ಯಾಸಂ ಯಥಾವತ್ಕೃತ್ವಾ || ಪ್ರಸೀದ ದೇವದೇವೇಶ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಾಮಕಂ | ಪಿನೋಽಚಮ್ಯೈಸಂ ವಿಶ್ವೇಶ ಘೃಣಯೈವ ಘೃಣಾನಿಧೇ || ಇತಿ ದೇವಂ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಮಂತ್ರಾರ್ಥಭೂತಂ ಗುರುಸ್ವರೂಪಂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಂ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಂ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದಲಕ್ಷಣಂ ದೇವತಾತತ್ವಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮಾಹಮಸ್ಮೀತಿ ಚಿರಂ ಧ್ಯಾ

ಖವಾದ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಯಂ ಎಂಬ ಮಾಯಾಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದ ಒಣಗಿಸಿ, ಕೂರ್ಮಾಸನಾಯನಮಃ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಆ ಆಸನದಮೇಲೆ ಹ್ರೀಂ ಎಂಬ ಮಾಯಾ ಬೀಜಾಕ್ಷರೋಚ್ಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಪೃಥಿವ್ಯಾ ... ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ಎಂದು ಎಡಪಾದದ ಹಿಮ್ಮಡಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ತಾಡಿಸಿ, ಊರ್ಧ್ವ ... ರಭೇತ್ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಆಸನಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಗುರುಶ್ರೇಣಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀಮಂತ್ರನ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸೀ... ನಿಧೇ ಎಂದು ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವವನೂ, ಗುರುಸ್ವರೂಪನೂ, ಸಕಲಕ್ಕೊಡೆಯನೂ, ಸರ್ವಮಯನೂ, ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದಗಳೇ ಲಕ್ಷಣವಾಗುಳ್ಳವನೂ, ಪರತತ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ ತಾನಾಗಿರುವನೆಂದು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅಂಥ ಗುರುಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ತನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಪರಮಮಂಗಳಮಯನಾಗಿಯೂ, ಸಕಲಾ

ತ್ವಾ, ತದೇವ ಗುರುಸ್ವರೂಪಂ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಂ ಲೀಲಯಾ ಪರಮಮಂಗಳಾತ್ಮಿಕಾಂ ಸರ್ವಾವಯವಸಂಪೂರ್ಣಾಂ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾಂ ಸಮಸ್ತಪರಿವಾರಸಹಿತಾಂ ಸರ್ವಪುರುಷಾರ್ಥದಾತ್ರೀಂ ನಿಖಿಲತೇಜೋಮಯೀಂ ಪರಶಿವದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಂ ಧಾರಯಿತ್ವಾ, ಸ್ವಹೃದಯಕಮಲ ಮಧಿತಿಷ್ಠತೀತಿ ಭಾವಯಿತ್ವಾ, ಮಾನಸೈ ರುಪಚಾರೈಃ ಸ್ವರ್ವಾಭರಣಸ...ತಾಂ ದೇವತಾ ಮಾರಾಧ್ಯ, ಸ್ವಮೂರ್ತಿತ್ವೇನ ಸಂಚಿಂತ್ಯ, ಗಂಧಾದಿಭಿ ರರ್ಘ್ಯಾರ್ಘ್ಯ, ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪಿತ್ವಾ, ಗುರುದೇವತಾನಮಸ್ಕಾರಂ ಕೃತ್ವಾ. ತದನುಜ್ಞಾಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ, ದೀಕ್ಷಾಂಕುರ್ಯಾತ್—

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ‹‹ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಸಾಹೋಪಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ಶಾಂಭವೀನಾಮಕಾಜ್ಞಾದೀಕ್ಷಾಂ ಉಪಮಾದೀಕ್ಷಾಂಚ ಕರಿಷ್ಯೇ›› ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಕುಮಾರಂ ಸಮ್ಯಗೀಕ್ಷ್ಯ, ‹‹ಹೇವತ್ಸ ಸದಾಚಾರಾನ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸಪ್ರವರ್ತಯ›› ಇತ್ಯಾಜ್ಞಾದೀಕ್ಷಯೋಪದಿಶ್ಯ ‹‹ಹೇಶಿಷ್ಯ ಪುರಾತನಕೃತಾಚಾರಸದೃಶ ಮಾಚಾರಂಕುರು›› ಇತ್ಯುಪಮಾದೀಕ್ಷಯಾಚೋಪದಿಶ್ಯ ‖ ತತಃ ಪಂಚಗವ್ಯಂ(ವಿಧಿವತ್ಸಾದಯೇತ್.)

ವಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಯೂ, ಸಕಲಾಭರಣ ವಿಭೂಷಿತನಾಗಿಯೂ, ತನ್ನ ಪರಿವಾರದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಯೂ, ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವತೇಜಸ್ಸ್ವರೂಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪರಶಿವ ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತನ್ನ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಆ ದೇವತೆಯನ್ನು ಅಂತರುಪಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ಪೂಜಿಸಿ, ತಾನೇ ಅದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅನಂತರ ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ೨೮ ಆವೃತ್ತಿ ಮೂಲಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ, ಗುರುದೈವಗಳಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅನಿರಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು, ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಅಸ್ಯ....ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಕುಮಾರನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಮಗನೇ! ಸದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಡ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಎಲೈ ಶಿಷ್ಯನೇ! ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು ಯಾವರೀತಿಯ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದರೋ ಅಂತಹ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸು; ಎಂದು ಉಪಮಾದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬೋಧಿಸಿ, ಅನಂತರ [ಪಂಚಗವ್ಯಾಸಾದನೆಯನ್ನು] ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ. . ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಜಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹರಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ೯ ಮನೆಗಳಾಗುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಲು, ಪೂರ್ವದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ದಕ್ಷಿಣದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ

ಪಂಚಗವ್ಯಪ್ರಾಶನಂ.

ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, ‚‚ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ದೇಹಾತ್ಮಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಂಚಗವ್ಯಪ್ರಾಶನಂ ಕಾರಯಿತುಂ ಪಂಚಗವ್ಯಸಂಯೋಜನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ'' ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ತೇ ಶುದ್ಧಸ್ಥಂಡಿಲೇ ತಂಡುಲೈ ರವಕೀರ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀ ರುದೀಚೀ ಶ್ಚತಸ್ರೋ ರೇಖಾಃ ಕೃತ್ವಾ, ನವ ಕೋಷ್ಠಾನಿ ಭವಂತಿ ‖ ಮಧ್ಯೇಕೋಷ್ಠೇ ದುಗ್ಧಂ, ಐಂದ್ರೇ ದಧಿ, ಯಾಮ್ಯೇ ಘೃತಂ, ಪಶ್ಚಿಮೆ ಗೋಮಯಂ, ಉತ್ತರೆ ಗೋಮೂತ್ರಂ, ಈಶಾನ್ಯೆ ಕುಶೋದಕಂ ನಿಧಾಯ, ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಗೋಮೂತ್ರಂ, ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಗೋಮಯಂ, ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತಿ ಕ್ಷೀರಂ, ದಧಿಕ್ರಾಉಣ್ಣೋ ಇತಿ ದಧಿ. ಶುಕ್ರಮಸೀತ್ಯಾಜ್ಯಂ, ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿ ಕುಶೋದಕಂ, ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ಪಂಚೋಪಚಾರೈಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಭಾಜನೇ ದರ್ಭಮಯೇಕೂರ್ಚೇ ತದರ್ಧಂ ಪ್ರಣವೇನಾವಾಹ್ಯ, ಗೋಮೂತ್ರ ಮೇಕಪಲಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸಿಂಚೇತ್ | ಗಂಧದ್ವಾರೇತ್ಯಂಗುಷ್ಠಾರ್ಧಂ ಗೋಮಯಂ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ | (ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವಸಮೇತುತೇ ವಿಶ್ವತಸ್ಸೋಮವೃಷ್ಣಿಯಂಭವಾವಾಜಸ್ಯಸಂಗಧೆ) ಇತಿ ಕ್ಷೀರಂ ಸಪ್ತಪಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ‖ (ದಧಿಕ್ರಾಉಣ್ಣೋಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯವಾಜಿನಃ | ಸುರಭಿನೋ ಮುಖಾಕರತ್ಪ್ರಾಣಆಯುಗ್‌ಂಷಿತಾರಿಷತ್) ಇತಿ ದಧಿ ‖ (ಶುಕ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿರಸಿ ತೇಜೋಸಿ ದೇವೋವಸ್ಸವಿತೋತ್ಪುನಾತ್ವ

ಗೋಮೂತ್ರ, ಈಶಾನ್ಯದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೋದಕ, ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಯುಕ್ತಗಳಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗೋಮೂತ್ರವನ್ನೂ, ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗೋವಿನ ಸಗಣಿಯನ್ನೂ, ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹಾಲನ್ನೂ, ದಧಿಕ್ರಾಉಣ್ಣೋ ಎಂಬುದರಿಂದ ಮೊಸರನ್ನೂ, ಶುಕ್ರಮಸಿ ಎಂಬುದರಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ, ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಎಂಬುದರಿಂದ ಕುಶೋದಕವನ್ನೂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಂಚೋಪಚಾರದಿಂದರ್ಚಿಸಿ, ಧೇನುಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಒಂದಾನೊಂದು ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಮುರಿದು ಪ್ರಣವವನ್ನುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರೊಡನೆ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತೊಲ ಗೋಮೂತ್ರವನ್ನೂ, ಹೆಬ್ಬೆರಲಿನಲ್ಲರ್ಧದಷ್ಟು ಹಸುವಿನ ಸಗಣಿಯನ್ನೂ, ೨೮ ತೊಲ ಹಾಲನ್ನೂ, ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮೊಸರನ್ನೂ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಕುಶೋದಕವನ್ನೂ ಸಹ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವವುಗಳನ್ನೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಣವೋಚ್ಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಸಿ, ಸ್ವಾ

ಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯರಶ್ಮಿಭಿಃ) ಇತಿಘೃತಂ ‖ (ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂಪೂಷ್ಣೋಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಾದದೇ) ಇತಿ ಕುಶೋದಕಂ ‖ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಣವೇನಾಲೋಡ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಪಂಚಗವ್ಯೇನಾಂತಶ್ಶೋಧನಂ ಕರೋಮೀತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, "ಯತ್ತ್ವಗಸ್ಥಿಗತಂ ಪಾಪಂ ದೇಹೇ ತಿಷ್ಠತಿ ಮಾಮಕೇ | ಪ್ರಾಶಿತಂ ಪಂಚಗವ್ಯಂತು ದಹತ್ವಗ್ನಿರಿವೇಂಧನಂ" ಇತಿ ಕುಮಾರೇಣ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಪಂಚಗವ್ಯಪ್ರಾಶನಂ ಕಾರಯೇತ್ ‖

ಅಥ ಶಿಷ್ಯದೇಹಜೀವಶುದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಮಾಂಸಪಿಂಡತ್ವನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಮಂತ್ರಪಿಂಡೀಕರಣಂ:—

ಆಚಾರ್ಯಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಶೋಧಿನೀದ್ವಾರಾ ಮಾಂಸಪಿಂಡ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ವಸ್ತಿಕಮಂಡಲಂ ರಚಯಿತ್ವಾ, ದರ್ಭಾಸನಾದೌ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖಂ ಕುಮಾರ ಮುಪವೇಶ್ಯ, ಭೂತಶುದ್ಧಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ‖ ತದ್ಯಥಾ:—ಆಚಾರ್ಯಃ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಶಿಶುಂ ವಿಲೋಕ್ಯ, ತದ್ಧೃದಂಬುಜಾತ್ ತಚ್ಚೈತನ್ಯಂ ಭಾವನಯಾ ಸ್ವಾತ್ಮನಿ ಸಂಯೋಜ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಹಾಂತರ್ಗತ ಮಶುದ್ಧಂ ವಾಯುಂ ರೇಚಕಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇನ ಅಸ್ತ್ರಮಂತ್ರೇಣೋತ್ಸಾರ್ಯ, ಬಾಹ್ಯವಾಯುನಾ ಉದರಂ ಪ್ರಪೂರ್ಯ, ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠದ್ವಯಾದಾರಭ್ಯ ಯಾವನ್ಮೂ

ಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಶಿಷ್ಯನ ದೇಹದೊಳಭಾಗವನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಯತ್ತ್ವ .. ಧನಂ ಎಂದು ಬಾಲಕನಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪಾನಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಆಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಬಾಲಕನಿಗೆ ಅಂಶಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಮಾಂಸಪಿಂಡತ್ವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಮಂತ್ರಪಿಂಡತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭಕರವಾದ ಮಂಡಲವಂ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ದರ್ಭೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ದೇಹಶುದ್ಧಿ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಲಾವಾಹನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮಾಂಸಪಿಂಡತ್ವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಮಂತ್ರಪಿಂಡತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು.

ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಆಚಾರ್ಯನು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕುಮಾರನಂ ನೋಡಿ, ಅವನ ಹೃದಯಕಮಲದ ಪೆಸೆಯಿಂದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಾವನಾಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ರೇಚಕ ಪೂರಕ ಕುಂಭಕ ರೇಚಕಗಳ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು—ದೇಹದೊಳಗಿರುವ ಅಶುದ್ಧ ವಾಯುವನ್ನು ಬಲಗಡೆಯ ಮೂಗಿನ ರಂಧ್ರದಿಂದ ಶಿವಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಹೊರಗಣ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯಂ ತುಂಬಿ, ಪಾದದ ಎರಡು ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಆಧಾರಚಕ್ರದವರೆಗೆ ಇಬ್ಭಾಗವಾ

ಲಾಧಾರಂ ದ್ವಿಧಾಭೂತಂ ತದೂರ್ಧ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಬಿಲಾಂತ ಮೇಕೀಭೂತಾಂ
ಅಧೋಮುಖೈಃ ಪದ್ಮಮುಕುಳೈರ್ಯುಕ್ತಾಂ ಶರೀರಾಂತರಾಳೆ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಿದ್ಯು
ಲ್ಲೇಖಾಮಿವಭಾಸ್ವರಾಂ ಅಂತಸ್ಸುಷಿರಯುಕ್ತಾಂ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡೀಂ ಸಂಚಿತ್ಯ,
ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಶಿಖಾಬೀಜಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸಂಚಿತ್ಯ, ಹೃತ್ಕಂಠ ತಾಲು ಭ್ರೂಮಧ್ಯಬ್ರಹ್ಮ
ರಂಧ್ರೇಷು ಅಧೋಮುಖತಯಾ ಸ್ಥಿತಾನಿ ಪದ್ಮಮುಕುಳಾನಿ ಪೂರಕಕುಂಭಕರೇ
ಚಕೈರ್ವಿಕಸಿತೋತ್ತಂಭಿತೋರ್ಧ್ವಮುಖೀಕೃತಾನಿ ಭಾವಯಿತ್ವಾ, ಮೂಲಾಧಾ
ರಪ್ರದೇಶೇ ದೀಪಶಿಖಾವಜ್ಜ್ವಲಂತಂ ಹುಂಕಾರಂ ಹುಂಫಡಿತಿ ಗೂಢಸಂತತೋ
ಚ್ಚಾರಣಾತ್ ಊರ್ಧ್ವಮುದ್ಗಚ್ಛಂತಂ ಧ್ಯಾಯನ್, ತೇನ ಪಂಚಾಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಹೃ
ತ್ಪದ್ಮನಾಳಗ್ರಂಥೀನ್ ಭಿನ್ನಾನ್ಭಾವಯಿತ್ವಾ, ಹುಂಕಾರಂ ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿ
ಣನಾಡ್ಯಾ ವಾಯುಂ ರೇಚಯೇತ್ ‖ ಪುನರಪಿ ಹುಂಕಾರಮಂತ್ರಂ ಮೂಲಾ
ಧಾರೇ ಧ್ಯಾಯನ್, ಪೂರಕವಾಯುನಾ ಉಪಸಂಹೃತ್ಯ, ಸ್ವಶರೀರಸ್ಯ ವ್ಯಾಪಕಚೈ
ತನ್ಯಂ ಹೃತ್ಪಂಕಜಾಶ್ರಿತಂ ಪುರ್ಯಷ್ಟಕರೂಪಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹಾನ್ವಿತಂ ಜೀವಂ ಪುರ್ಯ
ಷ್ಟಕಾದಾದಾಯ, ಸ್ಫುರತ್ತಾರಕಾಕಾರಂ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮೇಕಾಕಿನಂ ಹಾಮಿತಿ
ಹೃದಯಬೀಜ ಸಂಪುಟಿತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಹುಂಕಾರಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ನಿವೇಶ್ಯ, ಕುಂಭ

ಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರದವರೆಗೂ ಒಂದೇಯಾಗಿಯೂ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿರುವ ಕಮ
ಲದ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಯೂ, ಶರೀರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಣ್ಣನಾದ ಮಿಂಚಿನ ಗೆರೆಯಂತೆ
ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಲೂ, ರಂಧ್ರವನ್ನೊಳಕೊಂಡುದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯನ್ನು
ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹ್ರೂಂ. ಎಂಬ ಶಿಖಾಬೀಜವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ,
ಹೃದಯ, ಕತ್ತು, ದವಡೆ, ಹುಬ್ಬಿನ ಮಧ್ಯ, ನಡುನೆತ್ತಿ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ
ರುವ ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು, ಪೂರಕ (ಮೂಗಿನ ಎಡಗಡೆಯ ನಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗಣ ವಾ
ಯುವನ್ನು ಸೇದುವುದು) ದಿಂದ ಅರಲಿದವುಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, ಕುಂಭಕ (ವಾಯುವನ್ನು ಚಲಿಸ
ದಂತೆ ನಡುಹುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು) ದಿಂದ ಉದ್ದವಾದವುಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, ರೇಚಕ (ಒಳಗಣ
ವಾಯುವನ್ನು ಮೂಗಿನ ಬಲಗಡೆಯ ನಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವುದು) ದಿಂದ ಮೇ
ಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಭಾವಿಸಿ, ಮೂಲಾಧಾರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೀಪದ
ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹುಂಕಾರವನ್ನು ಹುಂ ಫಟ್ ಎಂದು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಉಚ್ಚ
ರಿಸುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಹೊರಟುದನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಹೃದಯ ಕಮ
ಲದ ಪಂಚನಾಳಗಳ ಗಂಟುಗಳು ಕೂಡ ಬಿಚ್ಚಿದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ಹುಂಕಾರವನ್ನು
ತಿರುಗಿಸಿ, ರೇಚಿಸಬೇಕು. ಪುನಃ ಹುಂಕಾರವನ್ನು ಮೂಲಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪೂ
ರಕದಿಂದ ಸೆಳೆದು, ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿಯೂ ಹೃದಯಕಮ

ಕಂ ಕೃತ್ವಾ, ವಾಯುಃ ಮೂರ್ಧ್ವಗಂ ಪ್ರವರ್ತಯ್ಯ, ಸಂಹಾರಮುದ್ರಯಾ ತ
ಮಾದಾಯ, ದ್ವಾದಶಾಂತಪರ್ಯಂತಂ ನೀತ್ವಾ, ತದುಪರಿ ಸ್ಥಿತೆ ಪರಮಶಿವೆ ಯೋ
ಜಯೇತ್ ॥ (ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಶಿರಸ್ಕಂಚ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯ ಭುಜದ್ವಯಂ | ಸುರಾ
ಪಾನಹೃದಾಯುಕ್ತಂ ಗುರುತಲ್ಪಕಟಿದ್ವಯಂ ॥ ತತ್ಸಂಯೋಗಿಪದದ್ವಂದ್ವ
ಮಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಪಾತಕಂ | ಉಪಪಾತಕರೋಮಂಚ ಪಿಂಗಭ್ರೂಶ್ಮಶ್ರುಲೋಚ
ನಂ | ಅಧೋಃಮುಖಂ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಮಂಗುಷ್ಠ ಪರಿಮಾಣಕಂ ॥ ಖಡ್ಗಚರ್ಮಧ
ರಂ ಪಾಪಂ ವಾಮಕುಕ್ಷೌ ವಿಚಿಂತಯೇತ್) ಇತಿ ಪಾಪಪುರುಷಂ ವಿಚಿಂತ್ಯ,
ಯಮಿತಿವಾಯುಬೀಜೋತ್ಥಿತವಾಯುನಾ ಶೋಷಯಿತ್ವಾ, ಪುನಸ್ತಂ ಪಾಪ
ಪುರುಷಂ ರಮಿತ್ಯಗ್ನಿಬೀಜೋತ್ಥಿತವಹ್ನಿನಾ ದಹಿತ್ವಾ, ಪುನರ್ಯಮಿತಿ ವಾಯು
ಬೀಜೇನ ತದ್ಭಸ್ಮ ದಕ್ಷಿಣನಾಸಾ ಪುಟೇನ ಬಹಿರ್ನಿಸ್ಸಾರ್ಯ, ವಮಿತ್ಯಮೃತಬೀಜೇ
ನೋತ್ಥಿತಯಾ ಅಮೃತಧಾರಯಾ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷಂ ಸ್ವಶರೀರಂ ಸಂಪ್ಲಾವ್ಯ, ಶು
ದ್ಧಿಂಕೃತ್ವಾ, ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿ ಭೂತಶುದ್ಧಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್—ಪಾದಾದಾರಭ್ಯ ಜಾನು
ಪರ್ಯಂತಂ ಚತುರಶ್ರಂ ಪೀತವರ್ಣಂ ಕಠಿನಸ್ವಭಾವಂ ವಜ್ರಲಾಂಛಿತಂ ಹ್ಲಾಮಿತಿ

ಲವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪುರ್ಯಷ್ಟಕಸ್ವರೂಪವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿ
ಯೂ ಇರುವ ಜೀವನನ್ನು ಪುರ್ಯಷ್ಟಕದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಾ
ಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಒಂದೇ ಒಂದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹಾಂ ಎಂಬ
ಹೃದಯ ಬೀಜದೊಡನೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಹುಂ ಕಾರವನ್ನು ಮೂರ್ಧಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಕುಂಭಕವಂ
ಮಾಡಿ, ವಾಯುವನ್ನು ಊರ್ಧ್ವಮುಖಮಾಡಿ, ಸಂಹಾರ ಮುದ್ರೆಯಿಂದದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಬಿಲಾಂ
ತವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಶಿವನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.
ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯವೇ ಶಿರಸ್ಸು, ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯವೇ ತೋಳುಗಳು, ಮದ್ಯಪಾನವೇ ಹೃದಯ,
ಗುರುಶಯ್ಯಾಗಮನವೇ ಕಟಿಭಾಗ, ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳಾದ ಇತರ ದೋಷಗಳೇ ಪಾದಗಳು,
ಉಪಪಾತಕಗಳೇ ರೋಮಗಳು, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಹುಬ್ಬು ಮೀಸೆ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿ
ದ ಮುಖ, ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಇವುಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಹೆಬ್ಬೆರಲಿನ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ
ಕತ್ತಿ ಚರ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಎಡಗಡೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವನಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಪಾಪಪು
ರುಷನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಯಂ ಎಂಬ ವಾಯು ಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಗಾಳಿಯಿಂದ
ಅವನನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ, ರಂ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿ ಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು,
ಪುನಃ ಯಂ ಎಂಬ ವಾಯುಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು
ಮೂಗಿನ ಬಲನಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ವಂ ಎಂಬ ಅಮೃತ ಬೀಜಾಕ್ಷರದಿಂದ ಹು
ಟ್ಟಿದ ಅಮೃತಸ್ರವಣದಿಂದ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ನೆನಸಿ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷವಾಗಿ ಜಾಲಾಡಿ, ಶುದ್ಧಿಗೊ

ಹೃದಯಬೀಜೇನ ಪಾರ್ಥಿವಬೀಜಸಹಿತೇನ, ಅಧಿನಾಯಕೇನ ಸದ್ಯೋಜಾತೇನಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಕಾರಣೇಶ್ವರೇಣ ಯುಕ್ತಂ ನಿವೃತ್ತಿಕಲಾರೂಪಂ ಪಾರ್ಥಿವಮಂಡಲಂ ಭಾವಯಾಮೀತಿ ವಿಚಿಂತ್ಯ, ಹ್ರಾಂ ನಿವೃತ್ತಿಕಲಾಯೈ ಹುಂಫಡಿತಿ ಪೂರಕಪೂರ್ವಂ ಸುಷುಮ್ನಾಯಾಂ ಯಾವದ್ದ್ವಾದಶಾಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣನಾಡ್ಯಾ ವಿರೇಚಯೇತ್|| ಇತ್ಯುದ್ಘಾತಪಂಚಕೇನ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಗಂಧರೂಪರಸಸ್ಪರ್ಶಶಬ್ದಗುಣಾನುತ್ಸಾರ್ಯ, ಸ್ವವಿರುದ್ಧವಾಯುನಾಽಭಿಭೂತಂ ತದಾಕಾರಂ ಚಿಂತಯೇತ್|| ತದನು ಜಾನ್ವಾದಿನಾಭಿಪರ್ಯಂತಂ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರಂ ಶ್ವೇತವರ್ಣಂ ಶುಭ್ರಾಂಭೋಜಲಾಂಛಿತಂ ದ್ರವತ್ವಭಾವಂ ಹ್ರೀಮಿತಿ ಶಿರೋಬೀಜೇನಾಪ್ಯಬೀಜೇನಾಧಿನಾಯಕೇನ ವಾಮದೇವೇನಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಕಾರಣೇಶ್ವರೇಣ ಯುಕ್ತಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾರೂಪಂ ಆಪ್ಯಮಂಡಲಂ ಭಾವಯಾಮೀತಿ ವಿಚಿಂತ್ಯ, ಹ್ರೀಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾಯೈ ಹುಂಫಡಿತಿಮಂತ್ರೇಣ ಪೂರಕಪೂರ್ವಂ ಸುಷುಮ್ನಾಯಾಂ ಯಾವದ್ದ್ವಾದಶಾಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣನಾಡ್ಯಾ ವಿರೇಚಯೆತ್ || ಇತ್ಯುದ್ಘಾತ ಚತುಷ್ಟಯೇನ ಅಪಾಂ ರಸ ರೂಪ ಸ್ಪರ್ಶ ಶಬ್ದ ಗುಣಾನುತ್ಸಾರ್ಯ, ಜಲಂ ಸ್ವವಿರುದ್ಧವಹ್ನಿನಾಽಭಿಭೂತಂ ತದಾಕಾರಂ ಭಾವಯೇತ್ ||

ಚಿಸಿ, ಅನಂತರ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿ ಭೂತಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಪಾದಾರಭ್ಯ ಮಂಡಿಯವರೆಗೂ, ಚತುಷ್ಕೋಣ, ಹೊಂಬಣ್ಣ, ಕಠಿನಸ್ವಭಾವ, ವಜ್ರಚಿಹ್ನೆ, ಹ್ರಾಂ ಎಂಬ ಪಾರ್ಥಿವ ಬೀಜಾಕ್ಷರ, ಸದ್ಯೋಜಾತನೇ ಅಧಿಪತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾರಣೇಶ್ವರ, ನಿವೃತ್ತಿಕಲೆ, ಇವುಗಳುಳ್ಳ ಪಾರ್ಥಿವಮಂಡಲವನ್ನು ಭಾವಿಸಿ, ಹ್ರಾಂ....ಫಟ್ ಎಂದು ಪೂರಕಮಾಡಿ, ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಪ್ರಾಣವಾಯುವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರಿಗಿಸಿ ರೇಚಕಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ೫ ಆವೃತ್ತಿ * ಉದ್ಘಾತಮಾಡಿ, ಪೃಥಿವಿಯ ಗಂಧ, ರೂಪ, ರಸ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಶಬ್ದವೆಂಬ ಪಂಚಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವಿನಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಮಂಡಿಯಿಂದ ಹೊಕ್ಕುಳವರೆಗೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿ, ಬಿಳಿಯಬಣ್ಣ, ಬಿಳಿಯ ಕಮಲದ ಚಿಹ್ನೆ, ದ್ರವಸ್ವಭಾವ, ಹ್ರೀಂ ಎಂಬ ಶಿರೋಬೀಜ, ವಾಮದೇವ ಅಧಿಪತಿ, ವಿಷ್ಣು ಕಾರಣೇಶ್ವರ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಕಲಾರೂಪವಾದ ಜಲಮಂಡಲವನ್ನು

---

* ರೇಚಕ ಪೂರಕ ಕುಂಭಕಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ೧೨ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವನ್ನಾಗಿ ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ೩೬ ಮಾತ್ರಾಕಾಲಿಕವಾದ ಆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಕ್ಕೆ ೧ ಉದ್ಘಾತವೆಂದು ಹೆಸರು.

ತದನು ॥ ನಾಭ್ಯಾದಿಕಂಠಪರ್ಯಂತಂ ತ್ರ್ಯಸ್ರಂ ರಕ್ತವರ್ಣಂ ಪಚನಸ್ವಭಾವಂ
ಸ್ವಸ್ತಿಕಲಾಂಛಿತಂ ಹ್ರೂಮಿತಿ ಶಿಖಾಮಂತ್ರೇಣ ಅಗ್ನಿಬೀಜಸಹಿತೇನ ಅಧಿನಾಯ
ಕೇನ ಅಘೋರೇಣಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ರುದ್ರೇಣ ಕಾರಣೇಶ್ವರೇಣ ಯುಕ್ತಂ ವಿದ್ಯಾಕ
ಲಾರೂಪಂ ಅಗ್ನಿಮಂಡಲಂ ಭಾವಯಾಮೀತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ, ಹ್ರೂಂ ವಿದ್ಯಾಕ
ಲಾಯೈ ಹುಂಫಡಿತಿಮಂತ್ರೇಣ ಪೂರಕಪೂರ್ವಂ ಸುಷುಮ್ನಾಯಾಂ ಯಾವ
ದ್ದ್ವಾದಶಾಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣನಾ
ಡ್ಯಾ ವಿರೇಚಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯುದ್ಘಾತತ್ರಯೇಣಾಗ್ನಿಗತಾನ್ ರೂಪ ಸ್ಪರ್ಶ ಶಬ್ದ
ಗುಣಾನುತ್ಸಾರ್ಯ, ವಹ್ನಿಂ ಸ್ವವಿರುದ್ಧ ಜಲೇನಾಭಿಭೂತಂ ತದಾಕಾರಂ ಭಾವಯೇ
ತ್ ॥ ತದನು ॥ ಕಂಠಾದಿಭ್ರೂಮಧ್ಯಪರ್ಯಂತಂ ಷಡಶ್ರಂ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಂ ಚಲನಸ್ವ
ಭಾವಂ ಷಡ್ಬಿಂದುಲಾಂಛಿತಂ ಹ್ರೈಮಿತಿ ಕವಚಮಂತ್ರೇಣ ವಾಯುಬೀಜೇನ
ಅಧಿನಾಯಕೇನ ತತ್ಪುರುಷೇಣಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ಮಹೇಶ್ವರೇಣ ಕಾರಣಪುರುಷೇಣಾ
ಸ್ಥಿತಂ ಶಾಂತಿಕಲಾರೂಪಂ ವಾಯುಮಂಡಲಂ ಭಾವಯಾಮೀತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ,
ಹ್ರೈಂ ಶಾಂತಿಕಲಾಯೈ ಹುಂಫಡಿತಿ ಪೂರಕಪೂರ್ವಂ ಸುಷುಮ್ನಾಯಾಂ ಯಾವ
ದ್ದ್ವಾದಶಾಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣನಾ
ಡ್ಯಾ ವಿರೇಚಯೇತ್ ॥ ಇತ್ಯುದ್ಘಾತದ್ವಯೇನ ವಾಯೋಸ್ಸ್ಪರ್ಶ ಶಬ್ದಗುಣದ್ವ

ಭಾವಿಸಿ, ಹ್ರೀಂ....ಫಟ್ ಎಂದು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪೂರಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ರೇಚಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ
ನಾಲ್ಕು ಉದ್ಘಾತಮಾಡೋಣದರಿಂದ ಜಲದ ರಸ, ರೂಪ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಶಬ್ದ ಎಂಬ ೪ ಗುಣಗಳ
ನ್ನು ತೊರಡಿಸಿ, ಜಲವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾ
ವಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಹೊಕ್ಕುಳಿಂದ ಕತ್ತಿನವರೆಗೆ ತ್ರಿಕೋಣ, ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ, ಬೇಯಿಸುವ ಸ್ವಭಾ
ವ, ಸ್ವಸ್ತಿಕಲಾಂಛನ ಹ್ರೂಂ ಎಂಬ ಶಿಖಾಮಂತ್ರ, ಅಗ್ನಿಬೀಜ, ಅಘೋರ ಅಧಿಪತಿ, ರುದ್ರ
ಕಾರಣೇಶ್ವರ, ವಿದ್ಯಾಕಲಾರೂಪ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಅಗ್ನಿಮಂಡಲವನ್ನು ಭಾವಿಸಿ,
ಹ್ರೂಂ . ಫಟ್ ಎಂದು ಮೊದಲಿನಹಾಗೆ ಪೂರಕರೇಚಕವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ ಮೂರು
ಉದ್ಘಾತಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಯ ರೂಪ, ಸ್ಪರ್ಶ ಶಬ್ದ. ಎಂಬ ೩ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ,
ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಜಲದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕತ್ತಿನಿಂ
ದ ನಡುಹುಬ್ಬಿನವರೆಗೆ ಷಟ್ಕೋಣ, ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣ, ಚಲಿಸುವಸ್ವಭಾವ ಷಡ್ಬಿಂದುಲಾಂಛನ,
ಹ್ರೈಂ ಎಂಬ ಕವಚಮಂತ್ರ ವಾಯುಬೀಜ, ತತ್ಪುರುಷ ಅಧಿಪತಿ, ಈಶ್ವರ ಕಾರಣೇಶ್ವರ, ಶಾಂ
ತಿಕಲಾಸ್ವರೂಪ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನು ಭಾವಿಸಿ, ಹ್ರೈಂ . ಫಟ್ ಎಂ
ದು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪೂರಕರೇಚಕವಂ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಉದ್ಘಾತಮಾಡುವುದರಿಂದ
ವಾಯುವಿನ ಸ್ಪರ್ಶ, ಶಬ್ದ, ೨ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ, ಅದನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರ

ಯು ಮುತ್ಸಾರ್ಯ, ವಾಯುಂ ಸ್ವವಿರುದ್ಧ ಪೃಥಿವ್ಯಭಿಭೂತಸ್ವರೂಪಂ ತದಾಕಾರಂ ಚಿಂತಯೇತ್ ‖ ತದನು‖ ಭ್ರೂಮಧ್ಯಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಪರ್ಯಂತಂ ವೃತ್ತಾಕಾರಂ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಂ ಆಕಾಶಸ್ವಭಾವಂ ಬಿಂದುಶಕ್ತಿಲಾಂಛಿತಂ ಹ್ರೌಮಿತಿ ಅಸ್ತ್ರಮಂತ್ರೇಣ ಸಂಯುಕ್ತಂ ನಭೋಬೀಜೇನ ಅಧಿನಾಯಕೇನ ಈಶಾನೇನಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ಸದಾಶಿವೇನ ಕಾರಣೇಶ್ವರೇಣಾನ್ವಿತಂ ಶಾಂತ್ಯತೀತಕಲಾಮಯಂ ಆಕಾಶಮಂಡಲಂ ಭಾವಯಾಮೀತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ, ಹ್ರೌಂ ಶಾಂತ್ಯತೀತಕಲಾಯೈ ಹುಂಫಡಿತಿ ಪೂರಕಪೂರ್ವಂ ಸುಷುಮ್ನಾಯಾಂ ಯಾವದ್ದ್ವಾದಶಾಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರತಿನಿವೃತ್ತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣನಾಡ್ಯಾ ವಿರೇಚಯೇತ್‖ ಇತ್ಯನೇನೋದ್ಘಾತೇನ ಆಕಾಶಸ್ಯ ಶಬ್ದಗುಣಮುತ್ಸಾರ್ಯ ಅನಿತ್ಯತ್ವಾಶುದ್ಧತ್ವಾದಿ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಂ ವಿಮುಚ್ಯ, ನಿತ್ಯತ್ವ ವ್ಯಾಪಕತ್ವಾದಿಯುಕ್ತಂ ಪರಮಾಕಾಶಾಭಿಭೂತಂ ತತ್ಸ್ವರೂಪಂ ಭಾವಯೇತ್ ‖ ತದನು ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶ ರೂಪ ರಸ ಗಂಧ ಬುದ್ಧ್ಯಹಂಕಾರ ಮನೋರೂಪ ಪುರ್ಯಷ್ಟಕಾತ್ಮಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಹೃತ್ಕಂಠತಾಲುಭ್ರೂಮಧ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಸ್ಥಿತೇಷು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಷು ಕಾರಣಪುರುಷೇಷು ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶೌ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ರಸಂ ವಿಷ್ಣೌ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ರೂಪಂ ರುದ್ರೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ಬುದ್ಧ್ಯಹಂಕಾರಾ ವಿಶ್ವರೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ಮನೋ

ವಿನಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು, ಬಳಿಕ ಭ್ರೂಮಧ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಗುಂಡಾದ ಆಕಾರ, ಹೊಗೆಯಬಣ್ಣ, ಆಕಾಶಸ್ವಭಾವ, ಬಿಂದುಶಕ್ತಿ ಲಾಂಛನ, ಹ್ರೌಂ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರಮಂತ್ರ, ಆಕಾಶಬೀಜ, ಈಶಾನ ಅಧಿಪತಿ, ಸದಾಶಿವ ಕಾರಣೇಶ್ವರ, ಶಾಂತ್ಯತೀತಕಲಾ ಸ್ವರೂಪ-ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಕಾಶಮಂಡಲವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಹ್ರೌಂ... ಫಟ್ ಎಂದು ಮೇಲೆಹೇಳಿದಂತೆ ಪೂರಕರೇಚಕಗಳಂ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಘಾತಮಾಡೋಣದಿಂದ ಆಕಾಶದ ಶಬ್ದಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಅನಿತ್ಯತ್ವ ಅಶುದ್ಧತ್ವಾದಿಯಾದ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ವ್ಯಾಪಕತ್ವಾದಿಸಮೇತವಾದ ಪರಮಾಕಾಶದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸ್ಥೂಲದೇಹವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಅನಂತರ ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ, ಬುದ್ಧಿ, ಅಹಂಕಾರ, ಮನಸ್ಸು ಎಂಬ ಪುರ್ಯಷ್ಟಕಗಳ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹೃದಯ, ಕತ್ತು, ದವಡೆ, ನಡುಹುಬ್ಬು, ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರ ಈ ಪಂಚಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಈಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವರೆಂಬ ಕಾರಣಪುರುಷರೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶಗಳನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ರಸವನ್ನೂ, ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ರೂಪವನ್ನೂ, ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಅಹಂಕಾರಗಳನ್ನೂ, ಸದಾಶಿವನಲ್ಲಿ ಮನೋಗಂಧಗಳನ್ನೂ, ಹೀಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಾಂಶಗಳಾದ ಶಬ್ದಾದಿಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಲಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ತನ್ನ

ಗಂಧೌ ಸದಾಶಿವೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ಇತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಾಂಶಾನ್ ಶಬ್ದಾದೀನ್ ಪ್ರವಿಲಾಪಯೇತ್ || ತತಸ್ಸ್ಥೂಲಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ವಶರೀರೇ ಪಾದಾದಿ ಶಿರಃಪರ್ಯಂತಸ್ಥಾನೇಷು ಸ್ಥಿತಾನ್ಯಾಕೃತಿರೂಪಾದಿಯುಕ್ತಾನಿ ಪಂಚಮಹಾಮಂತ್ರಭೂತಾನಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಪೃಥಿವೀಂ ಅಪ್ಸು ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ, ಅಪೋಽಗ್ನೌ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ಅಗ್ನಿಂ ವಾಯೌ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ವಾಯುಮಾಕಾಶೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ಆಕಾಶಂ ಅಹಂಕಾರೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ತಮಹಂಕಾರಂ ಮಹತ್ತತ್ತ್ವೇ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ಮಹತ್ತತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪಮಾಯಾಯಾಂ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮಿ | ತಥಾವಿಧಾಂಚ ಮಾಯಾಂ ನಿತ್ಯಶುದ್ಧ ಬುದ್ಧ ಮುಕ್ತಸ್ವರೂಪೇ ಸ್ವಾತ್ಮಪ್ರಕಾಶೇ ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದಲಕ್ಷಣೇ ಪರಮಕಾರಣೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಪ್ರವಿಲಾಪಯಾಮೀತಿ ಪ್ರವಿಲಾಪನಾನಂತರಂ, ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟ್ಯಾ ತಂ ಶಿಶುಂ ವಿಲೋಕಯನ್, ಆತ್ಮಸ್ಥಿತಂ ತಚ್ಚೈತನ್ಯಂ ಪುನಶ್ಶಿಷ್ಯೇ ನಿಯೋಜಯೇತ್ || ಶಿಷ್ಯಸ್ತು ಶುದ್ಧೋಽಹಂ ಮುಕ್ತೋಽಹಂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಽಹ ಮಸ್ಮೀತಿ ಚಿರಕಾಲಂ ಭಾವಯೇತ್ || ತತಶ್ಶಿಕ್ಷೋಃ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಗತ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾಯಾಂ ಸ್ಥಿತೇನ ಪರಮಾತ್ಮನಾ ಸಹೈಕೀಭೂತಂ ಜೀವಾತ್ಮಾನಂ ಸೋಽಹಮಿತ್ಯಂಕುಶಮುದ್ರಯಾ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡೀಮಾರ್ಗೇಣಾನೀಯ, ಹೃದಯಕಮಲೇ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ||

ಅಥ ನ್ಯಾಸಃ—ಓಂ ಅಸ್ಯಶ್ರೀಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿ

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪಾದಾದಿ ಶಿರಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ರೂಪಾದಿಸಮೇತವಾಗಿರುವ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿ ಭೂತಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪ್ರಥಿವೀತತ್ವವನ್ನು ಜಲದಲ್ಲೂ, ಜಲವನ್ನು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲೂ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ವಾಯುವಿನಲ್ಲೂ, ವಾಯುವನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲೂ, ಆಕಾಶವನ್ನು ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲೂ, ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮಹತ್ತತ್ವದಲ್ಲೂ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪವಾದ ಮಾಯೆಯಲ್ಲೂ, ಆ ಮಾಯೆಯನ್ನು, ನಿತ್ಯ.... ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ಲಯಿಸಿ, ಅನಂತರ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನ ನೋಡಿ, ತನ್ನೊಳಗಿರುವ ಶುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲೇ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಶಿಷ್ಯನಾದರೊ ನಾನು ಪರಿಶುದ್ಧನೂ ಮುಕ್ತನೂ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪನೂ ಆದೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯನು ಕುಮಾರನ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಗತವಾದ ಸಹಸ್ರದಳ ಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮನನ್ನು ಸೋಽಹಂ ಎಂದು ಅಂಕುಶಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡೀಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನ ಹೃದಯಕಮಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

ಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರಾ ಋಷಯ ಇತಿ ಶಿರಸಿ ಸ್ಪೃಶೇತ್ | ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಾಥರ್ವ ಣಚ್ಛಂದಾಂಸೀತಿಮುಖೇ | ಸಕಲಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಕಾರಿಣೀ ಪ್ರಾಣಶ ಕ್ತಿರ್ದೇವತೇತಿ ಹೃದಯೆ | ಅಂಬೀಜಂ ಗುಹ್ಯೇ | ಹ್ರೀಂ ಶಕ್ತಿಃ ಪಾದಯೋಃ | ಕ್ರೋಂ ಕೀಲಕಂ ಸರ್ವಾಂಗೇ | ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ಯಾಸೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— ಓಂ ಪೃಥಿವ್ಯಪ್ತೇಜೋವಾಯ್ವಾಕಾಶಾತ್ಮನೇ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ನಂ ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶರೂಪರಸಗಂಧಾತ್ಮನೆ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಮಂ ಶ್ರೋತ್ರತ್ವಕ್ಚ ಕ್ಷುರ್ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಶಿಂ ವಾಕ್ಪಾಣಿಪಾದ ಪಾಯೂಪಸ್ಥಾತ್ಮನೇ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ವಾಂ ಮನೋಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತಾ ಹಂಕಾರಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಯಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನವ್ಯಾ ನೋದಾನ ಸಮಾನವಕ್ತವ್ಯಾದಾನಗಮನನಿಸರ್ಗಾನಂದಾತ್ಮನೇ ಕರತಲಕರಪೃ ಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಏವಂ ಹೃದಯಾದಿನ್ಯಾಸಃ || ಧ್ಯಾನಂ || ರಕ್ತಾಂಭೋಧಿ ಸ್ಥಪೋತೋಲ್ಲಸದರುಣಸರೋಜಾಧಿರೂಢಾ ಕರಾಬ್ಜೈಃ ಪಾಶಂ ಕೋದಂಡ ಮಿಕ್ಷೂದ್ಭವ ಮಳಿಗುಣಮಪ್ಯಂಕುಶಂ ಪಂಚಬಾಣಾನ್| ಬಿಭ್ರಾಣಾಽಸೃಕ್ಕಪಾ ಲಂ ತ್ರಿಣಯನಲಸಿತಾ ಪೀನವಕ್ಷೋರುಹಾಢ್ಯಾ ದೇವೀ ಬಾಲಾರ್ಕವರ್ಣಾ ಭವತು ಸುಖಕರೀ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಃ ಪರಾ ನಃ|| ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾ ಇಹಪ್ರಾಣಾಃ| ಶಿಷ್ಯಸ್ಯಜೀವ ಇಹಸ್ಥಿತಃ | ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕಾಯವಾಙ್ಮನಸ್ತ್ವಕ್ಚಕ್ಷು ಶ್ರೋತ್ರಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಪ್ರಾಣಾ ಇಹೈವಾಗತ್ಯ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸುಖಂ ಚಿರಂ ತಿ ಷ್ಠಂತು ಸ್ವಾಹಾ. ಇತಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕೃತ್ವಾ, ತದ್ದೇಹಂ ಶಿವಾಸನಂ ಪರಿಭಾವ್ಯ ಅವ್ಯಕ್ತಾಂ.ಶಿವಮೂರ್ತಿಂಚ ಹೃದಯೆ ವಿನ್ಯಸೇತ್ || ದಂಡಭಂಗ್ಯಾ

ಬಳಿಕ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಷ್ಯನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಓಂ....ಋಷಯಃ ಎಂದು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ, ಋಗ್ಯ...ಛಂದಾಂಸಿ ಎಂದು ಮುಖದಲ್ಲೂ, ಸಕಲ...ದೇವತಾ ಎಂದು ಹೃದಯದಲ್ಲೂ, ಅಂಬೀಜಂ ಎಂದು ಗುಹ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ಹ್ರೀಂಶಕ್ತಿಃ ಎಂದು ಪಾದಗಳಲ್ಲೂ, ಕ್ರೂಂ ಕೀಲಕಂ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ದೇಹದಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಓಂ ಪೃಥಿವ್ಯಪ್ತೇಜೋ.ಎಂದಾ ರಂಭವಾಗಿ ಏವಂ ಹೃದಯಾದಿನ್ಯಾಸಃ ಎಂಬುವವರೆಗೂ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಕರನ್ಯಾಸ ದೇ ಹನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಕ್ತಾ....ರಾನಃ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ.... ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ದೇಹವನ್ನು ಶಿವಾಸನವನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದರೆ— ದಂಡಭಂಗಿನ್ಯಾಸವು—ಆಚಾರ್ಯನು ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈಶಾನ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ತರ್ಜನಿ ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮುಖದ

ದಿನ್ಯಾಸಾಃ—ಬದ್ಧಮುಷ್ಟಿನಾ (ಅಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರೇಣ) ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ....ಶಿವೋಂ ಇತಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿನ್ಯಸೇತ್ (ತರ್ಜನ್ಯಂಗುಷ್ಠಯೋಗೇನ) ತತ್ಪುರುಷಾಯವಿದ್ಮಹೇ....ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ಇತಿ ಮುಖೇ ವಿನ್ಯಸೇತ್ | (ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಷ್ಠಯೋಗೇನ) ಅಘೋರೇಭ್ಯೋ....ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ಇತಿ ಹೃದಿ | (ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಯೋಗೇನ) ವಾಮದೇವಾಯನಮೋ....ಮನೋನ್ಮನಾಯನಮಃ ಇತಿ ಗುಹ್ಯೇ | (ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಷ್ಠಯೋಗೇನ) ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ....ಭವೋದ್ಭವಾಯನಮಃ ಇತಿ ಪಾದಯೋಃ ನ್ಯಸೇತ್ ||

ಅಥ ಕಲಾನ್ಯಾಸಃ—

ಬದ್ಧಮುಷ್ಟಿನಾ (ಅಂಗುಷ್ಠಾಗ್ರೇಣ) ಓಂ ಹಾಂ ಈಶಾನಸ್ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಶಶಿನ್ಯೈನಮಃ—ಊರ್ಧ್ವಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಓಂ ಹಾಂ ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಅಂಗದಾಯೈನಮಃ-ಪೂರ್ವಮೂರ್ಧ್ನಿ| ಓಂ ಹಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿಃ ಇಷ್ಟದಾಯೈನಮಃ-ದಕ್ಷಿಣಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಓಂ ಹಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋಮೇಅಸ್ತು ಮರೀಚ್ಯೈನಮಃ-ಉತ್ತರಮೂರ್ಧ್ನಿ|ಓಂ ಹಾಂ ಸದಾಶಿವೋಂ ಜ್ವಾಲಿನ್ಯೈನಮಃ— ಪಶ್ಚಿಮಮೂರ್ಧ್ನಿ ||೫|| (ತರ್ಜನ್ಯಂಗುಷ್ಠಯೋಗತಃ) ಓಂ ಹಾಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯವಿದ್ಮಹೆ ಶಾಂತ್ಯೈನಮಃ—ಪೂರ್ವವಕ್ತ್ರೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಮಹಾದೇವಾಯಧೀಮಹಿ ವಿದ್ಯಾಯೈನಮಃ ದಕ್ಷಿಣವಕ್ತ್ರೇ | ಓಂ ಹಾಂ ತನ್ನೋರುದ್ರಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯೈನಮಃ—ಉತ್ತರವಕ್ತ್ರೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ನಿವೃತ್ತ್ಯೈನಮಃ—ಪಶ್ಚಿಮವಕ್ತ್ರೇ ||೪|| (ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಷ್ಠಯೋಗೇನ) ಓಂ ಹಾಂ ಅಘೋರೇಭ್ಯಃ ತಮಾಯೈನಮಃ—ಹೃದಯೆ | ಓಂ ಹಾಂ ಅಥ ಘೋರೇಭ್ಯೋ ಮೋಹಾಯೈನಮಃ— ಗ್ರೀವಾಯಾಂ | ಓಂ ಹಾಂ ಘೋರ ಹೃದ್ಯಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಾಂಸೆ | ಓಂ ಹಾಂ ಘೋರತರೇಭ್ಯಃ ನಿಷ್ಠಾಯೈನಮಃ—ವಾನಾಂಸೆ| ಓಂ ಹಾಂ ಸರ್ವೇಭ್ಯಸ್ಸರ್ವ ಮೃತ್ಯವೇ ನಮಃ—ನಾಭೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಶರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಾಯಾಯೈನಮಃ—ಜಠರೆ | ಓಂ ಹಾಂ ನಮಸ್ತೇಅಸ್ತುರುದ್ರ ಅಭಯಾಯೈನಮಃ—ಪೃಷ್ಠೆ | ಓಂ ಹಾಂ ರೂಪೇಭ್ಯಃ ಜರಾಯೈನಮಃ ಉರಸಿ ||೮|| (ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಯೋಗಾ-

---

ಲ್ಲಿಟ್ಟು ತತ್ಪುರುಷ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಮಧ್ಯಮ ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಘೋರಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಅನಾಮಿಕೆ ಅಂಗುಷ್ಠ ಈ ಬೆರಲುಗಳನ್ನು ಗುಹ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಾಮದೇವಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಕನಿಷ್ಠಿಕೆ ಹೆಬ್ಬೆರಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು,

ತ್) ಓಂ ಹಾಂ ವಾಮದೇವಾಯನಮೋ ರಜಾಯೈನಮಃ—ಗುಹ್ಯೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯನಮ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯನಮೋ ರಕ್ಷಾಯೈನಮಃ— ಲಿಂಗೇ | ಓಂ ಹಾಂ ರುದ್ರಾಯನಮಃ ರತ್ಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣೋರೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಕಾಲಾಯನಮಃ ಪಾಲ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮೋರೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಕಲ ಕಾಮಾಯೈ ನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಜಾನುನಿ | ಓಂ ಹಾಂ ವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಸಂಯಮಿನ್ಯೈನ ಮಃ—ವಾಮಜಾನುನಿ | ಓಂ ಹಾಂ ಬಲ ಕ್ರಿಯಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಜಂಘಾಯಾಂ | ಓಂ ಹಾಂ ವಿಕರಣಾಯನಮೋ ಬುದ್ಧ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಜಂಘಾಯಾಂ | ಓಂ ಹಾಂ ಬಲಾಯನಮೋ ಕಾರ್ಯಾಯೈನಮಃ— ದಕ್ಷಿಣಸ್ಫಿಜಿ | ಓಂ ಹಾಂ ಸರ್ವಭೂತದಮನಾಯನಮೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯೈನಮಃ— ಕಟ್ಯಾಂ | ಓಂ ಹಾಂ ಮನ ಮೋಹಿನ್ಯೈನಮಃ-ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಉನ್ಮನಾಯ ನಮಃ ಭವಾಯೈನಮಃ-ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇ ||೧೩|| (ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಷ್ಠಯೋಗೇನ) ಓಂ ಹಾಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಂ ಪ್ರಪದ್ಯಾಮಿ ಸಿದ್ಧ್ಯೈನಮಃ-ದಕ್ಷಿಣಪಾದೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯವೈ ನಮೋನಮಃ ಋದ್ಧ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಪಾದೇ | ಓಂ ಹಾಂ ಭವೇ ದ್ಯುತ್ಯೈನಮಃ— ದಕ್ಷಿಣಪಾಣೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಅಭವೇ— ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಪಾಣೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಅನಾತಿಭವೇ ಮೇಧಾಯೈನ ಮಃ—ನಾಸಿಕಾಯಾಂ | ಓಂ ಹಾಂ ಭವಸ್ವಮಾಂ ಕಾಂತ್ಯೈನಮಃ—ಶಿರಸಿ | ಓಂ ಹಾಂ ಭವ ಸ್ವಧಾಯೈನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಬಾಹೌ | ಓಂ ಹಾಂ ಉದ್ಭವಾಯ ನಮಃ ಧೃತ್ಯೈನಮಃ—ವಾಮಬಾಹೌ ||೮|| ಏವಂ ಅಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್ಕಲಾನ್ಯಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ ||

ಅಥ ಷಡಧ್ವನ್ಯಾಸಃ— (ಸರ್ವೈರಂಗುಲೀಭಿಃ) ಓಂ ಅಂ ಆತ್ಮತತ್ವಾಯ ನಮಃ— ಹೃದಯೇ | ಓಂ ಉಂ ಅಂತರಾತ್ಮತತ್ವಾಯನಮಃ— ಮುಖೇ | ಓಂ ಮಂ ಪರಮಾತ್ಮತತ್ವಾಯನಮಃ—ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಿನ್ಯಸೇತ್ ||

ತತಃ || ಕಲಶಾಭಿಷೇಕಾಖ್ಯದೀಕ್ಷಾ || ಆಚಾರ್ಯಃ ಪ್ರಾಣನಾಯಮ್ಯ, „ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕಾಖ್ಯದೀಕ್ಷಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ,

---

ಸದ್ಯೋಜಾತಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ನ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಕಲಾನ್ಯಾಸವು—(ಹಿಂದೆ ಲಿಂಗಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಕಲಾನ್ಯಾಸವ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸುವುದು ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯನ ಆಯಾ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆಯಾ ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.)

ಋತ್ವಿಗ್ಭಿಸ್ಸಹ ಕುಶದೂರ್ವಾಂಕುರಪಲ್ಲವಸಹಿತಾನ್ ಕಲಶಾನುದ್ಧೃತ್ಯ, ತದಂತಸ್ಸ್ಥತೀರ್ಥೇನ ಶಿಷ್ಯಮಸ್ತಕಾದಿ ಪಂಚಸ್ಥಾನೇಷು ಈಶಾನಾದಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಕೃತ್ವಾ, ಕಲಶಾನ್ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪುನರ್ದ್ವಿವಾರಂ ತಥೈವಾಘಮರ್ಷಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ||

ಭೂತಿಪಟ್ಟಾಖ್ಯದೀಕ್ಷಾ:— ಅನಂತರಂ ದೇಶಿಕಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, "ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಶುಭತಿಥೌ ಅಸ್ಯಕುಮಾರಸ್ಯ ಅನಾದಿಮಲಸಂಹರಣಾರ್ಥಂ ಭೂತಿಪಟ್ಟಾಖ್ಯದೀಕ್ಷಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಯಥಾವದ್ಭಸ್ಮ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಓಂ ಹ್ರಃ ಯಂ ಈಶಾನಾಯನಮಃ ಇತಿ ೫ ವಾರಂ ಶಿರಸಿ, ಓಂ ಹ್ರೌಂ ವಾಂ ತತ್ಪುರುಷಾಯನಮ ಇತಿ ४ ವಾರಂ ಮುಖೆ, ಓಂ ಹ್ರೈಂ ಶಿಂ ಅಘೋರಾಯನಮ ಇತಿ ೮ ವಾರಂ ಹೃದಯೆ, ಓಂ ಹ್ರೂಂ ಮಂ ವಾಮದೇವಾಯನಮ ಇತಿ ೧೩ ವಾರಂ ಗುಹ್ಯೇ, ಓಂ ಹ್ರೀಂ ನಂ ಸದ್ಯೋಜಾತಾಯನಮ ಇತಿ ೮ ವಾರಂ ಊರ್ವಾದಿ ಪಾದಪರ್ಯಂತಂ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ, ಸಮುದ್ಧೂಳ್ಯಚ, ವಿಭೂತಿಂ ಜಲೇನ ಮಿಶ್ರೀಕೃತ್ಯ, (ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇಃ ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಅಗಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ತನ್ಮೇಅಸ್ತು ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತ್ರ್ಯಂಬಕಮಂತ್ರೇಣಚ | ಓಂ ಶಿವಾಯನಮಃ—ಶಿರಸಿ | ಓಂ ಮಹೇಶ್ವರಾಯನಮಃ—ಲಲಾಟೆ | ಓಂ ರುದ್ರಾಯನಮಃ—ಶ್ರೋತ್ರದ್ವಯೆ | ಓಂ ಶ್ರೀಕಂಠಾಯನಮಃ—ಗಳೆ | ಓಂ ಶಂಭವೇನಮಃ—ಭುಜದ್ವಯೆ | ಓಂ ಈಶ್ವರಾಯನಮಃ—ಹೃದಿ | ಓಂ ಮಹಾದೇವಾಯನಮಃ—ನಾಭಿದೇಶೆ | ಓಂ ಪಶುಪತಯೇನಮಃ—ಪೃಷ್ಠದೇಶೆ | ಓಂ ಶಂಕರಾಯನಮಃ—ಬಾಹುಯುಗಳೆ | ಓಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಾಯನಮಃ—ಕಕುದ್ದೇಶೆ |

ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಲಶಗಳನ್ನು ದರ್ಭೆ ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಋತ್ವಿಕ್ಕುಗಳೂ ತಾನೂ ಸೇರಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳೊಳಗಿರುವ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಶಿಷ್ಯನ ಮಸ್ತಕ, ಮುಖ, ಹೃದಯ, ಗುಹ್ಯ, ಪಾದ ಈ ೫ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಈಶಾನಾದಿಯಾದ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಶಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಪುನಃ ಹಾಗೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎರಡಾವೃತ್ತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಆಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಇನ್ನೆರಡಾವೃತ್ತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಆಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಅಸ್ಯ...ಕರಿಷ್ಯೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಯಥೋಕ್ತವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ,

ಓಂ ಪರಮಾತ್ಮನೇನಮಃ—ಮಣಿಬಂಧದ್ವಯೆ | ಏವಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಥ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ:-ರುದ್ರಾಕ್ಷಪೂಜಾಂಕೃತ್ವಾ, ʻʻರುದ್ರಾಕ್ಷವೃಕ್ಷಬೀಜಾಯ ಭೂತಿಸಂಭೂತಿಹೇತವೆ | ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯರುದ್ರಾಯ ನಮೋಲೋಕಹಿತಾರ್ಥಿನೇ" ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ || ಓಂ ಸದಾಶಿವಾಯನಮಃ— ಶಿಖಾಯಾಂ | ಓಂ ವಹ್ನಿಸೂರ್ಯಸೋಮಾಧಿಪಾಯನಮಃ—ಶಿರಸಿ | ಓಂ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ತತ್ತ್ವಾತ್ಮನೇನಮಃ—ಮೂರ್ಧ್ನಿ | ಓಂ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇನಮಃ—ಕರ್ಣಯೋಃ | ಓಂ ತ್ರ್ಯಂಬಕಕಲಾತ್ಮನೇನಮಃ—ಕಂಠೆ | ಓಂ ಶ್ರೀಕಂಠಾದಿಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮನೇನಮಃ—ಉರಸಿ | ಓಂ ಸುಖಾಸನಾದಿಷೋಡಶಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀಕಂಠಾಯನಮಃ— ದಕ್ಷಿಣಬಾಹೌ | ಓಂ ಸೋಮಕಲಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥಾಯನಮಃ—ವಾಮಬಾಹೌ | ಓಂ ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಾಯನಮಃ—ದಕ್ಷಿಣಮಣಿಬಂಧೇ | ಓಂ ಕೇಶವಾದಿಮೂರ್ತ್ಯಧಿಪಾಯ ಶ್ರೀ ಉಮಾಪತಯೇನಮಃ—ವಾಮಮಣಿಬಂಧೇ | ಓಂ ಶತರುದ್ರೇಶ್ವರಾತ್ಮಕಾಯ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಯನಮಃ—ಪ್ರಾಕೃತೋಪವೀತವತ್ | ಓಂ ಜನನಸ್ಥಾನಭೂತಾಯ ಸರ್ವಾತ್ಮನೇ ಸರ್ವಕಾಲರೂಪಾಯ ಉಮಾಪತಯೇನಮಃ—ಉದರೇ ಧಾರಯೇತ್ || ಇತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||

ಅನಂತರಂ ಹೋಮಃ—ಗುರುಃ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಸಮೀಪಂ ಗತ್ವಾ, ಉಪವಿಶ್ಯ, ಕುಮಾರಂ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣತ ಉಪವೇಶ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ʻʻಅಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಸಮಸ್ತಮಲಮಾಯಾ ವಿಚ್ಛೇದಪೂರ್ವಕ ತತ್ತ ದೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಂ

ಓಂ ಹ್ರಃ....ಸಮುದ್ಧೂಳ್ಯಚ ಎಂಬುವವರೆಗೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯನ ದೇಹದ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟುವೇಳೆ ಭಸ್ಮಸ್ನಾನವನ್ನೂ ಬಳಿಕ ಉದ್ಧೂಳನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಜಲದಿಂದ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ, ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶಿರೋಲಲಾಟಾದಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯಂ ಪೂಜಿಸಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ...ರ್ಥಿನೆ ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶಿಖಾದಿಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುವುದು.

ಬಳಿಕ ಗುರುವು ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತು, ಕುಮಾರನನ್ನು ತನ್ನ ಬಲಗಡೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಅಸ್ಯಾ...ಯಕ್ಷ್ಯೇ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಾ ೧೦ ಆವೃತ್ತಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹೋಮಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತು, ಶಿಶುವನ್ನು ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂಮಾಡಿ,

ಹೋಮೇನ ಯಕ್ಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ || ಷಡಕ್ಷರೇಣ ಆಜ್ಯೇನ ದಶವಾರಂ ಹುತ್ವಾ, ಅನಂತರಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮಾಗತ್ಯ, ಉಪವಿಶ್ಯ.

ಆಯತ್ತದೀಕ್ಷಾ:—

ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖಂ ಶಿಶುಮುಪವೇಶ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಆಯತ್ತಾಖ್ಯದೀಕ್ಷಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಮಂಡಲಸಮೀಪಂ ಗತ್ವಾ, ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತ ಪಂಚಸೂತ್ರಘಟಿತ ಸರ್ವಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಕೃತ ಶಿವಲಿಂಗಮಾದಾಯ, ಯಥಾಸ್ಥಾನಮಾಗತ್ಯ, ಉಪವಿಶ್ಯ, ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಸ್ವವಾಮಹಸ್ತೇ ನಿಧಾಯ, ಅರ್ಚನವಿಧಾನೇನಾರ್ಚಯಿತ್ವಾ, ಶಿವಲಿಂಗಂ ನೂತನವಸ್ತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಶಿಷ್ಯಬದ್ಧಾಂಜಲಿಂ ಶಿಷ್ಯಮಸ್ತಕಂಚ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತ್ರಿವಾರಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ, ತತ್ರ (ನೀಲತೋಯದಮಧ್ಯಸ್ಥಾ ವಿದ್ಯುಲ್ಲೇಖೇವ ಭಾಸ್ವರಾ | ನೀವಾರಶೂಕವತ್ತನ್ವೀ ಪೀತಾ ಭಾಸ್ವತ್ಯಣೂಪಮಾ | ತಸ್ಯಾಶ್ಶಿಖಾಯಾಮಧ್ಯೇ ಪರಮಾತ್ಮಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ | ಸಬ್ರಹ್ಮಾ ಸಶಿವಸ್ಸಹರಿಸ್ಸೇಂದ್ರಸ್ಸೋಽಕ್ಷರಃ ಪರಮಸ್ಸ್ವರಾಟ್) ಇತಿ ಜ್ಯೋತೀರೂಪಾಂ ಚಿತ್ಕಲಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ತತ್ರ ಮಾನಸಿಕಾನುಪಚಾರಾನ್ ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ, ತತ್ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾರ್ಥಂ ಪುನಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ, "ಭಗವನ್ ಆವಾಹಿತೋಭವ, ಸ್ಥಾಪಿತೋಭವ, ಸನ್ನಿಹಿತೋಭವ, ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋಭವ, ಸಂಮುಖೋಭವ, ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋಭವ" ಇತಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಸ್ವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇ ಗಂಧಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ-ಪಂಚಸ್ವಂಗುಲಿಷು ಅಂಗುಷ್ಠಾದಿಕ್ರಮೇಣ ನಕಾರಾದೀನ್, ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರೀಪ್ರಣವಂಚ ವಿನ್ಯಸ್ಯ, ಸದ್ಯೋಜಾತಾದಿಮೂರ್ತೀಃ ಸಮಾವಾಹ್ಯ,

---

ದೇಶಕಾಲಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಆಯತ್ತದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮಂಡಲಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಥಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕುಳಿತು, ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಎಡಗಯ್ಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಹೊಸವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯನ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಅವನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅರ್ಚಿಸಿ, ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೀಲ...ಸ್ವರಾಟ್ ಎಂದು ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸ್ವರೂಪವಾದ ಚಿತ್ಕಳೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮಾನಸಿಕೋಪಚಾರದಿಂದರ್ಚಿಸಿ, ಆ ಕಲೆಯ ವಿಶೇಷಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದಾವೃತ್ತಿ ಬಾಹ್ಯಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಭಗವನ್. ಭವ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಷಣ್ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಶ್ರೀಗಂಧದಿಂದ ತನ್ನ ಬಲಗೈಯ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಮೊದಲಾದ ೫ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ

ಸಂಪೂಜ್ಯ. (ಯೋವೇದಾದೌಸ್ವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ವೇದಾಂತೇಚ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ | ತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಲೀನಸ್ಯ ಯಃಪರ ಸ್ಸಮಹೇಶ್ವರಃ) ಇತಿ ಪ್ರಣವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, (ಅಯಂಮೇಹಸ್ತೋ ಭಗವಾ ನಯಂಮೇ ಭಗವತ್ತರಃ | ಅಯಂಮೇ ವಿಶ್ವಭೇಷಜೋಽಯಂ ಶಿವಾಭಿಮರ್ಶನಃ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಯಂ ಹಸ್ತಃ ಪಾಶನಿವರ್ತಕಃ ಶುಭಕರಃ, ಇತಿ ಶಿವತೇಜೋಮಯಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಶಿವಮಂತ್ರ ಮುದೀರಯನ್, ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ಶಿರಸಿ ಸಪುಷ್ಪಂ ಸಕುಶಂ ಶಿವಹಸ್ತಂ ನಿಧಾಯ, ಶಿವಾಸನಮಿತಿ ಶಿಷ್ಯಶಿರೋ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ನಾದಬಿಂದುಯುತಂ ಚಿತ್ಪೀಠಂ ತತ್ರ ಗುರುಶ್ಚಿಂತಯೇತ್, ತಸ್ಮಿನ್ ಪೀಠೆ ಶಿವಂ (ಜ್ವಲತ್ಕಾಲಾನಲಾಭಾಸಾ ತಟಿತ್ಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭಾ | ತಸ್ಯೋರ್ಧ್ವೇಚ ಶಿಖಾಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಚಿದ್ರೂಪಾ ಪರಮಾಕಲಾ | ಯಥಾಕಲಾ ತಥಾಭಾವೋ ಯಥಾಭಾವಸ್ತಥಾಮನಃ | ಯಥಾಮನಸ್ತಥಾದೃಷ್ಟಿರ್ಯಥಾದೃಷ್ಟಿಸ್ತಥಾಸ್ಥಲಂ | ಸಾಕಲಾ ಪರಮಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ತತ್ವಾನಾಂ ಬೋಧಿನೀಪರಾ) ಇತಿ ಶಿವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಸಂಪೂಜ್ಯ, ತೇನೈವ ಹಸ್ತೇನ ಶಿಶೋಸ್ಸರ್ವಾಂಗಾಲಂಭನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ || ಅನಂತರಂ ತಾಂ ಶಿಷ್ಯಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತಕಲಾಂ ಲಿಂಗೇ ಸಮುಪವೇಶಯೇತ್. ಯಥಾ:—ಗುರುಃ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾದಿಸಹಿತಸ್ವಾಂಜಲಿಸ್ಸನ್, (ಸ ಓಂಕಾರೋ ಯ ಓಂಕಾರಸ್ಸಪ್ರಣವೋ ಯಃ ಪ್ರಣವಸ್ಸಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸೋಽನಂತೋ ಯೋಽನಂತಃ ತತ್ತಾರಂ ಯತ್ತಾರಂ ತಚ್ಛೂಕ್ಷ್ಮಂ ಯತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ತಚ್ಛುಕ್ಲಂ ಯಚ್ಛುಕ್ಲಂ ತದ್ವೈದ್ಯುತಂ ಯದ್ವೈದ್ಯುತಂ ತತ್ಪರ

ನಕಾರಾದಿಯಾದ ಪಂಚಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವನನ್ನೂ ಬರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸದ್ಯೋಜಾತಾದಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನಾವಾಹಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಯೋ...ಶ್ವರಃ ಎಂದು ಪ್ರಣವವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅಯಂ... ಮರ್ಶನಃ ಎಂದುಹೇಳಿ, ಈ ಹಸ್ತವು ಮಾಯಾಪಾಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಶುಭವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಶಿವನ ತೇಜೋಮಯವಾದುದು, ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಶಿವಮಂತ್ರವನ್ನುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ, ಶಿಷ್ಯನ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪದರ್ಭಸಮೇತವಾದ ಆ ಹಸ್ತವನ್ನಿರಿಸಿ, ಈ ಶಿಷ್ಯನ ಶಿರಸ್ಸು ಈಶ್ವರನ ನಾದಬಿಂದುಯುಕ್ತವಾದ ಚಿತ್ಪೀಠವು ಎಂದು ನೆನೆದು, ಅಂಥ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಜ್ವಲ....ಪರಾ ಎಂದು ಶಿವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಅದೇ ಹಸ್ತದಿಂದಲೇ ಶಿಷ್ಯನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಹವನ್ನೂ ಸವರುವುದು. ಬಳಿಕ ಶಿಷ್ಯಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಶಿವಕಳೆಯನ್ನು ಲಿಂಗಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ತಂದು ಇರಿಸುವ ಕ್ರಮವು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಆಚಾರ್ಯನು ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೊಗಸೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಸ ಓಂಕಾರೋ....ಮಹಾದೇವಃ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರದ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಾ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಚಿತ್ಕಲೆಯನ್ನು ಭಾವ ಮನಸ್ಸು ದೃಷ್ಟಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ವರೂಪಗೊಳಿಸಿ, ನೀಲ...ಸ್ವರಾಟ್ ಎಂದು ಪರಶಿವದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿ

ಬ್ರಹ್ಮ ಸಏವ ಸಏಕೋರುದ್ರ ಸ್ಸಈಶ್ವರ ಸ್ಸಭಗವಾಂಸ್ಸಮಹೇಶ್ವರ ಸ್ಸಮಹಾದೇವಃ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣಚ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಸ್ಥಿತ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾ ಏಹರತ್ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರತೀಕಾಶಾಂ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪಾಂ ಚಿತ್ಕಲಾಂ ಭಾವವುಸೋದೃಷ್ಟಿದ್ವಾರಾ ಸ್ವರೂಪೀಕೃತ್ಯ (ನೀಲತೋಯದಮಧ್ಯಸ್ಥಾ ವಿದ್ಯುಲ್ಲೇಖೇವಭಾಸ್ವರಾ । ನೀವಾರಶೂಕವತ್ತನ್ವೀ ಪೀತಾಭಾಸ್ವತ್ಯಣೂಪಮಾ। ತಸ್ಯಾಶ್ಶಿಖಾಯಾಮಧ್ಯೇ ಪರಮಾತ್ಮಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ ಸಬ್ರಹ್ಮಾ ಸಶಿವಸ್ಸಹರಿಸ್ಸೇಂದ್ರಸ್ಸೋಕ್ಷರಃ ಪರಮಸ್ಸ್ವರಾಟ್) ಇತಿ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಂ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡ್ಯಾ ನಿರ್ಗಮಯ್ಯ, ತತ್ರ ಪುಷ್ಪಾದಿಸಹಿತಸ್ವಾಂಜಲೌ ವಾಸೀಯ, ಮೂಲಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕಂ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಂ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾಯ ಗೃಹೀತವಿಗ್ರಹಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಂ ಸರ್ವಮಂಗಳಾತ್ಮಕಂ ಭಗವಂತ ಮಾವಾಹಯಾಮೀತಿ ಕಾಂ ಶಿವಕಲಾಂ ಲಿಂಗೇ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್. ಇತ್ಥಂ ಗುರುಃ ತಚ್ಛಿಷ್ಯಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತ ಜೀವಕಲಾರೂಪಂ ಪ್ರಾಣಮಾದಾಯ ಶಿವಕಲಾಪೂರಿತಲಿಂಗೇ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ, ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಶಿಷ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಣವರೂಪಕತ್ವೇನ ಜೀವಕಲಾರೂಪೆ ಪ್ರಾಣೇ ತಾದಾತ್ಮ್ಯೇನ ಸ್ಥಾಪಯಿತುಂ ತದ್ದೇಹೇ ಲಿಂಗಧಾರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ತದ್ಯಥಾ-ಆವಾಹಿತೋಭವ, ಸ್ಥಾಪಿತೋಭವ, ಸಂನಿಹಿತೋಭವ, ಸಂನಿರುದ್ಧೋಭವ, ಸಂಮುಖೋಭವ, ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋಭವ, ಇತಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಲಿಂಗಾಭಿಮರ್ಶನಪೂರ್ವಕಂ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ, ಪ್ರಾಂಜಲಿಸ್ಸನ್, ಭಗವನ್, ಪರಶಿವ ನಿತ್ಯ ಮತ್ರ ಸ್ಥಿರೋಭವ; ಇತಿ ದೇವಂ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ,

---

ಯನ್ನು ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡೀಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಪಯಮಾಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಗೊಳಿಸಿ, ಮೂಲಮಂತ್ರಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿಯೂ, ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನಾಗಿಯೂ, ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಮಂಗಳಾತ್ಮಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆವಾಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆ ಶಿವಕಳೆಯನ್ನು ಲಿಂಗಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನ ಜೀವಕಲಾರೂಪವಾದ ಪ್ರಾಣವನ್ನಾಕರ್ಷಿಸಿ ತಂದು ಶಿವಕಲಾಪೂರಿತವಾದ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಲಿಂಗದ ಶಿವಕಳೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನ ಜೀವಕಲಾರೂಪ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಾಮರಸ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಆಳಿಕ ಆವಾ....ಭವ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಷಣ್ಮುದ್ರೆಗಳಂ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡೇ ೧೦೮ ವೇಳೆ ಮೂಲಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ಕಯ್ಯೊಡ್ಡಿ, ಎಲೈ ಭಗವಂತನಾದ ಪರಶಿವನೆ! ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರು;

ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ, ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಶಿವಲಿಂಗಕುಮಾರಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಅಂತಃಪಟಂ ಧಾರಯಿತ್ವಾ, ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಪೂರ್ವಕಂ ತದೇವಲಗ್ನಮಿತಿ ಪಠನ್, ಶುಭೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ಅಂತಃಪಟಮುದಗಪಸಾರ್ಯ, "ಹೇವತ್ಸ ಏತತ್ಸಂಪೂಜಿತಂ ಶಿವಲಿಂಗಂ ವಿಲೋಕಯ" ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾನ್ ಶಿಷ್ಯಶಿರಸಿ ವಿಕೀರ್ಯ, ಯಜಮಾನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ "ಶುಭತಿಥೌ ಅಸ್ಯ

ಸ್ವಾಯತದೀಕ್ಷಾ.

ಕುಮಾರಸ್ಯ ಸ್ವಾಯತಾಭಿಧಾನದೀಕ್ಷಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಆಚಾರ್ಯಃ ಸ್ವವಾಮಹಸ್ತೇ ಶಿವಲಿಂಗಂ ನಿಧಾಯ, ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ದತ್ವಾ, ಮಾಹೇಶ್ವರಸಮೂಹೆ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕಂ ಪಠತಿ ತದೇವಲಗ್ನಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಜಪತಿ ಶಿಷ್ಯಸ್ತು— (ಓಂನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಧಾರಣಂಮೆ ಅಸ್ತ್ವನಿರಾಕರಣಂ ಧಾರಯಿತಾಭೂಯಾಸಂ ಕರ್ಣಯೊಶ್ಶ್ರುತಂ ಮಾಚ್ಯೋಢ್ವಂಮಮಾಮುಷ್ಯಓಂ) ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥನಾನಂತರಂ, ಆಚಾರ್ಯಃ (ಓಂ ಊರ್ಧ್ವಾಯನಮಃ, ಊರ್ಧ್ವಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಾಯನಮಃ, ಹಿರಣ್ಯಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಸುವರ್ಣಾಯನಮಃ, ಸುವರ್ಣಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ದಿವ್ಯಾಯನಮಃ, ದಿವ್ಯಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಭವಾಯನಮಃ, ಭವಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಶರ್ವಾಯನಮಃ, ಶರ್ವಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಶಿವಾಯನಮಃ, ಶಿವಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಜ್ವಲಾಯನಮಃ, ಜ್ವಲಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಆತ್ಮಾಯನಮಃ, ಆತ್ಮಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಓಂ ಪರಮಾಯನಮಃ ಪರಮಲಿಂಗಾಯನಮಃ, ಏತತ್ಸೋಮಸ್ಯಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಸರ್ವಲಿಂಗಗ್ಂಸ್ಥಾಪಯತಿ ಪಾಣಿಮಂತ್ರಂಪವಿತ್ರಂ) ಇತಿ ಶಿಷ್ಯವಾಮ

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜಿಸಿ, ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೂ ಕುಮಾರನಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ, ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ, ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನರಿತು, ಆಗ ತದೇವಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನುಸಿರಿ, ತೆರೆಯನ್ನು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸೆಳೆದು, ಶಿಷ್ಯನಂ ಕುರಿತು—ಎಲೈ ಮಗುವೇ! ಪೂಜಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಈ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಾಯತದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಗುರುವು ತನ್ನ ಎಡಗೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನಿಟ್ಟು, ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಮಾಹೇಶ್ವರರು ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕವನ್ನು ಹೇಳಿ, ತದೇವಲಗ್ನಂ ಎಂದುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಶಿಷ್ಯನು—ಓಂ ನಮೋ ....ಅಮುಷ್ಯ ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನಂತರ, ಆಚಾರ್ಯನು—ಓಂ ಊರ್ಧ್ವ... ಪವಿತ್ರಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರ

ಹಸ್ತೇ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖಂ ಸೋಮಸೂತ್ರಂ ಯಥಾಭವತಿತಥಾ ಶಿವಲಿಂಗಂ ನಿ
ಧಾಯ—“ಹೇವತ್ಸ ತವಪ್ರಾಣಲಿಂಗಮೇತದಿತಿ ಭಾವಯ, ಹೇವತ್ಸ ಏತದೇವ
ಖಲು ಸರ್ವತತ್ವಾತೀತಂ ಪರವಸ್ತ್ವಿತಿ ಅನುಚಿಂತಯ, ಹೇವತ್ಸ ಇದಮೇವಹಿ
ಅಜಹರ್ಯೋರಪಿ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯಂ ನಿಜತತ್ವಮಿತಿ ನಿಶ್ಚಿನು, ನಿಮಿಷಾರ್ಧಮಪ್ಯೇ
ತತ್ ತ್ವಚ್ಛರೀರಾನ್ನ ವಿಯೋಜಯನ್ ಅವಧಾನೇನ ಧಾರಯ, ತ್ರಿಕಾಲಮಪ್ಯೇ
ತತ್ಸಮರ್ಚನಂ ನಿಯಮೇನ ಸಮಾಚರ, ಯತ್ಕಿಂಚಿದಪಿ ವಸ್ತುಜಾತಂ ಪ್ರಾಣ
ಲಿಂಗೇಽಸ್ಮಿನ್ ಅಸಮರ್ಪ್ಯ ನಸ್ವೀಕುರು, ಇತೋ ಭೋಗಮೋಕ್ಷಾದಯ ಸ್ಸ
ರ್ವೇಽಪಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಾಃ ಕರಗತಾಏವೇತಿ ವಿಶ್ವಸಿಹಿ, ಸರ್ವಕ್ಲೇಶಾನ್ ಪರಿತ್ಯ
ಜ್ಯ ಸದಾ ಸುಖಯುಕ್ತೋಭವ, ಸತ್ಯಮಿದಂ, ಸತ್ಯಮಿದಂ” ಇತ್ಯುಪದಿಶ್ಯ, ಓಂ
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಿತಿಮಂತ್ರೇಣ ದ್ವಿಜತ್ವಚಿಹ್ನಾರ್ಥಂ ಶಿವಲಿಂಗಂ ದದ್ಯಾತ್-
(ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಶಿವಲಿಂಗಧಾ
ರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ
ರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ | ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯ
ಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕುಮಾರ ಹೃದಯಸ್ಥಾ
ನೇ ಸಜ್ಜಿಕಾಯಾಂ ಪಟ್ಟವಸ್ತ್ರೇಣವಾ ಬಧ್ನೀಯಾತ್. ತತಸ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಗೇ
ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಂ, ಕಾರಣಾಂಗೇ ಭಾವಲಿಂಗಂಚ ಸ್ಥಾಪಯಾಮೀತಿ ವದೇತ್ |

ವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಶಿಷ್ಯನ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸೋಮಸೂತ್ರವಿರುವಂತೆ
ಇರಿಸಿ,—ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ! ಇದನ್ನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸು, ಈ ಲಿಂಗವೇ
ಸಕಲ ತತ್ವವನ್ನೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ ಪರವಸ್ತುವೆಂದು ಊಹಿಸು. ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ
ಕಾಣದೆ ಹೋದ ಪರತತ್ವವೇ ಇದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚೈಸು, ಅರ್ಧಕ್ಷಣವಾದರೂ ನಿನ್ನ ದೇಹ
ದಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯದೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಧರಿಸು, ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಪ್ರಾತರ್ಮ
ಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನರ್ಚಿಸು, ಈ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಕ್ಕೆ
ಸಮರ್ಪಿಸದೆ ಯಾವುದೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡ, ಈ ಪರವಸ್ತುವಿನಿಂದಲೇ ಸಕಲ
ಭೋಗಮೋಕ್ಷಾದಿಗಳೂ ಸಹ ನಿನ್ನ ಕೈಸೇರಿದುವೆಂದು ನಂಬು, ಸಕಲಮನಃಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನೂ
ಬಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖಿಯಾಗು, ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ, ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ, ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಯಜ್ಞೋ...ತೇಜಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯನ ಹೃದಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರಡಿಗೆಯಲ್ಲಾ
ಗಲೀ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟೆಯವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದು. ಬಳಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂ
ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನ್ನೂ, ಕಾರಣಾಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾವಲಿಂಗವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳ
ಬೇಕು. ನಕಾರ...ಮಹಾಲಿಂಗಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ ಎನ್ನುವವರೆಗೆ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನೇ

ನಕಾರ ಮಂತ್ರಾತ್ಮನೆ ಆಚಾರಲಿಂಗಾಯನಮಃ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯೆ ಆಚಾರಲಿಂಗಂಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ. ಮಕಾರ ಮಂತ್ರಾತ್ಮನೆ ಗುರುಲಿಂಗಾಯನಮಃ ಜಿಹ್ವೇಂದ್ರಿಯೆ ಗುರುಲಿಂಗಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ. ಶಿಕಾರ ಮಂತ್ರಾತ್ಮನೆ ಶಿವಲಿಂಗಾಯನಮಃ ನೇತ್ರಯೋಃ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ. ವಾಕಾರಮಂತ್ರಾತ್ಮನೆ ಜಂಗಮಲಿಂಗಾಯನಮಃ ತ್ವಚಿ ಚರಲಿಂಗಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ. ಯಕಾರ ಮಂತ್ರಾತ್ಮನೆ ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗಾಯನಮಃ ಶ್ರೋತ್ರಯೋಃ ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಿ, ತಥೈವ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯೇಷ್ವಪಿ-ಪಾಯಾವಾಚಾರಲಿಂಗಂ, ಗುಹ್ಯೇ ಗುರುಲಿಂಗಂ, ಪಾದಯೋಃ ಶಿವಲಿಂಗಂ, ಪಾಣ್ಯೋರ್ಜಂಗಮಲಿಂಗಂ, ವಾಚಿ ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗಂ, ಹೃದಯೆ ಮಹಾಲಿಂಗಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್.

ಅಥಾಭಿವಾದನಪ್ರಕಾರಃ— ಕುಮಾರಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಸ್ಸನ್ ಆಚಾರ್ಯಾಭಿಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ, ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಜಾನುಂ ಭೂತಲೇ ನಿಧಾಯ, ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಯಥಾಸವ್ಯದಕ್ಷಿಣಂ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ, ವ್ಯಸ್ತಪಾಣಿ ರಾಚಾರ್ಯಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಂ ಸ್ವದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಸವ್ಯಂಚ ಸವ್ಯಹಸ್ತೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಜಾನುಪ್ರಭೃತಿ ಪಾದಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ, ಅಮುಕಗೋತ್ರೋಽಮುಕಶರ್ಮಾಹಂ ಭೋ ಅಭಿವಾದಯೇ ಇತ್ಯುಚ್ಚರನ್, ಶಿರೋಽವನತಿಪೂರ್ವಕಮಭಿವಾದ್ಯ, ಆಚಾರ್ಯೇಣ "ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭವ ಸೌಮ್ಯದೇವದತ್ತ" ಇತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಶೀರ್ವಾದೋ ವಿನಯಾನ್ವಿತೋ ಭೂತ್ವಾ, ಶಿವಷಡಕ್ಷರ್ಯುಪದೇಶಂ ವಾಂಛನ್ನಿತೀಹ;

ಘ್ರಾಣಾದಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲೂ, ಪಾಯ್ವಾದಿ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲೂ ಆಚಾರಲಿಂಗಾದಿ ಷಡ್ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಬಳಿಕ ನಮಸ್ಕಾರಕ್ರಮವು—ಶಿಷ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮಮುಖನಾಗಿ ಗುರುವಿಗಿದಿರಾಗಿ, ಬಲಮಂಡಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಎಡಗೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಬಲಗಿವಿಯನ್ನೂ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಎಡಗಿವಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸೋಂಕಿಸಿ, ಬಗ್ಗಿ, ಗುರುವಿನ ಬಲಪಾದವನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದಲೂ ಎಡಪಾದವನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದಲೂ ಹಿಡಿದು, ಮೊಣಕಾಲಿನಿಂದ ಪಾದದವರೆಗೂ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, [ ] ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನನಾದ [ ] ಶರ್ಮಕನಾದ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ತಲೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭವ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ವಿನಯದಿಂದ ಬಗ್ಗಿ—ಭೋಗುರುವೇ! ಶ್ರೀ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀಮಹಾಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಇಚ್ಛೈಸಿ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ತಾವು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವವರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿ, ತನ್ನ ಎರಡು ಅಂಗಯ್ಯನ್ನೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದುಸೇರಿಸಿ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಎರಡು ಮೊಗಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಬಲವಾಗಿ

ಭೋ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀಂ ಅನುಬ್ರೂಹೀತ್ಯಾಚಾರ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಸ್ವವಾಮ ಪಾಣಿಮುತ್ತಾನೀಕೃತ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿಂ ನ್ಯಬ್ಜೀಕೃತ್ಯ, ಸಂಧಾಯ, ಪಾಣಿ ಪೃಷ್ಠಮಂಗುಳೀಶ್ಚಾಂಗುಷ್ಠೌ ಚ ದೃಢೀಕೃತ್ಯ, ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಲಿಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂಕೆ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ತತ್ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಉದಙ್ಮುಖಸ್ಸನ್ ಆಚಾರ್ಯಾಂತಿಕಮಾಸೀತ. ಅಥಾಚಾ ರ್ಯಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲಾವನುಕೀರ್ತ್ಯ, "ಅಸ್ಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಅಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ ಮನುದೀಕ್ಷಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ" ಇತಿ ಸಂಕ ಲ್ಪ್ಯ, ಶಿಷ್ಯಾಂಜಲಿಂ ತತ್ಪರಿಧಾನೀಯವಾಸಸಾಽಽಚ್ಛಾದ್ಯ, ಸ್ವಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ತದಂಜಲಿಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯ, ಓಂ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ವಾ ಮದೇವಋಷಿಃ, ಪಙ್ಕ್ತಿಶ್ಛಂದಃ, ಸದಾಶಿವೋದೇವತಾ, ಓಂ ಬೀಜಂ, ಉಮಾ ಶಕ್ತಿಃ, ಶಿವ ಇತಿ ಕೀಲಕಂ, ಶ್ರೀಸದಾಶಿವಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇವಿನಿಯೋಗಃ— ಓಂ ಯಂ ಓಂ ಸರ್ವಜ್ಞಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಅಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ವಾಂ ಓಂ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ಶಿಂ ಓಂ ಅನಾದಿ ಬೋಧಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ಮಂ ಓಂ ಸ್ವತಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಧಾಮ್ನೇ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ನಂ ಓಂ ಅಲುಪ್ತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಕನಿ ಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂನಮಃ | ಓಂ ಓಂ ಓಂ ಅನಂತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾ ಭ್ಯಾಂನಮಃ || ಓಂ ಸರ್ವಜ್ಞಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಹೃದಯಾಯನಮಃ | ಓಂ ನಂ ಓಂ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ | ಓಂ ಮಂ ಓಂ ಅನಾದಿಬೋಧಶಕ್ತಿ ಧಾಮ್ನೇ ಶಿಖಾಯೈವಷಟ್ | ಓಂ ಶಿಂ ಓಂ ಸ್ವತಂತ್ರಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಕವಚಾಯ ಹುಂ | ಓಂ ವಾಂ ಓಂ ಅಲುಪ್ತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ | ಓಂ ಯಂ ಓಂ ಅನಂತಶಕ್ತಿಧಾಮ್ನೇ ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ | ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ || ಇತಿ ಕರನ್ಯಾಸಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಾರಯಿತ್ವಾಚ, ಧ್ಯಾನಂ—

ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಲಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಲದೊಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಗುರುವಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಳಿಕ ಆಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾ ಡಿ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅವನು ಹೊದೆದಿರುವ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಹೊದ್ದಿಸಿ, ತನ್ನ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಅವನ ಅಂಜಲಿಯಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಓಂ ಅಸ್ಯ......ವಿನಿಯೋಗಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಓಂಯಂ ಓಂ....ದಿಗ್ಬಂಧಃ, ಎಂಬುವವರೆಗೂ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಕರನ್ಯಾ ಸಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಶಿಷ್ಯನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಸಿ ಧ್ಯಾಯೆ...ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ಎಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯನ

ಧ್ಯಾಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಗಿರೀಶಂ ರಜತಗಿರಿನಿಭಂ ಚಾರುಚಂದ್ರಾವತಂಸಂ ರತ್ನಾಕಲ್ಪೋಜ್ಜ್ವಲಾಂಗಂ ಪರಶುಮೃಗವರಾಭೀತಿಹಸ್ತಂ ಪ್ರಸನ್ನಂ । ಪದ್ಮಾಸೀನಂ ಸಮಂತಾತ್ಸ್ತುತ ಮಮರಗಣೈ ರ್ವ್ಯಾಘ್ರಕೃತ್ತಿಂವಸಾನಂ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ನಿಖಿಲಭಯಹರಂ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ॥ ಇತಿ ಧ್ಯಾನಂ ಸ್ವಯಮುಕ್ತ್ವಾ, ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಪ್ರಣವಸಹಿತ ನಕಾರಾದಿ ಯಕಾರಾಂತ ಮೂಲಪಂಚಾಕ್ಷರೀಂ ಸ್ವಯಮುಕ್ತ್ವಾ, ತ್ರಿವಾರಂ ವಾಚಯೇತ್ ॥ ತತಃ ॥ (ಮಮವ್ರತಇತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಿಋಷಿಃ, ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದೇವತಾ, ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್‌ಛಂದಃ, ವಟೋರ್ಹೃದಯೆ ಊರ್ಧ್ವಾಂಗುಳಿಪಾಣಿನಿಧಾನೆ ವಿನಿಯೋಗಃ— ಓಂ ಮಮವ್ರತೇಹೃದಯಂತೆದಧಾಮಿ ಮಮಚಿತ್ತಮನುಚಿತ್ತಂತೆ ಅಸ್ತು ಮಮವಾಚ ಮೇಕವ್ರತೋಜುಷಸ್ವ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾನಿಯುನಕ್ತುಮಹ್ಯಂ) ಇತಿ ಸ್ವಪಾಣಿಂ ಊರ್ಧ್ವಾಂಗುಳಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೋ ಹೃದಯದೇಶೇ ನಿಧಾಯ, ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂಚ ಮೇಖಲಾ ಮಾಬಧ್ನೀಯಾತ್. ತತ್ರ— (ಇಯಂದುರುಕ್ತಾದಿತಿದ್ವಯೋರ್ವಾಮದೇವೋಮೇಖಲಾತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಮೇಖಲಾಬಂಧನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—(ಇಯಂ ದುರುಕ್ತಾತ್ಪರಿಬಾಧಮಾನಾ ಶರ್ಮವರೂಥಂ ಪುನತೀನಆಗಾತ್॥ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಾಭ್ಯಾಂ ಬಲಮಾಭರಂತೀಪ್ರಿಯಾ ದೇವಾನಾಂ ಸುಭಗಾ ಮೇಖಲೇಯಂ) ಇತಿ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಮೇಖಲಾಂ ತ್ರಿರಾವೃತ್ಯ, ನಾಭಿಪ್ರದೇಶೇ ಗ್ರಂಥಿತ್ರಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ತದಾ ವಟುಃ ರಹಸ್ಯಾಂಗಸಹಿತ ವೇದತ್ರಯೇಣಾವೃತೋಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯೇತ ॥ ತತಃ ॥ ತದ್ಧರ್ಮಕ್ಷೇಮಾರ್ಥಂ, ಅಧರ್ಮನಿವೃತ್ತಯೇಚ ಕೇಶಸಮಿತಂ ಪಾಲಾಶದಂಡಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ತತ್ರ—(ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯ । ತ್ರಯೋ ವಿಶ್ವದೇವಾಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ದಂಡದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಬಲಗಿವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವಸಹಿತ ನಕಾರಾದಿ ಯಕಾರಾಂತವಾದ ಮೂಲಪಂಚಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರವನ್ನು ಮೂರಾವೃತ್ತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಅವನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಮಮ ..... ಮಹ್ಯಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತನ್ನ ಹಸ್ತವನ್ನು ಬೆರಲುಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯನ ಹೃದಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಆ ಆಶ್ರಮಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿಯೂ ಇಯಂ....ಲೇಯಂ ಎಂದು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ನೂಲಿನಉಡಿದಾರವನ್ನು ಅವನ ನಡುವಿಗೆ ಮೂರು ಸುತ್ತನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಹೊಕ್ಕಳಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರುಗಂಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಗೂಢವಾದ ಅಂಗವುಳ್ಳ ಮೂರುವೇದಗಳಿಂದ ತಾನು ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅವನ ಧರ್ಮದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅಧರ್ಮನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಸತಹ ಮುತ್ತುಗದ ದಂಡವನ್ನು

ರಕ್ಷೆಯ ದಾರ

ಸ್ವಸ್ತಿನೋಮಿಮಿತಾ ಮತ್ಸಿನಾಭಗಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯದೇವ್ಯದಿತಿ ರನರ್ವಣಃ | ಸ್ವಸ್ತಿ
ಪೂಷಾ ಅಸುರೋ ದಧಾತುನಃ | ಸ್ವಸ್ತಿದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಸುಚೇತುನಾ)
ತತಃ ವಟೋಃ ತದ್ಗ್ರಹಣೆ ಮಂತ್ರಃ— (ಅದಾಂತಂ ದಮಯಿತ್ವಾ ಮಾಂ
ಮಾರ್ಗೆಸಂಸ್ಥಾಪಯರ್ಷ ಸ್ವಯಂ || ದಂಡಃ ಕರೇಸ್ಥಿತೋ ಯಸ್ಮಾತ್ ತಸ್ಮಾ
ದ್ರಕ್ಷಯತೋಭಯಂ, ಇತಿ ವಾಚಯೇತ್ || ತತಃ ಕುಮಾರಸ್ಯ ಆಚಾರಮಾ
ದಿಶೇತ್—ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯಸಿ, ಆಚಮನಂ ಕುರು, ಮೂತ್ರಪುರೀಷಾದೌ ಶುದ್ಧ್ಯ
ರ್ಥ ಮಿತ್ಯರ್ಥಃ; ಕರ್ಮ ಕುರು, ಶಿವಪೂಜಾದೀತ್ಯರ್ಥಃ; ದಿವಾಮಾಸ್ವಾಪ್ಸೀಃ,
ಆಚಾರ್ಯಾಧೀನೋ ವೇದಮಧೀಷ್ವ; ಸತ್ಯಂವದ; ಧರ್ಮಂಚರ; ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಪ್ರ
ವಚನಾಭ್ಯಾಂ ನಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ; ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಪ್ರಿಯಂ ಧನ ಮಾಹೃತ್ಯಾಪರ್
ಯ, * ಪ್ರಜಾತಂತುಂ ಮಾವ್ಯವಛೇತ್ಸೀಃ; ಸತ್ಯಾನ್ನಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ; ಧರ್ಮಾ
ನ್ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ; ಕುಶಲಾನ್ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ; ಭೂತ್ಯೈನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ;
ಮಾತೃದೇವೋಭವ, ಪಿತೃದೇವೋಭವ, ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ, ಅತಿಥಿದೇವೋ
ಭವ, ಯಾನ್ಯನವದ್ಯಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ತಾನಿ ಸೇವಿತವ್ಯಾನಿ ನೋ ಇತರಾಣಿ, ಯಾ
ನ್ಯಸ್ಮಾಕಂ ಸುಚರಿತಾನಿ ತಾನಿ ತ್ವಯೋಪಾಸ್ಯಾನಿನೋ ಇತರಾಣಿ. ಇತಿ
ಧರ್ಮಾನ್ಬೋಧಯೇತ್ ||

ಸ್ವಸ್ತಿನ....ಚೇತುನಾ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುವು ಕೊಡಲು, ಶಿಷ್ಯನು—ಅದಾಂತಂ....ಭಯಂ ಎಂ
ದು ಹೇಳಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಆಚಾರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು—ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮ
ಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದೀಯೆ, ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮೂತ್ರಪುರೀಷಾದಿ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶು
ದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಚಮನವಂ ಮಾಡು, ಶಿವಪೂಜಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡು,
ಹಗಲಹೊತ್ತು ಮಲಗಬೇಡ, ಗುರುವಿಗಧೀನನಾಗಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡು, ಸತ್ಯವಾ
ದುದನ್ನು ಹೇಳು, ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಚರಿಸು, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದಿಸಿರಬೇಡ,
ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದಂತೆ ಧನವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ತಂದುಕೊಡು, * ನಿನ್ನ ವಂಶವೆಂಬ ದಾರವ
ನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ, ಸತ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮತ್ತನಾಗಿರಬೇಡ, ಧರ್ಮದ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮದಿಸಿರಬೇಡ, ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಲಸಿಕೆಯುಳ್ಳವನಾಗಬೇಡ,
ಐಶ್ವರ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ (ಭಸ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ಮದಿಸಿರಬೇಡ, ಮಾತೃ ಪಿತೃ ಆಚಾರ್ಯಾತಿಥಿ
ಗಳನ್ನು ದೈವನೆಂದು ತಿಳಿ, ನಿರ್ದುಷ್ಟಗಳಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡು. ನಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ
ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆ. ಎಂದು ಸದ್ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು.

---

* ಮುಂದೆ ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದುವ ವಟುಗಳಿಗೂ, ನೈಷ್ಠಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗ
ಳಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಮಾತ್ರ, ಅಚೋಂಕು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದು

ಆಚಾರ್ಯಃ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಸಮೀಪಂ ಗತ್ವಾ, ಉಪವಿಶ್ಯ, ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಂ
ಗೃಹೀತ್ವಾ, (ಯದಸ್ಯೇತ್ಯಸ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್. ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋ
ಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಯದಸ್ಯಕರ್ಮಣೋತ್ಯರೀರಿಚಂ ಯದ್ವಾನ್ಯೂನಮಿಹಾ
ಕರಂ | ಅಗ್ನಿಷ್ಟತ್ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ವಿದ್ವಾಂತ್ಸರ್ವಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಂ ಸುಹುತಂ ಕರೋತುಮೇ
ಅಗ್ನಯೇಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೆ ಸುತಹುತೆ ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತೀನಾಂ ಕಾಮಾನಾಂ
ಸಮರ್ಧಯಿತ್ರೇ ಸರ್ವಾನ್ನಃ ಕಾಮಾಂತ್ಸಮರ್ಧಯಸ್ವಾಹಾ) ಇತಿ ಅಗ್ನಾವೀ
ಶಾನದೇಶೇ ಜುಹುಯಾತ್| ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಇದಂನಮನು ಇತಿ ತ್ಯಾ
ಗಃ|| ತತೋಽಗ್ನೇರುತ್ತರತಸ್ಸ್ಥಿತಾ ಮಿಧ್ಮಬಂಧನರಜ್ಜುಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ, ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ,
ಘೃತೇನಾಪ್ಲಾವ್ಯ ಪಶುಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯಸ್ವಾಹಾ ಇತಿ ಹುತ್ವಾ, ಪಶುಪ
ತಯೇರುದ್ರಾಯೇದಂನಮಮ ಇತಿ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಅಪಸ್ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಸ್ರುವೇಣಾ
ಜ್ಯಮಾದಾಯ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಾಹುತೀ ಸ್ಸಪ್ತಜುಹುಯಾತ್, ತತ್ರ ಮಂ
ತ್ರಾಃ— (ಅಯಾಶ್ಚೇತಿ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ವಿಮದೋಯಾಳಗ್ನಿಃ, ಪದಪಙ್ಕ್ತಿಃ ಪ್ರಾಯ
ಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ | ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಸ್ಯನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚಸ
ತ್ಯಮಿತ್ತ್ವಮಯಾಅಸಿ | ಅಯಾಸಾವಯಸಾಕೃತೋಯಾಸನ್ ಹವ್ಯಮೂಹಿ
ಷೇಯಾನೋಧೇಹಿಭೇಷಜಂಸ್ವಾಹಾ— ಅಗ್ನಯೆ ಅಯಸ ಇದಂನಮಮ ||
(ಅತೋದೇವಾಮೇಧಾತಿಥಿರ್ದೇವಾಗಾಯತ್ರೀ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯ ಹೋಮೇ
ವಿನಿಯೋಗಃ— ಅತೋದೇವಾಅವಂತುನೋ ಯತೋವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ |
ಪೃಥಿವ್ಯಾಸ್ಸಪ್ತಧಾಮಭಿಸ್ಸ್ವಾಹಾ) ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂನಮಮ || (ಇದಂವಿ
ಷ್ಣುರ್ಮೇಧಾತಿಥಿರ್ವಿಷ್ಣುರ್ಗಾಯತ್ರೀ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋ
ಗಃ—ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೆ ತ್ರೇಧಾನಿದಧೇಪದಂ ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯಪಾಂಸು
ರೇಸ್ವಾಹಾ) ವಿಷ್ಣವಇದಂನಮಮ || (ವ್ಯಸ್ತಸಮಸ್ತವ್ಯಾಹೃತೀನಾಂ ವಿಶ್ವಾ
ಮಿತ್ರ ಜಮದಗ್ನಿ ಭರದ್ವಾಜ ಪ್ರಜಾಪತಯೋ ಋಷಯಃ | ಅಗ್ನಿಮಯ ಸೂ

ಅನಂತರ ಗುರುವು ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು, ಸ್ರುಟಿನಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯದಸ್ಯ ...ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಗ್ನಿಯ ಈಶಾನಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಷ್ಟ
ಕೃತೆ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ ಎಂದು ಬಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಅಗ್ನಿಯ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ
ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂತೆಯ ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ಪಶು....ನಮಮ ಎಂದು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ.
ಕೈತೊಳೆದು, ಸ್ರುಟಿನಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ೭ ಆವೃತ್ತಿ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ೧—ಅಯಾ....ನಮಮ, ೨—ಅತೋ

ರ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಯೋ ದೇವತಾಃ | ಗಾಯತ್ರ್ಯುಷ್ಣಿಗನುಷ್ಟುಪ್ | ಬೃಹತ್ಯಶ್ಛಂದಾಂಸಿ | ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—ಓಂ ಭೂಸ್ಸ್ವಾಹಾ)—ಅಗ್ನಯ ಇದಂನಮಮ (ಓಂ ಭುವಸ್ಸ್ವಾಹಾ)— ವಾಯವ ಇದಂನಮಮ || (ಓಂ ಸ್ವಃ ಸ್ವಾಹಾ) ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನಮಮ || ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಸ್ಸ್ವಾಹಾ)—ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂನಮಮ ||

ತತೋಬ್ರಹ್ಮಾ, ಕರ್ತಾರಂ ಪರೀತ್ಯಾಗ್ನೇರ್ವಾಯುದೇಶೇ ತಿಷ್ಠನ್ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಸ್ಯೇತ್ಯಾದಿನಾ ಛಂದಋಷಿವರ್ಜಂ ಸಪ್ತಾಜ್ಯಾಹುತಿರ್ಜುಹುಯಾತ್ || ಮಂತ್ರವಿಪರ್ಯಾಸತಂತ್ರವಿಪರ್ಯಾಸ ಕಾಲವಿಪರ್ಯಾಸ ಕರ್ಮವಿಪರ್ಯಾಸ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಪದವೃತ್ತ ವರ್ಣಲೋಪದೋಷಾದಿ ನಿಯತ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಯದ್ವೋದೇವಾ ಅತಿಪಾತಯಾನಿವಾಚಾಚ ಪ್ರಯುತೀದೇವಹೇಳನಂ | ಅರಾಯೋ ಅಸ್ಮಾಗಂ ಅಭಿದುಚ್ಛುನಾಯತೇಽನ್ಯತ್ರಾಸ್ಮನ್ಮರುತ ಸ್ತನ್ನಿಧೇತನಸ್ವಾಹಾ)—ಮರುದ್ಭ್ಯ ಇದಂನಮಮ || ತತೋಯಜಮಾನಃ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಅನಾಜ್ಞಾತಮಿತಿ ಮಂತ್ರದ್ವಯಸ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋಽಗ್ನಿರನುಷ್ಟುಪ್ || ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತದೋಷನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಮಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಅನಾಜ್ಞಾತಂ ಯದಾಜ್ಞಾತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕ್ರಿಯತೇಮಿಥು | ಅಗ್ನೇತದಸ್ಯಕಲ್ಪಯ ತ್ವಂಹಿವೇತ್ಥ ಯಥಾತಥಂಸ್ವಾಹಾ)—ಅಗ್ನಯ ಇದಂನಮಮ || (ಪುರುಷಸಂಮಿತೋ ಯಜ್ಞೋಯಜ್ಞಃ ಪುರುಷಸಂಮಿತಃ | ಅಗ್ನೇತದಸ್ಯಕಲ್ಪಯತ್ವಂಹಿವೇತ್ಥಯಥಾತಥಂಸ್ವಾಹಾ)—ಅಗ್ನಯ ಇದಂನಮಮ || (ಯತ್ಪಾಕತ್ರೇತ್ಯಸ್ಯ ತ್ರಿತೋಽಗ್ನಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ | ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಪೂರ್ಣಾರ್ಥಾಜ್ಯಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಯತ್ಪಾಕತ್ರಾಮನಸಾದೀನದಕ್ಷಾ ನಯಜ್ಞಸ್ಯ ಮನ್ವತೇ ಮ

....ನಮಮ, ೩—ಇದಂ....ನಮಮ, ೪—ವ್ಯಸ್ತ....ನಮಮ, ೫—ಓಂ ಭುವ....ನಮಮ, ೬—ಓಂ ಸ್ವಃ....ನಮಮ, ೭—ಓಂ ಭೂಃ....ನಮಮ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಜಮಾನನನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಗ್ನಿಗೆ ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ (ಛಂದಸ್ಸು, ಋಷಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳದೆ, ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ) ೭ ಆವೃತ್ತಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಮಂತ್ರವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳುಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ತತ್ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಯೆಂದು, ಯದ್ವೋ....ಮರುದ್ಭ್ಯ ಇದಂನಮಮ ಎಂದು ಹೋಮಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಅನಾ....

ತಾರ್ಯಸಃ | ಅಗ್ನಿಷ್ಟದ್ಧೋತಾಕ್ರತುವಿದ್ವಿಜಾನನ್ಯಜಿಷ್ಠೋ ದೇವಾಗ್ಂ ಋ ತುಶೋಯಜಾತಿಸ್ವಾಹಾ;—ಅಗ್ನಯ ಇದಂನಮಮ ‖ ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾ ರ್ಥಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವಸ್ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂನಮಮ ‖ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಾ ವೇ ಯಜಮಾನಏವೈತಾನಾಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾದೀನ್ ಕುರ್ಯಾತ್. ತತೋ ಯಜಮಾ ನಸ್ಸರ್ವಕರ್ಮಪ್ರಪೂರಿಣೀಂ ಭದ್ರದ್ರವ್ಯದಾಂ ಪೂರ್ಣಾಹುತೀಂ ಜುಹುಯಾತ್. ಆಜ್ಯಪೂರಿತಪಾತ್ರೋಪರಿ ಸ್ರುವಂ ನ್ಯಗ್ಮುಖೀಂ ಕೃತ್ವಾ, ಸ್ರುವಾಗ್ರೇ ಕುಸು ಮಾಕ್ಷತಾನ್ನಿಧಾಯ, ಶಂಖಮುದ್ರಯಾ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಾಯುವ್ಯದೇಶೇ ತಿಷ್ಠನ್ ಸಮಪಾದ ಋಜುಕಾಯ ಸ್ಸ್ರುವಾಗ್ರೇ ನ್ಯಸ್ತಲೋಚನಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾಸನ್— ಸಮುದ್ರಾ ದೂರ್ಮಿರಿತ್ಯಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವಾಮದೇವ ಋಷಿಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಅಂತ್ಯಾ ಜಗತೀ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಸಮುದ್ರಾದೂರ್ಮಿರ್ಮಧು ಮಾಗ್ಂ ಉದಾರದುಪಾಂಶುನಾ ಸಮಮೃತತ್ವಮಾನಟ್ | ಘೃತಸ್ಯನಾಮ ಗುಹ್ಯಂ ಯದಸ್ತಿ ಜಿಹ್ವಾದೇವಾನಾಮಮೃತಸ್ಯನಾಭಿಃ ‖ ವಯಂ ನಾಮಪ್ರ ಬ್ರವಾಮಾ ಘೃತಸ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ಯಜ್ಞೇಧಾರಯಾಮಾನಮೋಭಿಃ | ಉಪಬ್ರಹ್ಮಾ ಶೃಣುವಚ್ಛಸ್ಯಮಾನಂ ಚತುಶ್ಶೃಂಗೋಽವಮೀದ್ಗೌರ ಏತತ್ ‖ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯಪಾದಾ ದ್ವೇಶೀರ್ಷೆ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋಅಸ್ಯ | ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋರೋರವೀತಿ ಮಹೋದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಗ್ಂ ಆವಿವೇಶ ‖ ತ್ರಿಧಾಹಿತಂ ಪಣಿಭಿ ರ್ಗುಹ್ಯಮಾನಂ ಗವಿದೇವಾಸೋ ಘೃತಮನ್ವವಿಂದನ್ | ಇಂದ್ರಏಕಂ ಸೂರ್ಯಏಕಂ ಜಜಾನವೇನಾದೇಕಂ ಸ್ವಧಯಾನಿಷ್ಟತಕ್ಷುಃ ‖ ಏತಾ ಅರ್ಷಂತಿ ಹೃದ್ಯಾತ್ಸಮುದ್ರಾಚ್ಛತವ್ರಜಾ ರಿಪುಣಾನಾವಚಕ್ಷೆ | ಘೃತ ಸ್ಯಧಾರಾ ಅಭಿಚಾಕಶೀಮಿ ಹಿರಣ್ಯಯೋವೇತಸೋಮಧ್ಯಆಸಾಂ ‖........ ಧಾಮಂತೇ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಮಧಿಶ್ರಿತಮಂತಸ್ಸಮುದ್ರೇ ಹೃದ್ಯಂತರಾಯುಷಿ | ಅಪಾಮನೀಕೇ ಸಮಿಥೇ ಯಆಭೃತಸ್ತಮಶ್ಯಾಮ ಮಧುಮಂತಂ ತ ಊರ್ಮಿಂ

ಅಗ್ನಯ ಇದಂನಮಮ ಎಂದು ಹೋಮಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಪುರುಷ....ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂನಮಮ ಎಂಬ ಹೋಮಮಾಡುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಿಷ್ಟನ್ನೂ ಯಜಮಾನನೇ ಮಾಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಯಜಮಾನನು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ನೀರಾದ ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆಯಮೇಲೆ ಸ್ರುವವನ್ನು ಬೋರ್ಲಾಗಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಎದ್ದು ಅಗ್ನಿಯ ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮಪಾದನಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತು, ಸ್ರುವದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವು ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸ್ರುವದಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯ

ಸ್ವಾಹಾ) ಇತ್ಯನೇನಾಜ್ಯಂ ಯವಪರಿಮಿತಧಾರಾಂ ಸಂತತಮಾಸಿಂಚನ್, ಸ್ರುವಾಗ್ರೇಣ ನಾವಶೇಷಂ ಹುತ್ವಾ, ಅಧ್ವರ್ಯುಃ ಇದಂ ಸಮುಮೇತ್ಯುದ್ದಿಶ್ಯ ತ್ಯಾಗಃ. ತತೋಯಜಮಾನಃ ಅವಭೃಥಸ್ನಾನೀಯ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಜಲೇನ ಮಾರ್ಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ತದ್ಯಥಾ—ಆಜ್ಯಪಾತ್ರ ಮುತ್ತರತೋ ನಿಧಾಯ, ಪೂರ್ವಾಸಾದಿತಂ ಪೂರ್ಣ (ಪ್ರೋಕ್ಷಿಣೀ) ಪಾತ್ರ ಮಾಸ್ತೀರ್ಣೇ ಬರ್ಹಿಷಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿನಾ ನಿಧಾಯ, ತತ್ರ ಗಂಗಾದಿಪುಣ್ಯನದೀಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿನಾ ಸ್ಪೃಶನ್ (ಪೂರ್ಣಮಸಿ ಪೂರ್ಣಂಮೇಭೂಯಾಃ | ಸುಪೂರ್ಣಮಸಿ ಸುಪೂರ್ಣಂಮೇಭೂಯಾಃ ಸದಸಿ ಸನ್ಮೇಭೂಯಾಃ | ಸರ್ವಮಸಿ ಸರ್ವಂಮೇಭೂಯಾಃ | ಅಕ್ಷಿತಿರಸಿ ಮಾಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ) ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ, ಕುಶಾಗ್ರೈಃ ಪ್ರಾಗಾದಿಪಂಚದಿಕ್ಷು ಜಲಂ ಮಂತ್ರೈಃ ಯಥಾಲಿಂಗಂ ಸಿಂಚೇತ್ || ತತ್ರಮಂತ್ರಾಃ— ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂದಿಶಿ— (ದೇವಾಋತ್ವಿಜೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ) ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂದಿಶಿ— (ಮಾಸಾಃ ಪಿತರೋಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ) ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂದಿಶಿ— (ಗೃಹಾಃಪಶವೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ) ಉದೀಚ್ಯಾಂದಿಶಿ— (ಆಪ ಓಷಧಯೋ ವನಸ್ಪತಯೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ | ಊರ್ಧ್ವಾಯಾಂದಿಶಿ— (ಯಜ್ಞಸ್ಸಂವತ್ಸರಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ) ಇತ್ಯೇಕಶ್ರುತ್ಯಾ ಪಠನ್, ಪ್ರತಿದಿಶಂ ಸಿಕ್ತ್ವಾ, ವಾಮಭಾಗಸ್ಥಿತ ಪತ್ನ್ಯಾಸಹ ಕುಶಾಗ್ರೈಸ್ಸ್ವಶಿರಸಿ ಮಾರ್ಜಯೇತ್ || ತತ್ರ ಮಂತ್ರಾಃ— (ಆಪೋಅಸ್ಮಾನಿತ್ಯಸ್ಯ ದೇವಶ್ರವಾ ಆಪಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಮಾರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— (ಆಪೋ ಅಸ್ಮಾನ್ಮಾತರಶ್ಶುಂಧಯಂತು ಘೃತೇನನೋಘೃತಪ್ವಃ ಪುನಂತು | ವಿಶ್ವಂಹಿರಿಪ್ರಂ ಪ್ರವಹಂತಿ ದೇವೀ ರುದಿದಾಭ್ಯಶ್ಶುಚಿರಾಪೂತಏಮಿ) ಇದಮಾಪ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪ ಆಪೋಽನುಷ್ಟುಪ್, ಮಾರ್ಜನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—(ಇದಮಾಪಃ ಪ್ರವಹತ ಯತ್ಕಿಂಚದುರಿತಂಮಯಿ | ಯದ್ವಾಹಮಭಿದುದ್ರೋಹ ಯದ್ವಾಶೇಪ ಉತಾನೃತಂ || ಸುಮಿತ್ರಾನಆಪಓಷಧಯಸ್ಸಂತು) ಇತ್ಯೇತೈಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್. ಅಥ ನಿಋೃತಿದೇಶೇ— (ದುರ್ಮಿತ್ರಾಸ್ತಸ್ಮೈಸಂತು ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ ದ್ವೇಷ್ಟಿ ಯಂಚವಯಂ ದ್ವಿಷ್ಮಸ್ತಂಹನ್ಮಿ) ಇತಿ ದರ್ಭಾಗ್ರೈಸ್ಸಂ

ನ್ನಿಟ್ಟು, ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿಯ ಮೇಲೆ ಗೋದುವೆ ಗಾತ್ರದ ನಿರಂತರ ಧಾರೆಯಾಗಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸಮುದ್ರಾ....ಸ್ವಾಹಾ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಎರೆಯುವುದು. ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಅವಭೃಥಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾದ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರೆಯ ಜಲದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ—ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಸಾದನೆಮಾಡಿರುವ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಣೀ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಪುಣ್ಯನದಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಬಲಗೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು, ಪೂರ್ಣ....ಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ ಎಂದು ಜಪಿಸಿ, ದರ್ಭೆಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವಾದಿಯಾದ ಪಂಚದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾ ಋತ್ವಿಜೋ ಎಂದಾರಂಭಿಸಿ ಹೇಳಿರುವ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಭಾಗಗಳಿಂದ ಆಯಾ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ತೀರ್ಥಜಲವನ್ನು ಸೇಚನಮಾಡಿ ಅನಂತರ

ಚೇತ್. ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಯಜಮಾನ ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥಿತ ಪತ್ನ್ಯಂಜಲೌ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಂ ಜಲಂ (ಮಾಹಂಪ್ರಜಾಂಪರಾಸಿಚಂ | ಯಾನಸ್ಸಯಾವರೀಸ್ಥನ | ಸಮುದ್ರೇವೋನಿನಯಾನಿ | ಸ್ವಂಪಥೋಽಅಪೀಥ) ಇತಿ ಮಂತ್ರಂ ಯಜಮಾನಪತ್ನ್ಯಾ ವಾಚಯಿತ್ವಾ, ಸ್ವಯಂವಾ ಪಠಿತ್ವಾ, ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ನಿಷಿಚ್ಯ, ಪಾಪಾಪನೋದನಾರ್ಥಂ ಆತ್ಮಾನಂ ಯಜಮಾನಂ ತತ್ಪತ್ನೀಂಚ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್. ತತಃ ಪತ್ನೀ ತಜ್ಜಲಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ನಿಷಿಂಚೇತ್ || ತತಃ ಕರ್ತಾ ಪರಿಸ್ತರಣಾನ್ಯುತ್ತರೇವಿಸರ್ಜ್ಯ, ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ, ಪರಿಷಿಚ್ಯ (ವಿಶ್ವಾನಿನೋದುರ್ಗಹಾ ಜಾತವೇದಃ ಸಿಂಧುಂನನಾವಾ ದುರಿತಾತಿಪರ್ಷಿ ಅಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವನ್ನಮಸಾಗೃಣಾನಃ | ಅಸ್ಮಾಕಂಬೋಧ್ಯವಿತಾತನೂನಾಂ || ಯಸ್ತ್ವಾಹೃದಾಕೀರಿಣಾ ಮನ್ಯಮಾನಃ | ಅಮರ್ತ್ಯಂಮರ್ತ್ಯೋಜೋಹವೀಮಿ | ಜಾತವೇದೋಯಶೋ ಅಸ್ಮಾಸುಧೇಹಿ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಂ) ಇತಿ ಅರ್ಚಯಿತ್ವಾ, ಪುಷ್ಪಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ನೈವೇದ್ಯತಾಂಬೂಲಂ ನಿವೇದ್ಯ, ನತ್ವಾಚ ಅಗ್ನೇರ್ವಾಯವ್ಯಸ್ಥಿತಃ ಜಪೇನೋಪತಿಷ್ಠೇತ || ತದ್ಯಥಾ:— (ಅಗ್ನೇತ್ವಂನ ಇತಿ ಚತಸೃಣಾಂ ಗೌಪಾಯನಾಲೌಪಾಯನಾವಾ ಬಂಧುಸ್ಸುಬಂಧುಶ್ಶ್ರುತಬಂಧುಃ ವಿಪ್ರಬಂಧುಶ್ಚ ಋಷಯೋಽಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ, ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ಛಂದಃ ಅಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—ಅಗ್ನೇತ್ವಂನೋ ಅಂತಮ ಉತತ್ರಾತಾಶಿವೋಭವವರೂಥ್ಯಃ | ವಸುರಗ್ನಿರ್ವಸುಶ್ರವಾ ಅಚ್ಛಾನಕ್ಷಿದ್ಯುಮತ್ತಮಂರಯಿಂದಾಃ | ಸನೋಬೋಧಿಶ್ರುಧೀಹವಮುರುಷ್ಯಾಣೋ ಅಘಾಯತಸ್ಸಮಸ್ಮಾತ್ | ತಂತ್ವಾಶೋಚಿಷ್ಠದೀದಿವಸ್ಸುಮ್ನಾಯನೂನಮೀಮಹೇಸಖಿಭ್ಯಃ) ಓಂ ಚಮ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸಾರಸ್ವತೋಗ್ನಿರ್ಬೃಹತೀ || ಅಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—ಓಂ ಚಮೆ ಸ್ವರಶ್ಚಮೆ ಯಜ್ಞೋಪಚತೇನಮಶ್ಚ | ಯತ್ತೇನ್ಯೂನಂ ತಸ್ಮೈತ ಉಪಯತ್ರೇಽತಿರಿಕ್ತಂ ತಸ್ಮೈತೇನಮಃ ಅಗ್ನಯೇನಮಃ || ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ | ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜಆರೋಗ್ಯಂ

ತನ್ನ ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ನಿಯ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೂ ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೂ ಸಹ, ಆಪೋ.... ಸಂತು ಎಂದು ಮಾರ್ಜನೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಯೋಽಸ್ಮಾಂ... ಹನ್ಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನೈಋತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ಸೇಚಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಜಮಾನನ ಎಡಗಡೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಪತ್ನಿಯ ಅಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೆಯ ಜಲವನ್ನು, ಮಾಹಂ... ಅಪೀಥ, ಎಂದು ಆಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಅಥವಾ ತಾನೇ ಹೇಳಿ, ಸೇಚಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಪಾಪನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೂ, ಯಜಮಾನನನ್ನೂ, ಆತನ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಪತ್ನಿಯು ಆ ಉಳಿದ ಜಲವನ್ನು ದರ್ಭೆಯ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುವುದು. ಬಳಿಕ ಯಜಮಾನನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅಗ್ನಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಡ್ಡೆಮಾಡಿ, ಜಲವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ, ವಿಶ್ವಾ...ಮಶ್ಯಾಂ ಎಂದು ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಯ ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಅಗ್ನೇತ್ವಂನ....ಹವ್ಯವಾಹನ ಎಂದು

ದೇಹಿಮೆ ಹವ್ಯವಾಹನ || ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿ ತಥೈವ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಏತೈರೇವೋಪತಿಷ್ಠೇತ || ತತಃ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಪರಿಸಮೂಹನಪರ್ಯುಕ್ಷಣೇ ಕೃತ್ವಾ (ಅಗ್ನಯೇ ಸಮಿಧಮಿತ್ಯಸ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಗ್ನಿರ್ಬೃಹತೀ ಸಮಿದಾಧಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ— ಅಗ್ನಯೇ ಸಮಿಧಮಾಹಾರ್ಷಂ ಬೃಹತೇಜಾತವೇದಸೇ | ತಯಾತ್ವಮಗ್ನೇ ವರ್ಧಸ್ವಸಮಿಧಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾವಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸಮಿಧಮಾಧಾಯ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮೇತ್ಯುದ್ದಿಶ್ಯ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಪ್ರಣತಿಮುದ್ರಾಂ ಕೃತ್ವಾ (ಮಯಿಮೇಧಾಮಿತಿ ಷಣ್ಣಾಂ ಮಂತ್ರಾಣಾಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಋಷಿಃ ಪೂರ್ವತ್ರಯಾಣಾಂ ಅಗ್ನಿರಿಂದ್ರಸ್ಸೂರ್ಯೋ ದೇವತಾ ಉತ್ತರತ್ರಯಾಣಾಂ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತಾ ಷಣ್ಣಾಮಾಸುರೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ— ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯ್ಯಗ್ನಿಸ್ತೇಜೋದಧಾತು | ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯೀಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ದಧಾತು | ಮಯಿಮೇಧಾಂ ಮಯಿಪ್ರಜಾಂ ಮಯಿ ಸೂರ್ಯೋ ಭ್ರಾಜೋದಧಾತು | ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ತೇಜಸ್ತೇನಾಹಂ ತೇಜಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ | ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ವರ್ಚಸ್ತೇನಾಹಂ ವರ್ಚಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ | ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ಹರಸ್ತೇನಾಹಂ ಹರಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ) ಇತಿ ಮಂತ್ರೈರಗ್ನಿಮುಪಸ್ಥಾಯ, (ಮಾನಸ್ತೋಕ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕುತ್ಸೋ ರುದ್ರೋ ಜಗತೀ ವಿಭೂತಿಗ್ರಹಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ—ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾನ ಆಯುಷಿ ಮಾನೋ ಗೋಷು ಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ | ವೀರಾನ್ಮಾನೋ ರುದ್ರಭಾಮಿತೋ ವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತಸ್ಸದಮಿತ್ವಾ ಹವಾಮಹೇ) ಇತಿ ಸ್ರುವಬಿಲಪೃಷ್ಠೇನ ವಿಭೂತಿಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಯಥಾಚಾರಂ-ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇರಿತಿ ಲಲಾಟೇ | ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮಿತಿ ನಾಭೌ | ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮಿತಿ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಕಂಧೇ | ತನ್ಮೇ ಅಸ್ತು ತ್ರ್ಯಾಯುಷಮಿತಿ ವಾಮಸ್ಕಂಧೇ | ಸರ್ವಮಸ್ತು ಶತಾಯುಷಮಿತಿ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್. ತತಃ ಕರ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಯಥೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಭಾವೇ ಹುತಶೇಷಂ ಘೃತಾದಿ ಸಹಿರಣ್ಯಂಚ ದತ್ವಾ, ಬ್ರಹ್ಮಾಭಾವೇ ಅನ್ಯಸ್ಮೈ ಮಾಹೇಶ್ವರಾಯ

ಜಪಿಸುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಅದೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಗುಡ್ಡೆಮಾಡಿ, ಪರಿಷೇಚಿಸಿ, ಒಂದು ಸಮಿತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಗ್ನಯೇ...ಸಮಿಧಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಯಿಮೇಧಾಂ....ಭೂಯಾಸಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಬಳಿಕ ಆಚಾರಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾನಸ್ತೋಕೆ...ಮಹೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸೌಟಿನ ಬಿಲದ ಬೆನ್ನಿನ ಭಾಗದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಳಿಕ ಕರ್ತನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋಮಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕ ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿರಣ್ಯಸಮೇತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೊಬ್ಬ ಮಾಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮೊದಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವದಹಾಗೆಯೇ ಎರಡೆರಡರಂತೆ ಎತ್ತಿ ತೆಗೆದು

ದತ್ವಾ, ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ, ಪೂರ್ವಕ್ರಮೇಣ ದ್ವಂದ್ವಂಚ ಉತ್ಸೃಜ್ಯ, "ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಜಪಹೋಮಕ್ರಿಯಾದಿಷು । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇ ಸದಾಶಿವಂ । ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಹುತಾಶನ । ಯದ್ಧುತಂತು ಮಯಾದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ" ॥ ಅನೇನ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಯಜ್ಞರೂಪೀ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ಸಾಕ್ಷತಜಲಂ ವಿಸೃಜೇತ್. "ಗಚ್ಛಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ॥ ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯನಮಃ । ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ॥ ಅನಂತರಂ ವಟುಃ ಮಾಹೇಶ್ವರಭೋಜನಪರ್ಯಾಪ್ತ ತಂಡುಲಾದಿರೂಪಾಂ ಭಿಕ್ಷಾಂ ಯಾಚಯೇತ್ ॥ ತತ್ರಕ್ರಮಃ— ಸೌವರ್ಣರಜತಾದಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರಮಾದಾಯ, ಆದೌ ಮಾತರಂ "ಭವತೀಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ" ಇತಿ. ಪಿತರಂ ಭವಾನ್ ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹೀತಿ, ಏವಂ ಮಾತುಸ್ಸ್ವಸಾರಂ, ಭಗಿನೀಂ, ಅನ್ಯಾನಪಿಬಾಂಧವಾನ್, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾಯಿನೋ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾಯಿನೀಶ್ಚ ಯಾಚಯಿತ್ವಾ, ತದ್ದ್ರವ್ಯ ಮಾಚಾರ್ಯಾಯ ನಿವೇದ್ಯ, ತತೋ ಮಾಹೇಶ್ವರಾನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ತದಾಶಿಷಃ ಸಂಗೃಹ್ಯ, ಫಲಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್. ಸುವಾಸಿನೀಭಿಃ ನೀರಾಜನಂ ಕಾರ್ಯಂ, ಮಾಹೇಶ್ವರೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣತಾಂಬೂಲಾದೀನ್ ದತ್ವಾ, ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಶಿವಪೂಜಾಂ ಗುರುಚರಪಾದಪೂಜಾಂಚ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂ ನಿಷೇವ್ಯ, ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿನಾ ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರ ಸಂತರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್.

ಇತಿ ವೀರಶೈವದೀಕ್ಷಾಪ್ರಯೋಗಃ.

ಬಿಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಯಸ್ಯ....ಅಸ್ತುಮೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಈ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಂಗಹೋಮದಿಂದ ಸರ್ವಾತ್ಮಕನೂ, ಭಗವಂತನೂ, ಯಜ್ಞಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರೀತನಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಷತೋದಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಗಚ್ಛ....ಹುತಾಶನ ಎಂದು ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಮಾಹೇಶ್ವರರ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ— ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಮೊದಲು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ-"ಭವತೀಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾಚಿಸಿ, ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭವಾನ್‌ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ ಎಂದು ಯಾಚಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಯಿಯ ಸಹೋದರಿಯರು ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ಬಂಧುಗಳನ್ನೂ ಯಾಚಿಸಿ, ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನೆತ್ತಿ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು. ಮಾಹೇಶ್ವರರೆಲ್ಲರೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸುವುದು. ಫಲಪೂಜೆಯಾದನಂತರ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಆರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಸರ್ವಮಾಹೇಶ್ವರರಿಗೂ ಸದಕ್ಷಿಣ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ವಟುವು ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಶಿವಾರ್ಚನೆಯನ್ನೂ ಗುರುಜಂಗಮ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಅವರ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದು.

ಸಮಾಪ್ತಂ.

—:0:—

[illegible]

వర్ష లాంబ
బాల లక్ష్మి నాగం ఉంది।